KRONIKA

STATUTÁRNÍHO MĚSTA OPAVY

2014

OBSAH

ÚVOD 5
UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2014 6
UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2014 16
OBYVATELSTVO 23
VÝROBA 26
ZAMĚSTNANOST 32
VEŘEJNÝ ŽIVOT 39
POLITICKÝ ŽIVOT 61
SAMOSPRÁVA 64
CHOD RADNICE 70
EUROREGION SILESIA 72
DOPRAVA 74
CESTOVNÍ RUCH 84
OBCHOD, SLUŽBY A PODNIKÁNÍ 86
MAJETEK MĚSTA A BYDLENÍ 89
ROZVOJ A VÝSTAVBA 90
ZDRAVOTNICTVÍ 95
SOCIÁLNÍ PÉČE 99
ŠKOLSTVÍ 116
MLÁDEŽ 149
KULTURA 151
NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT 215
SPORT 220
VEŘEJNÝ POŘÁDEK 245
POŽÁRNÍ OCHRANA 252
VOJÁCI 257
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 261
POČASÍ 269
PRAMENY 273

ÚVOD

Rok 2014 byl především rokem velkých výročí. Opava si připomněla 790 let od udělení městských práv Přemyslem Otakarem I. v roce 1224.

Slavilo také Slezské zemské muzeum, které si připomnělo 200 let od svého založení.

Své šedesátiny slavilo i Středisko volného času a devadesátiny si připomněla Základní umělecká škola Václava Kálika. Čtyřicáté „narozeniny“ oslavil také Dům umění.

Lidé volili novou městskou samosprávu, v komunálních volbách zvítězilo hnutí ANO 2011.

Z investičních akcí zmiňme například úpravu zahrad několika mateřských škol, rekonstrukci Centra sociálních služeb Armády spásy nebo revitalizaci městského náhonu.

Do kroniky jsem nově zařadil kapitolu Chod radnice a rozšířil jsem kapitolu Výstavba a rozvoj.

Milan Freiberg

UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2014

Leden

1. ledna – Po výbuchu trezoru ve svém domě v pražském Suchdole zemřel palestinský velvyslanec Džamál Muhammad Džamál. O dva týdny později vysoký představitel palestinského ministerstva zahraničí předal ČR omluvu za nelegální držení zbraní v budově palestinské ambasády v Praze. Palestinci se omluvili i za explozi v sídle velvyslanectví.

2. ledna – Ústavní soud konstatoval, že justice v roce 2013 při prodlužování vazby porušila základní práva Davida Ratha, bývalého středočeského hejtmana, obžalovaného z korupce.

24. ledna – Bývalí poslanci Vít Bárta a Jaroslav Škárka s konečnou platností nebudou potrestáni v údajné korupční kauze. Nejvyšší soud odmítl dovolání nejvyššího státního zástupce Pavla Zemana.

29. ledna – Prezident Zeman jmenoval po 95 dnech od předčasných voleb nový koaliční kabinet (ČSSD, hnutí ANO a lidovci) v čele s premiérem Bohuslavem Sobotkou (ČSSD).[1]

Únor

5. února – Poslanci na svém středečním jednání souhlasili s vydáním poslance a pražského exprimátora **Bohuslava Svobody** (ODS) k trestnímu stíhání v kauze Opencard. Pro hlasovalo 101 ze 175 přihlášených poslanců. Policie podezřívala Svobodu z porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže a porušení povinnosti při správě cizího majetku ve spolupachatelství. Praze tak měl způsobit škodu asi 25 miliónů korun.[2]

[1] http://www.vz24.cz/clanky/vyber-vyznamnych-udalosti-roku-2014-v-ceske-republice/
[2] http://www.novinky.cz/domaci/326676-snemovna-vydala-exprimatora-svobodu-ke-stihani.html

6. února – Ve věku 96 let zemřel v Bratislavě bývalý vysoký funkcionář Komunistické strany Československa **Vasil Biľak**.[3]

11. února – Policie obvinila expremiéra **Petra Nečase** (ODS) z podplácení v takzvané kauze trafik pro exposlance ODS Petra Tluchoře, Ivana Fuksu a Marka Šnajdra.[4]

13. února – Jihočeská Madeta v Plané nad Lužnicí vyrobila poslední **pomazánkové máslo**. Blbost zvítězila, mínilo vedení podniku. Nově zákazníci najdou stejný výrobek v podobném obalu pod názvem Pomazánkové tradiční. Změnu názvu nařídil České republice v roce 2012 soudní dvůr Evropské unie. Podle něj se tento český produkt nemůže nazývat máslem, protože neobsahuje dostatečné množství tuku.[5]

13. února – Zatčením lobbisty **Ivo Rittiga** se policie začala přesouvat od zatýkání politiků k podnikatelům, což byl zlom ve vývoji kauzy, tvrdili někteří poslanci. Shodli se, že je dobře, že policie koná. Rittig byl obviněn z praní špinavých peněz.[6]

14. února – Bylo oznámeno, že novou ombudsmankou se stane bývalá zástupkyně veřejného ochránce práv **Anna Šabatová**. Od 18. února nahradila Pavla Varvařovského, který se v prosinci funkce vzdal.[7]

18. února – Sněmovna vyslovila **důvěru vládě**; pro hlasovalo všech 110 přítomných poslanců ČSSD, ANO a KDU-ČSL. Proti byli poslanci TOP 09 a Starostů a ODS, komunisté se hlasování zdrželi. Zástupci hnutí Úsvit opustili před rozhodováním jednací sál.[8]

19. února – Policie obvinila **Petra Kramného** z vraždy jeho manželky a dcery, které loni zemřely na rodinné dovolené v Egyptě.[9]

22. února – Udělování filmových cen Český lev zcela ovládl film **Hořící keř**. Ceny Český lev zcela ovládlo drama režisérky Agnieszky Holland, které popisuje události následující po sebeupálení studenta Jana Palacha. Zvítězilo celkem v 11 kategoriích

---

[3] http://www.vz24.cz/clanky/vyber-vyznamnych-udalosti-roku-2014-v-ceske-republice/
[4] Tamtéž
[5] http://www.novinky.cz/ekonomika/327606-madeta-vyrobila-posledni-pomazankove-maslo-blbost-zvitezila-mini-vedeni.html
[6] http://www.novinky.cz/domaci/327627-je-to-zlom-tvrdi-nekteri-politici-o-zatceni-rittiga.html
[7] http://www.vz24.cz/clanky/vyber-vyznamnych-udalosti-roku-2014-v-ceske-republice/
[8] Tamtéž
[9] http://www.novinky.cz/krimi/328067-policie-zadrzela-petra-kramneho-a-obvinila-ho-z-vrazdy-manzelky-a-dcery.html

a navíc získalo cenu filmových fanoušků. Bylo také vyhlášeno nejlepším filmem roku. Ceny byly předány v sobotu večer ve Dvořákově síni pražského Rudolfina v přímém přenosu ČT1. Večer moderoval Marek Eben.[10]

Na **zimních olympijských hrách** v ruském Soči vyhrály zlaté medaile snowboardistka Eva Samková a rychlobruslařka Martina Sáblíková. Češi dále získali čtyři stříbrné medaile, z toho tři v biatlonu, a dvě bronzové, obě rovněž v biatlonu.[11]

Březen

3. března – Na Pustevnách v Beskydech hořela v noci na 3. března chata Libušín, navržená architektem Dušanem Jurkovičem. Hasiči dostali požár památky nevyčíslitelné hodnoty pod kontrolu krátce před třetí hodinou ranní.[12]

4. března – Nejvyšší soud odmítl dovolání bývalého prezidenta harvardských fondů **Viktora Koženého** a jeho kolegy **Borise Vostrého**. Definitivně tak potvrdil tresty deset a devět let vězení za podvody s cennými papíry.[13]

5. března – Krajský soud v Brně poslal do vězení **trojici mladíků**, kteří loni v březnu brutálně zavraždili 15letou dívku v Jihlavě. Hlavní aktér Michal Kisiov (20) dostal výjimečný trest 25 let vězení, Tomáš Zavřel (20) dostal 22 let a Jakub Doležal (19), který pomáhal odklízet tělo, pouze dva roky za mřížemi za trestný čin nadržování. Verdikt zatím nebyl pravomocný.[14]

12. března – Ve věku osmdesát pět let zemřela režisérka **Věra Chytilová**. Do světa filmu vstoupila v šedesátých letech minulého století. Proslula snímky jako Panelstory aneb Jak se rodí sídliště, Dědictví aneb Kurvahošigutntág, Kopytem sem, kopytem tam nebo Šašek a královna.[15]

---

[10] http://www.novinky.cz/kultura/328427-horici-ker-zcela-ovladl-ceske-lvy.html
[11] http://zpravy.idnes.cz/dobre-a-spatne-zpravy-roku-2014-diw /domaci.aspx?c=A141218_132756_domaci_jw#timeline-0-3
[12] http://www.novinky.cz/krimi/329169-pozar-symbolu-pusteven-drevene-chate-libusin-se-v-ohni-zbortila-strecha.html
[13] http://www.vz24.cz/clanky/vyber-vyznamnych-udalosti-roku-2014-v-ceske-republice/
[14] http://www.novinky.cz/krimi/329441-za-brutalni-vrazdu-patnactilete-divky-padly-vyjimecne-tresty.html
[15] http://www.novinky.cz/kultura/330177-zemrela-vera-chytilova.html

12. března – Kabinet premiéra Bohuslava Sobotky (ČSSD) schválil prodloužení pronájmu švédských letounů **Jas-39 Gripen** do roku 2027 s dvouletou opcí. Gripeny budou nově uzpůsobeny i pro útoky na pozemní cíle a modernizace by měla umožnit i plnou kompatibilitu se systémy dalších zemí NATO.[16]

14. března – Ve věku 89 let zemřel v pátek filmový a divadelní herec, dlouholetý člen pražského Divadla na Vinohradech **Otakar Brousek**. Recitátor a divadelní a filmový herec se proslavil například snímky Svatby pana Voka, Dařbuján a Pandrhola, Skřivánci na niti, Tajemství hradu v Karpatech nebo Báječná léta pod psa. Hrál také v mnoha seriálech: Hříšní lidé města pražského, F. L. Věk, Byli jednou dva písaři, Třicet případů majora Zemana nebo Návštěvníci, Dobrodružství kriminalistiky, Velmi uvěřitelné příběhy, Hříchy pro pátera Knoxe, Hospoda, Zdivočelá země.[17]

21. března – Obvodní soud pro Prahu 5 propustil na svobodu lobbistu **Iva Rittiga**, jenž čelil se čtyřmi dalšími lidmi obvinění z praní špinavých peněz v kauze jízdenek pro pražský dopravní podnik.[18]

23. března – Ve věku 69 let zemřel bývalý člen ÚV KSČ **Miroslav Štěpán**.[19]

29. března – Držitelem Thálie za činoherní mistrovství se stal **Josef Somr.** Zvláštní cenu kolegia převzal režisér, dramatik a spoluzakladatel pražského Činoherního klubu **Ladislav Smoček**.[20]

Duben

7. dubna – Společnost NWR bude provozovat **Důl Paskov** další tři roky a stát nebude platit 1,1 miliardy korun, ale 600 miliónů korun na sociální program. Firma NWR zaplatí 500 miliónů za sanaci dolu. Po jednání s šéfem představenstva NWR Garethem Pennym to uvedl ministr financí Andrej Babiš (ANO).[21]

---

[16] http://www.novinky.cz/domaci/330134-nebe-nad-ceskem-budou-dal-hlidat-gripeny-dostanou-nove-vybaveni.html
[17] http://www.novinky.cz/kultura/330363-zemrel-herec-otakar-brousek.html
[18] http://www.vz24.cz/clanky/vyber-vyznamnych-udalosti-roku-2014-v-ceske-republice/
[19] Tamtéž
[20] Tamtéž
[21] http://www.novinky.cz/domaci/332738-babis-se-dohodl-s-nwr-dul-paskov-pojede-jeste-tri-roky.html

13. duben – Novým policejním prezidentem se stal **Tomáš Tuhý**.[22]

29. dubna – Zemřela **Iveta Bartošová**. V letech 1986, 1990 a 1991 se stala zlatou slavicí. V ročnících 1987–1989 a 1999–2000 obsadila v kategorii zpěvaček druhou příčku. Několikrát zvítězila také v televizní anketě TýTý. Česká akademie populární hudby ji dvakrát nominovala na Výroční hudební cenu. Svůj život ukončila skokem pod vlak v Praze-Uhříněvsi.[23]

30. dubna – Městský soud v Praze odsoudil lobbistu **Romana Janouška** na tři roky do vězení za předloňskou dopravní nehodu. Pět let nesmí řídit. Vynesení rozsudku se podnikatel neúčastnil. Po dvou letech vyšetřování a soudních přelíčeních tak padl verdikt v jedné z nejsledovanějších kauz. Stále ale není pravomocný, státní zástupkyně se na místě odvolala.

Květen

14. května – Český katolický kněz **Tomáš Halík** v Londýně převzal prestižní Templetonovu cenu, která je udělována za výjimečné zásluhy o posilování duchovního rozměru života. U Halíka nadace už zesnulého britského bankéře a filantropa Johna Templetona vyzdvihla, že se zasazoval o náboženské a kulturní svobody po invazi vojsk Varšavské smlouvy do Československa v roce 1968. Halík "duchovní Nobelovu cenu" spojenou s finanční odměnou 1,1 milionu liber (asi 36 miliónů Kč) převzal na slavnosti v kostele svatého Martina v polích na Trafalgarském náměstí. Prémii chce věnovat zejména na iniciativy spojené s dialogem mezi věřícími a ateisty.[24]

21. května – Krajský soud ve Zlíně poslal do vězení aktéry takzvané zlínské větve **metanolové aféry**. Za obecné ohrožení si Rudolf Fian a Tomáš Křepela vyslechli verdikt doživotního vězení.[25]

23. až 24. května – V Česku se konaly **volby do Evropského parlamentu**. Volilo se 21 europoslanců z celkového počtu 751. Vyhrálo je hnutí ANO 2011 s 16,13 procenta,

[22] https://cs.wikipedia.org/wiki/2014
[23] https://cs.wikipedia.org/wiki/Iveta_Barto%C5%A1ov%C3%A1
[24] http://www.novinky.cz/domaci/336294-halik-prevzal-templetonovu-cenu.html
[25] http://special.novinky.cz/2014/kveten.html

před TOP 09 s 15,95 procenta a třetí ČSSD se 14,17 procenta. Celkem v Evropském parlamentu zasedne za Českou republiku sedm politických subjektů.[26]

Ve volbách do Evropského parlamentu kandidoval **první vietnamský politik**. Byl jím Cong Hung Nguyen a považoval se za prvního politika v České republice pocházejícího z vietnamské komunity. Bylo mu sedmadvacet let. Ve volbách do Evropského parlamentu kandidoval za ODS. Byly to jeho první volby a získal v nich 700 hlasů, což považoval za úspěch.[27]

Červen

8. června – V celé České republice padaly **teplotní rekordy**. Překonány byly zatím na zhruba třetině stanic ze 135, které měří alespoň 30 let. Nejtepleji bylo v Praze na Karlově, kde v neděli naměřili 34,4 stupně Celsia.[28]

20. června – **Státní maturitu** letos nezvládlo 18,7 procenta studentů. Téměř čtvrtina z nich neudělala zkoušku z matematiky, v němčině neuspělo 22 procent. Studenti se však zhoršili ve všech předmětech.[29]

23. června – Vinohradská nemocnice musela vyplatit **rekordní odškodnění** za poškození zdraví. Za nepovedený porod ze srpna 2009, po kterém je dítě ochrnuté, slepé, hluché a zcela odkázáno na péči rodičů, musela rodině vyplatit 30,3 miliónu korun.[30]

26. června – Ministr financí **Andrej Babiš** ve čtvrtek u Okresního soudu Bratislava I vyhrál spor ve věci žaloby na slovenský Ústav paměti národa (ÚPN). Domohl se verdiktu, že ho komunistická Státní bezpečnost (StB) neprávem evidovala coby agenta s krycím jménem Bureš.[31]

---

[26] https://cs.wikipedia.org/wiki/2014
[27] http://www.novinky.cz/domaci/337997-uz-nejsme-jen-stankari-rika-prvni-vietnamsky-politik-v-cesku.html
[28] http://www.novinky.cz/domaci/338709-cesko-zasahla-vlna-veder-v-praze-bylo-34-stupnu.html
[29] http://www.novinky.cz/domaci/339864-nejhorsi-statni-maturity-neuspelo-18-7-procenta-studentu.html
[30] http://www.novinky.cz/domaci/340094-prazska-nemocnice-musi-zaplatit-30-milionu-za-nepovedeny-porod.html
[31] http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/340499-andrej-babis-vyhral-spor-o-evidenci-ve-svazcich-stb.html

Červenec

5. července – **Petra Kvitová** podruhé vyhrála Wimbledon. Nejslavnější tenisový turnaj světa má českou vítězku. Petra Kvitová porazila ve finále Kanaďanku Eugenii Bouchardovou za pouhých 55 minut jednoznačně 6-3, 6-0. Anglie sympatické Češce svědčí, Wimbledon vyhrála už podruhé.[32]

9. července – Na severní Moravě se poprvé objevil **šakal obecný**. Na poli mezi Hukovicemi a Kunínem na Novojičínsku jej koncem června zastřelil myslivec. Myslel si, že jde o lišku. Na českém území šlo teprve o čtvrtý výskyt této psovité šelmy. Ta skončí v Muzeu Novojičínska, kde ji vypreparují a vystaví pro veřejnost.[33]

10. července – Na letišti v Kbelích v půl druhé přistál armádní speciál s **ostatky čtyř vojáků**, kteří zahynuli 8. července po útoku sebevražedného atentátníka v Afghánistánu. Smutečního ceremoniálu se vedle pozůstalých účastnili i představitelé státu a armády v čele s prezidentem a předsedou vlády. Letoun na přistání doprovodily stíhačky JAS 39 Gripen.[34]

12. července – Hlavní soutěž 49. ročníku **mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech** vyhrál gruzínský film Kukuřičný ostrov. Z českých snímků u odborných porotců letos žádný nebodoval. Tuzemská produkce naopak s přehledem ovládla Diváckou cenu Práva. Prvenství nakonec získal nový dokument Olgy Sommerové Magický hlas rebelky.[35]

Srpen

11. srpna – Útvar pro odhalování organizovaného zločinu zasahoval v budově **magistrátu v Praze**. Podle České televize zásah na magistrátu souvisel s kauzou lobbisty Romana Janouška.[36]

---

[32] http://zpravy.idnes.cz/dobre-a-spatne-zpravy-roku-2014-diw-/domaci.aspx?c=A141218_132756_domaci_jw#timeline-0-18
[33] http://www.novinky.cz/domaci/341798-na-severu-moravy-se-poprve-objevil-sakal.html
[34] http://www.novinky.cz/domaci/341879-special-s-ostatky-padlych-vojaku-pristal-ve-kbelich.html
[35] http://www.novinky.cz/kultura/342094-v-karlovych-varech-vyhral-kukuricny-ostrov-cesi-poroty-nezaujali.html
[36] http://www.novinky.cz/krimi/344664-protimafianska-policie-zasahovala-na-prazskem-magistratu.html

22. srpna – Vyšetřování úmrtí v Lužické nemocnici v Rumburku vedlo k obvinění 50leté **zdravotní sestry** (postupně až) ze šesti vražd. Hrozí jí výjimečný trest. Pacientům podle obvinění podávala vysoké dávky draslíku. Vybírala si slabé a nemohoucí.[37]

Září

20. září – Náčelník Generálního štábu Armády ČR **Petr Pavel** byl zvolen předsedou vojenského výboru NATO.[38]

28. září – Ve věku 76 let zemřel v neděli hudebník **Petr Skoumal**, autor nesmrtelných dětských písniček, ale i písní pro dospělé a filmových skladeb. Skoumal podlehl dlouhé nemoci, potvrdil to jeho přítel a spolupracovník Michal Prokop.[39]

Říjen

7. října – Evropský parlament schválil nominaci **Věry Jourové** na post eurokomisařky pro spravedlnost, spotřebitelskou politiku a rovnost pohlaví.[40]

10. října – Zemřel herec **Pavel Landovský**. Herec, dramatik, bývalý disident a signatář Charty 77 skonal ve věku 78 let. Hrál například ve Svatbě jako řemen, Markétě Lazarové, Nesnesitelné lehkosti bytí či v Černých baronech.[41]

16. října – Ve Vrběticích došlo k **výbuchu muničního skladu** č. 16. Na místě zahynuli dva zaměstnanci skladu, došlo k evakuaci obyvatel přilehlých obcí. K dalšímu výbuchu došlo 3. prosince, tentokrát explodoval sklad č. 12.

10. a 11. října – Konalo se **první kolo voleb do Senátu Parlamentu České republiky** a současně se volilo do **zastupitelstev měst a obcí**.

---

[37] http://zpravy.idnes.cz/dobre-a-spatne-zpravy-roku-2014-diw-/domaci.aspx?c=A141218_132756_domaci_jw#timeline-1-21
[38] https://cs.wikipedia.org/wiki/2014
[39] http://www.novinky.cz/kultura/348922-zemrel-petr-skoumal.html
[40] https://cs.wikipedia.org/wiki/2014
[41] http://zpravy.idnes.cz/dobre-a-spatne-zpravy-roku-2014-diw/domaci.aspx?c=A141218_132756_domaci_jw#timeline-1-27

17. října a 18. října – Proběhlo druhé kolo **voleb do Senátu**. Ve volbách uspěly především vládní strany ČSSD, ANO a KDU-ČSL.[42]

Listopad

7. listopadu – Někdejší „buldozer“ české politické scény, svého času též premiér a předseda ČSSD, **Jiří Paroubek,** oznámil, že odchází z politiky. Podle svých slov se hodlá věnovat rodině a práci.[43]

9. listopadu – **České tenistky** v čele s Petrou Kvitovou, která vyhrála obě své dvouhry, po roční pauze opět ovládly týmovou soutěž Fed Cup. Ve finále porazily výběr Německa. Zopakovaly tak triumf z roku 2012, kdy porazily tým Srbska.[44]

18. listopadu – Odsouzený lobbista **Roman Janoušek** v úterý nastoupil do věznice v Brně. Za sražení ženy svým autem si má odpykat trest 4,5 roku.

25. listopadu – Na své chalupě na Okoři zemřel vpodvečer hudební skladatel **Petr Hapka**. Potýkal se s vážnou nemocí. Letos v květnu mu bylo 70 let. Hapka složil řadu písní, které se staly hity, mezi nimi Dívám se, dívám, Bude mi lehká zem nebo Kocour se schoulil na tvůj klín.[45]

Prosinec

1. prosince – Ledovková kalamita ochromila hromadnou dopravu v ČR a dodávky elektřiny v mnoha regionech. Tramvajová doprava v Praze dokonce poprvé ve své historii zažila úplné zastavení provozu. Do normálu se dopravní i energetická situace vrátila až 3. prosince.[46]

23. prosince – Populární moderátor televizních pořadů pro kutily a zahrádkáře **Přemek Podlaha** zemřel v úterý po dlouhé a těžké nemoci ve věku 76 let. Největší popularitu si

[42] https://cs.wikipedia.org/wiki/2014
[43] http://www.novinky.cz/domaci/352837-jiri-paroubek-sekl-s-politikou-chce-se-venovat-rodine-a-praci.html
[44] http://zpravy.idnes.cz/dobre-a-spatne-zpravy-roku-2014-diw-/domaci.aspx?c=A141218_132756_domaci_jw#timeline-0-30
[45] http://www.novinky.cz/kultura/354549-zemrel-hudebni-skladatel-petr-hapka.html
[46] https://cs.wikipedia.org/wiki/2014

získal jako autor a moderátor populárního Receptáře, který se vysílal pod různě modifikovanými názvy už od roku 1987 nejprve v Československé televizi, později v České televizi a následně na Primě.[47]

[47] http://www.novinky.cz/kultura/357185-zemrel-premek-podlaha.html

UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2014

Leden

11. ledna – V Izraeli zemřel bývalý premiér **Ariel Šaron** ve věku nedožitých 86 let. Šaron strávil posledních osm let svého života v kómatu po těžké mrtvici.[48]

Únor

11. února – Ve věku 85 let zemřela v pondělí americká herečka a politička **Shirley Temple-Blacková**. BBC to potvrdila její rodina. Byla americkou velvyslankyní v Československu v době pádu komunistického režimu a po něm.[49]

16. února – Devatenáctiletá **Miranda Barbourová** z amerického státu Pensylvánie v rozhovoru pro místní deník Daily Item prohlásila, že zavraždila nejméně 23 lidí. V té době byla spolu se svým manželem obviněna z vraždy muže, kterého kontaktovali přes inzerát. K vraždě se přiznala s tím, že zabila dalších nejméně 22 lidí, pak už prý oběti přestala počítat.[50]

22. února – Vůdkyně ukrajinské opozice a bývalá premiérka **Julija Tymošenková**, která byla propuštěna z vězení, vyzvala v Kyjevě k pokračování v protestech. Ukončit demonstrace nechtěli ani opoziční radikálové z hnutí Pravý sektor. Již předtím uvedla, že chce kandidovat na prezidentku.[51]

23. února – Ve věku 110 let v neděli v Londýně zemřela pražská rodačka **Alice Herzová-Sommerová**, považovaná za nejstarší známou přeživší nacistického vyhlazování Židů. Herzová-Sommerová pocházela z židovské německy mluvící rodiny, stala se uznávanou pianistkou a za druhé světové války byla s rodinou internována v Terezíně.[52]

---

[48] http://www.novinky.cz/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/324232-zemrel-ariel-saron.html
[49] http://www.novinky.cz/zahranicni/amerika/327313-zemrela-herecka-a-velvyslankyne-v-praze-shirley-temple-blackova.html
[50] http://www.novinky.cz/zahranicni/amerika/327846-devatenactileta-satanistka-se-priznala-k-vrazde-nejmene-23-lidi.html
[51] http://www.lidovky.cz/tymosenkova-je-volna-budu-kandidovat-na-prezidentku-rekla-pn9-/zpravy-svet.aspx?c=A140222_135559_ln_zahranici_ani
[52] http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/328466-zemrela-nejstarsi-znama-prezivsi-holokaustu-pochazela-z-prahy.html

25. února – Islámští radikálové ze sekty **Boko Haram** zaútočili v noci na úterý na internátní školu ve státě Yobe na severovýchodě Nigérie. Zabili přitom až 40 žáků, uvedla agentura AP s odvoláním na místní úřady.[53]

27. února – Na **Krymu** mimo ruské základny se objevili neoznačení vojáci s moderními zbraněmi a neprůstřelnými vestami. Rychle obsadili klíčové krymské objekty, jako jsou např. letiště, přístavy, vládní budovy a další objekty infrastruktury. Tato vojenská akce vedla k anexi ukrajinského Krymu Ruskem. Prezident Putin dlouho odmítal, že by šlo o ruské vojáky, ale po téměř roce se ukázalo, že šlo o příslušníky ruských speciálních jednotek majících za úkol „chránit ruské obyvatelstvo Krymu“ a podpořit vládu prezidenta Janukovyče.[54]

Březen

17. března – Krymský parlament vyhlásil nezávislý svrchovaný stát **Krymská republika**. Požádal zároveň o vstup do Ruské federace jako její nový subjekt. V referendu 16. března se pro připojení k Rusku vyslovila drtivá většina voličů. Ukrajina kvůli tomu mobilizovala. Rusko proto navrhuje vytvoření podpůrné skupiny pro řešení ukrajinské krize. Ukrajina návrhy odmítla.[55]

18. března – Italský Nejvyšší soud potvrdil dvouletý zákaz výkonu veřejných funkcí pro expremiéra **Silvia Berlusconiho**. Jde o součást loňského verdiktu za daňové úniky ve společnosti Mediaset, kvůli němuž byl koncem roku 2013 i vyloučen ze Senátu.[56]

24. března – Český podnikatel **Radovan Krejčíř** byl nově obviněn jihoafrickou policií v případu, v němž šlo o přípravu vraždy elitního policejního detektiva a soukromého vyšetřovatele.[57]

30. března – Ruský prezident Vladimir Putin neskončí jen u Krymu, k Rusku bude chtít připojit i Finsko, pobaltské státy a Bělorusko. Pro britský server Independent.co.uk to

[53] http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/328622-radikalni-islamiste-pozabijeli-nigerijske-studenty.html
[54] https://cs.wikipedia.org/wiki/Prezidentsk%C3%A9_volby_na_Ukrajin%C4%9B_2014
[55] http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/330558-krym-vyhlasil-samostatnost-moskva-chce-neutralitu-ukrajiny.html
[56] http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/330781-konec-berlusconiho-v-politice-potvrdil-nejvyssi-soud.html
[57] http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/331325-jihoafricka-policie-nove-obvinila-krejcire-kvuli-priprave-vrazd.html

řekl jeho bývalý ekonomický poradce **Andrej Ilarionov**, který se však připojil k opozici.[58]

30. března – Novým prezidentem Slovenska se stal **Andrej Kiska**. „Slovenští voliči místo jistoty v podobě dvojnásobného premiéra Roberta Fica udělali velmi odvážný krok a do prezidentské funkce zvolili nepolitika Andreje Kisku," komentoval událost server iDnes. Kiska pochází z Popradu a před osmi lety zbohatl na prodeji svých splátkových firem Triangel a Quatto slovenské VÚB bance. Posledních šest let se věnoval charitě v nadaci Dobrý Anděl, která na Slovensku rozdělila rodinám s dětmi, kde někdo onemocněl rakovinou, v přepočtu na šest set miliónů korun. Kiska osobně přispěl na provoz nadace miliónem eur, a především šesti lety bezplatné práce. Dobrý Anděl byl na Slovensku vyhlášen nejlepším charitativním projektem.[59]

Duben

1. dubna – Severoatlantická aliance pozastavila veškerou civilní a vojenskou spolupráci **s Ruskem** a současně zintenzivní spolupráci s Ukrajinou. Na schůzce v Bruselu se na tom dohodli ministři zahraničních věcí členských států NATO.[60]

14. dubna – Exploze dvou bomb v nigerijské Abudži zabily nejméně 75 lidí a dalších přibližně 140 zranily. K útoku se přihlásili islamisté z hnutí Boko Haram, kteří navíc o den později unesli 276 školaček. Většinu z nich dosud drží v zajetí, znásilňují a týrají.[61]

17. dubna – V Mexiku ve věku 87 let zemřel ve čtvrtek kolumbijský spisovatel **Gabriel José García Márquez**. Márquez za své dílo obdržel v roce 1982 Nobelovu cenu za literaturu.[62]

18. dubna – Lavina na nejvyšší hoře světa Mount Everest zasypala skupinu 19 horských průvodců, z nichž přinejmenším 12 přišlo o život. Záchranné složky do místa tragédie okamžitě vyslaly helikoptéry se záchranáři.[63]

---

[58] http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Putinovi-nestaci-Krym-bude-chtit-i-Finsko-tvrdi-jeho-byvaly-poradce-313456
[59] http://zpravy.idnes.cz/profil-slovenskeho-prezidenta-andreje-kisky-fnz/zahranicni.aspx?c=A140330_123151_zahranicni_neh
[60] http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/332199-nato-prerusilo-veskerou-spolupraci-s-ruskem.html
[61] http://zpravy.idnes.cz/dobre-a-spatne-zpravy-roku-2014-diw-/domaci.aspx?c=A141218_132756_domaci_jw#timeline-1-9
[62] http://www.novinky.cz/kultura/333863-zemrel-nositel-nobelovy-ceny-spisovatel-marquez.html

Květen

2. května – Osmatřicetiletý **Rob O´Neill**, člen speciálních jednotek třemi střelami zasáhl v pákistánském Abbottabádu šéfa al-Káidy Usámu bin Ládina. Svou totožnost odhalil až v listopadu téhož roku. [64]

2. května – **Nepokoje v Oděse** nabyly tragických rozměrů. Násilnosti, které vypukly v přímořské Oděse na jihu Ukrajiny, nabyly extrémně tragických rozměrů. Policie oznámila, že při požáru, který vypukl v důsledku potyček mezi proruskými a ukrajinskými demonstranty, zahynulo 38 lidí. Mezi oběťmi bylo identifikováno patnáct občanů Ruska. Policie zatkla 130 osob.[65]

3. května – **Sesuv půdy** na severu Afghánistánu si vyžádal přes 2 100 mrtvých. Oznámil to mluvčí guvernéra provincie Badachšán. Úřad OSN v Afghánistánu se chce nyní zaměřit na 4 000 lidí, kteří se vlivem této přírodní katastrofy ocitli bez přístřeší.[66]

25. května – Na Ukrajině se konaly **předčasné prezidentské volby** a hned v prvním kole v nich zvítězil podnikatel a bývalý ministr Petro Porošenko. Volby byly důsledkem politické krize a protestů Euromajdan z února a března 2014. Tehdy byl svržen prezident Viktor Janukovyč (stále uznávaný za prezidenta Ruskem a částí ruskojazyčného východu Ukrajiny) a nahrazen prozatímní hlavou státu, Oleksandrem Turčynovem.[67]

Při **povodních na Balkáně** zahynulo 44 lidí.[68]

30. května – Ve Varšavě měl pohřeb Wojciech Jaruzelski. Bývalého nejvyššího polského představitele, který v devadesáti letech podlehl těžké nemoci, pochovali na varšavském vojenském hřbitově Powasky. Smuteční obřad měl světský charakter. Pohřeb provázely také ostré protesty několika stovek kritiků zesnulého generála, kteří hrubým způsobem narušovali průběh rozloučení.[69]

---

[63] http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/333871-patecni-lavina-je-nejhorsi-tragedii-na-mount-everestu-vsech-dob.html
[64] http://www.novinky.cz/zahranicni/amerika/352742-sejmul-bin-ladina-ted-vystoupil-z-anonymity.html
[65] http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/335201-peklo-v-odese-se-vymklo-kontrole-v-horici-budove-zemrely-desitky-lidi.html
[66] http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/335218-pres-2100-obeti-si-vyzadal-sesuv-pudy-v-afghanistanu.html
[67] https://cs.wikipedia.org/wiki/Prezidentsk%C3%A9_volby_na_Ukrajin%C4%9B_2014
[68] https://cs.wikipedia.org/wiki/2014
[69] http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/337875-ve-varsave-mel-pohreb-general-jaruzelski-sesli-se-i-kritici.html

Červen

5. června – Svět si připomněl výročí **vylodění západních spojenců v Normandii**. Po sedmdesáti letech tu znovu seskočili padákem někdejší výsadkáři. „Byla to pohoda, dneska po mně totiž nestříleli. A i kdybych se zabil, tak co? Byl to dobrý život," řekl Jim Martin, kterému je 93 let.[70]

10. června – Slovenská licenční rada v úterý **uložila pokutu** veřejnoprávní Slovenské televizi za odvysílání českého večerníčku s názvem Hurvínkův rok v češtině. Televize musí zaplatit pokutu ve výši 165 eur (4 500 Kč). Použitím českého originálu a absencí slovenského dabingu byla podle rady porušena povinnost vysílat programy určené dětem do 12 let s dabingem ve státním jazyce.[71]

12. června – V Brazílii začalo 20. **mistrovství světa ve fotbale**. Mistrem světa se stal tým Německa (13. července).[72]

19. června – Na španělský trůn usedl nový král – šestačtyřicetiletý **Felipe VI**. Dosavadní korunní princ složil ve čtvrtek ve španělském parlamentu slavnostní přísahu, a završil tak přebírání žezla po otci Juanu Carlosovi I., který ve středu podpisem stvrdil svou překvapivou abdikaci. Ohlásil ji počátkem měsíce.

Červenec

14. července – Devadesát procent letadel na letišti v Tripolisu zničil v pondělí **raketový útok**. Lybijská vláda zvažovala, zda do země nepovolá mezinárodní jednotky. Mezitím OSN stáhla ze země z bezpečnostních důvodů svůj personál.[73]

17. července – V oblasti bojů na východní Ukrajině se zřítil **Boeing 777** malajsijských aerolinií. Zemřelo všech 295 osob na palubě.[74]

[70] http://zpravy.idnes.cz/dobre-a-spatne-zpravy-roku-2014-diw-/domaci.aspx?c=A141218_132756_domaci_jw#timeline-0-15
[71] http://www.novinky.cz/kultura/338951-slovenska-televize-dostala-pokutu-za-hurvinka-v-cestine.html
[72] https://cs.wikipedia.org/wiki/2014
[73] http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/342237-raketovy-utok-na-letiste-v-tripolisu-znicil-90-procent-letadel.html
[74] https://cs.wikipedia.org/wiki/2014

Srpen

7. srpna – Rusko prodloužilo uprchlému Američanovi **Edwardu Snowdenovi** azyl o další tři roky. Ve čtvrtek to uvedl jeho právník Anatolij Kučerena. Rusko udělilo Snowdenovi, který americkým tajným službám ukradl 1,7 miliónu tajných materiálů, jež postupně zveřejňuje, azyl loni v srpnu.[75]

30. srpna – Polský premiér **Donald Tusk** byl na summitu Evropské unie zvolen předsedou Evropské rady.[76]

Září

7. září – **Jack Rozparovač**, sériový vrah pěti prostitutek z londýnské čtvrti Whitechapel, má zřejmě jméno – Aron Kosminski. Pocházel z polského městečka Klodawa nedaleko Lodže a jeho totožnost byla zveřejněna až po 126 letech. K odhalení napomohly stopy DNA, nalezené na šátku Catherine Eddowesové, čtvrté z jeho obětí.[77]

18. září – Ve Skotsku proběhlo **referendum o nezávislosti** na Spojeném království. Pro odtržení od Británie hlasovalo 44,7 % obyvatel, proti 55,3 %, Skotsko tak zůstalo její součástí.[78]

Říjen

10. října – Nobelovu cenu obdržela **Malála Júsufzaj** jakožto nejmladší (a první pákistánská) žena v historii. Bojuje za právo žen na vzdělání, popisovala na internetu útrapy života pod nadvládou Tálibánu v Pákistánu. Ozbrojenci ji za to postřelili do hlavy i krku.[79]

---

[75] http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/344427-snowden-smi-v-rusku-zustat-dalsi-tri-roky.html
[76] https://cs.wikipedia.org/wiki/2014
[77] http://www.novinky.cz/zahranicni/347052-jack-rozparovac-byl-polak-aron-kosminski-ukazaly-po-126-letech-testy.html
[78] https://cs.wikipedia.org/wiki/2014
[79] http://zpravy.idnes.cz/dobre-a-spatne-zpravy-roku-2014-diw-/domaci.aspx?c=A141218_132756_domaci_jw#timeline-0-27

Listopad

9. listopadu – V Německu vrcholily oslavy pádu **Berlínské zdi**. Symbol studené války padl vlastně omylem, když mluvčí komunistické vlády východního Německa Günter Schabowsky třaskavou informaci pustil do světa dříve, než měl. Místo spořádaných front u hraničních přechodů se tak strhla lavina, kterou nemohl už nikdo zastavit. Berlíňané tak získali opět právo svobodně cestovat.[80]

Prosinec

16. prosince – Bojovníci Tálibánu zaútočili v úterý na školu v pákistánském městě **Pěšávar**, které leží v neklidné severozápadní oblasti. Podle úřadů v ní zabili 132 dětí a devět zaměstnanců. Dalších 124 lidí bylo zraněno. Armáda po celodenní bitvě oznámila, že bylo zabito všech sedm útočníků.[81]

22. prosince – Ve věku sedmdesáti let zemřel populární anglický zpěvák **Joe Cocker**, známý svým chraplavým hlasem. Cocker byl specialistou na rockové balady, proslavil se coververzemi, z nichž některé jsou daleko známější než verze původních interpretů. Prorazil v roce 1968 se skladbou dvojice Lennon–McCartney With A Little Help From My Friends. Zpěvák podlehl rakovině plic.[82]

6. prosince – Jeden z nejhledanějších teroristů, **Adnan Šukrídžuma**, byl zabit v Pákistánu. Šukrídžuma, jeden z velitelů Al-Káidy, byl zabit při vojenském útoku v oblasti pákistánského Jižního Vazíristánu. USA byl Šukrídžuma obviněn z plánování útoků na metro v New Yorku v roce 2009, které byly nakonec zmařeny.[83]

---

[80] http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/352981-berlinskou-zed-pomohla-zborit-chyba-mluvciho.html
[81] http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/356458-pres-sto-deti-postrilenych-taliby-bylo-ve-veku-12-az-16-let.html
[82] http://www.novinky.cz/kultura/357104-ve-veku-sedmdesati-let-zemrel-zpevak-joe-cocker.html
[83] http://www.novinky.cz/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/355599-v-pakistanu-zabili-jednoho-z-nejhledanejsich-teroristu-sveta.html

OBYVATELSTVO

Prvním občánkem Opavy na Nový rok se stal Viktor, který se narodil minutu po páté hodině ráno. Byl tak vůbec prvním dítětem roku 2014 nejen v Opavě, ale v celém Moravskoslezském kraji.[84]

Ke konci roku 2014 žilo v Opavě **57 772** obyvatel, z toho **27 786** mužů a **29 986** žen. Co se věkové struktury týče, do 14 let bylo **8 409** obyvatel, ve věku od 15 do 64 let to bylo **38 937** obyvatel a starších 65 let bylo **10 426**. Průměrný věk obyvatelstva činil 42 let.
Koncem roku 2013 to bylo 57 931 obyvatel (27 900 mužů a 30 031 žen), do 14 let zde žilo 8 366 obyvatel, mezi 15 a 64 léty 39 442 obyvatel a starších 65 let to bylo 10 123 obyvatel. Průměrný věk byl o něco nižší, 41,8 roku.[85]

Co se celého okresu Opava týkalo, počet obyvatel od konce roku 2010 stále mírně klesal. K 31. prosinci 2013 dosáhl počtu **177 010 osob**, což bylo o 69 méně ve srovnání s rokem předchozím, o 163 osob méně než v roce 2011 a o 226 méně než v roce 2010. Poprvé od roku 2008 se však zvýšil počet živě narozených dětí v okrese. Zatímco v roce 2012 bylo zaznamenáno 1 685 živě narozených dětí, v roce 2013 to bylo už 1 750 dětí. Populace v okrese však stárla. V letech 2007–2008 se narodilo více dětí než zemřelo osob, ale od roku 2009 už počet zemřelých převyšoval počty narozených dětí. Na druhou stranu ve sledovaném roce 2013 zemřelo v opavském okrese 1 777 osob, což bylo nejméně od roku 2006. Do opavského okresu se v roce 2013 přistěhovalo celkem 1 629 osob, vystěhovalých bylo 1 671. Potěšitelné je, že od roku 2007, s výjimkou roku 2009, vždy počet přistěhovalých obyvatel převyšuje počet vystěhovalých obyvatel.[86]

Nejstarší Opavanka oslavila 12. února sté narozeniny. **Anně Pavelkové** z opavské Pivovarské ulice přišla popřát kromě početné rodiny za vedení města i první náměstkyně primátora Pavla Brady. Anna Pavelková se narodila v Bohučovicích na Opavsku, v Opavě žije od roku 1950. Pracovala jako zdravotnice v kojeneckém ústavu. „Do práce chodívala i o víkendech. I když měla těžký život, nikdy nebyla nemocná. Nepila alkohol, jedlo se u nás vždy skromně, třeba maso jsme měli jen

[84] Hláska č. 2, 2014, s. 6
[85] viz údaje Českého statistického úřadu: dostupné na www.czso.cz
[86] Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2014, s. 5

jednou za týden," vzpomíná dcera Zdena Švarcová, která se o maminku starala. Spolu s manželem, který zemřel v roce 1999 ve věku 93 let, vychovali dvě dcery a tři syny. Nyní už má oslavenkyně osm vnoučat a osm pravnoučat. „Tatínek spadl, zlomil si krček a dostal zápal plic, jinak by tady ještě byl," dodává dcera. Ve volném čase celá rodina nejraději vyrážela na túry. Ráno všichni vyjeli vlakem do Jeseníků s taškou plnou jídla a chodili po horách celý den. Později rádi pracovali na zahrádce. Početná rodina se u prababičky pravidelně schází. „Setkáváme se zejména při rodinných oslavách. Vždycky jsme se na Vánoce scházeli u rodičů, ale protože loni už babička nezvládla přijít, zašli jsme za ní i s dětmi zazpívat jí koledy. Mělo to moc krásnou atmosféru," líčí vnučka Zuzana Mikolášová. „Dcera je strašně pyšná, že má nejstarší babičku v Opavě a všude se tím hrozně chlubí," dodává Zuzana Mikolášová se smíchem. U babičky Zuzana Mikolášová trávila veškeré prázdniny. „Ta se nás něco nahlídala. Rodiče chodili do práce, takže jsme u babičky byli věčně. Dnes, když mám děti, ji obdivuju, jakou s námi měla trpělivost. Byly jsme tři děti a moc hodné jsme taky nebyly, přesto na nás nikdy ani nezvýšila hlas." Nejčastěji vnoučata Anna Pavelková brávala na zahradu na Kylešovském kopci. „Sice jsme ji dědovi občas přeryli, ale bylo to tam super," dodala vnučka.[87]

Po dvou letech Opavané opět odpovídali v **sociologickém průzkumu** na to, jak jsou spokojeni se životem ve městě. Průzkum mezi obyvateli Opavy provádělo v červnu letošního roku celkem 62 studentů Fakulty veřejných politik Slezské univerzity. Říjnová Hláska pak přinesla výsledky tohoto dotazování. Do průzkumu zahrnuli vzorek 666 respondentů rozdělených podle věku, vzdělání a pohlaví. Studenti zkoumali i to, jak dlouho dotazovaný v Opavě žije, jaké má zaměstnání nebo v jakém typu domu bydlí. Obdobný průzkum spokojenosti obyvatel nechalo město vypracovat už v roce 2012. Letošní výsledky tak mohou ukázat nejen srovnání s jinými městy v republice, ale i vývoj v čase. Z předloňského šetření například vyplynulo, že Opava je pohostinné a přátelské město, s dostatkem zeleně a širokou nabídkou možností kulturního vyžití. Kromě toho téměř 9 z 10 respondentů souhlasilo s tím, že Opava je dobře dostupná vlakem, dobře se zde žije rodinám s dětmi a jedná se o čisté město. Obecnou spokojenost se životem ve městě tehdy vyjádřilo 95,4 % obyvatel. „Přestože oproti roku 2012 došlo k mírnému snížení míry spokojenosti Opavanů s životem ve městě, stále se Opava drží na předních místech spokojenosti obyvatel mezi městy v ČR a v kategorii šetření realizovaných za poslední dva roky vede. Zajímavým zjištěním je posun k větší polarizaci názorů. Na jedné straně přibylo obyvatel, kteří vyjadřují

[87] Hláska č. 3, 2014, s. 7

jednoznačnou spokojenost, ale i těch, kteří vyjadřují jednoznačnou nespokojenost. Příčiny tohoto rozdělení jsou námětem k další analýze dat a pravděpodobně souvisí s hlubšími společenskými proměnami, než je dění v samotné Opavě," hodnotil vedoucí realizačního týmu ze Slezské univerzity Dušan Janák. Letošní zkoumání například ukázalo také to, že nejvíce investic z městské kasy by lidé nejraději vložili do oprav místních komunikací, na dobudování cyklostezek a výstavbu domova pro seniory, zatímco například ohledně výstavby krytého bazénu byla zjištěna kontroverznost názorů. Přestože parkování ve městě Opavané vnímají jako problémové, investici do parkovacího domu si přálo jen 17,2 % dotázaných. Respondenti si také myslí, že Opava není atraktivní pro absolventy vysokých škol. Nesouhlasili s tím, že je město centrem cestovního ruchu v regionu ani s tím, že je tady dostupná kvalitní zdravotní péče. Spokojeni jsou naopak s dobrou dostupností centra města a silnou stránkou Opavy je podle nich její kulturní život. Z výzkumu také vyplynulo, že více než polovina (54,7 %) respondentů je členem minimálně jedné dobrovolné neziskové organizace, nejčastěji sportovní nebo kulturní. „Je potěšitelné, že se Opavanům dle průzkumu v Opavě dobře žije, nespokojenost v některých oblastech zavazuje k tomu, aby vedení města podniklo konkrétní kroky, jež z hodnocení dotazníků vyplynuly," komentoval výsledky analýzy primátor Zdeněk Jirásek.[88]

[88] Hláska č. 10, 2014, s. 4

VÝROBA

Průmyslová výroba

FEMONT OPAVA, s. r. o.

Společnost rovným dílem vlastnili Pavel Manderla, Milan Hos, Miroslav Ziegler a Pavel Schreiber. Firma vykázala účetní ztrátu ve výši 178 tisíc korun. Společnost měla v roce 2014 celkem 135 zaměstnanců, o 3 více než v roce předchozím, z toho byli 4 pracovníci řídící.[89]

FERRAM STROJÍRNA, a. s.

Jednateli firmy byli Marta Gatnarová a Ondřej Tůma. Firma vykázala za rok 2014 zisk ve výši 1,65 miliónu korun. Přepočtených zaměstnanců vykázala firma 118, z toho dva byli členy řídících orgánů.[90]

INGE Opava, spol. s. r. o.

Hlavní činností společnosti byla výroba zářivkových svítidel. V roce 2014 pokračovala společnost ve vývoji energeticky úsporných svítidel LED a lištových LED svítidel. Tržby činily 95,9 miliónu korun (v roce 2013 to bylo 89,2 miliónu korun). Společnost zakončila účetní období se ziskem 3,5 miliónu korun. V roce 2014 zaměstnávala celkem 104 pracovníků, v roce 2013 to bylo 108. Do měřícího zařízení, kompresoru a rozšíření automobilového parku investovala firma částku téměř 1,5 miliónu korun.[91]

KOMAS, s. r. o.

Rok 2014 byl pro firmu podle vyjádření jednatelky Jiřiny Hajdukové „stejně expanzivní a plný výzev jako znamení ´koně´ čínského zvěrokruhu.“[92] Podle jejích slov se první polovina roku vyvíjela poněkud pomalejším tempem. K nárůstu došlo hlavně ke konci třetího a ve čtvrtém čtvrtletí roku. „Společnost byla tak zahlcena poptávkami z řad automobilových společností, že se ještě minimálně do konce května následujícího roku

[89] viz účetní uzávěrka firmy.
[90] viz účetní uzávěrka firmy a její přílohy, dostupná na portálu www.justice.cz
[91] výroční zpráva společnosti Inge.
[92] Komas, s. r.o. Výroční zpráva 2014, s. 5

2015 bude potýkat s problémy jak dodržet nasmlouvané termíny u nových kontraktů," podotkla jednatelka společnosti.[93]

Celkové tržby se podařilo oproti roku 2013 navýšit o 3 %, tj. na 94 miliónů korun. Celkový roční obrat společnosti činil cca 100 miliónů korun. Export se firmě podařilo zvýšit o 7 %. Oproti roku 2013 se zvýšil i export o 7 %. Největší podíl vývozu tvořil vývoz výlisků pro automobilový průmysl do Německa 81 % a Anglie 7 %, dále pak vývoz stavebního kování na Slovensko 14 %. Nadále se mírně zvyšoval export do třetích zemí, a to Tunisu, Indie a Mexika. Společnost dosáhla zisku ve výši 1,4 miliónu korun. Společnost měla v roce 2014 průměrně 112 zaměstnanců, což bylo o 7 méně než v roce předchozím.

Jednatelka společnosti **Jiřina Hajduková** se umístila mezi finalistkami Ocenění českých podnikatelek. Rovněž se dostala mezi 10 finalistů soutěže EY Podnikatel roku Moravskoslezského kraje 2014. Vítězem se stal Gevorg Avetisjan, šéf firmy Marlenka International, s. r. o.[94]

Model Obaly, a. s.

Předsedou představenstva byl Walter Hinterberger. Společnost dosáhla v tomto roce obratu 4,1 miliardy korun, z čehož export činil 32 %. Investováno bylo 321 miliónů korun a průměrný počet zaměstnanců dosáhl čísla 1 319 (v roce 2013 to bylo 1 290 zaměstnanců).[95] V Opavě se nacházely dva výrobní provozy společnosti, které byly ve firemní terminologii označovány jako Opava VL (výroba vlnité lepenky) a Opava HKS (obaly z hladké lepenky a kašírované obaly), dále zde sídlily dva prodejní provozy Pack Shop a Copacking. Společnost dosáhla zisku ve výši 195,7 miliónu korun.

OSTROJ, a. s.

Společnost zaznamenala pokles počtu zaměstnanců o 2 % oproti roku 2013. V červnu získal OSTROJ, a. s. prestižní ocenění Zaměstnavatel regionu 2014 v soutěži organizované Klubem zaměstnavatelů. Společnost se angažovala v oblasti sponzoringu ve dvou směrech. Jednak podporovala handicapované děti a mládež (např. Mateřskou školu Eliška a Slezskou nemocnici v Opavě) a druhou oblastí zájmu

[93] Komas, s. r.o. Výroční zpráva 2014, s. 5
[94] https://podnikatelroku.cz/moravskoslezsky-kraj-23f6b554-039c-47ee-a827-88db11670024
[95] Model. Výroční zpráva 2014, s. 2

byla podpora technického vzdělávání a pomoc při náboru žáků Střední školy technické Opava a Střední školy průmyslové a umělecké Opava. Společnost pokračovala také ve spolupráci s Mateřskou školou křesťanskou na ulici Mnišské v Opavě a nově navázala spolupráci například s opavskými základními školami – Otickou, Mařádkovu a T. G. Masaryka.

V dubnu 2014 se stala společnost absolutním vítězem v soutěži o Cenu hejtmana Moravskoslezského kraje za společenskou odpovědnost v kategorii velkých firem nad 250 zaměstnanců. Hejtman společnost ocenil za přijetí a realizaci myšlenek společenské odpovědnosti v oblastech sociální, ekonomické a environmentální.[96]

Ostroj vynaložil na stavební investice více než 24 miliónů korun. Jednalo se zejména o rekonstrukci parkoviště před administrativní budovou, vybudování zastřešení plochy pro kontejnery a skladování palet, rekonstrukci podlah na halách A a C, rektifikaci jeřábových drah a další investiční akce menšího rozsahu. Do strojního zařízení firma investovala 39,5 miliónu korun.

V porovnání s předchozím rokem se tržby společnosti snížily o 49,7 % z hodnoty 2,069 miliardy na hodnotu 1,041 miliardy. Export dosáhl podílu 64,7 % na tržbách a poklesl o 62,9 % z hodnoty 1,815 miliardy na hodnotu 673,5 miliónu korun. Hospodářský výsledek po zdanění klesl o 89,0 % z 258,569 miliónu na 28,344 miliónu.

V roce 2014 se v kontextu celosvětové krize cen uhlí a politické situace na Ukrajině a v Rusku nepodařilo získat žádnou velkou zakázku na dodávku dobývacích komplexů ani do ležmých ani do strmých slojí. Divize tento výpadek částečně vykryla zvýšeným prodejem menších celků, individuálních stojek a náhradních dílů na domácím trhu, podařilo se jí pronikat i do nedůlních aplikací a prodala i konstruktérské a montážní práce.

Prestar, s. r. o.

Společnost se v tomto roce mohla pochlubit již 19letou zkušeností v oboru. Společnost se zabývala výrobou automatizačních linek na zpracování trubek v hutním průmyslu, výrobou manipulační techniky pro průmyslové použití, výrobou zařízení pro čistírny odpadních vod a také zakázkovou výrobou pro různé odběratele. Firma zaměstnávala

[96] Ostroj. Výroční zpráva 2014, s. 4

133 pracovníků, z toho 65 ve výrobních profesích. Jednateli společnosti byli František Horák a Josef Smutek. Společnost vykázala v roce 2014 zisk po zdanění ve výši 1,3 miliónu.[97]

Slezská tvorba, v. d.

Předsedou představenstva byl Jaroslav Veverka, místopředsedou Veronika Štáblová (od září ji pak nahradila Hana Rybková) a členem Jan Bílý. Průměrný počet zaměstnanců firmy činil v tomto roce 31, zatímco v minulém to bylo 36. Výsledkem hospodaření družstva za rok 2014 byl zisk ve výši 799 tisíc korun. Podle výroční zprávy došlo v roce 2014 k postupné stabilizaci družstva. Objednávky pro zahraniční zákazníky se udržely na úrovni roku 2013 a podařil se zvýšit objem zakázek tuzemských odběratelů i vlastní prodej zákazníkům. Pozitivním zjištěním bylo, že se družstvu podařilo v roce 2014 udržet obsazenost pronajatých prostor po výrobě konfekce na Horním náměstí a prostor vzniklých snížením výroby na středisku vánočních ozdob na Sadové ulici. „Stejně jako v roce 2013 byla výrobní kapacita nerovnoměrně vytížena, přestože se díky spolupráci s novými odběrateli a předvánočním prodejům zlepšilo vytížení ke konci roku. Začátek roku byl poznamenán nedostatkem zakázek, v letních měsících byla kapacita naplněna," přiblížila výroční zpráva. Nedostatek zakázek na počátku roku byl podle ní částečně eliminován výběrem dovolené a náhradního volna. K nárůstu objemu prodeje došlo v tuzemsku, v roce 2014 se pohyboval ve výši cca 3,6 miliónu korun a nárůst oproti roku 2013 tak činil 154 %. Tržby za vánoční ozdoby dosáhly téměř 11,2 miliónu korun, což bylo 109,55 % skutečnosti roku 2013.[98]

TEVA Czech Industries, s. r. o.

Společnost vyráběla v Opavě okolo 15 miliard tablet ročně. Na produkci se podílelo více než 1 300 zaměstnanců. Celkové tržby společnosti za výrobky, zboží a služby v roce 2014 dosáhly 8,399 miliardy korun. Export výrobků a služeb dosáhl 7,498 miliardy korun. Zisk společnosti dosáhl 2,6 miliardy korun. Společnost nadále spolupracovala se středními a vysokými školami. Podporovala obor Chemik-operátor, který nabízela již šestým rokem ke studiu Střední zemědělská škola a přírodovědné lyceum v Opavě. Deset absolventů tohoto oboru našlo uplatnění ve výrobách,

[97] Výroční zpráva Prestar, s. r. o. za rok 2014.
[98] viz výroční zpráva a její přílohy za rok 2014

laboratořích a skladech firmy. Firma v tomto roce rozdělila na charitativní a sponzorské účely přes 1,9 miliónu korun.

Společnost v tomto roce také věnovala městu **finanční dar** ve výši 2 miliony určený na vybudování cyklostezky v Komárově. Zástupci firmy a města stvrdili tuto dohodu písemně 24. června smlouvou o poskytnutí finančního daru. Z částky bude uhrazeno vybudování prvního úseku cyklostezky od vjezdu u ulice U Černého mlýna až k železničnímu přejezdu u Tevy. Cyklostezku bude tvořit třímetrový pruh zámkové dlažby, polovina z něj bude určena pro pěší, polovina pro cyklisty. „Teva se dlouhodobě snaží o zvyšování bezpečnosti práce u svých zaměstnanců. Jedním z rizik, kterým jsou každodenně vystavováni, jsou jejich cesty do práce na kole. Všichni Opavané, a nejen oni, znají složitou dopravní situaci na silnici mezi Opavou a Ostravou. Proto, když naši firmu oslovil pan náměstek Žídek a požádal nás o účast na přípravě cyklostezky mezi Opavou a Komárovem, nebylo naše rozhodování nijak složité. Navíc jsme rádi, že můžeme udělat něco i pro ostatní obyvatele blízkého okolí. Těšíme se na podobné příležitosti spolupráce města a naší Tevy. Jistě se najdou a výsledky budou sloužit nám všem," uvedl jednatel společnosti Teva Czech Industries Luboš Roder.[99]

Potravinářská výroba

Bidvest Opava s. r. o

Firma hospodařila se ziskem 55,144 miliónu korun. Účtovala v období do 30. června. Průměrně v tomto období zaměstnávala 329 zaměstnanců, což bylo o tři méně než v minulém období.[100] Mrazírny vyráběly například zmrzlinu Prima, hotová jídla Nowaco a Dobroty babičky Kláry a také zpracovávaly zmrazené zeleniny Nowaco. Kromě toho zde fungovala výroba pečiva a listového těsta Bagetier a Dobroty babičky Kláry a také výroba masných polotovarů Nowameat (Sous-vide).[101]

[99] http://www.opava-city.cz/cs/komarovska-cyklostezka-se-bude-realizovat-i-diky-teve, publikováno 25. 6. 2015
[100] viz Bidvest Opava. Zpráva auditora a účetní uzávěrka k 30. červnu 2014
[101] http://www.bidvest.cz/o-nas/historie/

Mondeléz (Opavia – LU)

Ve Vávrovicích začala výstavba **další výrobní haly** společnosti Mondeléz. Projekt za více než 2 miliardy korun byl největší investicí společnosti Mondelēz International za poslední roky v Evropě. Na linkách nové moderní haly se budou vyrábět celosvětově nejprodávanější sušenky Oreo a také cereální sušenky BeBe Dobré ráno. Produkty jsou určeny především pro evropský region, ale velká část z nich se objeví také v tuzemsku. „Nová továrna nám díky navýšení výrobní kapacity pomůže udržet krok se zvyšující se poptávkou po našich produktech. Využíváme všechny naše zkušenosti v oblasti výzkumu a vývoje i dodavatelského řetězce, abychom vytvořili nejmodernější a největší továrnu na sušenky v rámci celé společnosti Mondelez Europe. Linky budou schopny vyrábět více než milion sušenek Oreo denně," uvedl prezident pro kategorii sušenek společnosti Mondelez Europe Albert Mathieu. Do jednoho roku se továrna rozšíří o pět nových linek, počet zaměstnanců se zvýší o dvě stovky pracovníků. Zhruba 90 procent nových míst bude určeno pro lidi se středním vzděláním v potravinářských a technických oborech. Najít uplatnění zde budou moci například techničtí operátoři, nástrojáři, údržbáři, zámečníci či elektromechanici. Příležitost dostane také většina lokálních dodavatelů. Suroviny – mouka i cukr – budou z Moravskoslezského kraje, případně z České republiky. V současné době společnost zaměstnává 670 lidí. Její výrobní linky produkují známé značky sušenek, jako jsou BeBe Dobré ráno, oplatky Zlaté, Fidorka, Piškoty, pralinky Crispello a mnoho dalších.[102]

TEMPO, obchodní družstvo

Z aktualit za tento rok zmiňme například **rekonstrukci prodejny řetězce TUTY** na Horním náměstí v Opavě, která bylo otevřena 30. října. Nově byla prodejna rozšířená o sortiment masa.

[102] Hláska č. 9, 2014, s. 9

ZAMĚSTNANOST

Tato kapitola vychází především ze Zprávy o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2014, která je dostupná na portále MPSV. Většina statistik se však týká okresu Opavy jako celku. Pro tuto kapitolu jsem vytvořil v rámci lepší přehlednosti tabulku se všemi podstatnými parametry, jako je počet uchazečů o práci, podíl nezaměstnaných, jejich struktura podle pohlaví nebo podíl těch, kteří pobírali podporu v nezaměstnanosti.

Počet obyvatel ve věku od 15 do 64 let v okrese Opava se pohyboval přes 120 000 lidí (například v lednu to bylo přesně 121 176 – z toho žen bylo 59 799 a mužů 61 377).

Tabulka 1. ***Počty a struktura nezaměstnaných v okrese Opava v roce 2014***

měsíc	volná pracovní místa (VPM)			podíl nezaměstnaných (v %)			
	celkem	PN	celkem	uchazečů na 1 VPM	celkem	z toho ženy	z toho muži
leden	11 979	3 296	397	30,2	9,6	8,4	10,7
únor	11 957	3 342	304	39,3	9,5	8,3	10,8
březen	11 540	2 958	660	17,5	9,2	8,1	10,3
duben	10 735	2 486	654	16,4	8,6	7,9	9,3
květen	10 119	2 075	673	15,0	8,1	7,7	8,5
červen	9 844	1 784	444	22,2	7,9	7,7	8,0
červenec	9 793	1 891	422	23,2	7,9	7,9	7,8
srpen	9 575	1 822	512	18,7	7,7	7,8	7,5
září	9 735	1 695	594	16,4	7,8	7,9	7,7
říjen	9 508	1 633	554	17,2	7,6	7,6	7,5
listopad	9 480	1 760	548	17,3	7,6	7,5	7,6
prosinec	10 229	2 243	546	18,7	8,2	7,5	8,9

Vysvětlivky:

VPM volná pracovní místa

PN podpora v nezaměstnanosti

Tabulka 2. ***Počty a struktura nezaměstnaných na kontaktním pracovišti v Opavě***

	počet uchazečů	UoZ (v %)
leden	7 057	9,7
únor	6 844	9,4
březen	6 692	9,2
duben	6 273	8,7
květen	5 979	8,3
červen	5 810	8,1
červenec	5 807	8,1
srpen	5 672	7,9
září	5 768	7,8
říjen	5 267	7,7
listopad	5 592	7,7
prosinec	5 735	7,8

Vysvětlivky:
UoZ uchazeči o zaměstnání

Počet zaměstnavatelů zaměstnávajících více než 25 osob ke konci roku 2014 byl **326**, což znamenalo nárůst oproti konci roku 2013 o deset. Zaměstnanců v těchto firmách evidoval ÚP ke konci roku 2014 celkem **33 649**, což znamenalo nárůst oproti roku 2013, kdy bylo evidováno 32 999 zaměstnanců.[103] K poklesu došlo jen u osob samostatně výdělečně činných z **14 304** ke konci roku 2013 na **14 256** ke konci roku 2014.

Hromadné propouštění zaměstnanců se okresu Opava v podstatě vyhnulo. Celkem se nahlášená propouštění v roce 2014 týkala pouze sedmi zaměstnanců okresu Opava.[104]

V roce 2014 nepřibyl v okrese Opava žádný významnější investor, ale na druhé straně ani žádný z větších zaměstnavatelů neukončil svou činnost. Zaměstnavatelé se pomalu dostávají z problémů, které přinesly uplynulé krizové roky. U mnohých

[103] Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2014 (dále jen Zpráva), s. 7, pro zajímavost, ke konci roku 2008 bylo těchto zaměstnanců 36 660.
[104] Zpráva, s. 8

v současné době dochází k rozšíření výroby nebo činnosti a s tím souvisí např. i mnohem vyšší počet nahlášených volných pracovních míst ve srovnání s rokem 2013. Na základě monitorování zaměstnavatelů lze konstatovat, že i v následujícím období předpokládají příznivý vývoj ve svém podnikání a počet zaměstnanců bude spíše stoupat.[105]

Největšími zaměstnavateli v okrese byli Teva Czech Industries, s.r.o., Brano, a.s., závod Hradec nad Moravicí a Slezská nemocnice v Opavě, z nichž každý zaměstnával přes 1 000 zaměstnanců. Dalšími významnými zaměstnavateli byli také Ostroj, a. s., Psychiatrická nemocnice v Opavě, Model obaly, a. s. nebo Mondelez CR Biscuit Production, s. r. o.

Celková zaměstnanost ke konci prosince 2014 ve firmách s 25 a více zaměstnanci byla 33 649 osob. Z pohledu jednotlivých odvětví byl nejvyšší počet zaměstnanců ve firmách zpracovatelského průmyslu (14 226 osob, tj. 42,3 % z celkového počtu), z toho nejvíce ve výrobě základních kovů, hutní zpracování a slévárenství a výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků kromě strojů a zařízení (3 163), výroba strojů a zařízení jinde nezařazených (2 550) a výroba potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků (2 011). Mezi další odvětví, kde bylo zaměstnáno více než 3 tisíce osob, patřila zdravotní a sociální péče (4 000), vzdělávání (3 393), velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (3 350 zaměstnanců). U většiny těchto odvětví v roce 2014 počet pracovníků vzrostl, a pokud u některých klesl, tak jen velmi mírně a pokles neměl výraznější vliv na celkovou zaměstnanost.[106]

Začátek roku 2014 byl charakteristický malým počtem **volných pracovních míst** (dále jen VPM), který kopíroval počet VPM běžný v roce 2013. S nástupem jarních měsíců se situace na poptávkové straně trhu práce začala zlepšovat. Rozdíl mezi počtem VPM v lednu a počtem VPM v březnu byl větší o 66 %. Také v meziročním srovnání došlo k velmi výraznému posunu. Ke konci prosince bylo v databázi 546 VPM, to bylo o 239 více než před rokem (+78 %). Vzrůstající počet volných pracovních míst v opavském okrese během roku 2014 tedy odrážel celkovou příznivější situaci na trhu práce. Na počátku roku k tomu přispěly sezónní práce i dostatek zakázek u mnohých zaměstnavatelů a s tím související možnost rozšíření výroby a nábor nových zaměstnanců. Průměrný počet VPM v jednotlivých měsících roku 2014 činil 526 míst,

[105] Zpráva, s. 8
[106] Tamtéž, s. 11

zatímco v roce 2013 to bylo jen 356 míst. V průběhu celého roku 2014 zaměstnavatelé nahlásili 6 308 VPM, což bylo o 2 040 míst více než v předchozím roce. Nabídka VPM byla však ještě stále nedostatečná a zdaleka nedosahovala objemu nabídky např. z předkrizového roku 2008, kdy databáze obsahovala 1 191 VPM.[107] Ke konci prosince 2014 měl opavský okres k dispozici 546 volných pracovních míst (VPM), zatímco v předchozím roce to bylo 307.[108]

Podle stupně dosaženého vzdělání, které zaměstnavatelé požadovali pro výkon požadované profese, byla obdobně jako v minulých letech nejvyšší poptávka po uchazečích s výučním listem (294 míst). Oproti roku 2013 se na druhou příčku dostala místa se základním vzděláním (88) a teprve na třetí místo se zařadila místa podmíněná středním odborným vzděláním s maturitou (76 míst). Mírně se zvýšila poptávka po uchazečích s vysokoškolským vzděláním.[109]

Při nárůstu počtu volných míst v databázi úřadu práce se v roce 2014 měnila také struktura míst podle tříd klasifikace zaměstnání. Největší změna nastala u **řemeslníků a opravářů**, kde poptávka po těchto profesích meziročně stoupla o téměř 308 % a tvořila více než jednu třetinu celkového počtu VPM. Zvýšený zájem byl zaznamenán téměř ve všech třídách, s výjimkou nepatrného poklesu technických a odborných pracovníků.[110]

Tradičně největší poptávka byla každoročně po prodavačích (113) a řidičích (104), ale v roce 2014 se velmi zvýšil zájem zaměstnavatelů o řemeslníky, zejména ze strojních a stavebních profesí. Poptávka byla také po pracovnících pohostinství, jako jsou kuchaři (50) a číšníci (81), a také po pracovnících ostrahy a bezpečnostních agentur (69). Klesla poptávka po telefonních operátorech, kteří se v uplynulých letech umisťovali na předních příčkách. Nejvíce volných pracovních míst ke konci roku 2014 poptával z opavských zaměstnavatelů Ostroj, a. s., a to dvanáct míst – nástrojaři a příbuzní pracovníci (4), strojírenští technici (4), seřizovači a obsluha obráběcích strojů, kromě dřevoobráběcích (3), řídící pracovníci ve stavebnictví (1).[111]

Od roku 2013 na základě dohody s Českým statistickým úřadem Ministerstvo práce a sociálních věcí přešlo na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR

[107] Zpráva, s. 15
[108] Tamtéž, s. 16
[109] Tamtéž, s. 17
[110] Tamtéž, s. 18
[111] Tamtéž, s. 19

s názvem Podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahradil doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřuje všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. Nový ukazatel podílu nezaměstnaných osob měl kvůli odlišné definici jinou úroveň, a byl tudíž s původním ukazatelem nesrovnatelný.[112]

Ke konci prosince 2014 bylo v opavském okrese evidováno 10 229 **uchazečů o zaměstnání**. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2013 byl tento stav o 985 nižší. Podíl nezaměstnaných se v samém závěru roku lehce přehoupl přes hranici 8 procent, což bylo o 0,8 procentního bodu méně než na konci roku 2013. Klesl také počet žen v evidenci, absolventů a mladistvých i osob se zdravotním postižením. Mírný nárůst byl zaznamenán u počtu uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti. Počet volných pracovních míst vzrostl o téměř 80 %, což signalizovalo oživení celkové situace na trhu práce. Z tohoto důvodu také výrazně poklesl počet uchazečů připadajících na jedno volné pracovní místo. Zatímco koncem roku 2013 se o jedno volné pracovní místo teoreticky ucházelo 36,5 uchazečů o zaměstnání, v prosinci 2014 to bylo již jen 18,7 uchazečů.[113]

Podle pohlaví byl počátkem roku 2010 historicky poprvé zaznamenán vyšší podíl nezaměstnaných mužů nežli žen, což ukazuje na velmi těžkou situaci výrobních odvětví v tomto období. I v roce 2014 byl podíl nezaměstnaných mužů až do měsíce června vždy vyšší než u žen. O práci přicházeli s velkou převahou muži a tento trend se obrátil až prakticky s nástupem letních měsíců, kdy byl podíl nezaměstnanosti u mužů poprvé v tomto roce nižší. Tento trend se udržel jen do října a již v listopadu byla hodnota podílu nezaměstnaných u mužů opět mírně vyšší a tyto nůžky se pak plně rozevřely v prosinci, kdy rozdíl již činil 1,4 procentního bodu v neprospěch mužů. Například rozdíl mezi podílem nezaměstnaných mužů v únoru a v srpnu činil 3,3 %. V průběhu roku 2014 se podíl nezaměstnaných mužů pohyboval v rozmezí 7,5 % až 10,8 %, zatímco u žen to bylo 7,5 % až 8,4 %. Nejvyšší vzájemné rozdíly v nezaměstnanosti mezi pohlavími se projevovaly v zimních měsících, převážně na počátku roku, kdy se podíl nezaměstnaných žen pohyboval okolo 8,3 %, zatímco u mužů byl ve stejné době až 10,8 %.

[112] Zpráva, s. 24
[113] Tamtéž, s. 25

V roce 2014 pracoval úřad práce s více než 22 tisíci klienty – uchazeči o zaměstnání. Proti předchozímu roku se tento objem zvýšil o 384. Přímo v Opavě byl roční objem uchazečů 12 689. Celkem 11 059 osob v roce 2014 nově vstupovalo do evidence a žádalo o zprostředkování zaměstnání, což je meziročně o 569 osob méně. Uchazečů, kteří evidenci ukončili a byli vyřazeni, bylo 12 044 (meziročně počet vzrostl o 1 369 osob).[114]

Co se týče **struktury uchazečů podle věku**, nejvíce bylo nezaměstnaných ve věkové kategorii 55–59 let (1 491), dále 20–24 let (1 314) a na třetím místě 50–54 let (1 200).[115]

Zaměstnaných **cizinců** evidoval ÚP ke konci roku 2014 celkem **705**, zatímco ke konci roku 2013 to bylo 637 osob.[116]

Zájem o práci v zahraničí prostřednictvím služby EURES projevilo celkem 121 klientů, což bylo o patnáct více než v předchozím roce.[117]

Co se **aktivní politiky zaměstnanosti** týče, v roce 2014 vzniklo 341 míst v rámci veřejně prospěšných prací (VPP), což bylo o devět více než v roce 2013. V roce 2014 uzavřel úřad práce 17 dohod, kterými podpořil vznik celkem 21 společensky účelných pracovních míst (SÚPM). Nejvíce dohod (4) a následně vzniklých SÚPM bylo vytvořeno ve spolupráci s firmou Charita Opava, a to celkem 6 SÚPM pro profesi dělník. Na tato zřízená pracovní místa byly přijaty výhradně osoby se zdravotním postižením. Výše finančního příspěvku, poskytnutá na vznik SÚPM v tomto roce, se pohybovala v rozmezí od 65 do 100 tisíc Kč. Povinná doba provozování nově zřízeného SÚPM byla pro zaměstnavatele stanovena na 365 dnů. Celkem bylo na zřízení SÚPM úřadem práce vynaloženo 1,9 miliónu korun.[118]

V roce 2014 bylo ve spolupráci s úřadem práce zahájeno **22 rekvalifikačních kurzů** pro celkem 218 uchazečů a zájemců o zaměstnání. V roce 2013 to bylo 93 rekvalifikačních kurzů, do kterých nastoupilo celkem 500 uchazečů a zájemců o zaměstnání. Pokles počtu zahájených rekvalifikací i počtu rekvalifikovaných osob byl podle odborníků z úřadu práce ovlivněn zejména nabídkou vysoutěžených kurzů

[114] Zpráva, s. 32
[115] Tamtéž, s. 38
[116] Tamtéž, s. 41
[117] Tamtéž, s. 45
[118] Tamtéž, s. 47

a velkým zájmem o zvolenou rekvalifikaci z řad uchazečů a zájemců o zaměstnání. Ta jim totiž umožňovala vybrat si na trhu z široké škály rekvalifikačních kurzů.[119]

V meziročním srovnání mnoha ukazatelů v oblasti zaměstnanosti se dá konstatovat, že se situace na trhu práce v okrese Opava zlepšila. Obzvlášť ve druhé polovině roku ubylo uchazečů o zaměstnání, snížil se podíl nezaměstnaných, v nabídce bylo mnohem více volných pracovních míst. „Tento příznivý vývoj v roce 2014 úzce souvisel s vývojem národní ekonomiky, ale také s celkovým vývojem celosvětové ekonomiky a stabilitou eurozóny. Zaměstnavatelé se pomalu dostávali z problémů, které přinesly uplynulé krizové roky," shrnula zpráva o stavu zaměstnanosti v okrese. Stabilní situace nahrávala podnikatelskému rozvoji, což na druhé straně přispívalo ke vzniku nových pracovních příležitostí. Průměrný měsíční počet uchazečů o zaměstnání 10 375 v roce 2014 byl o 116 uchazečů vyšší proti roku 2013, ale tento stav byl ovlivněn horší situací na počátku roku. Nejvyšší průměrný měsíční počet uchazečů byl však zaznamenán v roce 2003 (11 052 uchazečů).[120]

[119] Zpráva, s. 52
[120] Tamtéž, s. 59

VEŘEJNÝ ŽIVOT

O dění v Opavě informoval pořad TV Polar nazvaný **Opavský expres**. Krátké zprávy z města a jeho městských částí byly premiérově vysílány každou středu v 16.45, pořad trval 10 minut. Odkaz na televizní zpravodajství byl po odvysílání umístěn i na web města, kde bylo možno najít i archiv starších pořadů.

Městský zpravodaj **Hláska** přinášel v tomto roce kromě běžných zpravodajských článků, pozvánek a kulturního servisu také seriál Opavské sochy, jehož autorem byl Tomáš Skalík. Kromě toho i rubriku Historická kuchařka ze Slezska, kterou psala Eva Peterková. Historii opavských hotelů, kaváren a restaurací do Hlásky připravovala Jaromíra Knapíková.

Tříkrálová sbírka opět prolomila rekord. V roce 2014 se vybralo 1 520 198 korun, což bylo opět více než v roce předchozím, kdy koledníci získali 1 444 818 korun. Opavská Charita letos rozdala pro Tříkrálovou sbírku celkem 280 pokladniček, tedy nejvíce za celou historii koledování, které probíhalo v Opavě a dalších 66 přilehlých obcích. Vládly trošku obavy, jak koledování dopadne, protože se zdálo, že lidé mají hlouběji do kapsy, neúspěch mohla zavinit i politická kampaň proti církevním restitucím. Všechny obavy se ale ukázaly jako liché. „Ukazuje se, že pokud lidé vědí, že jejich dary poslouží konkrétním projektům a konkrétním lidem v jejich okolí, rádi pomůžou. A v případě Charity Opava si tím opravdu mohou být jisti. Vybrané peníze navíc mohou v případě potřeby přinést užitek přímo jim nebo jejich blízkým, protože jsou investovány do několika charitních středisek, která se starají o potřeby obyvatel Opavy a okolních obcí," hodnotil sbírku předseda Rady Charity Opava Ivo Mludek. Vybrané finance putovaly na zakoupení zdravotnického materiálu, jako je lineární dávkovač na morfium, kyslíkový koncentrátor a další pomůcky, tišící bolest nemocným. Pomohou zlepšit pracovní prostředí v chráněné charitní keramické dílně, opraví se za ně dvě střechy v Chráněném a podporovaném bydlení pro duševně nemocné a zbude i na provoz mateřského centra Neškola. Také v Opavě, kterou se letos podařilo koledníky pokrýt nejlépe za dobu konání Tříkrálové sbírky, byli lidé štědřejší než loni. Vybralo se 395 493 korun, což je o pět tisíc více než během Tříkrálové sbírky v roce 2013.[121]

[121] Hláska č. 2, 2015, s. 13

Vedení města se již potřetí setkalo **s místními podnikateli** na radnici. Z novoročního setkání v neformálním duchu se tak pomalu stala tradice. „Myslím si, že je přímo nezbytné, aby se zástupci představitelů města pravidelně setkávali s podnikatelskou sférou, a společně jsme mohli hledat možnosti, jak co nejvíce přispět k rozvoji podnikání na Opavsku a tím také k rozvoji města samotného," řekl k setkání primátor města Zdeněk Jirásek. O tom, že je o podobnou možnost setkávání zájem také ze strany podnikatelů, svědčila jejich hojná účast. Zatímco na první setkání před dvěma lety přišlo pět zástupců firem, letos jich pozvání přijalo šestadvacet. „Jsem ráda, že jsme se setkali v takovém počtu. Z nejvýznamnějších opavských firem nechyběl snad nikdo, a to je dobře. Jedině společnými silami totiž můžeme město posunout někam dál," komentovala setkání první náměstkyně Pavla Brady. Tématy setkání bylo například zhodnocení projektů, které se zrealizovaly za finanční pomoci opavských firem, jako například semafor u Tevy, který tato firma výrazně spolufinancovala, nebo nové hřiště u MŠ Mnišská, na které školka získala peníze z Ostroje. Poděkování patřilo také Modelu Opava, který dlouhodobě přispíval na provoz MŠ Jateční.[122]

V polovině ledna navštívila Opavu **velvyslankyně Lucemburského velkovévodství** Michéle Pranchére-Tomassini. Důvodem její návštěvy byla především slavnostní vernisáž výstavy akademické malířky Ivy Mrázkové, nad níž lucemburská velvyslankyně převzala osobní záštitu. Iva Mrázková, ač pochází z Opavy, vystavovala ve svém rodném městě vůbec poprvé. Naopak v Lucembursku je Mrázková velmi populární. „Mimo jiné je také držitelkou Lucemburského rytířského řádu," poznamenala lucemburská velvyslankyně Michéle Pranchére-Tomassini. U příležitosti své návštěvy se setkala také s představiteli vedení města na Hlásce. Společně debatovali o možnostech vzájemné spolupráce například na úrovni univerzit.[123]

Opava měla od 12. února novou pamětní desku, připomínající osobnost **Evžena Ondráčka**, učitele, jenž se zasloužil o rozvoj sportu na území města. Slavnostní odhalení desky proběhlo u budovy Mendelova gymnázia před pokladnami zimního stadionu.

V pondělí 17. února v 16 hodin byl za účasti hejtmana Moravskoslezského kraje, zástupců města Opavy, Matice slezské a Československé obce legionářské odhalen pomník českého politika, legionáře a novináře **Joži Davida**, čestného občana Opavy. Ceremonie proběhla u příležitosti 130. výročí jeho narození na Bílovecké ulici před

[122] Hláska č. 2, 2014, s. 6
[123] Tamtéž, s. 7

kruhovým objezdem jižního obchvatu. Připomínky obou osobností inicioval opavský Rotary Club, který také vybudování pamětní desky i pomníku sponzoroval.[124]

I v tomto roce pokračovala tradice setkání občanů s představiteli města v diskusních odpoledních nazvaných **Otevřená radnice**. První takové setkání se uskutečnilo 5. února. Občané se dotazovali například na zřízení zastávky MHD na Nákladní ulici u OC Breda, úklid chodníků nebo na projekt revitalizace okolí Stříbrného jezera.[125]
Druhé setkání se uskutečnilo až 7. května. Na tomto setkání byla řeč například o svatebních obřadech mimo obřadní síň nebo vjezdu nákladních vozidel na Dolní náměstí či modelu Opavy z první poloviny 80. let 20. století.[126]
Naposledy se pak ve starém volebním období potkali představitelé vedení města s občany na Otevřené radnici 3. září. Ohlédnutí za touto akcí přinesl zpravodaj Hláska v říjnovém vydání. Otevřená radnice začala v roce 2011, vedení města tím chtělo naplnit jeden z bodů svého programového prohlášení, který hovořil o větší otevřenosti vůči občanům města. V roce 2011 se tato setkání konala každý měsíc, od roku 2012 pak z důvodu menší účasti veřejnosti třikrát ročně. Celkem tedy vedoucí představitelé radnice s Opavany na těchto fórech během svého volebního období besedovali dvacetkrát. Ne všechny položené otázky spadaly do kompetence města, lidé se však v těchto případech alespoň dozvěděli, na koho se s problémem obrátit. Ne všechny otázky byly zodpovězeny na místě, řada z nich se řešila dodatečnou písemnou odpovědí, ne vše bylo v silách města vyřešit. Přesto se však občané i vedení města na poslední zářijové Otevřené radnici shodli, že tato setkání byla pro obě strany velmi přínosná. Na zářijovém setkání se občané ptali kromě jiného na plánovanou demolici věžáku ministerstva zemědělství či na to, zda se smí pronajímat městské byty dalším osobám.[127]

Pozvání na radnici přijal 14. února plukovník ve výslužbě **Andrej Koba**. U příležitosti jeho 95. narozenin, které oslavil o dva dny později, mu za jeho zásluhy, občanský postoj, obětavost a statečnost poděkovali vedoucí představitelé města. Andrej Koba se narodil ve Velké Turici na Podkarpatské Rusi, po jejím obsazení maďarskou armádou přešel v roce 1940 hranice Sovětského svazu. Zde byl internován v pracovních táborech až do konce roku 1943, kdy se přihlásil do čs. jednotky v Buzuluku. Po ukončení školy pro záložní důstojníky v Rjazani byl odeslán na frontu k 3. čs. samostatné brigádě jako velitel průzkumné roty. Zúčastnil se Karpatsko-

[124] Hláska č. 2, 2015, s. 8
[125] Hláska č. 3, 2014, s. 6
[126] Hláska č. 6, 2014, s. 6
[127] Hláska č. 10, 2014, s. 6

dukelské operace a na východním Slovensku byl těžce raněn. Znovu se k brigádě vrátil do bojů na střední Moravě. Po válce zůstal v čs. armádě, absolvoval různé odborné kurzy a velel i opavským útvarům. Dosud pracoval v okresním výboru Českého svazu bojovníků za svobodu a ve výboru jednoty Československé obce legionářské v Opavě, v obou těchto organizacích byl čestným předsedou. Byl nositelem mnoha ocenění za válečné zásluhy, například Československého válečného kříže 1939, Medailí za chrabrost, zásluhy v boji, osvobození Prahy a Berlína, Řádu Rudé hvězdy nebo Dukelské pamětní medaile. V roce 2005 mu byla u příležitosti 60. výročí osvobození Československa a ukončení 2. světové války udělena Cena Statutárního města Opavy.[128]

Krotitelé vzduchu v Opavě opět zasahovali. Osvětová akce, která si klade za cíl zlepšit povědomí o tom, co dýcháme a co s tím můžeme udělat, proběhla na Horním náměstí ve středu 19. února od 9 hodin. Návštěvníci se dozvěděli celou řadu zajímavých a užitečných informací nejen o současném stavu ovzduší na Opavsku, ale také o tom, co sami zmůžeme v boji proti nepříznivým rozptylovým podmínkám, které Opavu trápí zejména v období topné sezóny. „V posledních letech bohužel patříme mezi oblasti s nejčastějším překračováním imisních limitů zejména prachových částic PM^{10}. Významným znečišťovatelem v Opavě přitom je automobilová doprava a lokální topeniště," uvedl náměstek Dalibor Halátek a dodal, že původ znečištění byl v tomto případě alespoň trošku dobrou zprávou, protože to znamenalo, že je jen na nás, jestli s tím chceme něco udělat. Součástí celé akce bylo také představení nové tematické putovní výstavy. Šlo celkem o šest panelů, které představily nejen stav našeho ovzduší, ale i to, co s ním můžeme dělat. Na Horním náměstí se také představil oxybox neboli velký stan s čistým vzduchem. Původně umělecké dílo, které mělo originálním způsobem upozornit na problém s kvalitou ovzduší, se stalo osvětovou pomůckou. Ve vnitřním prostoru byly instalovány čističky vzduchu. „Díky tomu je zejména při smogové situaci velmi znatelný rozdíl mezi vnějším a vnitřním prostorem stanu," vysvětlil náměstek Halátek. Akci Krotitelé vzduchu organizovali město Opava ve spolupráci s ostravskou organizací Čisté nebe a Slezským gymnáziem. [129]

V pondělí 3. března proběhla před budovou Slezského divadla kampaň **Martenica – seznámení s bulharskou tradicí**. Zástupci opavské bulharské komunity rozdávali občanům malé marteničky – symbol, který představoval zdraví, dlouhověkost, hojnost, bohatství a štěstí. Jednalo se o drobnou ozdobu utkanou z bílého a červeného

[128] Hláska č. 3, 2014, s. 5
[129] Hláska č. 2, 2015, s. 9

hedvábí. Zatímco bílá barva symbolizuje čistotu, nevinnost, štěstí a krásu, červená barva je symbolem elánu, zdraví, lásky a vítězství. V období od 1. do 22. března se stávají marteničky součástí oděvu a symbolizují radostná očekávání a naději Bulharů a jejich přátel po celém světě.[130]

Opava se i v tomto roce zapojila do kampaně **Vlajka pro Tibet**. Solidaritu s tibetským lidem vyjádřila již popatnácté.

Chovatel andulek Ladislav Groda opět bodoval. Společně s dalším chovatelem René Poštulkou přivezl z letošního mistrovství světa v italském městě Bari rekordních 28 medailí. Opavan Ladislav Groda si v konkurenci tisícovky andulek z celého světa vybojoval hned jedenáct zlatých, osm stříbrných a dvě bronzové medaile. Čtyřiapadesátiletý Groda za svůj život na světových šampionátech sesbíral neskutečných 235 medailí. Andulky choval už od svých šesti let. Více informací o něm přinesla březnová Hláska.[131]

Opava se snažila přiblížit občanům i na **sociálních sítích**. Vydala se proto nejen na nejrozšířenější Facebook, ale také na Twitter nebo YouTube. „Rozhodli jsme se v určitých oblastech vlastně obrátit filozofii poskytování informací. Klasické webové stránky, nástěnky a podobně fungují tak, že občan si musí ‚dojít' za informací. My chceme, aby informace došla za občanem. A přesně na tomhle principu fungují sociální sítě," uvedl Ondřej Skácel z odboru kancelář primátora. Tomu, kdo začal profily města sledovat prostřednictvím svého kanálu, se dostalo nejen kompletního kulturního servisu, ale dozvěděl se i další zajímavosti ze života města a mohl se účastnit také zajímavých soutěží. „Sociální sítě lidé primárně používají ve svém volném čase a chtějí se na nich bavit. Tomu se snažíme uzpůsobit nejen obsah, ale i formu toho, co na těchto kanálech publikujeme. Na sociálních sítích se tak rozhodně nesetkáte s úředním jazykem a nenajdete zde ani citace zákonů nebo odkazy na ně. Naopak chceme, aby profily působily živě, aby byly trošku hravé," vysvětlil Ondřej Skácel.
Profily město zřídilo už ve druhé polovině března. Za první měsíc provozu se k odběru facebookového profilu přihlásilo přes 400 lidí. Během května došlo navíc ke spuštění nové webové prezentace města. „Jde o přirozený vývoj. Trendy v tvorbě webových stránek se za ty roky, kdy nám fungovala současná webová prezentace, někam posunuly a my nemůžeme tento vývoj zcela ignorovat. Proto jsme se rozhodli

[130] Hláska č. 3, 2014, s. 6
[131] Tamtéž, s. 14 – 15

k obměně webu města. Týkat by se to nemělo ale jenom grafiky. Nový web přinese také nové funkce a nové informace. Pro uživatele by měl být přehlednější a atraktivnější," komentoval změnu správce webových stránek Ondřej Skácel.[132]

Probouzející se jaro obohatil i v tomto roce **Velikonoční jarmark**. Proběhl v období od 6. do 17. dubna tradičně na Horním náměstí. Oslavy jara odstartovalo v neděli 6. dubna v 15 hodin vynášení Mařeny, oficiální zahájení velikonočních trhů se pak konalo v pondělí 7. dubna od 15 hodin. Po zahájení vystoupil pěvecký sbor Cvrčci ZŠ Ilji Hurníka a poté karvinská kapela All Ska Pone's. Organizátorem trhů byl Michal Božoň. Na rozdíl od roku 2013 se v programu objevilo více místních kapel a souborů. Například cimbálová muzika Opavští hudci, soubor Domino nebo cimbálová muzika ZUŠ Háj ve Slezsku. Nechyběl ani sbor Luscinia Mendelova gymnázia, Vláďa Hron, Tomáš Kočko a Láďa Kerndl. Zboží se na Horním náměstí prodávalo ve zhruba třech desítkách stánků. Asi jedna třetina stánků nabízela rukodělné a řemeslné výrobky.[133]

V Opavě se uskutečnila **konference k dějinám města**. Organizátoři konference připravili hned několik přednášek na zajímavá témata z historie města a návštěvu partnerské Ratiboře. Konference se uskutečnila 15. dubna od 9 do 13.30 hodin a spolu s městem Opava se na ní podílela Matice slezská, Slezská univerzita, město Ratiboř a Státní vysoká škola v Ratiboři. Konference se konala v aule Slezské univerzity v ulici Na Rybníčku. Návštěva Ratiboře byla naplánovaná od 14 do 18 hodin. Na programu byla procházka centrem města, návštěva Piastovského zámku či návštěva Střediska sportu a rekreace.[134]

Opava dostala další fotografickou knihu nazvanou **Proměny Opavy v obrazech a fotografiích**. Publikace byla rozčleněna na dvě části. V první části Proměny v obrazech najdete známé veduty města včetně významných budov, dvou kostelních interiérů, zachycených na akvarelech, olejomalbách a grafických tiscích v průběhu tří století. V závěru jsou zařazeny kresby opavského stavitele a zakladatele městského muzea Moritze Hartela, na nichž zachytil mizející objekty a zákoutí města v posledních desetiletích 19. století. Historické snímky ve druhé části knihy pojmenované Proměny ve fotografiích jsou řazeny podle hypotetické procházky návštěvníka městem tak, aby zachytily stejné místo v průběhu času. Knihu vydalo město Opava ve spolupráci se Slezským zemským muzeem a Zemským archivem v Opavě. Publikace vyšla

[132] Hláska č. 5, 2014, s. 4
[133] Hláska č. 4, 2014, s. 5
[134] Tamtéž, s. 6

v nákladu 2 500 výtisků, v prodeji byla od dubna v Městském informačním centru v Opavě za cenu 390 korun.[135]

Farmářské trhy v tomto roce odstartovaly na Dolním náměstí ve středu 23. dubna. Opavané i další návštěvníci města si mohli výpěstky místních i přespolních zemědělců, masné výrobky a další produkty zakoupit každou středu, pátek a sobotu. Stánky byly otevřeny ve středu a pátek od 8 do 16 hodin, v sobotu od 8 do 14 hodin.[136]

Den země se odehrál na náměstí Osvoboditelů 27. dubna. Dubnová Hláska zvala návštěvníky také na zajímavosti z vesmíru. Návštěvníci si podle ní mohli prověřit své znalosti o planetách a objevování vesmíru člověkem, mohli se těšit na poznávání a sázení bylinek, na včelaře a jejich živý úl nebo na ochutnávku farmářských produktů či fairtrade kavárnu. U stánků si děti mohly vyrobit šperky z PET lahví, zkusit rýžování zlata nebo si zahrát na farmáře a nakrmit kozu a podojit krávu. V červeném stánku Asekolu lidé letos zdarma získali mapu Opavy zaměřenou na třídění elektra s vyznačením umístění červených kontejnerů a sběrných dvorů. Na akci bylo možné donést vysloužilé elektro a získat za něj dárek. Na pódiu zahrály, zazpívaly a zatančily folklorní soubory Střediska volného času, pěvecký sbor Sluníčka ZŠ I. Hurníka a taneční soubor Eurotopia Opava. Návštěvníci si mohli také užít chemické divadlo Slezského gymnázia.[137]

Do Opavy znovu zavítala již počtvrté **férová snídaně**. Tentokrát se uskutečnila 10. května. V rámci ní pořadatelé v čele s Pavlem Durčákem ze sdružení Ekolyceum nabídli účastníkům kvíz o tom, co to vlastně fair trade je a také vyhlásili neformální soutěž o nejlepší koláč z domácích surovin.

V polovině května navštívila Opavu **jihoafrická velvyslankyně Franki C Verwey**. Na Hlásce ji přivítal primátor Zdeněk Jirásek společně s dalšími členy vedení města. „Návštěva Její Excelence kontinuálně navazuje na předešlé návštěvy velvyslanců JAR v Opavě. Účelem návštěvy je vytvoření vize další spolupráce především v oblasti kultury a školství," uvedl primátor. Velvyslankyně si po oficiálním uvítání prohlédla město z radniční věže a poté se vydala na prohlídku dopravního podniku. Po obědě a vycházce městem pak navštívila Historickou výstavní budovu Slezského zemského

[135] Hláska č. 4, 2014, s. 7
[136] Hláska č. 8, 2014, s. 8
[137] Hláska č. 4, 2014, s. 9

muzea. Odpolední program ukončila na půdě Slezské univerzity, kde přednášela a besedovala se studenty o zahraniční politice své země.[138]

Opava přišla o poslední žijící legendu spojenou se Slezským divadlem. V neděli 18. května zemřel ve věku třiadevadesáti let režisér, dramaturg a divadelní historik **Miloš Zbavitel**, poslední žijící legenda Slezského divadla a jediný, kdo ještě pamatoval začátky divadla v roce 1945. V prvním poválečném představení (22. září 1945) hrál postavu Toniho v Čapkově Matce. Celý svůj život věnoval divadlu, největší jeho část pak Slezskému divadlu. „Našemu divadlu věnoval mnoho let nejen jako dramaturg, ale i jako šéf činohry. Byl jediným člověkem, který o Slezském divadle napsal dokonce několik publikací, pečlivě zmapoval činnost našich souborů od roku 1945, naposledy v roce 2005," uvedl ředitel divadla Jindřich Pasker a dodal: „Věřím, že na pana Zbavitele Slezské divadlo nezapomene a jeho jméno se pevně zapíše do dějin našeho divadla."[139]

Romové uctili 16. května památku svých hrdinů. Romské rodiny v Opavě si připomněly **Den romského odboje** zapálením svíčky. Opavská romská organizace Dživipen se letos poprvé
připojila k oslavám památky romských hrdinů, kteří v koncentračním táboře v Osvětimi 16. května 1944 povstali na odpor nacistickým dozorcům.[140]

Městské koupaliště zahájilo díky vlídnějšímu počasí provoz už 23. května.

Opava oslavila v tomto roce již popáté **Noc kostelů**. Uskutečnila se v pátek 23. května.

Nová pamětní deska ozdobila fasádu domu na rohu Olomoucké a Husovy ulice. Byla odhalena ve čtvrtek 29. května a měla připomenout Sdružení umělců slezských, a především pak jeho dva zakladatele – Frana Směju a Valentina Držkovice. Druhému ze jmenovaných byla věnována již deska na Domu umění. Ta však byla během rekonstrukce v minulosti sejmuta. Slavnostní odhalení pamětní desky proběhlo u příležitosti 110. výročí narození slezského spisovatele Frana Směji.[141]

[138] Hláska č. 6, 2014, s. 4
[139] Tamtéž, s. 4
[140] Tamtéž, s. 8
[141] Tamtéž, s. 7

Opava se poprvé v tomto roce zapojila do **Světového dne bez tabáku**. Ve spolupráci se Střední zdravotnickou školou v Opavě, Opavskou kulturní organizací a sdružením SebeRevolta Opava uspořádalo město 30. května preventivní program pro čtvrté třídy opavských základních škol. V rámci tohoto programu, který se z důvodu špatného počasí konal v Klubu ART, děti debatovaly o tom, jaký vliv má kouření na lidský organizmus, ale také o tom, jaké jsou ekonomické dopady kouření na rodinný rozpočet. Součástí byla také soutěž o nejhezčí obrázek s tematikou Dne bez tabáku nebo vědomostní kvíz.[142]

Kampaň na podporu čtenářství **Týden čtení dětem** se v České republice konala ve dnech od 1. do 7. června a právě v Opavě 6. června projekt pořadatelé slavnostně ukončili. Opavský program byl plný čtení, zpívání, soutěží a her. V jeho rámci vystoupila Markéta Konvičková, spisovatel Miloš Kratochvíl a nechybělo scénické čtení v provedení souboru LiStOVáNí. Celou akci moderoval Lukáš Hejlík.[143]

Den dětí se v Opavě uskutečnil 7. a 8. června. V sobotu odpoledne od 13 do 18 hodin si děti v Městských sadech mohly zaskákat na nafukovacích atrakcích či projet se na kolotoči, ti odvážnější na pramicích a kánoích, a pak si odpočinout u zábavných a kreativních soutěží. Vyzkoušet si také mohly střelbu z luku a prohlédnout si armádní, policejní a hasičskou techniku. Na pódiu umístěném v Městských sadech se od 13.15 hodin představila městská policie, která předvedla sebeobranné techniky, kontrolu řidiče pod vlivem návykové látky a zadržení ozbrojeného pachatele. Od 13.45 bylo na programu vystoupení folklorních souborů nazvané Děcka, poče se hrač a představil se na něm Ďumbier z Liptovského Mikuláše, Mala Strzecha z Ratiboře, Jackové z Jablunkova, Malý Radhošť z Rožnova pod Radhoštěm, ostravské Hlubinky, bolatické Burianky, Malé Bejatky ze Štítiny, opavský Úsměv, Cimbálové muziky ZUŠ a SVČ Opava. V neděli 8. června se děti v Obecním domě mohly od 10 do 16 hodin pustit Po stopách Bizona a po splnění dalších indiánských úkolů se nechat odměnit v pravém teepee. V Historické výstavní budově Slezského zemského muzea od 13 do 16 hodin zabavil děti program nazvaný Hrajeme si se zvířátky, v němž si zasoutěžily, předvedly své dovednosti ve výtvarné dílně a zkusily malování na obličej. Na Horním náměstí je pak v 17 hodin čekala známá pohádka O vlku a kůzlátkách v podání herců Slezského divadla. Na uspořádání letošního Dne dětí město vyčlenilo 200 000 Kč.[144]

[142] http://www.opava-city.cz/cs/opava-se-letos-poprve-zapojila-do-svetoveho-dne-bez-tabaku, publikováno 30. května 2014 a také Hláska č. 7-8, 2014, s. 8
[143] Hláska č. 5, 2014, s. 5
[144] Hláska č. 6, 2014, s. 5

Jako každoročně se v Opavě konal i letos **Den sociálních služeb**. „Veletrh“ poskytovatelů sociálních služeb a souvisejících aktivit se uskutečnil 11. června na Horním náměstí. Účastnilo se jej okolo dvaceti poskytovatelů sociálních služeb z Opavy a okolí. Nechyběly výrobky chráněných dílen či guláš připravený Armádou spásy. „Cílem Dne sociálních služeb je přiblížit sociální a související služby široké veřejnosti a tím jí pomoci získat přehled o organizacích působících na Opavsku, na které se lze v případě potřeby obrátit,“ přiblížila smysl akce její koordinátorka Lucie Rybová. Slavnostního zahájení se i v tomto roce ujala první náměstkyně primátora Pavla Brady, slovem po celý den provázel herec Slezského divadla Martin Táborský.[145]

Tradiční spanilá jízda amerických veteránů se uskutečnila v sobotu 14. června. **Americká auta** vyrazila krátce po poledni z kempu Kajlovec. Kolona projela po trase Hradec nad Moravicí, Kylešovice, Těšínská ulice, přes Dolní i Horní náměstí, Krnovskou ulicí k víceúčelové hale v Městských sadech, kde desítky legendárních kabrioletů a limuzín členů US Cars zastavily zhruba na dvě a půl hodiny. Přehlídku vozidel tady doprovodilo vystoupení mažoretek, ukázky bojových umění a letos nově i ukázky v Bike Parku. Zpátky do kempu Kajlovec vozy vyjely po 15. hodině.[146]

Kostel svatého Václava hostil 26. června **módní přehlídku opavských osobností**. Opavské osobnosti jako 1. náměstkyně primátora Pavla Brady nebo vedoucí kanceláře primátora MMO Jana Foltysová či ředitelka OKO Jana Hynarová předvedly nekonfekční modely regionálních výrobců oděvů, šperků a módních doplňků. „Cílem akce je podpořit místní podnikatelky a podnikatele působící v oblasti módního návrhářství a výroby oděvů,“ uvedla před jejím konáním Jana Foltysová. Přehlídku módy připravilo město ve spolupráci s Opavskou kulturní organizací a Business Heroes Opava. Moderoval ji dramaturg OKO Jan Kunze.[147]

Již podeváté zavítalo do města **Opavské kulturní léto**. Připravila jej ve spolupráci s městem agentura A.Production Martina Žižlavského. Program odstartoval ve středu 9. července projekcí českého thrilleru Příběh kmotra, inspirovaného bestsellerem Kmotr Mrázek, který se promítal od 21 hodin, a skončil v úterý 26. srpna Atletickým cirkusem na Dolním náměstí. Největší akcí podle pořadatelů byl koncert legendy české rockové muziky Mňágy a Žďorp a také koncert 26leté populární slovenské zpěvačky Kristiny, která reprezentovala Slovensko na soutěži Eurovision Song Contest 2010 se

[145] Hláska č. 6, 2014, s. 13
[146] Tamtéž, s. 7
[147] Tamtéž, s. 5

svou známou písní Horehronie. Pro děti i dospělé, kteří si chtějí zavzpomínat na svůj oblíbený komiks, byl v letním kině připraven Čtyřlístek ve službách krále. Mladší ročníky mohl zaujmout Oscary oceněný snímek filmového klasika Quentina Tarantina s názvem Nespoutaný Django, koncert opavské kapely Baby Secondhand a vystoupení Daniela Kroba, bývalého člena kapel Arakain a Kreyson, se svou novou kapelou. Již tradiční akcí pořádanou v rámci Opavského kulturního léta byl Pony Express, poštovní služba, která vycházela z tradice americké kurýrní služby z 60. let 19. století, kdy jediným spojením mezi americkým západem a východem byli jezdci na koních. Dalším lákadlem byl Atletický cirkus, sportovní exhibice ve skoku o tyči a v benchpressu, která se uskutečnila v úterý 26. srpna na Dolním náměstí. Od konce července pak probíhalo paralelně i letní kino na Ptačím vrchu pod taktovkou Biografu 16, s retrosnímky zkopírovanými z originálních 16mm kotoučů.[148]

Týden divů vstoupil letos do svého 41. ročníku a uskutečnil se od 1. do 9. srpna.[149]

Opava si v tomto roce celou řadou akcí připomněla **790. výročí** potvrzení městských práv. Jednou z nejprestižnějších událostí bylo Národní zahájení Dnů evropského dědictví, které probíhalo od 5. do 7. září. S ohledem na kulaté výročí města se pocty zahájit evropské dny letos dostalo právě Opavě. Slavnostní akt proběhl v sobotu 6. září v 10 hodin v kostele sv. Václava. Kromě oficiálního zahájení a předání ocenění Nositelům tradice lidových řemesel při této příležitosti došlo také k odhalení unikátního osmimetrového obrazu Antona Pettera Zavraždění svatého Václava z roku 1844. V rámci národního zahájení bylo otevřeno 25 opavských památek, včetně Dukelských kasáren, Mariana nebo unikátní měnírny elektrického proudu.
Během celého prodlouženého víkendu navíc proběhla celá řada doprovodných akcí. Ať už šlo o vernisáž výstavy Nositelé tradice lidových řemesel, soutěže pro rodiny s dětmi pod názvem Strašidla na hradbách nebo řemeslný trh. „Velmi zajímavá budou zcela jistě Oživlá místa opavských parků. V rámci tohoto programu Opavská kulturní organizace ve spolupráci se Základní uměleckou školou v Opavě připravily jedinečnou procházku našimi parky, během níž se ocitnete znovu na přelomu 19. a 20. století. Budete se tak moci zastavit v dnes již neexistující Philippově kavárně a během procházky narazíte také na dnes již neexistující místa a sochařskou výzdobu v podání soch Friedricha Schillera, Eduarda Schöna Engelsberga a dalších," lákala Magdaléna Hájková z odboru kanceláře primátora MMO. Další významnou akcí, která během prvního zářijového víkendu proběhla, byl projekt nazvaný **Opava a Ratiboř historická**

[148] Hláska č. 7-8, 2014, s. 21
[149] více viz kapitola Sport

(hrazený z Operačního programu přeshraniční spolupráce 2007 – 2013 Česká republika – Polská republika). Díky němu v sobotu na Horním náměstí vyrostlo nefalšované středověké městečko, v němž po celý den probíhal jarmareční shon, během odpoledne byl kulturní program navíc doplněn o vystoupení divadel, historický průvod nebo soutěže na historická témata. V neděli pak středověk vystřídala doba na počátku 20. století. V prstenci městských parků tak vyrostla improvizovaná kavárna, v níž se podávala káva, čaj, likéry i něco dobrého na zub. Návštěvníci si mohli vyzkoušet jízdu na historických kolech a o doprovod se postaral například flašinetář, ale také kabaret, komedianti a pouliční herci. V rámci doprovodného programu zaznělo také několik různých koncertů. V sobotu to byl koncert dechové hudby před kostelem sv. Václava. V neděli pak v parcích zněl swing a na Dolním náměstí celou akci ukončil koncert kapel Lake Malawi a Buty. Vrcholem pátečního programu oslav 790. výročí města bylo promítání nového filmu o Opavě. Ten měl Opavu představit z pěti různých perspektiv jako město plné historie, zajímavé architektury, sportu, kultury a jako centrum širšího Opavského Slezska. Film vznikal v průběhu roku 2013 a 2014.[150]
Dekret potvrzující Opavě městská práva však nebyl nejstarší dochovanou písemnou zmínkou o Opavě. Od té skutečně nám známé první písemné zmínky uplyne v roce 2015 rovných 820 let. Nejstarší písemná zpráva o existenci Opavy, tehdy ještě v podobě kupecké osady, pocházela totiž z roku **1195**.

Město získalo jako dlouhodobou zápůjčku obraz **Zavraždění svatého Václava**. Obraz vídeňského akademického malíře Antona Pettera se v srpnu převážel z Písečné u Žamberka, kde ho rok v místním kulturním domě restaurovali manželé Šárka a Petr Bergerovi. Ti nejprve vyrovnali plátěnou podložku obrazu a stabilizovali opadávající barevné vrstvy. Pak napařené plátno rovnali a obraz následně nažehlili na nové lněné plátno. Ve druhé fázi restaurování vytmelili defekty v povrchu malby, zaretušovali poškozená místa a zakonzervovali povrch obrazu ochranným lakem. Celkové náklady restaurování se pohybovaly kolem 2,5 milionu korun. Stojan o výšce 13 metrů a váze téměř tři tuny, na kterém byl obraz upevněn, navrhl architekt Josef Pleskot. V opavském kostele měl obraz podle smlouvy o výpůjčce viset po dobu deseti let, ale předpokládalo se, že po této době se lhůta prodlouží. Podpis smlouvy s olomouckým arcibiskupstvím rada schválila na svém červnovém jednání. Ve smlouvě bylo stanoveno také několik podmínek k ochraně plátna jako zákaz fotografování, nutné pojištění nebo povinnost sledovat vlhkost a teplotu uvnitř kostela. Obraz o rozměrech

[150] Hláska č. 7-8, 2014, s. 10-11

8,5 x 5 metrů léta ležel na půdě kroměřížského zámku, po jeho objevení ho mohla veřejnost vidět v ostravské multifunkční aule Gong v Dolní oblasti Vítkovice.[151]

Pořadatelé letošní historické konference k dějinám města vydali **sborník** s přednesenými přednáškami. Již osmá historická konference k dějinám města nesla podtitul Opava – město na hranici. Konference navazovaly na tradici konferencí k dějinám města pořádaných od roku 1997. V jubilejním roce oslav 790 let našeho města se její přípravy ujalo statutární město Opava ve spolupráci s několika partnery – Maticí slezskou, Slezskou univerzitou, městem Ratiboř a Státní vysokou školou v Ratiboři. Autoři přednášek – Dan Gawrecki, Tomáš Grim, Zdeněk Jirásek, Jiří Jung, Debora Kosel, Zdeněk Kravar, Ludmila Nowacka, Pavel Šopák a František Švábenický – věřili, že veřejnost tento Sborník k dějinám města zaujme. Vyšel v počtu 200 kusů, 100 výtisků bylo v polské mutaci.[152]

V rámci festivalu Bezručova Opava byla oceněna za přínos v oblasti kultury ředitelka Střediska volného času a šiřitelka folkloru a lidových tradic Opavského Slezska **Jaroslava Poláková**. Cenu Petra Bezruče obdržela za dlouhodobé zásluhy o rozvoj kultury města Opavy.[153]

I letos zavítal do Opavy **Evropský týden mobility**.[154]

Opavané hlasovali o **desítce nejpalčivějších problémů** ve městě. V rámci Fóra Zdravého města mohli v pondělí 29. září občané již potřetí diskutovat o největších problémech, které podle nich město trápí. U šesti tematických stolů bylo vyjmenováno celkem 34 konkrétních problémů. U každého stolu následně byla vybrána dvě nejdůležitější témata, z nichž vznikl seznam dvanácti problémů. Ty byly společně s dalšími dvěma tématy definovanými opavským dětským zastupitelstvem hlavním výstupem setkání. Anketa byla určena těm, kteří se nemohli osobně zúčastnit hlasování na fóru, a přesto chtěli mít vliv na fungování města. Hlasovací lístek bylo možné vyplnit v Hlásce, ale také na webu města, a to do konce listopadu. Pravidla hlasování byla jednoduchá – každý občan měl celkem dva hlasy. Bylo přitom jedno, jak s těmito hlasy naloží – zda oba přiřadí jednomu tématu, protože jej cítí jako zcela zásadní, nebo si vybere dvě témata a každému dá jeden hlas.

[151] Hláska č. 9, 2014, s. 21
[152] Tamtéž
[153] Hláska č. 10, 2014, s. 14-15
[154] více o něm v kapitole Doprava

Seznam nejpalčivějších problémů:

- prodloužení úředních hodin jednou měsíčně do 19 hodin
- vyvozování důsledků při nečinnosti či neplnění úkolů, především vedoucích pracovníků
- nevyhovující stav a fungování zimního stadionu a plaveckého bazénu
- parkování pro autobusy v centru města
- nevhodné umístění sběren druhotných surovin a zpracování odpadu s ohledem na zástavbu – ul. Gudrichova (hluk, prašnost)
- zrušení výkupu druhotných surovin (především kovů) od fyzických osob
- využití nevyužívaných prostor pro bydlení
- zřízení areálu pro bezdomovce – "mokré služby"
- opravy školských budov
- využívání brownfields (Dukelská kasárna)
- oprava a údržba místních komunikací a chodníků
- odklon těžké dopravy
- málo veřejných WC ve městě (a jejich špatné značení)
- dlouhé intervaly červené na některých semaforech.[155]

Vávrovice dostaly na podzim **nový varovný systém**. Tato městská část, která ležela v záplavové oblasti, musela dosud při ohrožení velkou vodou používat obecní rozhlas. Ten navíc fungoval pouze přímo ve Vávrovicích, a tak informovat občany z Držkovic, Palhance či Karlovce bylo skutečně složité. Opavští radní proto v červenci schválili vyhlášení výběrového řízení na výstavbu varovného a informačního systému, o který místní starosta dlouhodobě usiloval. Do systému se přitom měly zapojit i Zlatníky. V obou městských částech tak na podzim začal fungovat v podstatě bezdrátový rozhlas, který byl doplněn o funkci hlásné služby na vodě. Čidla hladinoměrů byla schopna již s předstihem hlásit, že se voda zvedá, celý systém byl zautomatizovaný. Systém byl vybaven také rádiem řízeným detektorem čpavku, který by teoreticky mohl uniknout z mrazíren na Karlovci. Zakázka byla vysoutěžena za cenu 1,92 miliónu korun. Městská část Vávrovice přitom přispěla ze svého rozpočtu 200 000 korunami, zbytek byl uhrazen z městské kasy.[156]

Podzemí kostela svatého Ducha zkoumali odborníci. Na výzkumu spolupracovalo několik institucí. Od statutárního města Opava přes Národní památkový ústav v Ostravě až po Slezské zemské muzeum. Jedním z odborníků, kteří průzkum zajišťovali, byl i restaurátor Tomáš Skalík. V hrobce v minulosti byli pochováváni

[155] Hláska č. 11, 2014, s. 5
[156] Hláska č. 9, 2014, s. 4

opavští Přemyslovci, například vévodové Mikuláš II., Václav II., Přemek Opavský a další. Cílem šetření bylo potvrdit nebo vyvrátit archivní informace právě o existenci vévodské hrobky pod presbytářem kostela. Průzkum, který prováděla firma GEO-CZ, byl zahájen 17. července za použití georadaru a potvrdil hned několik podzemních prostor v ploše celého kostela. Mikrokamera spuštěná do vyvrtaného otvoru prokázala existenci těchto prostor a zachytila i zlomky rakví a dalších předmětů. Druhá fáze šetření spočívala v užití lepších kamer a vstupu do jedné z prostor. Pod presbytářem i v lodi byly podle předpokladu odhaleny velké prostory barokního stáří. Pod boční kaplí byl nadzvednut náhrobní kámen a odborníci vstoupili do tzv. měšťanské hrobky, kde zkoumali několik velmi dobře dochovaných rakví.[157]

Dosud provedené práce identifikovaly ve východní části presbytáře rozsáhlou dvojlodní kryptu, která byla původně přístupná chodbou vycházející z jihozápadního koutu. Další nalezená krypta byla situována v hlavní lodi před vítězným obloukem a trojicí vzájemně propojených krypt, pod takzvanou zimní kaplí. Kromě toho bylo možno v kostele předpokládat i další menší individuální hrobové komory, jejichž existenci již zachytila archeologická sonda. Ta byla v říjnu provedena uprostřed presbytáře a potvrdila jejich gotické stáří. „Krypta v presbytáři byla patrně v souvislosti s opravou její klenby v průběhu 19. století částečně vyklizena a podzemí zimní kaple je narušeno suťovým závalem a možná i průnikem vody. V kryptách hlavní lodi a boční kapli se dochovaly barokní pohřby v bohatě zdobených rakvích, z nichž jedna je opatřena malovaným letopočtem 1759," vysvětlil Michal Zezula, ředitel Národního památkového ústavu Ostrava, a dodal: „Antropologický průzkum v kryptě boční lodi ukázal, že lidské pozůstatky uložené v rakvích jsou velmi špatně dochované, naproti tomu se zde ale setkáváme s dobře zachovanými zbytky hrobové výbavy. Našla se zde obuv, textilie, drobné devocionálie, jako například růžence a podobně." Jak hrobka v boční kapli, tak i další nově zjištěné podzemní prostory pochází pravděpodobně z barokního období. Další informace měl přinést průzkum krypty pod presbytářem, který měl být proveden po odkrytí jejího vstupu do konce roku, výzkumné práce měly být krom jiného zaměřeny na zodpovězení otázky, zda se v kryptě nedochovaly pozůstatky zděných konstrukcí souvisejících s nejstarší stavební fází kostela.[158]

Průzkum vítali i představitelé města, mohl totiž v roce 790. výročí udělení městských práv Opavě dát odpověď na otázku, zda v hrobce stále leží opavští Přemyslovci. „Počátky minoritského kláštera jsou pevně spojeny s počátky města, a my se tak

[157] Hláska č. 9, 2014, s. 5
[158] Hláska č. 11, 2014, s. 11

můžeme dozvědět řadu nových informací o skutečných historických základech města," uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek.[159]

Bronzové sousoší tří ptáků na Ptačím vrchu, které vandalové už poněkolikáté poškodili, prošlo opět renovací. Kromě opravy mechanismu, který otáčí hlavy soch, se vyměnily i nefunkční led diody v očích ptáků. Téměř dvoumetrové sochy lákají vandaly už od jejich instalace v parku. „Hned zpočátku byly sochy poškozeny tak, že musely být demontovány a odvezeny k opravě do Prahy, kde jsme museli zcela vyměnit vnitřní zařízení. Vandalům se nedá konkurovat," posteskl si Otakar Příhoda z firmy Art metal, která sochy vyrobila. Během rekonstrukce veřejného osvětlení parku byly nainstalovány kamery, které do jisté míry omezily řádění vandalů. Přesto museli zaměstnanci technických služeb ve spolupráci s výrobcem provádět servis sousoší několikrát do roka. Autorem bronzových soch byl známý akademický sochař Kurt Gebauer. Z Ptačího vrchu trojice shlížela od poloviny června 2006, kdy byly tyto sochy slavnostně odhaleny.[160]

Ministerstvo kultury poskytlo **dotace na opravu památek**. Ministerstvo kultury České republiky koncem srpna letošního roku rozhodlo o uvolnění finančních prostředků na obnovu kulturních památek na Opavsku v rámci programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností. V letošním roce byla mezi příjemce rozdělena částka 648 tisíc korun. „Dotaci definitivně získal farní kostel Nejsvětějšího Spasitele v Dolních Životicích, opravena budou okna na Neudekově činžovním domě Na Rybníčku v Opavě, obnovena bude část památníku na Ostré Hůrce v Háji ve Slezsku. Opravy se rovněž dočkají gotické portály v kostele sv. Petra a Pavla v Opavě - Jaktaři nebo komíny na zámku v Jezdkovicích," uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek. Uvedený dotační program Ministerstvo kultury ČR ve spolupráci se statutárním městem Opava vyhlašuje už od roku 2008. Od zahájení dotačního programu bylo v opavském správním obvodu obnoveno 31 kulturních památek. Na obnovu památek za toto období státní rozpočet uvolnil částku přes 5 a půl milionu korun, nemalé prostředky ze svého vynaložili samotní vlastníci nemovitostí. Již šest let tak stát pomáhá s obnovou kulturních památek v naší části kraje.[161]

[159] Hláska č. 9, 2014, s. 5
[160] Hláska č. 10, 2014, s. 5
[161] Tamtéž

Město ve spolupráci s Českou obchodní inspekcí uspořádalo besedu namířenou proti praktikám tzv. „**šmejdů**“. Jak takovým prodejcům nesednout na lep, se občané mohli dozvědět v úterý 14. října ve 13 hodin v Sále purkmistrů Obecního domu. Beseda nesla název Zkušenosti z kontrolní činnosti předváděcích akcí. Pracovníci České obchodní inspekce se s posluchači podělili o své zkušenosti a poradili, čeho se vyvarovat. [162]

Tradiční **Den stromů** se letos konal 19. října, opět v sadech Svobody okolo Ptačího vrchu. Novinkou letošního ročníku byla zahradnická poradna, v níž byli odborníci ze zahrádkářského svazu připraveni zodpovědět otázky ohledně zahrádkaření a záludností pěstování zeleniny, květin a ovocných stromů. Kromě zahradnické poradny mohli návštěvníci využít i poradny mykologické a donést k určení houby, u nichž si nebyli jisti, zda jsou jedlé. Uskutečnila se také komentovaná procházka městskými parky s dendrologem Miroslavem Frankem. Den stromů doprovázelo několik dalších akcí. Od 20. do 24. října v dopoledních hodinách připravilo program Slezské zemské muzeum v Arboretu Nový Dvůr. Na návštěvníky čekala badatelská výprava za obyvateli arboreta, nahlédli pod pokličku vývoje rostlin a prozkoumali různá tajemství jejich života. Bioložka, poradkyně a autorka knihy Zdravá zahrada Helena Vlašínová v Čajovně Harmonie 22. října přiblížila péči o zahradu v koloběhu od jara do zimy. O dva dny později, 24. října, bylo možné se zapojit do výsadby dubů za Městským hřbitovem. Následující den se uskutečnila výsadba stromořadí jeřábů a dubů na svaté Anně. Doprovodný program ukončila první listopadový den komentovaná prohlídka nazvaná Městské sady v Opavě jako skvělé místo pro přírodu.[163]

Noc otevřených dveří na Hlásce proběhla i v letošním roce, a to 28. října. Téma tentokrát znělo Od kolébky do hrobu aneb Průvodce životem Opavana. Návštěvníci měli při prohlídce radnice možnost navštívit prostory běžně nedostupné a zhlédnout humorné scénky v podání úředníků, kteří dali v tento den opět průchod své fantazii. Herecky opět zazářili Jaroslav Machovský v roli šéfa odvodní komise, Lada Dobrovolná v roli zaměstnankyně pohřební služby a další úředníci a pracovníci magistrátu. Kromě toho návštěvníky čekal výstup na věž, ze které se jim naskytl nádherný pohled na celé město. Prohlídky začínaly v 16 hodin a probíhaly každou

[162] Hláska č. 10, 2014, s. 6
[163] Tamtéž, s. 9

další půlhodinu až do 20.30 hodin. Repríza Noci otevřených dveří proběhla 12. prosince.[164]

Opava měla od října nový **newsletter**. Po profilech na sociálních sítích Facebook, Twitter či YouTube tak přibyl další zdroj informací pro ty, kteří holdují elektronické komunikaci. Opavský newsletter byl totiž rozesílán každou středu odpoledne zájemcům na e-mailové adresy. „Chceme touto formou lidem poskytnout rychlý, stručný a jasný přehled o tom, co se ve městě za poslední týden událo a co se naopak v následujících sedmi dnech chystá. Nechceme se přitom omezovat jen na městské akce. Všechno to, co najdete v newsletteru, najdete i na internetu. Výhodou tohoto zpravodaje ale je, že dostanete vše hezky pohromadě přímo do svého e-mailu i s krátkými výtahy z článků," uvedl Ondřej Skácel z odboru kancelář primátora. První takovýto elektronický zpravodaj město na e-mailové adresy rozesílalo koncem října. Aktuálně se na stránkách města k odběru přihlásily více jak dvě stovky odběratelů.[165]

Magistrát vydal na rok 2015 **stolní i nástěnný kalendář** s historickými pohlednicemi opavských parků s názvem Bílá Opava stále zelená. „Pokusili jsme se na sto let starých pohlednicích nejen postihnout dobové kouzlo opavských parků, ale i zachytit tehdejší životní styl – najít chůvy a rodiče s dětmi na procházkách, školní mládež na výletech či vojenskou kapelu koncertující pod pergolou," přiblížila Jaromíra Knapíková, která větší část pohlednic poskytla. Další pohlednice pocházejí ze sbírek Tomáše Elise a Rudolfa Dybowicze. Nástěnný kalendář o velikosti A2 se 13 zvětšenými pohlednicemi parků obsahoval navíc pro srovnání v zadní části i fotografie jejich dnešní podoby.[166]

Opavu 11. listopadu navštívil prezident České republiky **Miloš Zeman**. Před opavskou radnicí ho uvítal nejen nově zvolený primátor Martin Víteček, ale i ředitelka Střediska volného času Jaroslava Poláková ve slezském kroji, která mu nabídla tradiční chléb se solí. Kromě toho jej přivítaly i výkřiky „Ruský šváb" z úst bývalého studenta Slezské univerzity Tomáše Otta. Mělo jít o citaci titulu stejnojmenné písně dalšího z bývalých studentů, Marcela Šuslíka, která již nějakou dobu kolovala internetem. Prezident poté na Hlásce krátce diskutoval s opavskými radními, načež se přesunul na zcela zaplněné Horní náměstí, kde se setkal s občany. „Je pro mě velkou ctí, že již několik hodin po svém zvolení do funkce primátora mohu v Opavě uvítat hlavu státu. Zároveň

[164] Hláska č. 12, 2014, s. 21
[165] Tamtéž, s. 6
[166] Hláska č. 11, 2014, s. 7

je to pro mě velká výzva, výzvy mám ovšem rád," uvedl ve své úvodní řeči primátor. Občané pak měli jedinečnou možnost položit prezidentovi dotazy z jakékoliv oblasti. „Není hloupých otázek, jsou jen hloupé odpovědi," vyzval prezident Zeman publikum s tím, že je připraven odpovídat i na dotazy negativní. I na ty, směřující především k jeho cestě do Číny, pak skutečně reagoval s pohotovostí sobě vlastní a od většiny Opavanů si vysloužil bouřlivý potlesk. Před Slezským divadlem se objevila také skupinka studentů, kteří transparentem „Neschovávejte nás za kundy" reagovali na nedávné vystoupení v Českém rozhlase, kdy prezident těchto slov užil v souvislosti se skupinou Pussy Riot. Po zápisu do pamětní knihy ještě prezident dekoroval prapor města Opavy stuhou prezidenta republiky a převzal z rukou primátora dary. „Připravili jsme dárkový koš s regionálními produkty. Nechyběly mezi nimi například legendární Fidorky, Opavské tyčinky, med místního včelařství nebo káva z opavské pražírny. Kromě toho pan prezident dostal také dvě keramické mísy a aromalampu, vyrobené klienty chráněných dílen ve Vlaštovičkách," řekla vedoucí kanceláře primátora Jana Foltysová, která se podílela na přípravě celé návštěvy.[167]

V tomto roce odešel literární historik, pedagog a první děkan Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity doc. **Jiří Urbanec**. Zemřel 15. listopadu v Opavě. Rozloučení se zesnulým proběhlo 21. listopadu v kostele svatého Ducha a pohřeb se konal týž den na Městském hřbitově v Opavě.[168]

Také v Opavě probíhaly **oslavy 25. výročí sametové revoluce**. Program začal v pondělí 17. listopadu v 10 hodin vzpomínkovou pietní akcí s kladením věnců na náměstí Slezského odboje. V 17 hodin pak následoval zhruba hodinový lampionový průvod centrem města, který se vydal z Horního náměstí přes Dvořákovy sady a sady Svobody po Hrnčířské ulici zpět na Horní náměstí. Průvod vedli studenti v kostýmech za doprovodu bubenického orchestru Ivo Samiece BORIS, na trase účastníci potkali zhruba desítku figurín i živých soch v podání herců Slezského divadla. Lampiony si děti mohly tradičně samy vyrobit ve Středisku volného času na Jaselské ulici. Na lampionový průvod pak navázala vzpomínková akce na Horním náměstí. Na dobu před mezníkem, kdy komunistická policie brutálně zasáhla proti pokojné demonstraci na Národní třídě v Praze, i časy následující zavzpomínal předseda opavské pobočky Konfederace politických vězňů a bývalý vojenský letec Antonín Zelenka. Na pódiu

[167] Hláska č. 11, 2014, s. 5, další podrobnosti o návštěvě viz kapitola Vojáci.
[168] Martinek, Libor (ed.): Jiří Urbanec. Vědecký profil a bibliografie. Opava 2015, s. 11

na Horním náměstí ho pak vystřídali v hudebních vystoupeních pěvecký sbor Domino, textař, básník a zpěvák Jan Kryl – bratr Karla Kryla, a také písničkář Pepa Nos.[169]

O den později se v Klubu Art slavnostně udílely **Ceny 17. listopadu za rozvoj občanské společnosti**. Cenu z rukou primátora Martina Vítečka si odnesla studentka Masarykovy střední zemědělské školy a VOŠ Veronika Biegunová. „Účelem této akce je poukázat na to, co jsou mladí lidé schopni přinést společnosti nad rámec svých koníčků a zájmů," řekl v úvodu primátor. Nominovaných na tuto cenu bylo celkem osm opavských studentů či studentských kolektivů, na organizaci se kromě Opavské kulturní organizace podílel i Rotary klub. „Uznání si zaslouží všichni nominovaní. Vybrat první místo nebylo vůbec jednoduché, u vítězky nakonec rozhodlo to, že své aktivity na pomoc mladým autistům vykonává sama z vlastní iniciativy, bez pomoci školy," konstatovala ředitelka Opavské kulturní organizace a členka hodnotící komise Jana Hynarová.
Studentka druhého ročníku Masarykovy střední zemědělské školy se zaměřením na obor Přírodovědné lyceum Veronika Biegunová si cenu vysloužila programem **Mazlení s koníkem**. „Tento program máme každou sobotu v různých stájích v rámci společnosti For Help, kterou založil v roce 2013 můj otec. Chodí k nám celé rodiny s dětmi s poruchami autistického spektra. Během tohoto programu se o koníky staráme, čistíme je, chodíme s nimi na procházky. V současné době mám i svého vlastního koníka. V budoucnu bych chtěla studovat psychologii nebo veterinu na vysoké škole," uzavřela Veronika.[170]

Farmářské trhy byly prodlouženy do poloviny listopadu. Poslední prodejci se v tomto roce na trzích objevili 21. a 22. listopadu. Závěr trhů opět provázela Slezská zabijačka.

V prosinci zemřel válečný veterán **Andrej Koba**. Ve středu 10. prosince se při vojenském pohřbu rodina i příbuzní z Ukrajiny, odbojáři, vojáci Armády České republiky a opavská veřejnost rozloučili s válečným veteránem Andrejem Kobou, plk. v. v. Nositel Ceny města za příkladný životní a občanský postoj a obětavost zemřel ve čtvrtek 4. prosince ve věku 95 let.
Andrej Koba byl nositelem mnoha ocenění za válečné zásluhy, například dvou Československých válečných křížů, Medaile za chrabrost, Řádu Vlastenecké války, Dukelské pamětní medaile. Za službu v naší armádě dostal dvakrát Záslužný kříž ministra obrany ČR. Téměř až do konce svého života pracoval v Českém svazu

[169] Hláska č. 11, 2014, s. 14
[170] Hláska č. 12, 2014, s. 7

bojovníků za svobodu a v Jednotě Československé obce legionářské v Opavě, v obou těchto organizacích byl čestným předsedou. Plukovník Andrej Koba svým životem naplnil to, co je na praporu opavského pěšího pluku 15: „První na cestě cti, povinnosti a oběti.“[171]

Ulice Opavy brázdil na sklonku roku 2014 **unikátní autobus**. Jeho interiér byl vyzdoben fotografiemi děkana Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity Zdeňka Stuchlíka. Autobus byl unikátem v rámci celé České republiky. Lidé měli možnost zhlédnout téměř dvacítku snímků umístěných v panelech v obou horních částech po celé délce vozu. Největší fotografie pak byla umístěna tak, aby byla vidět i zvenčí a zároveň zvala zájemce k cestě tímto trolejbusem. Vernisáž proběhla přímo ve voze, který stál na Dolním náměstí. Odtud pak zamířil rovnou do ostrého provozu opavskými ulicemi. Výstava v trolejbuse trvala až do ledna roku 2015. Smyslem této prezentace Zdeňka Stuchlíka, který obhajoval funkci děkana, bylo zpřístupnit umění široké veřejnosti. „Umění přichází za lidmi, nikoli lidé za uměním,“ uvedl ředitel MDPO Radek Filipczyk s tím, že se jedná o nový začátek spolupráce mezi dopravním podnikem a Slezskou univerzitou. Děkan Zdeněk Stuchlík uvedl, že s velkou radostí využil nabídky dopravního podniku na zprostředkování cesty umění za lidmi. „Této skutečnosti jsem přizpůsobil výběr fotografií, který bude z hlediska mých současných aktivit nestandardní. Výstava ponese název Skryté osudy a bude věnována záběrům života lidí, jak jsem je zachytil na svých cestách světem,“ dodal Zdeněk Stuchlík. Vernisáž se uskutečnila 27. listopadu v 16 hodin na Dolním náměstí.[172]

Město podpořilo čestného občana **I. L. Kandareliho**, který v roce 1945 osvobozoval Opavu. Podle listopadové Hlásky obdržel primátor Zdeněk Jirásek dopis od pana Iraklije Levanoviče Kandareliho, plukovníka v záloze, žijícího v Gruzii. Bývalý sovětský voják, tehdy velitel průzkumné čety střeleckého pluku, který na jaře roku 1945 osvobozoval Opavu, v něm popisoval svou špatnou životní i zdravotní situaci. „Jedná se o jediného žijícího čestného občana našeho města, proto jsme se rozhodli, tak jako již v minulosti, jeho žádost o finanční pomoc podpořit. Naposledy jsme zaslali panu Kandarelimu 15 tisíc korun počátkem roku 2012, nyní se rada usnesla na částce 900 dolarů. V roce 2002 a poté v roce 2003 mu přitom poslalo finanční dotaci již bývalé vedení města, a to ve výši 15 a 30 tisíc korun,“ uvedl primátor. „Původní návrh radních byl 1 000 dolarů. Nicméně částka, která převyšuje 20 tisíc korun, by musela projít schválením zastupitelstvem a pan Kandareli by na ni musel dlouho čekat. Proto se

[171] Hláska č. 1, 2015, s. 6
[172] Hláska č. 11, 2014, s. 27

nakonec prohlasovala částka o 100 dolarů nižší, která může být ihned odeslána," doplnila mluvčí radnice Lada Dobrovolná.

Iraklij Kandareli Opavu v minulosti několikrát navštívil, například u příležitosti 750 let jejího založení. Čestným občanem byl jmenován v roce 1974 společně s dalšími třemi sovětskými důstojníky, kteří se zúčastnili osvobozovacích bojů o Opavu, kromě něj však již nikdo z nich v té době nežil. V listopadu 2014 oslavil 91. narozeniny. V návaznosti na rozhodnutí rady o odeslání finančního daru dostalo město děkovný dopis od plukovníka Sebastiána Lemeše, vojenského atašé při ambasádě v Tbilisi. Ten v něm kromě poděkování uvedl, že částka, kterou Opava válečnému hrdinovi z Gruzie zaslala, činila více než polovinu jeho ročního důchodu.[173]

Vánočními trhy ožilo Horní náměstí od 28. listopadu. Program odstartoval v 10 hodin vyhodnocením soutěže O nejkrásnější vánoční ozdobu. Slavnostní zahájení vánočního jarmarku a současně také rozsvícení vánočního stromu pak proběhlo v neděli 30. listopadu od 17 hodin. O hodinu později na náměstí vystoupil František Nedvěd se svou skupinou. Pondělí 1. prosince pak patřilo dětem. Ve 14 hodin se otevřela Ježíškova pošta s dílnou a k odpolednímu tvoření jim zazpívaly opavské dětské pěvecké sbory. Mikulášský ohňostroj byl pak odpálen 5. prosince, krátce po 17. hodině na Horním náměstí. Prodej punče na náměstí začal už 30. října.[174] Vánočním stromem v tomto roce se stala jedle ojíněná, kterou technické služby na náměstí instalovaly již ve třetím listopadovém týdnu.[175]

Po skončení trhů nechyběla, stejně jako v minulých letech, **štědrovečerní bohoslužba pod širým nebem**. Konala se opět na Horním náměstí.

[173] Hláska č. 11, 2015, s. 5
[174] Hláska č. 11, 2014, s. 19
[175] Hláska č. 10, 2014, s. 10

POLITICKÝ ŽIVOT

V opavské ČSSD došlo téměř doslova **k převratu**. Již na podzim roku 2013 se podařilo Radimu Křupalovi ovládnout místní organizaci ČSSD v Opavě. Před komunálními volbami v roce 2014 dokonce získal první pozici na kandidátní listině strany. Region Opavsko přinesl informace, že klíčové osobnosti „starého vedení", jako Zdeněk Jirásek, Václav Klučka nebo Jaroslav Horák, začaly ztrácet vliv. Socialisté v polovině února zvolili lídrem kandidátky právě Radima Křupalu. Přitom Křupalu vyloučili na podzim 2013 opavští zastupitelé za ČSSD ze svého klubu. Dalo se předpokládat, že lídrem strany pro komunální volby se stane tehdejší primátor Zdeněk Jirásek. Ten se však kandidatury nakonec vzdal. „Svoji kandidaturu jsem stáhl proto, že zásadně nesouhlasím s metodami, které vůči mé osobě, ovšem i vůči dalším lidem pan Křupala a někteří jeho spolupracovníci uplatňovali," uvedl Jirásek s tím, že se jednání těchto lidí vymykalo jeho představě o slušnosti a racionalitě. Volbou nového lídra opavské ČSSD došlo ke generační výměně. Podle Jiráska to nebyl krok dobrým směrem. „Nejsem přesvědčen, že by pan Křupala znamenal profit či požehnání," uvedl Jirásek. Naopak, senátor a ředitel Ústavu sociální péče v Hrabyni Vladimír Plaček to hodnotil jako dobrý směr ve straně. „Můj názor na současnou situaci je jednoznačný – opravdu jde o generační výměnu, v opavské organizaci je celá řada členů mladšího věku a ti by měli dostat šanci pro město pracovat," podotkl Plaček.[176]

Primátor **Zdeněk Jirásek** opustil na přelomu února a března ČSSD. Důvodem podle místního tisku měla být pomlouvačná kampaň některých přívrženců nového předsedy okresního sdružení ČSSD Radima Křupaly. Jirásek je totiž popudil svou žádosti o pozastavení členství a povolení kandidovat za jiný politický subjekt. Jiráskovi kritici použili údajně slova o kariérismu a vyčetli Jiráskovi také dvouleté členství v komunistické straně. „Velmi se mě dotklo, jak členové opavského výkonného výboru lživě interpretují nejrůznější věci, proto jsem to řešil takto," komentoval Jirásek v Regionu Opavsko své rozhodnutí vystoupit ze strany. Naopak náměstek primátora **Dalibor Halátek** oznámil spolu s podnikatelem Liborem Wittasskem založení nového politického uskupení Změna pro Opavu a nakonec kandidoval v komunálních volbách.[177]

[176] Region Opavsko, 25. 2. 2014, s. 3
[177] Region Opavsko, 11. 3. 2014, s. 3

Volby do Evropského parlamentu se uskutečnily 23. a 24. května. V Opavě obdrželi nejvíce hlasů kandidáti České strany sociálně demokratické (4 147 hlasů), což znamenalo 19,27 procenta, druhou příčku obsadilo hnutí ANO 2011 s 3 347 hlasy (15,56 %), těsně následováno Křesťansko-demokratickou unií – Československou stranou lidovou (3 343 hlasů a 15,54 %), další místo obsadila Komunistická strana Čech a Moravy s 2 112 hlasy (9,81%). Občanská demokratická strana získala 1 939 hlasů (9,01 %). Do Evropského parlamentu byl zvolen na kandidátce ČSSD sociolog Jan Keller z Frýdku-Místku nebo Kateřina Konečná z Nového Jičína (za KSČM). Překvapením voleb bylo jistě zvolení Petra Macha za stranu Svobodní.[178]

Komunální volby v říjnu přepsaly politickou mapu opavského zastupitelstva. Velkou změnou bylo drtivé vítězství hnutí ANO 2011 v čele s kandidátem na primátora Martinem Vítečkem. Původně byl lídrem strany poslanec Martin Sedlář, kterého však šéf hnutí Andrej Babiš před volbami zbavil vedení kandidátky ve prospěch právě Martina Vítečka. Obrovský propad volby znamenaly pro Zelenou pro Opavu v čele s Pavlou Brady. Jako pokračovatelka hnutí SOS pro Opavu se propadla ze 17 křesel, která získala v roce 2010, na tři mandáty v roce 2014. Když ale vezmeme v úvahu, že někdejší kandidáti hnutí SOS se objevili na jiných kandidátních listinách (Dalibor Halátek – Změna pro Opavu, Hana Brňáková – Opavané) a z těchto kandidátek byli také zvolení, tak propad bývalé SOS pro Opavu nebyl tak zdrcující. Pokles mandátů zaznamenala také ODS, z původních devíti křesel v roce 2010, získala jen tři. Své posty obhájili pouze Marek Veselý a Petr Czudek. Novou tváří ODS v zastupitelstvu se stal Jan Zelinka.

V pondělí 3. listopadu byla v Opavě podepsána **koaliční smlouva** mezi politickými subjekty hnutí ANO 2011, Změna pro Opavu, KDU-ČSL, ODS a Starostové a občané městských částí SMO (dále jen Starostové), která byla hlasováním na zastupitelstvu potvrzena. Koalice tak obsadila celkem 24 křesel. Hnutí ANO jich získalo jedenáct, Změna pro Opavu čtyři, ODS, KDU-ČSL a Starostové tři. V opozici zůstalo celkem 6 zastupitelů ČSSD, 3 zástupci Zelenou pro Opavu a 2 zvolení za kandidátku Opavané – Nezávislí, Občané, Piráti. Rada města zůstala nadále jedenáctičlenná. Kromě primátora a náměstků v ní usedlo dalších sedm neuvolněných členů – za ANO Simona Horáková, Lukáš Kovařík, Adam Ludvík Kwiek, Libor Menšík a Milan Němec. Za Starosty René Holuša a za ODS Marek Veselý. Zastupitelé zároveň zřídili dva

[178] http://www.volby.cz/pls/ep2014/ep2?xjazyk=CZ

devítičlenné výbory, v čele finančního stanul Lumír Měch (Starostové) a v čele kontrolního Jan Sedláček (ČSSD).[179]

Nový primátor Martin Víteček (ANO 2011) zmínil ve svém prvním úvodníku v prosincové Hlásce, že „na správě města se od ustavujícího zastupitelstva podílí hned pět politických subjektů. To dává naději, že na všech budoucích rozhodnutích bude muset panovat široká shoda," poznamenal Víteček.[180]

[179] Hláska č. 12, 2014, s. 4
[180] Tamtéž, s. 3

SAMOSPRÁVA

V této kapitole představuji hlavní události, které se týkaly samosprávných orgánů města (zastupitelstvo), chodu radnice, vyhlášek a dalších nařízení ovlivňujících chod města.

Původní zastupitelstvo se v tomto roce sešlo celkem čtyřikrát, a sice 10. března (22. zasedání), 28. dubna (23. zasedání), 23. června (24. zasedání) a 15. září (25. zasedání). Zasedání probíhala vždy od 13 hodin v sále Kulturního domu Na Rybníčku. Město však nechalo zadat studii na vybudování nového sálu, který by lépe vyhovoval podmínkám pro konání zastupitelstev.[181]
Nové zastupitelstvo se po komunálních volbách sešlo na ustavujícím zasedání 10. listopadu a do konce roku se konalo ještě 2. zasedání ZMO, a to 15. prosince, které schválilo rozpočet na rok 2015.

Rozpočet na rok 2014 schválili zastupitelé na svém prosincovém zasedání v roce 2013. Rozpočet musí být ze zákona vyrovnaný, schválené příjmy a výdaje se vyšplhaly do výše 973,794 miliónu korun. Oproti rozpočtu na rok 2013 byl navýšen o 23 milionů korun. V této částce však bylo započítáno i přijetí externích zdrojů ve výši 100 milionů korun, které měly být použity na předfinancování investičních akcí. Šlo například o revitalizaci městského náhonu, rekonstrukci Azylového domu Samaritán, vybudování přírodních zahrad vybraných mateřských škol nebo rekonstrukci Komunitního centra v Kylešovicích. Tyto investiční akce byly spolufinancovány z Evropské unie, státního rozpočtu a státních fondů, hrazeny byly z operačních programů Životní prostředí a Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko 2007–2013.
Rozpočet však během roku doznal změn. Po jeho úpravách se příjmy nakonec ustálily na částce 993,449 miliónu korun a výdaje na 1,158 miliardy. Rozdíl bylo nutno dofinancovat z externích zdrojů, což znamenalo přijetí 165,322 miliónu Kč. Nedaňové příjmy tvořily 122,063 miliónu korun. Kapitálové příjmy (například příjmy z prodeje pozemků) byly ve výši 31,721 miliónu. Přijaté dotace představovaly celkem 125,167 miliónu korun. Výdaje nakonec tvořily celkem 927,954 miliónu, přičemž z toho běžné výdaje byly ve výši 832,849 miliónu a kapitálové 95,104 miliónu. Financování se pohybovalo ve výši 128,909 miliónu korun. Zůstatek nesplacených úvěrů ke konci roku

[181] viz kapitola Rozvoj a výstavba

2013 byl 559,509 miliónu korun. Celkem v roce 2014 město čerpalo úvěry ve výši 27,233 miliónu korun, splatilo 88,657 miliónu a zůstatek ke splácení k 31. 12. 2014 činil 498,085 miliónu Kč.[182]

Zastupitelé se v tomto roce zabývali také **omezováním hazardu**. Schválili hned dvě takové omezující vyhlášky. Stalo se tak ještě v prosinci 2013. Vyhlášky měly napomoci regulovat některé negativní dopady hazardních her provozovaných v Opavě a jejích městských částech. První z vyhlášek stanovila dobu, kdy lze loterie, sázkové a jiné podobné hry provozovat, a to konkrétně ve všední dny od 10 do 22 hodin, v pátky a v soboty byl pak provoz prodloužen až do jedné hodiny ranní dne následujícího. Tato vyhláška vstoupila v platnost 1. února 2014. O měsíc později začala platit i vyhláška druhá, která na území města zakazovala propagaci hazardu s výjimkou vnitřních prostor provozoven. „Vyhláška říká, že výlohy, okna, vstupy či jiné stavební otvory musí být zabezpečeny proti nahlížení do interiérů místností, v nichž jsou hazardní hry provozovány. Samotné provozovny musí být označeny nápisem ´herna´ nebo ´kasino´, a to pouze jednou. Výška písma nebo grafického znázornění názvu provozovny pak nesmí přesahovat 20 cm," vysvětlila předkladatelka vyhlášky, metodička vnitřního řízení magistrátu Renáta Mrákotová, a shrnula i další omezení: „Zakázáno je umístění jakýchkoliv symbolů a nápisů upozorňujících na provozování hazardu. Označení provozovny nesmí mít reklamní charakter, v žádném případě nesmí být provozovna nebo její název označen světelně. Nepřípustné je dále umístění světelného zařízení informujícího o stavu hry a výši možné výhry, o otevírací době či o jiných výhodách pro hráče ve výloze, okně, vchodu nebo na jakémkoliv jiném místě obvodového pláště provozovny." Na restaurační zařízení, kde byl hazard pouze doplňkovou činností, se nevztahovala všechna omezení. Za porušení vyhlášky mohla být uložena pokuta až do výše 200 tisíc korun.[183]

Zastupitelé schválili na zasedání 10. března **měsíční odměny** v této výši:

člen rady	5 230 Kč
člen zastupitelstva (bez další funkce)	1 780 Kč
předseda výboru zastupitelstva nebo předseda komise rady	2 630 Kč
člen výboru, komise rady	2 105 Kč
člen komise pro občanské obřady	3 630 Kč [184]

[182] viz Komentář k hospodaření Statutárního města Opavy za rok 2014. Materiál pro 7. zasedání Zastupitelstva Statutárního města Opavy dne 22. 6. 2015, dostupný na webu města.
[183] Hláska č. 2, 2014, s. 8
[184] viz usnesení zastupitelstva č.22/2014 na webu města

Dosud platily odměny schválené v roce 2010, a to ve výši: člen komise pro občanské obřady 3 450 Kč, předseda komise nebo výboru 2 500 Kč a člen komise nebo výborů 2 000 Kč.[185]

Zastupitelé města odsouhlasili **snížení počtu zastupitelů** pro následující volební období. Celkem 24 zastupitelů zvedlo ruce pro to, aby v budoucnu usedlo do zastupitelských lavic o šest členů méně než dosud, tedy 39. Město Opava se tak vrátilo k počtu zastupitelů, který mělo v letech 1994 až 2002. Tímto krokem ušetří za dané volební období cca 600 tisíc korun. Zákon o obcích stanovuje počet zastupitelů podle velikosti územního obvodu a počtu obyvatel v jednotlivých městech. Pro kategorii měst s počtem obyvatel od 50 000 do 150 000 obyvatel, kam Opava spadá, je to konkrétně 25 až 45 členů. V letech 1990 až 1994 zasedalo v opavském zastupitelstvu celkem 70 členů, což tehdejší znění zákona umožňovalo. Od roku 2002 až doposud pak měla Opava celkem 45 zastupitelů.[186]

V rámci **grantového systému** rozdělili zastupitelé peníze do sportovní a kulturní oblasti. Zmiňme na tomto místě, které organizace z dotací ukrojily největší díl. V oblasti **sportu** nejvyšší částku 40 000 korun obdržely organizace **BIKE SPORT CLUB** na pořádání SILESIA Bike Marathonu, **Tělocvičná jednota Sokol Opava** na Atletický cirkus **nebo PEPA sport Opava** na přehlídku Grand Prix Pepa. Celkově obdrželo dotace zhruba 60 sportovních klubů nebo spolků.
V **kulturní oblasti** nejvíce finančních prostředků obdržela například Asociace studentů a přátel Slezské univerzity na pořádání majálesu (45 000), dále pak Masarykova střední zemědělská skol a Vyšší odborná škola, p. o. na uskutečnění tradičního Adventu na zemědělské škole. Zapsaný spolek Bludný kámen dostal 50 000 korun na výstavu o Jiřím Kolářovi, která se uskutečnila na zámku v Hradci nad Moravicí. Spolek Za Opavu získal 40 000 korun na roční edukační projekt zaměřený na výuku památkové péče na ZŠ Opava, Havlíčkova 1. Klub přátel OSS LUSCINIA obdržel na činnost sboru v roce jeho 20. výročí celkem 50 000 korun.

Vedení radnice navštívilo v květnu **Čínu**. Cílem návštěvy delegace města Opavy vedené primátorem Zdeňkem Jiráskem bylo čínské město Dongguan. Cesta se uskutečnila na základě oficiálního pozvání jeho vedoucích představitelů. Součástí opavské delegace byli kromě zástupců města také podnikatelé a členové Česko-Středoasijské smíšené obchodní komory, která se dlouhodobě zabývala

[185] viz usnesení ZMO č. 2 z roku 2010 dostupné na webu města
[186] Hláska č. 9, 2014, s. 4

podporou obchodní spolupráce mezi Českou republikou, státy bývalého Sovětského svazu a dalšími asijskými státy včetně Číny. Náklady spojené s cestou hradila právě tato komora společně s čínskou stranou. Účelem cesty bylo navázání konkrétní spolupráce, především s ohledem na dlouhodobou budoucnost. Proběhla i první obchodní jednání. V rámci pobytu bylo podepsáno společné memorandum o budoucí spolupráci, která by se měla pohybovat v oblasti obchodu a investic, vědy a technologií, cestovního ruchu či vzdělávání. Intenzivně se jednalo i o možnosti spolupráce v oblasti kultury. V roce 2015 by se mohl jeden z městských kulturních festivalů věnovat právě tradiční čínské kultuře. V rámci této akce by mohli také představitelé města Dongguan za doprovodu čínských umělců a podnikatelů navštívit slezskou metropoli. Během pobytu podepsali zástupci komory smlouvu o vytvoření svého zahraničního zastoupení v Dongguanu, jehož vedoucím bude místní podnikatel Maolong Zheng, který má silné osobní vazby na Českou republiku a na přípravě cesty se rovněž spolupodílel.[187]

Primátor města **Zdeněk Jirásek** se v úvodníku listopadové Hlásky rozloučil s občany a voliči, protože bylo jasné, že v této funkci končí a v prosincovém čísle jej nahradí vítěz vzešlý z nových komunálních voleb. „Dámy a pánové, v průběhu čtyř let jsem měl vzácnou možnost touto formou Vás 44krát oslovit, a vstoupit tak do Vašich domácností. Dnes je to naposled. Přeji všem Opavanům, aby jim budoucnost přinášela pouze projasněné okamžiky a zažívali mnoho šťastných chvil. Našemu městu pak přeji stabilitu, dynamický rozvoj a spokojené, usměvavé občany," uvedl Zdeněk Jirásek.[188]

Ustavující zastupitelstvo v novém volebním období se uskutečnilo v pondělí 10. listopadu. Primátorem byl zvolen lídr kandidátky vítězné strany voleb (ANO), čtyřiatřicetiletý Martin Víteček. Ten ve své úvodní řeči poděkoval zastupitelům i občanům za důvěru a uvedl, že je pro něj čest být primátorem města s takovou historií, jakou má Opava. Zároveň řekl, že udělá vše pro to, aby byla Opava co nejlépe propagována nejen v České republice, ale i za hranicemi a stala se vyhledávaným cílem turistů i příjemným místem pro život všech Opavanů.
V křeslech náměstků usedli Simona Bierhausová (ANO), Dalibor Halátek (Změna pro Opavu) a Josef Stiborský (KDU-ČSL).
Primátor měl ve své kompetenci oblast vnějších vztahů a zahraniční spolupráce, financí a majetku města, veřejných zakázek, interního auditu, na starosti měl také

[187] http://www.opava-city.cz/cs/opavska-delegace-navstivila-cinskou-lidovou-republiku, publikováno 19. 5. 2014
[188] Hláska č. 11, 2014, s. 3

Městskou policii Opava a Městské lesy Opava, p. o. První náměstkyně Simona Bierhausová, která v době nepřítomnosti zastupovala primátora, vedla sféru školství, sportu a prevence kriminality, přípravy a realizace investic a spolupráce s městskými částmi. Řídila společnosti s majetkovou účastí města působící v oblasti sportu, školské příspěvkové organizace a Středisko volného času Opava, p. o. Dalibor Halátek měl na starost rozvoj města a urbanismus, životní prostředí, cestovní ruch, kulturu včetně příspěvkových organizací a Technické služby Opava, s. r. o. Josef Stiborský spravoval oblast sociálních věcí, dopravy, informačních systémů, spadala pod něj také příspěvková organizace Seniorcentrum a Městský dopravní podnik Opava, a. s. Nové zastupitelstvo mělo o šest členů méně, tedy 39.[189]

Nově byli zvoleni tito zastupitelé:

ANO 2011: Martin Víteček (primátor, člen rady města), Simona Bierhausová (1. náměstkyně, členka rady města), Martin Sedlář (poslanec Parlamentu ČR), Lukáš Kovařík (člen rady města), Milan Němec (člen rady města), Miroslava Kovář, Adam Ludvík Kwiek (člen rady města), Libor Menšík (člen rady města a člen kontrolního výboru), Simona Horáková (členka rady města), Milan Kolář a Jana Kolarczyková.

ČSSD: Radim Křupala, Jiří Juchelka, Tomáš Navrátil (člen finančního výboru), Jan Sedláček

(předseda kontrolního výboru), Tomáš Čvančara a Libor Moravec.

KSČM: Jaroslav Čech (člen kontrolního výboru), Martin Viltavský, Libor Pěčonka (člen finančního výboru) a Vladimír Javorský.

Změna pro Opavu: Dalibor Halátek (náměstek primátora, člen rady města), Alexandr Burda, Ondřej Tůma a Libor Witassek.

Starostové a občané městských částí statutárního města Opavy: Petr Mlýnek, René Holuša (člen rady města) a Lumír Měch (předseda finančního výboru).

ODS: Petr Czudek, Jan Zelinka a Marek Veselý.

KDU-ČSL: Josef Stiborský (náměstek primátora a člen rady města), Jan Hanuš a Ivan Drábek.

Zelená pro Opavu: Pavla Brady (členka finančního výboru), Olga Pavlíčková a Pavel Stehlík.

Opavané – Nezávislí, Občané, Piráti: Petr Pavlíček a Hana Brňáková.

[189] Hláska č. 12, 2014, s. 4

Zastupitelé dále na úvodním zasedání zvolili obsazení finančního a kontrolního výboru:

Finanční výbor:

Předseda: Lumír Měch

Členové: Rudolf Chamráth, Tomáš Navrátil, Libor Pěčonka, Pavla Brady, Gabriela Mathiasová, Lukáš Kovařík, Bohumil Křempek, Marián Staňo.

Kontrolní výbor ZMO

Předseda: Jan Sedláček

Členové: Libor Menšík, Josef Vícha, René Ulrich, Jaroslav Čech, Ondřej Kubesa, Pavel Kořízek, Břetislav Tůma, Dominik Janků.[190]

Na úvodním zasedání 10. listopadu řešili zastupitelé i **začátky zasedání**. V minulém volebním období začínala ve 13 hodin. Začátek nejbližšího zasedání odhlasovali koaliční zastupitelé na 9. hodinu. „Ta devátá hodina není trvalá a neznamená to, že všechna zastupitelstva budou začínat právě v tuto dobu. K tomuto kroku jsme nyní přistoupili především proto, že se bude projednávat rozpočet. Jedná se o velmi rozsáhlý a pro město strategicky významný materiál, o kterém se v minulosti jednalo vždy dlouhé hodiny. Byli bychom velmi neradi, aby takto důležitá rozhodnutí ovlivňovala například únava jednajících," vysvětlil na tiskové konferenci primátor Martin Víteček. Podle jeho slov zastupitelstva, která se protahovala dlouho do noci, vyhovovala občanům ještě méně než doba dopolední. „Navíc je třeba vzít v úvahu, že při večerních jednáních bylo nutné kompenzovat přesčasy úředníků, kteří se zastupitelstev zúčastňují," dodal primátor dále s tím, že zkušenosti posledních let ukázaly, že když se zasedání posunula na odpolední hodiny, nezúčastňovalo se jich početně více občanů než těch dopoledních.[191]

[190] Hláska č. 12, 2014, s. 14-15
[191] Tamtéž, s. 4

CHOD RADNICE

Městu se povedlo díky **výhodným smlouvám s dodavateli energií** ušetřit. Statutární město Opava uzavřelo na podzim roku 2013 smlouvu se Sdružením společností MVV Energie CZ, a. s., a EVČ, s. r. o., na provedení energeticky úsporných opatření u vybraných městských objektů. Konkrétně se jednalo o tři základní a pět mateřských škol, zimní stadion a městské lázně. Úsporná opatření byla realizována pomocí tzv. projektů EPC. „Jejich podstatou je skutečnost, že jsou veškeré investiční náklady hrazeny z dosažených úspor realizovaných v rámci smluvně zakotvených energetických služeb. Statutární město Opava tak nemusí do úsporných opatření investovat vlastní prostředky, ale finance, které ušetří z provozních výdajů, a to zejména na spotřebu energií," uvedl ředitel pro provoz a investice společnosti EVČ, s. r. o., Jiří Příhoda. Nabídka Sdružení MVV – EVČ byla vybrána jako nejvýhodnější v rámci veřejné zakázky na poskytování energetických služeb se zaručenou úsporou. Sdružení MVV – EVČ nabídlo komplexní řešení na klíč, které spočívalo v návrhu projektu, zpracování projektové dokumentace, dodávce nových technologií, zajištění financování formou dodavatelského úvěru a především garanci dosažených úspor spotřebovávaných energií. „Pokud se budeme bavit v částkách, a to vždy bez DPH, pak stávající provozní náklady za energie a vodu ve vybraných objektech převyšují ročně 16 milionů korun. Realizací projektu by se tyto náklady měly meziročně snížit o 4,9 milionu korun, tedy přibližně o 30 %. Z této částky zůstane městu přibližně půl milionu korun, zbytek pak budeme v následujících letech platit právě z úspor společnostem MVV Energie CZ, a. s., a EVČ, s. r. o., jako splátky jejich investice," vyčíslil náměstek primátora Daniel Žídek. Hlavní úsporná opatření budou realizována formou instalace nové technologie, například spořičů vody či úsporného osvětlení. U škol dojde k doplnění regulace o IVC systémy. Takto bude možné vytápět jednotlivé učebny podle potřeby v návaznosti na rozvrh hodin. Na zimním stadionu se nejvíce uspoří využitím odpadního tepla z chladících kompresorů, toto teplo se navíc částečně využije i pro ohřev vody v městských lázních. V těch se vymění kotelna, která je zastaralá, navíc zde dojde i k modernizaci vzduchotechniky. Dalších úspor bude dosaženo díky dodávce a zavedení energetického managementu v budovách, včetně zavedení centrálního monitoringu spotřeb energií. Sdružení MVV – EVČ v projektu proinvestuje celkově bez daně 33 milionů korun.[192]

[192] Hláska č. 7-8, 2014, s. 5

Opava nakupovala energie od roku 2012 na **komoditní burze**. Letos v srpnu na tomto trhu znovu získala necelých 17 tisíc megawatthodin (MWh) zemního plynu a téměř 10,5 tisíce MWh elektřiny na příští rok a meziročně ušetřila 1 700 000 korun. Opakovanými nákupy v letech 2012, 2013 a 2014 už opavská radnice snížila náklady na energie o 10 milionů korun. „Poprvé jsme pořizovali elektřinu a zemní plyn na rok 2013 a meziročně jsme ušetřili pět milionů. Energii na letošní rok jsme pak nakoupili ve dvou kolech, přičemž zemní plyn na 2. pololetí roku 2014 jsme pořizovali až letos v květnu. Důvodem byl nárůst cen právě u plynu po intervenci České národní banky na přelomu roku. Nákup se tak vyplatilo odložit," uvedla první náměstkyně primátora Pavla Brady. V těchto dvou kolech snížila radnice náklady o další 3 miliony korun a při posledním nákupu klesly pořizovací ceny o další téměř 2 miliony korun. Pro rok 2015 dosáhla Opava znovu snížení cen všech pořizovaných produktů. Silová elektřina v nízkém napětí zlevní meziročně o 8,5 % na 1 007 Kč/MWh, ve vysokém napětí o 4 % na 1 040 Kč/MWh. Zemní plyn v režimu maloodběr klesne meziročně o 7,5 % na 702 Kč/MWh, v režimu velkoodběr o 5,7 % na 709 Kč/MWh. „Úspory se promítnou do zlevnění chodu magistrátu, městských částí, ale i škol a školních zařízení, divadla nebo Městského dopravního podniku či Technických služeb Opava. Tím ušetří nejen město, ale i všech 36 zapojených organizací," doplnila na závěr Pavla Brady.[193]

[193] Hláska č. 10, 2014, s. 4

EUROREGION SILESIA

Předsedou české části Euroregionu Silesia (ERS) byl od února 2011 Zdeněk Jirásek, primátor statutárního města Opavy. Tajemnicí české části ER Silesia byla od července 2000 Jana Novotná Galuszková. Českou část ERS tvořilo 56 obcí a měst z okresů Opava, Ostrava, Nový Jičín a Bruntál (na členství totiž rezignovala v tomto roce Pustá Polom), pět přidružených členských organizací – Slezská univerzita v Opavě, Matice slezská, Okresní hospodářská komora Opava, MAS Opavsko, MAS Hlučínsko. Členy polské části ERS bylo 20 obcí a měst ze čtyř okresů (raciborski, głubczycki, wodzisławski a rybnicki). Novým členem v polské části se stala Gmina Jejkowice. Celkový počet obyvatel obou částí byl 771 tisíc, přičemž největšími v oblasti byla města Ostrava, Opava a Ratiboř.

Nyní přejděme k významným událostem Euroregionu Silesia.

Po celý rok pokračovala realizace tříletého společného projektu všech šesti česko-polských euroregionů s názvem „EUREGIO PL-CZ“ pod vedením Euroregionu Silesia (byl zahájen v roce 2012 a ukončen 31. prosince 2014). V rámci tohoto projektu se v roce 2014 uskutečnily tyto aktivity:
- ve dnech 14.–16. května 2014 – Euroregion Silesia organizoval na svém území třídenní studijní pobyt zástupců všech česko-polských euroregionů
- ve dnech 25.–28. června 2014 – zástupci Euroregionu Silesia se zúčastnili studijní cesty do Euroinstitutu v Kehl (Německo)
- ve dnech 9.–11. září 2014 – zástupci Euroregionu Silesia se zúčastnili třídenního studijního pobytu všech česko-polských euroregionů v Euroregionu Nisa
- dne 6. listopadu 2014 – Euroregion Silesia organizoval v Ratiboři závěrečnou konferenci projektu
- dne 16. prosince 2014 – se zástupci Euroregionu Silesia zúčastnili prezentace výsledků dlouholeté činnosti euroregionů na česko-polské hranici v Sejmu PR ve Varšavě.

Po celý rok pokračovala spolupráce statutárního města Opavy a ER Silesia v záležitostech cestovního ruchu turistické oblasti Opavské Slezsko.

Již sedmým rokem pokračovala realizace Fondu mikroprojektů v Euroregionu Silesia, který byl součástí Operačního programu přeshraniční spolupráce ČR-PR 2007–2013

(bude ukončen až v 9/2015), k 31. 12. 2014 bylo z tohoto Fondu schváleno k financování celkem 479 projektů z české i polské strany Euroregionu Silesia s celkovým objemem dotace téměř 7,3 mil. eur.

Po celý rok pod vedením Ministerstva pro místní rozvoj ČR a Ministerstva infrastruktury a rozvoje PR pokračovala příprava nového programu pro období 2014–2020 INTERREG V-A Česká republika – Polsko, a to za přímé aktivní účasti zástupců ER Silesia.

V březnu bylo dokončeno zpracování „Strategie rozvoje Euroregionu Silesia na období 2014–2020“ jako historicky prvního společného plánovacího dokumentu Euroregionu Silesia, následně byla ustavena společná pracovní skupina pro implementaci Strategie.
Euroregion vydával česko-polský Bulletin Euroregionu Silesia, jehož jednotlivá čísla vyšla v březnu, červnu a září.
V srpnu byl vydán historicky první turistický průvodce po Euroregionu Silesia s názvem Víkend v Euroregionu Silesia ve čtyřech jazykových verzích (CZ, PL, EN, DE).

V roce 2014 zástupci Euroregionu Silesia zahájili spolupráci s Euroregionem Těšínské Slezsko na analýze možností založení mezinárodního centra přeshraničního vzdělávání – polsko-česko-slovenského EuroInstitutu (zkráceně EURO-IN) po vzoru francouzsko-německého EuroInstitutu se sídlem v Kehl, s kterým Euroregion Těšínské Slezsko dlouhodobě spolupracovalo.

V říjnu (14.–15. 10.) se zástupci ERS zúčastnili jubilejního 20. zasedání mezivládní komise, které se uskutečnilo v Třinci.[194]

[194] viz podklady k fungování ERS poskytnuté tajemnicí Janou Novotnou Galuszkovou.

DOPRAVA

Události v této kapitole jsem pro větší přehlednost, stejně jako v letech předchozích, rozdělil na ty související s Městským dopravním podnikem Opava a také se silniční, železniční a cyklistickou dopravou.

Opavané měli možnost připomínkovat dopravu ve městě. V úterý 11. března od 16 hodin proběhlo první veřejné projednávání **Plánu udržitelné městské mobility**. Opava v té době plán zpracovávala společně se svými partnery. Šlo o strategický dokument, který řešil dopravní koncepci ve městě. „Celá koncepce je založena na principech udržitelnosti, tedy na podpoře dopravy, která je šetrnější k životnímu prostředí," uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek s tím, že město by rádo podporovalo zejména pěší, cyklodopravu a veřejnou dopravu jako alternativy k jízdě osobními auty. V rámci tvorby celého dokumentu bylo naplánováno také několik veřejných setkání. Jejich cílem bylo zapojit do plánování také samotné účastníky provozu ve městě. První veřejné projednávání se uskutečnilo 11. března. Na tomto setkání zástupci realizátora a města společně s občany hledali odpovědi na otázky: Kam chceme, aby Opava směřovala v oblasti dopravy, a proč? A jak chceme, aby Opava vypadala za 15 až 20 let?[195]

Týdeník Region Opavsko přinesl v březnu **anketu s opavskými osobnostmi**, které odpovídaly na otázku, co by se podle nich mělo změnit v dopravě. Dva z pěti respondentů se shodli na tom, že by se měla řešit tristní dopravní situace na čtyřproudové Praskově ulici, kterou běžně přebíhali lidé a komplikovali tak dopravu. „Navrhoval bych zúžení na jeden pruh pro každý směr, středový ostrov se zeleným pásem, přechod u zastávky, přechod u ulice Hrnčířské," vyjádřil se do ankety restaurátor a jednatel o. s. Za Opavu Tomáš Skalík. Také policista a fotbalový činovník René Černohorský se vyjádřil v tom smyslu, že vidí problém kromě jiného na Praskově ulici. „Velkým problémem podle mě je situace u Katastrálního úřadu, kde přes čtyřproudou silnici přebíhají chodci ze zastávek MHD," uvedl Černohorský.[196]

Letošní **Evropský týden mobility** (ETM) se zabýval přebujelou automobilovou dopravou ve městech a s tím souvisejícím poškozováním životního prostředí hlukem, emisemi a dalšími negativními jevy. Opava se k této kampani připojuje od roku 2011.

[195] Hláska č. 3, 2014, s. 8
[196] Region Opavsko, 4. 3. 2014, s. 4

Letošní program byl zahájen ve středu 17. září akční besedou s názvem Vím, co dýchám. Žáci základních škol debatovali s emisaři Slezského gymnázia o opavském ovzduší a vlivu dopravy na naše zdraví. Nechyběly zajímavé pokusy a soutěže o ceny. Pro starší posluchače byla o den později připravena přednáška o novinkách a bezpečnosti v silniční dopravě, kterou uzavřel znalostní kvíz o praktické hodnotné ceny. V neděli 21. září se mohli dospělí i děti vydat na přírodovědnou poznávací cyklistickou výpravu z Opavy do Krnova, kde navštívili několik zajímavých míst. Loukami a poli je provázel biolog Jakub Kubačka. Součástí týdne mobility bylo i druhé veřejné projednávání a připomínkování analytické části plánu udržitelné městské mobility 25. září od 16 hodin v Obecním domě za účasti zástupců města a zpracovatele projektu. „Analytická část plánu obsahuje shrnutí záměrů plánovacích dokumentací dopravních staveb pořízených městem za více než deset let. Máme zhodnocení kapacitně nevyhovujících křižovatek, což jsou například Krnovská – Kasárenská, Rybářská – Oblouková nebo Praskova – Nádražní okruh," uvedl zástupce zpracovatele Petr Macejka a dodal, že dokument obsahuje také hodnocení parkování, dostupnosti MHD i příměstské dopravy, kde problémovým místem je například přístup k zastávkám Praskova.

Zpracován byl také **generel bezbariérových tras** s vymezením nedostatků na síti chodníků a přechodů pro chodce. Problémem Opavy byly zejména dlouhé přechody pro chodce přes silnice I. třídy. Příkladem mohly být ulice Olomoucká, Krnovská, Těšínská, ale i jiné frekventované komunikace. U cyklistické dopravy se plán udržitelné městské mobility zaměřil na posouzení celé dopravní sítě. Hodnotil všechny ulice z hlediska bezpečnosti a kvality provozu cyklistů, a to i v příměstských lokalitách. Nevěnoval se až tak turistickým trasám, ale spíše problémům při běžném denním dojíždění. Osobních vozidel v Opavě rok od roku přibývalo, vloni se jejich počet pohyboval kolem 18 tisíc a nadále stoupal tempem 1,12 procenta ročně. Za posledních pět let vložilo město do dopravy přes 862 milionů korun, což představovalo 12 procent všech výdajů rozpočtu města. Z toho bylo na provoz veřejné silniční dopravy vydáno 305 milionů.[197]

[197] Hláska č. 9, 2014, s. 4

Městský dopravní podnik

*V čele Městského dopravního podniku Opava, a. s., stál **Radek Filipczyk**.*

Městský dopravní podnik připravil pro rok 2014 hned několik novinek. První z nich bylo **navýšení ceny jízdenky** pro platbu elektronickou kartou. Hotovostní jízdné zůstalo stejné, cestující zaplatili přímo v autobusech či trolejbusech i nadále 13 korun. „Po zvážení všech nákladových položek jsme byli nuceni zvednout platbu prostřednictvím elektronické peněženky z částky 11,20 na částku 12,20 Kč a návazně na to i adekvátně zlevněné jízdné z 6,30 na 7,20 Kč," vysvětlil ředitel Městského dopravního podniku Opava Radek Filipczyk. Novinkou bylo zavedení **přestupní jízdenky**, která doposud v systému při placení jízdného v hotovosti chyběla. Stála 18 Kč, při zlevněném jízdném 10 Kč. Podmínkou pro použití přestupní jízdenky byl nástup do dalšího vozidla do doby 30 minut od času zakoupení jízdenky v prvním voze. Změnil se také postup při koupi jízdenky z elektronické peněženky, kdy se rušil automatický výdej jízdenky přiložením čipové karty. Nově bylo nutné nejprve na displeji čtečky zvolit typ jízdného, tedy zda se jedná o jízdné celé či zlevněné, a pak přiložit čipovou kartu ke čtecímu zařízení. [198]

V dubnu informoval ředitel MDPO Radek Filipczyk o výsledcích **šetření příčin požáru v depu** v prosinci 2013. „Ze zprávy vyplývá, že požár vznikl vlivem nepředpokládaných změn provozních parametrů elektrické výzbroje trolejbusu ev. č. 96 zaparkovaného v prostoru odstavné garáže, tedy nepředvídatelnou technickou příčinou. Zároveň je zde uvedeno, že v přímé souvislosti se vznikem požáru nedošlo k porušení požárních předpisů. MDPO konstatuje, že na základě šetření nedošlo ani k porušení provozních předpisů společnosti," uvedl ředitel na webu společnosti.[199]

Cestující měli možnost od 12. do 16. května otestovat jízdní vlastnosti a komfort elektrobusu Škoda Perun. Šlo o bateriový autobus, jehož název byl složený ze slov **P**ure **E**lectric **RUN**ner. Dvanáctimetrový nízkopodlažní elektrobus s asynchronním trakčním motorem ŠKODA o výkonu 160 kWh s maximální rychlostí 70 km/h

[198] Hláska č. 1, 2014, s. 5
[199] http://www.mdpo.cz/index.php/81-news/170-authentication-20

a celkovou obsaditelností 82 cestujících byl zapůjčen na přání Městského dopravního podniku Opava, a. s., od společnosti ŠKODA ELECTRIC, a. s.[200]

Městský dopravní podnik zakoupil a uvedl do provozu **nové trolejbusy**. Dopravní podnik měl v plánu během tohoto a příštího roku uvést do provozu celkem sedm nových trolejbusů. Dubnová Hláska informovala, že v té době již byla zakázka vysoutěžena a připravovala se příslušná smlouva. Pořízení bylo realizováno za pomocí dotace Regionálního operačního programu Moravskoslezsko, a to ve výši 40 % uznatelných nákladů, zbytek byl financován ze zdrojů MDPO. Celková výše uznatelných nákladů byla přes 68 miliónů korun.[201] Prvních pět trolejbusů zástupci plzeňské firmy ŠKODA ELECTRIC, a. s., předali 26. srpna. „Jedná se o v Opavě již provozovaný typ ŠKODA Solaris 26 Tr, který je plně nízkopodlažní a umožňuje bezbariérový přístup do vozidla. Trolejbusy jsou navíc mimo klimatizované pracoviště řidiče vybaveny LED osvětlením a kamerou pro couvání," uvedl tiskový mluvčí MDPO Jaromír Šimánek. Městský dopravní podnik Opava tak byl po devastujícím požáru depa před rokem opět téměř v plné síle. Oheň tehdy zničil sedm trolejbusů a způsobil značné škody na majetku.[202]

Nové trolejbusy vyrazily do ulic v sobotu 30. srpna. Od dětí z opavských základních škol dostaly jména **Městobus, Opaváček, Mařenka, Andělský a Dračák**. Jako první vyjel do ulic Městobus, jehož první odbavenou "dětskou" pasažérkou byla 15letá Klára Tůmová ze ZŠ gen. Heliodora Píky ve Štítině. Ta, ke svému velkému překvapení, dostala od MDPO nejen pamětní list na tuto první jízdu, ale i velkou bonboniéru. V pojmenování svých nových vozů, dětmi vymyšlenými jmény byl opavský DP rozhodnut pokračovat i v budoucnu, a to v rámci nastartované dlouhodobé kampaně Děti a mládež do MHD.[203]

Bezkontaktní čipové karty, zatím jen pro studenty, začaly fungovat od 1. října. Žáci a studenti od 15 do 26 let si mohli zakoupit dlouhodobé časové jízdné pouze na bezkontaktní čipovou kartu ODISka. Pokud byli občané držiteli stávající čipové karty MDPO, a. s., která je v záruční době (24 měsíců), měli při podání nové žádosti nárok na vydání čipové ODISky zdarma. K žádosti bylo potřeba opět doložit aktuální potvrzení o studiu. Se zavedením ODISky rozšířil dopravní podnik nabídku časového

200 http://www.mdpo.cz/index.php/81-news/172-authentication-22
201 Hláska č. 4, 2014, s. 4
202 Hláska č. 9, 2014, s. 6
203 http://www.mdpo.cz/index.php/81-news/200-authentication-36

jízdného, které bylo možné zakoupit a nechat nahrát na čipovou kartu. Jednalo se o 180 nebo 365denní nezlevněné jízdné, 5měsíční jízdné pro děti nebo studenty.[204]

Řidičům opavské MHD byla do užívání předána 2. října **nová zdržovna** v Malých Hošticích. Na vybudování hoštické zdržovny se podílelo i město Opava, a to částkou 60 tisíc Kč. Nová zdržovna začala sloužit řidičům DP jako sociální zázemí a místo pro odpočinek při přestávkách. Opavský dopravní podnik v té době disponoval 17 místy, která sloužila řidičům jako sociální zázemí, z toho 11 klasickými zdržovnami, k jejichž standardnímu vybavení patřila i lednice, mikrovlnná trouba a varná konvice.[205]

Dopravní podnik pořídil ke konci října nový servisní vůz. Interně byl nazván „**Bobík**" a začal sloužit například k odtahům porouchaných vozidel MHD. Nahradil tak 24 let starý autobus KAROSA, jehož konstrukce umožňovala nouzové odtažení. Opravy defektů či jiných závad pak byly dosud prováděny ručně, bez použití techniky a pouze v rozsahu malého servisního pickupu. Bobík byl vozidlem postaveným na podvozku IVECO Eurocargo s výkonem motoru 236 kW s manuální devítistupňovou převodovkou ve speciálním žlutém bezpečnostním nátěru a s výstražnou signalizací. Na tomto podvozku byla postavena skříňová nástavba, jež sloužila nejen jako pojízdná dílna, ale podle potřeby byla vybavena i speciální technikou. Měl vlastní elektrocentrálu, zvedací techniku pro naložení kol a jiné nezbytné provozní vybavení. Tato výbava umožňovala připojení a odtažení nebrzděného nepojízdného vozidla až do hmotnosti 18 tun. Samozřejmostí byl pak naviják a kamerový systém pro bezpečnou práci osádky v zadní části vozidla. Pořízení přišlo dopravní podnik na 2,2 milionu korun.[206]

Listopadová Hláska přinesla článek, který dosti kriticky poukazoval na nevyhovující **zastávku Purkyňova** ve směru od hřbitova do centra města. Autor článku podotknul, že by tato zastávka mohla být uvozena hlášením „Purkyňova – zastávka na vlastní nebezpečí". Problematický byl zejména výstup zadními dveřmi, kterému bránil vzrostlý strom. Středními dveřmi pak cestující vystupovali rovnou na trávu nebo do bláta. „Tuto zastávku využívají k výstupu především starší lidé a invalidé jedoucí směrem od Městského hřbitova, kterým při troše nepozornosti hrozí nepříjemné zranění," uvedl tiskový mluvčí dopravního podniku Jaromír Šimánek. Ani nástup do vozidla podle jeho slov nebyl bezproblémový. „Maminky s kočárkem musí přejíždět zatravněný pás, ze

[204] Hláska č. 10, 2014, s. 4
[205] http://www.mdpo.cz/index.php/81-news/203-authentication-39
[206] http://www.mdpo.cz/index.php/81-news/206-authentication-42

kterého se za deště stává rozbahněná louže a pro vozíčkáře je tato překážka při nástupu téměř nepřekonatelná," dodal Šimánek. Město proto připravovalo rekonstrukci celého tohoto prostoru ve snaze zlepšit prostředí a kvalitu zmíněné zastávky.[207]

Po roce od ničivého požáru začalo žít **opavské depo** opět normálním životem. Dne 9. prosince opavský DP slavnostně převzal nově zrekonstruovanou odstavnou halu. Celá rekonstrukce přišla dopravní podnik na téměř 11,5 mil. Kč a byla financována jednak z prodeje bývalého areálu Rybářská, jednak z vlastních zdrojů, ve kterých musel DP nalézt přes 5 mil. Kč. „Tyto značné náklady se však nijak nedotkly cestujících opavské MHD," sdělil ředitel MDPO, a. s., Radek Filipczyk. Nová hala je svou technologií připravena na parkování jak trolejbusů, tak autobusů, včetně autobusů s pohonem CNG. „Hala je nově vybavena nejmodernější protipožární technikou a kamerovou vizuální kontrolou," doplnil Filipczyk.[208]

Železniční doprava

Krajský úřad Moravskoslezského kraje rozhodl o **zrušení regionální trati** č. 314 mezi Opavou-východ a Svobodnými Heřmanicemi s platností od 7. dubna. Zůstala zachována jen nákladní doprava a výpadek osobní dopravy chtěl kraj nahradit autobusy. Doprava na trati byla prý podle krajských úředníků prodělečná. Lidé z obcí na trati proti rušení protestovali a argumentovali tím, že trať je využívána hlavně o víkendech. Proti zrušení trati vznikla i petice, kterou podepsalo okolo 1 050 lidí. Náměstek hejtmana Daniel Havlík se k rušení trati vyjádřil následovně. „O existenci této petice vím. Pochybuju ovšem, že všichni hlasující trať skutečně využívají. Kraj si už nemůže dovolit financovat provoz. Nechali jsme si vypracovat přesnou analýzu. Spoj je opravdu silně prodělečný. Trať od pondělí 7. dubna přestane fungovat a bude nahrazena autobusovou dopravou. Je to definitivní a petice na tento fakt nebude mít žádný vliv," konstatoval náměstek hejtmana pro dopravu a životní prostředí Daniel Havlík, který byl zároveň i starostou Ludgeřovic. A právě zástupný autobusový spoj byl předmětem horlivých diskusí okamžitě potom, co bylo definitivně rozhodnuto, že se trať zruší. Ne všem totiž vyhovoval jízdní řád. Starostové obcí na trati železnice si stěžovali na to, že krajský úřad je na rušení trati téměř nepřipravil a že ji chystal

[207] Hláska č. 11, 2014, s. 7
[208] http://www.mdpo.cz/index.php/81-news/213-authentication-46

v tichosti. „Celá věc je hodně špatně komunikována, připravena a je uspěchaná," poznamenal v Regionu Opavsko starosta Otic Vladimír Tancík.[209]

Starostům vadilo také to, že kraj se snažil ušetřit na železniční dopravě a přitom nemalou měrou podporoval leteckou dopravu. Zrušení trati považovali za uzavřenou věc také zástupci Opavského železničního klubu (OŽK), kteří na sobotu 5. a neděli 6. dubna naplánovali velkou rozlučku. Vlaky v těchto dnech doslova praskaly ve švech. Členové OŽK vyrobili také smuteční parte, které bylo vyvěšeno na všech zastávkách, jimiž trať prochází. Motorové vozy byly na čelech osazeny smutečními věnci, které připravil a dodal Opavský železniční klub. Vlastní rozlučku připravili také skauti, jejichž základny se nachází v blízkosti tohoto úseku železnice. Cestující si také mohli zakoupit spoustu propagačních materiálů: pohlednice k zakončení provozu nebo třeba speciální brožurku, která byla vydána před dvěma lety k 120. výročí trati.

Trať z Opavy původně vedla až do Horního Benešova. Byla otevřena 29. června 1892. Padalo v úvahu i prodloužení do Valšova, Bruntálu a také Krnova, jenže kvůli nerozhodnosti hornobenešovského vedení města k tomu nikdy nedošlo. O osmasedmdesát let později byla její délka zkrácena a končila ve Svobodných Heřmanicích. A to z toho důvodu, že v úseku mezi Heřmanicemi a Horním Benešovem se část trati propadla. Pro nerentabilnost provozu úseku z Jakartovic na konci roku 2005 dojel poslední vlak i do Svobodných Heřmanic. Od stejné doby jste ve vlacích už nepotkali ani průvodčí. Jízdenky se kupovaly přímo u strojvedoucího. V poslední době se však nad tratí začala stahovat černá mračna. Spoje nevyužívalo tolik lidí, kolik by bylo potřeba k tomu, aby se nestala proděleč nou. Kraj údajně na jedné jízdence prodělal až 500 korun, a tak nakonec osobní dopravu zrušil, ale nákladní zůstala zachována. [210]

K **obnovení víkendového provozu** osobní železniční dopravy došlo v období od července téhož roku. Provozovatelem trati byla firma Railway Capital. I na webu města se objevila informace, že osobní doprava se začátkem prázdnin byla na trati mezi Opavou a Jakartovicemi obnovena. První lokálka vyjela slavnostně na trať v sobotu 5. července. Zájemci mohli vláček využívat po dobu prázdnin vždy o sobotách a nedělích. Víkendové spoje jezdily třikrát denně v obou směrech. Náklady ve výši zhruba čtvrt milionu korun přitom hradily obce, podél kterých trasa vlaku vedla. Město Opava provoz dotovalo 50 tisíci korunami, kraj přispěl 150 tisíci.[211]

[209] ROP, 25. 2. 2014, s. 2 a také ROP, 4. 3. 2015, s. 3
[210] Více na: http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/vlaky-jakartovice-rozlucka22032014.html
[211] http://www.opava-city.cz/cs/mezi-opavou-jakartovicemi-opet-jezdi-osobni-vlaky, publikováno 7. 7. 2015

Automobilová doprava

I v roce 2014 byla často diskutovaným tématem v oblasti dopravy rekonstrukce silnice I/11 od Ostravy na Opavu. Práce na ní stále pokračovaly. Podle zpravodaje Hláska z konce roku 2013 měla být cesta zprovozněna v roce 2015.

Most na nově budované silnici I/11 byl propojen. Stalo se tak 12. srpna na 6,103 kilometru budoucí stavby silnice. Most se klenul přes údolí potoka Kremlice. „Jsem velmi ráda, že stavební práce na nové silnici mezi Ostravou a Opavou pokračují takovým tempem vpřed," řekla po slavnostním spojení mostní konstrukce předsedkyně Sdružení pro výstavbu komunikace I/11 – I/57 a první náměstkyně primátora Pavla Brady a dodala, že mostní konstrukce je zdařilým dílem v tak členitém terénu mezi Hrabyní a Velkou Polomí. „Myslím, že nehovořím sama za sebe. Nová komunikace bezesporu zvýší nejen bezpečnost dopravy a zkrátí jízdní dobu, ale zejména umožní místním firmám bezproblémové a rychlé napojení na dálnici D1. Nepřímo se rovněž zvýší zájem investorů o západní část Moravskoslezského kraje. Projekt Silnice I/11 Mokré Lazce – hranice okresů Opava, Ostrava byl spolufinancován Evropskou unií v rámci Operačního programu Doprava.[212]

Koncem měsíce dubna zakoupilo statutární město Opava pro výkon služby městské policie **radar** ke kontrole dodržování povolené rychlosti ze strany řidičů na území města Opavy a Hradce nad Moravicí. Místa byla vybrána na základě požadavků dopravních expertů, odboru školství, městských částí a podnětů občanů.[213]

Ulice Bílovecká v Opavě-Kylešovicích byla po rekonstrukci uvedena do provozu 18. listopadu. Ten den byla oficiálně ukončena třetí a poslední etapa rekonstrukce. Řidiči mohli od března využívat úsek od křižovatky s ulicí Hlavní po ulici Joži Davida. Slavnostní otevření nově opravené části ulice proběhlo za účasti zástupců zhotovitele stavby, vedení města Opavy a Moravskoslezského kraje. Na financování stavby se spolupodíleli právě kraj a město. „Původně se počítalo s náklady okolo 60 miliónů korun – 35 miliónů mělo jít za krajem a 25 za Opavou. Náklady se ale podařilo změnami v projektu snížit na celkových 22 miliónů korun," uvedl náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje pro investice Ivan Strachoň. Projekt kromě nové vozovky řešil také nové chodníky, veřejné osvětlení, přechody pro chodce a deset parkovacích

[212] Hláska č. 9, 2014, s. 7
[213] Hláska č. 6, 2014, s. 4, více viz kapitola Veřejný pořádek, oddíl Městská policie

míst. Kromě toho došlo také na přeložky plynovodu a výstavbu splaškové kanalizace. „Jako rozený Kylešovák jsem skutečně rád, že se Bílovecká opravila. Jde o opravdu frekventovanou komunikaci a její rekonstrukce tak přinese nejen vyšší komfort, ale především vyšší bezpečnost obyvatel bydlících v okolí," komentoval rekonstrukci primátor Martin Víteček.[214]

Město převzalo do své péče **dva kruhové objezdy.** Šlo o rondely u supermarketu Globus a na výjezdu z Jaktaře. Tyto pozemky vlastnilo Ředitelství silnic a dálnic České republiky, občané však dlouhodobě upozorňovali na to, že nejsou udržovány. Město se proto rozhodlo sekání trávy zajistit z vlastních zdrojů. Údržbu, která vyjde ročně předběžně na 25 000 korun, budou provádět pracovníci technických služeb.[215]

Cyklistická doprava

Květen byl v Opavě ve znamení cyklistické dopravy. Město Opava se totiž připojilo k soutěži **Do práce na kole**, která byla určena všem akčním zaměstnancům, jež mají rádi neotřelé nápady. V dubnové Hlásce se objevila výzva všem Opavanům, aby se svými kolegy vyrazili v květnu do práce na kole. Díky této pravidelné jízdě mohli nejen zpříjemnit svůj den, ale rozjet svůj pracovní kolektiv. Do soutěže, která v roce 2014 vstoupila již do svého čtvrtého ročníku, se zapojilo 5 768 lidí z devatenácti českých a moravských měst, čímž narostl počet účastníků o třetinu oproti minulému roku.[216]

Opavané by nejvíce chtěli podporu **cyklistické dopravy**. Vyplynulo to z výzkumu, který proběhl v rámci Opavského dětského dne v červnu. Součástí oslav Dne dětí byla totiž také prezentace Plánu udržitelné městské mobility Opava (PUMM). Návštěvníci měli možnost v rámci oslav Dne dětí navštívit stánek, ve kterém mohli mluvit s hlavním architektem města a zpracovateli PUMM. „Rodiče s dětmi si mohli vytisknout symbolický jeden milion korun a jeho investicí určit, který druh dopravy by mělo město v příštích letech nejvíce finančně podporovat. Stánek během dne navštívilo okolo 300 rodin," uvedlo prázdninové číslo zpravodaje Hláska. Na základě přidělených financí jednoznačně zvítězila cyklistická doprava, do které rodiny investovaly 123 miliónů korun. Na druhém místě se umístila městská hromadná doprava s 56 milióny, dále automobilová doprava se 45 milióny a pěší doprava se 40 milióny

[214] Hláska č. 12, 2014, s. 9 a také Hláska č. 4, 2014, s. 4
[215] Hláska č. 6, 2014, s. 9

korun. Jedním z členů řešitelského týmu byl také Radek Fujak z ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, o. p. s.[217]

Výstavba první části plánované **cyklostezky Komárovem** by se měla uskutečnit i díky příspěvku komárovské firmy Teva. Zástupci města Opavy a společnosti Teva Czech Industries, s. r. o., podepsali v úterý 24. června smlouvu o poskytnutí finančního daru. Jednalo se o 2 milióny korun, které tato farmaceutická společnost poskytla na vybudování cyklostezky s chodníkem na ulici Ostravská v městské části Opava-Komárov, konkrétně prvního úseku od vjezdu u ulice U Černého mlýna až k železničnímu přejezdu u Tevy. „O zbudování komárovské cyklostezky se jedná více než 8 let. Především vykoupení pozemků, po kterých cyklostezka povede, nás stálo obrovské úsilí. Nejen, že si soukromí vlastníci kladli nejrůznější požadavky, ale mnozí z nich žijí v cizině a jednání opravdu nebyla lehká. Proto se přípravy neustále oddalovaly, nakonec jsme ale vše dotáhli do zdárného konce," řekl náměstek primátora Daniel Žídek a dodal: „Bez finančního zapojení Tevy by se ale realizace s největší pravděpodobností opět odložila. Dar této společnosti městu nejen pomůže pokrýt celkovou nemalou finanční částku potřebnou na tuto investici, ale byl i velkým impulsem pro vedení města, aby se realizace právě nyní nastartovala." V budoucnu měly být vybudovány ještě další dva úseky cyklostezky. Ve druhé etapě by měla navázat od ulice U Černého mlýna a vést až ke spojce směrem na Kylešovice, ve třetí pak až k supermarketu Globus. Předběžná cena na vybudování prvních dvou etap cyklostezky, která měla mít délku zhruba 1,2 kilometru, se odhadovala na 10 miliónů korun.[218]

[216] Hláska č. 4, 2014, s. 6 a také: http://www.dopracenakole.net/historie-souteze
[217] Hláska č. 7-8, 2014, s. 7
[218] Tamtéž

CESTOVNÍ RUCH

Otevírání turistické sezóny v Opavském Slezsku připravili pořadatelé letos na prvního máje. Návštěvníci tak mohli využít například historický vlak, který jel z krnovského hlavního nádraží přes Opavu a Hlučín. Připraveny byly ukázky těžby a zpracování břidlice na Budišovsku a Vítkovsku, přednáška o dobývání stříbrných a olověných rud na Budišovsku, prohlídka hrobky Lichnovských, zlevněné vstupy, výstavy, koncerty a soutěže, ukázky tradičních řemesel, jarmark, komentované prohlídky a mnohé další. Místní akční skupina Opavsko přichystala na 8. května výlet na elektrokole. Projížďka s názvem *Jedeme všichni* byla naplánovaná na 200 kilometrů s 11 zastávkami, na kterých účastníky čekal bohatý program a cyklotrenažery s virtuální realitou. V areálu Mlýna u Vodníka Slámy ve Lhotě u Opavy se bylo možné navíc projet na koni, na jednokolce nebo si prohlédnout RC modely a autodráhy. V prostranství Davidova mlýna návštěvníci využili lanové centrum a rybolov s 50% slevou a děti se mohly zabavit tvořením v keramické dílně nebo malováním na obličej.[219]

Opavské Slezsko začalo propagovat regionální produkty pod novou značkou. Novou značku, **Opavské Slezsko regionální produkt**, informující spotřebitele o tom, že výrobek či služba prošly procesem certifikace, který garantuje nejen jejich skutečně místní původ, ale také kvalitu, uděluje Místní akční skupina Opavsko společně se svými partnery pod záštitou Asociace regionálních značek. Cílem nového loga na výrobcích bylo nejen zviditelnění regionu, ale hlavně pomoc zdejším výrobcům. Značka by měla usnadnit orientaci jak místním, tak turistům, kteří by rádi během své návštěvy Opavského Slezska ochutnali regionální produkty nebo si s sebou odvezli suvenýr typický právě pro tuto oblast. Značené výrobky přitom podle autorů samotné myšlenky musí přispívat k dobrému jménu regionu, proto musí být také mimořádně kvalitní, nesmí poškozovat životní prostředí a naopak musí mít jedinečný vztah k území. „To znamená, že jde o věci vyrobené tradiční technologií, ručně nebo z místních surovin," přiblížil Petr Chroust z Místní akční skupiny Opavsko. Značku přitom mohou získat výrobky spotřebního charakteru, přírodní nebo zemědělské produkty, umělecká díla, ubytovací a stravovací služby či zážitkové aktivity. Značkou se dosud mohlo pochlubit šest výrobků, konkrétně šlo o modrý mák z Velkých Heraltic, včelí med z rodinné farmy Košec, ovocné mošty Vitaminátor, pstruha duhového

[219] Hláska č. 5, 2014, s. 6

z Pstruhařství Jana Rašky, tradiční výrobky z ovčí vlny z Kyjovic a sýry a jogurty z Hlavnice.[220]

Předválečné opevnění v Milostovicích ožilo 6. září **bojovou ukázkou**. O den dříve, v pátek 5. září, byl v areálu opevnění v okolí pěchotního srubu OP-S 25 U Trigonometru odhalen památník věnovaný československým legionářům. Slavnostní akt začínal v 10 hodin dopoledne. V odpoledních hodinách začaly do areálu milostovického opevnění přijíždět zúčastněné kluby vojenské historie a bojová technika. V sobotu přesně ve 13 hodin byla slavnostním pochodem klubů vojenské historie z celé České republiky a Armády České republiky zahájena vzpomínková akce věnovaná oslavě a připomínce 100. výročí vzniku Československých legií. Diváci mohli zhlédnout masivní bojovou ukázku prezentující cvičení československé branné moci v roce 1938 v linii opevnění. Ukázky se zúčastnila veškerá dostupná obrněná technika prvorepublikové armády, včetně originálního tanku LT 35, tančíku vz. 33, lehkého tanku vz. 38, tančíku Praga AH IV R, nákladního automobilu Praga RN, dobových motocyklů, automobilů a polní kuchyně. Skutečný letecký souboj svedly letouny západní fronty 1. světové války Sopwith Strutter a Fokker E-III. V průběhu celého odpoledne probíhala výstava věnovaná vzniku a významu československých legií. Akci pořádala v rámci projektu LEGIE 100 Československá obec legionářská ve spolupráci s Klubem vojenské historie Opava, za podpory Ministerstva obrany ČR, Moravskoslezského kraje, statutárního města Opavy, Armády České republiky, Vojenského historického ústavu Praha a Roty aktivních záloh.[221]

Do společného projektu **Putování po moravsko-slezském pomezí** se společně pustili Slezské zemské muzeum v Opavě, Moravské muzeum v Brně, Klub českých turistů a Matice slezská.[222]

[220] Hláska č. 5, 2014, s. 22
[221] Hláska č. 9, 2014, s. 22
[222] více viz kapitola Kultura.

OBCHOD, SLUŽBY A PODNIKÁNÍ

Původní budova pošty na Masarykově třídě v polovině ledna osiřela. Naposledy byla otevřena v sobotu 11. ledna do 12 hodin. Od pondělka 13. ledna mohli klienti služeb České pošty využít v obchodním centru Breda & Weinstein. Nová pobočka byla otevřena od pondělí do pátku od 8 do 19 hodin, v sobotu od 8 do 13 hodin. Česká pošta slíbila klientům v nové pobočce řadů výhod. Například tu, že všechny služby budou poskytovány v jedné moderní přepážkové hale s jednotným designem a vyvolávacím systémem. Nová pobočka v moderních prostorách přinesla kromě portfolia služeb poštovních také služby finanční, a to zejména bankovní a pojišťovací, oddělené ve specializovaných přepážkách Poštovní spořitelny a České pojišťovny. Doplňkově pošta prodávala také drobné spotřební zboží. Pobočka byla vybavena vyvolávacím systémem v provedení, které bylo v našem kraji pouze v Opavě. „Zákazníci se na těchto dobře viditelných obrazovkách mohou informovat o všech službách, které poskytujeme," řekla regionální ředitelka pobočkové sítě pošt Hana Janovská. Klienty zaměstnanci pošty obsluhovali na celkem devíti přepážkách. Původní budova pošty však neměla zůstat zcela prázdná. Během roku v ní měli sídlit listovní doručovatelé. [223]

V únoru se konečně našel nový nájemce prázdné vinárny U Přemka. Koncem měsíce vinárnu otevřel Dušan Hájek, bývalý provozovatel Cavalla na Solné ulici. Skončilo tak několikaměsíční hledání provozovatele nově zrekonstruovaného prostoru, který byl součástí Domu umění. V půli roku se však město dostalo s nájemcem do sporu kvůli pozdním platbám nájmu. Nakonec se ale vše dalo do pořádku a nájemce v prostorách zůstal.[224]

V březnu se ujal Kulturního domu Na Rybníčku **nový provozovatel**, Martin Seidl. „Nový provozovatel od nás převzal všechny již dříve nasmlouvané akce, ty zde proběhnou podle předem dohodnutých podmínek," uvedla vedoucí odboru kancelář primátora Jana Foltysová. Nájemce byl vybrán radou města ze tří uchazečů na základě doporučení dvou komisí. Pro další provozování Rybníčku předložil nejlepší nabídku. Městu hradil nájemné a také spotřebované energie.[225]

[223] Hláska č. 1, 2014, s. 7 a také Hláska č. 2, 2014, s. 4
[224] Hláska č. 1, 2015, s. 14 a také Hláska č. 3, 2014, s. 7
[225] Hláska č. 4, 2014, s. 4

Z Opavy začaly mizet **veřejné telefonní automaty**. V průběhu dubna odstranila společnost Telefónica Czech Republic telefonní automaty z ulic Englišova 986, Liptovská 966, Jantarová ve Vávrovicích a Polomská 106 v Podvihově. Přístroje firma nechala demontovat včetně kabin a betonových sloupů a místa uvedla do původního stavu. Jednalo se o lokality, ve kterých byly přístroje dlouhodobě nevyužívány. Na území Opavy zůstalo téměř padesát veřejných telefonních automatů, nicméně společnost Telefónica Czech Republic plánovala v budoucnu jejich počet dále snižovat.[226]

Jak chutná Opavské Slezsko? Na to se ptali studenti a pedagogové Ústavu lázeňství a gastronomie FPF SU. Vyhlásili totiž soutěž, která spočívala v tom, že její účastníci – majitelé a provozovatelé restaurací a dalších stravovacích zařízení, zařadili do svých jídelních lístků v dubnu některý z typických pokrmů slezské kuchyně. „Pravidla jsou jednoduchá. Restauratéři a hoteliéři se přihlásí do soutěže a do své nabídky zařadí během 4. do 13. dubna pokrmy z našeho regionu," vysvětlil před začátkem soutěže Alexandr Burda, pedagog Slezské univerzity a jeden z iniciátorů celého projektu. Podle jeho slov byli porotou soutěže sami hosté, kteří hlasovali pomocí SMS, a mohli tak ocenit snahu, kreativitu i smysl pro tradici jednotlivých gastronomických zařízení. Nejvíce hlasů v soutěži získala Hospoda U Mlynáře (29 hlasů), dále pak Restaurant U Tiskárny (22 hlasů), Restaurace U Náhonu (18 hlasů), Cocktail bar Kylešovice (17 hlasů), Restaurace na golfu (16 hlasů), Restaurace U Tří jabloní (15 hlasů), Vinárna U Přemka (13 hlasů), Restaurace Nová Sladovna (11 hlasů), Jídelna U Babičky (6 hlasů) a Ka-varna (5 hlasů).[227]

Opavský veletrh opět zaplnil víceúčelovou halu. V tradičním termínu 30. května a 1. června se v hale prezentovalo více než 100 firem. Návštěvníci zde našli vše potřebné pro stavbu, renovaci i údržbu domu, bytu, dílny i zahrady, ale také zhlédli přehlídku automobilů místních prodejců s mnoha regionálními premiérami. Součástí veletrhu byl bohatý doprovodný program pro děti i pro dospělé, a navíc každý příchozí měl opět šanci vyhrát některou z téměř tisíce cen věnovaných partnery veletrhu.[228]

Opavský raklet festival hostil Kulturní dům Na Rybníčku 27. září. Kromě ochutnávek této švýcarské sýrové speciality byl pro příchozí připraven program v podobě ukázek mistrů v raklování, hudební produkce DJ Lucase nebo bohatá tombola. Děti se mohly

[226] Hláska č. 4, 2014, s. 5
[227] viz: http://iloveopava.wix.com/slezskakuchyne#!vysledky/c21r
[228] Hláska č. 5, 2014, s. 7

zabavit v dětském koutku, dospělí měli během večera k dispozici dva taneční parkety. Nad akcí převzala záštitu první náměstkyně primátora Pavla Brady. Raklet je originální teplý sýrový pokrm, který se považuje za národní pochoutku Švýcarska.[229]

Městské koupaliště v Opavě získalo zvláštní cenu *Za příkladnou péči o historickou a kulturní památku* v soutěži Hledáme TOP AQUA zařízení 2014. Tu pořádala Asociace bazénů a saun ČR a hodnotila v ní nejlepší aquapark, bazén, koupaliště a významné počiny v oboru vodní zábavy. Do soutěže se přihlásilo více než 40 zařízení z celé ČR. „Zástupci hodnotící komise koupaliště v Opavě navštívili v průběhu sezóny dvakrát, a to bez předchozího ohlášení. Vystupovali jako běžní návštěvníci, včetně toho, že si zakoupili vstupenky," uvedl provozně-technický náměstek technických služeb Martin Girášek.[230]

Nejlepším optikem v ČR pro rok 2014 se stal **Radim Prymus**. Opavský optik obstál v konkurenci bezmála tisíce kolegů. „Jsme rádi, že v té obrovské celorepublikové konkurenci získala to nejvyšší ocenění právě naše malá optika v Opavě. Znamená to pro nás hlavně vyjádření spokojenosti našich zákazníků. Prvotní myšlenkou ovšem byl záměr přispět pomocí hlasování na výcvik vodicího pejska pro nevidomé, který v průběhu dvou let výcviku stojí čtvrt milionu," komentoval úspěch majitel očního centra Vidum Radim Prymus. Se sbírkou na vodicí psy pomohl i charitativní koncert Lubomíra Brabce a Jaroslava Svěceného v Betlémské kapli, na kterém si Radim Prymus také ocenění převzal. Problematice optiky a očního lékařství se Radim Prymus věnoval už od dob studií. „Inspirací pro rozhodování o budoucí profesi mi byl po celé řadě omylů v léčbě a péči o moje oči jeden už starší oční lékař, který mi jako jediný po osmnácti letech dokázal přesně diagnostikovat moji oční vadu a prohlásil, že teď už záleží pouze na očním optikovi, zda mi naměřené hodnoty zabrousí přesně i do brýlí. A já jsem si řekl, že tohle chci dělat, a podal jsem si přihlášku na školu," popsal Prymus.[231]

Od roku 2013 měla Opava opět své vlastní pivo. Vařila jej Nová sladovna v objektu obchodního centra Breda & Weinstein. V roce 2014 se kromě jiných značek vařil spodně kvašený **Opavský korbel**, a to deseti a dvanáctistupňový.[232]

---

[229] Hláska č. 9, 2014, s. 20
[230] Hláska č. 10, 2014, s. 7
[231] http://opavsky.denik.cz/podnikani/nejlepsi-optik-radim-prymus07102014.html, publikováno 7. 10. 2014
[232] informace poskytli zaměstnanci restaurace.

MAJETEK MĚSTA A BYDLENÍ

Domy v centu Opavy dostaly **nové pláště**. K opravě fasád došlo konkrétně u obytných domů na ulici Mezi Trhy 1, 3, 5, 7 a Horní náměstí 50. Projekt měl být původně realizován v roce 2013, avšak z důvodu nedostatku finančních prostředků byl přesunut až na rok 2014. Fasády byly zatepleny, součástí prací bylo i zateplení stropu nad posledním nadzemním podlažím a rekonstrukce střechy včetně výměny krytiny. Opravy probíhaly od května a trvaly do konce prázdnin. Práce vyšly na zhruba 6,2 miliónu korun.[233]

Stát vyňal budovu **loutkového divadla** z církevních restitucí. Československá husitská církev požádala v rámci církevních restitucí o vydání budovy loutkového divadla na Husově ulici, kterou považuje historicky za svůj majetek. Vedení opavské radnice je naopak přesvědčeno, že budova na restituční seznam nepatří, protože ji město od husitů v roce 1949 koupilo. Později pak byla převedena na stát, který dům v současné době vlastní. Právě stát v uplynulých týdnech potvrdil, že žádost církve zamítl a budovu ze seznamu vyjmul. „Jsme samozřejmě rádi, že k tomuto kroku došlo, nicméně to neznamená, že by již bylo o osudu budovy rozhodnuto. Církev má lhůtu tří let, kdy může celou záležitost rozporovat u soudu," vysvětlil náměstek primátora Daniel Žídek, který jednání s církví vedl. Město Opava i husitská církev podepsaly v červenci deklaraci, ve které prohlašují, že obě strany preferují současné využití budovy. Tu má město v nájmu a provozuje ji Středisko volného času Opava. Své zázemí zde má kromě loutkového divadla také Stanice mladých turistů a přírodovědců. Církev již v minulosti avizovala, že pokud jí nebude budova vydána, hodlá se o ni v budoucnu soudit. Město doufá, že k tomuto kroku nedojde, pokud však ano, i ono je připraveno vstoupit do soudního sporu. „Nyní je, jak se říká, míč na straně církve. Nezbývá nám než vyčkat, jaké bude její rozhodnutí. Věřím, že padne co nejdříve, aby bylo konečně rozhodnuto, komu objekt patří, a vlastník se mohl začít zabývat jeho rekonstrukcí, kterou už skutečně nutně potřebuje," uzavřel náměstek Daniel Žídek.[234]

[233] Hláska č. 7-8, 2014, s. 5
[234] Hláska č. 9, 2014, s. 9

ROZVOJ A VÝSTAVBA

V této kapitole nalezne čtenář investiční akce uskutečněné převážně z iniciativy města. Nechybí zde ani popis či aktuální vývoj strategických dokumentů města. Rekonstrukce a revitalizace bytových domů v majetku města jsou popsány v kapitole Majetek města a bydlení. Realizace dopravních staveb nalezne čtenář v kapitole Doprava.

Město plánovalo v roce 2014 proinvestovat zhruba 85 miliónů korun. V plánu bylo také výrazné zapojení peněz z dotačních titulů Evropské unie, konkrétně okolo 36 miliónů korun. Jednotlivé projekty, které byly nakonec realizovány, popisuji níže.

V únoru začal projekt **revitalizace městského náhonu v Opavě**. Jeho cílem byla také stabilizace koryta vodního náhonu v Městských sadech a vybudování sedimentační nádrže. Ta měla sloužit k usazování kalu a tím chránit náhon před zanášením. „Konkrétně dojde k odbahnění, vyčištění a úpravě koryta vodního náhonu a jezírek, výstavbě sedimentační nádrže a vybudování bezbariérového mola. Dále se počítá s inventarizací dřevin pobřežní zeleně, výsadbou nové flóry, vytvořením rybích úkrytů či zimovišť," uvedla před zahájením projektu Hana Tvrdá z odboru rozvoje města a strategického plánování s tím, že dokončení prací je naplánováno na prosinec tohoto roku. Realizací projektu za více než 15 milionů korun došlo ke zlepšení ekologických, estetických a rekreačních funkcí vodního náhonu. Celkem 90 % způsobilých výdajů přitom bylo hrazeno prostřednictvím dotace z Operačního programu Životní prostředí.[235]

Opravy se dočkalo i **Centrum sociálních služeb Samaritán**. Šlo o celkovou rekonstrukci objektu, v němž Armáda spásy poskytovala azylový dům pro muže, noclehárnu pro muže, nízkoprahové denní centrum a sociální rehabilitace. Práce na rekonstrukci budovy byly zahájeny v dubnu 2014. Náklady projektu se vyšplhaly na cca 14,3 miliónu korun, 85 % způsobilých výdajů přitom bude financováno prostřednictvím dotace z Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko 2007–2013, zbytek byl uhrazen z rozpočtu statutárního města Opavy.[236]

[235] Hláska č. 6, 2014, s. 9 a Hláska č. 9, 2014, s. 6
[236] http://www.opava-city.cz/cs/zrekonstruovany-azylovy-dum-pro-muze-samaritan-si-dnes-mohla-prohlednout-i-verejnost, publikováno 19. 9. 2014

Celkem šest opavských mateřských škol se během tohoto roku dočkalo nových **přírodních zahrad** podle návrhů Miroslava Pacnera. Šlo o zahrady při školách: MŠ Srdíčko na ulici Zborovské, MŠ Havlíčkova, MŠ Olomoucká, pracoviště Čajkovského, MŠ Edvarda Beneše a ZŠ a MŠ Komárov, pracoviště Podvihov. Otevření zahrady při MŠ Dětský svět bylo přesunuto na jaro 2015 z důvodu navazující rekonstrukce herních prvků. Na zahradách došlo k terénním úpravám, doplnění herních prvků a k výsadbě drobné zeleně. Celková investice na tento projekt se vyšplhala na 5,28 mil. Kč, přičemž 90 % způsobilých výdajů bylo spolufinancováno z Operačního programu Životní prostředí.[237]

V prostorách Hlásky a Slezanky vznikly dvě **nové kotelny** jako náhrada té, která se nacházela v budově ministerstva zemědělství za Slezankou. Kotelny vyšly dohromady na sedm miliónů korun a s jejich stavbou se začalo v červenci 2014.
V polovině září byly dokončeny práce na **vybudování teplovodní přípojky** z kotelny společnosti Opatherm na Ratibořské ulici do objektu Městských lázní. Z této přípojky měla být zásobována všechna odběrná místa, která byla doposud napojena na kotelnu Městských lázní s komínem umístěným v bytovém domě na Zámeckém okruhu, který Opavané znali pod označením „dům hrůzy“. Mezi odběrná místa patřil objekt Městských lázní, Zimní stadion, Vyšší odborná škola a Mendelovo gymnázium. K vybudování nové přípojky teplovodu se muselo přistoupit poté, kdy vlastník zmíněného bytového domu Vilém Hampel na podzim roku 2013 v rozporu s nařízením soudu znemožnil městu ucpáním komínu dále užívat stávající kotelnu.[238]

V tomto roce plánovalo město vysadit hned ve třech lokalitách **izolační zeleň**. Šlo o výsadbu stromků a keřů sloužících k eliminaci nepříznivých dopadů průmyslové zóny s vysokou dopravní zátěží a k utlumení negativního vlivu v současnosti dobudovaného jižního obchvatu města. Výsadby by měly vyjít přibližně na 1,3 miliónu korun a začalo se s nimi v dubnu a květnu.[239]

Také v roce 2014 získalo město prostředky na **údržbu bývalého přírodního koupaliště v Opavě-Kylešovicích**. Také v tomto roce se údržba mohla uskutečnit díky příspěvku 50 000 korun od společnosti Mondeléz CR Biscuit Production, s. r. o., závod Opavia. Za získané finanční prostředky město provedlo během měsíce června

[237] http://www.opava-city.cz/cs/slavnostni-otevreni-zahrad-materskych-skol, publikováno 17. 9. 2014, více viz kapitola Školství, oddíl Mateřské školy.
[238] http://www.opava-city.cz/cs/nova-kotelna-zacala-fungovat-ve-zkusebnim-provozu, publikováno 18. 9. 2014
[239] Hláska č. 1, 2014, s. 4, více viz kapitola Životní prostředí

prostřednictvím technických služeb základní údržbu ploch v dané lokalitě, která spočívala v kosení travnatých porostů, odstraňování náletů a sběru odpadů.[240]

Město aktualizovalo **strategický plán** svého rozvoje. Motto nové aktualizace znělo: *Bílá Opava – pravé místo pro život*. Město se plán rozhodlo obnovit pro období let 2014 až 2020. Pracovní skupiny rozvojových oblastí s názvem Ekonomika, Infrastruktura, Životní prostředí, Lidé, Správa města a městských částí připravily jednotlivé priority rozvoje města, se kterými seznámily veřejnost. V rámci projektu vyhlásilo město v září roku 2013 ideovou výtvarnou soutěž pro žáky a studenty opavských škol na téma Jaké bude naše město v roce 2020. Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže spojené s vernisáží výtvarných děl se uskutečnilo právě v den veřejného projednání. Projekt Aktualizace strategického plánu a řízení rizik Statutárního města Opavy byl spolufinancovaný z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a z rozpočtu města.[241] V polovině března se uskutečnilo veřejné projednání strategického plánu, na kterém byly občanům představeny priority a opatření pěti rozvojových oblastí Ekonomika, Infrastruktura, Lidé, Správa města a městských částí, Životní prostředí. „Opavané se tak mohli zapojit do připomínkovacího procesu k návrhu aktualizace strategického plánu pro jeho část Opatření a Aktivity. Došlé náměty byly během dubna a května projednány na příslušných pracovních skupinách a řídícím výborem," uvedla Martina Heisigová, vedoucí odboru rozvoje města a strategického plánování.

Veřejná prezentace aktualizace strategického plánu, na které byly občanům představeny plánované konkrétní aktivity v letech 2015–2020, proběhla ve čtvrtek 21. srpna od 16 hodin v Kulturním domě Na Rybníčku. Dokument stanovil cíle v jednotlivých oblastech. V části Ekonomika se hovořilo například o nutnosti podpořit začínající a malé podnikatele, vytvářet kvalifikovanou pracovní sílu v technických profesích či podporovat rozvoj cestovního ruchu. Infrastruktura řešila především vnitřní a tranzitní dopravu ve městě a podporu jejich ekologicky přijatelnějších způsobů. Dále se zabývala rozvojem technické a dopravní infrastruktury, kdy nabízela konkrétní opatření, jako je výstavba kanalizací v městských částech, například v Suchých Lazcích. Rozvojem města z pohledu kultury, sportu a sociálních služeb se zaobírala oblast Lidé. Zamýšlela se nad zvýšením kvality života občanů například podporou tradičních akcí či volnočasových aktivit, zaměřovala se přitom na konkrétní skupiny, jako jsou rodiče s dětmi, senioři či zdravotně znevýhodnění. Další prioritou této oblasti bylo i zajištění dostupnosti městských bytů, jejich rekonstrukce či výstavba nových

[240] Hláska č. 6, 2014, s. 9
[241] Hláska č. 3, 2014, s. 4

bytových domů. Zlepšení úředního aparátu Magistrátu města Opavy a městských částí bylo hlavním bodem Správy města a městských částí. Základním úkolem zde bylo zřízení kontaktního centra a Portálu občana jako jednoduché, účinné a přehledné informační služby pro veřejnost. V neposlední řadě se dokument zabýval také oblastí Životního prostředí. Nabízel výčet řady aktivit v rámci ochrany a obnovy zeleně, kontroly znečištění ovzduší, spolupráce města se zemědělci, snižování spotřeby energie v městských budovách či výstavby Střediska pro nakládání s odpady. Projekt **Aktualizace strategického plánu a řízení rizik statutárního města Opavy** byl spolufinancován z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a z rozpočtu města. Zastupitelé aktualizovaný strategický plán pro období 2015–2020 schválili na svém zasedání 15. září. Jeho plnění bude podléhat každoročnímu monitoringu.[242]

V září začala rekonstrukce **Komunitního centra v Kylešovicích** na ulici Liptovské 21. Cílem bylo především nabídnout klientům Mariana, p. o., ale také ostatním uživatelům, zvláště pak osobám s chronickým duševním onemocněním, vhodné prostory pro užívání návazných sociálních služeb. V rámci stavebních a dispozičních úprav se celá budova dočkala nové fasády včetně zateplení, výměny oken, rekonstrukce střechy, nové elektroinstalace, zdravotechniky, vytápění i vzduchotechniky. Nově byly vybaveny také interiéry jednotlivých místností, kuchyně a chráněné kavárny. Ta vznikla v přízemí objektu a provozovali ji přímo klienti centra. Úpravami včetně sadové výsadby a osazením herními prvky prošla také přilehlá zahrada. Městu, jako zadavateli zakázky, se podařilo veřejnou soutěží snížit náklady z plánovaných 17,4 miliónu korun na pouhých 11,7 miliónu. Projekt byl spolufinancovaný z Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko 2007–2013. Maximální výše dotace představovala 40 % z celkových způsobilých výdajů, tedy nejvíce 4,3 miliónu korun. Zbytek byl financován z městské kasy. Ukončení bylo plánováno v květnu 2015.[243]

U zimního stadionu začalo růst **nové sportoviště**. Stávající objekt nevyužívané tělocvičny byl zdemolován a na jeho místě se začala stavět ocelová konstrukce haly. Ta se měla napojit na bývalý zděný objekt fitness, ve kterém po rekonstrukci vznikne technické a hygienické zázemí tělocvičny. U něj navíc vznikne také přístavba s vrátnicí, která bude sloužit jako hlavní vchod do tělovýchovného zařízení. Novou halu o velikosti dvou volejbalových hřišť by kromě studentů Slezského gymnázia měla využívat i řada dalších škol a mimo vyučovací hodiny také veřejnost. „Zájem o využití

[242] Hláska č. 7-8, 2014, s. 6 a Hláska č. 9, 2014, s. 7
[243] http://www.opava-city.cz/cs/v-zari-zacne-rekonstrukce-komunitniho-centra-v-kylesovicich, publikováno 20. 8. 2014

projevily desítky subjektů. Sloužit by hala měla také Mendelovu gymnáziu, hotelové škole i nejrůznějším sportovním klubům a spolkům," potvrdila ředitelka Slezského gymnázia Milada Pazderníková a dodala, že dosud žáci její školy mohli k hodinám tělocviku využívat pouze malou tělocvičnu v budově gymnázia nebo v Základní škole Edvarda Beneše. Zpřístupnění nového sportoviště bylo naplánováno na podzim roku 2015. Ukončení prací záviselo na archeologickém průzkumu prováděném na staveništi. Ten začal v místě staveniště v říjnu letošního roku. Stavbu za 64,6 miliónu korun financoval Moravskoslezský kraj jako zřizovatel Slezského gymnázia. Z 85 % byly výdaje pokryté z fondů Evropské unie.[244]

Vedení radnice začalo řešit problém s **místem konání zastupitelstev**. Minoritský klášter se totiž stal předmětem restitucí a město ho již nemohlo využívat pro tyto účely. Zasedání tudíž byla přesunuta do Kulturního domu Na Rybníčku. Tamní sál byl ale pro tyto potřeby nevyhovující, občané si stěžovali jak na nedostatečný prostor, kdy je veřejnost nucena sedět v přísálí, tak i na špatné ozvučení, nebezpečný rozvod kabelů na podlahách, chybějící parkovací místa a další nedostatky. Vedení města se proto začalo intenzivně zabývat hledáním nových možností, kde zasedání zastupitelstev uspořádat. „Zvažovali jsme například využití některého ze sálů univerzity, ale žádný nebyl vhodný. Jedná se o výukové prostory a není tam možné nastálo nainstalovat hlasovací zařízení pro zastupitele, chybí zde zázemí pro veřejnost. Žádná z námi vytipovaných prostor zkrátka nebyla pro tyto účely vhodná," uvedl primátor Zdeněk Jirásek. Magistrát disponoval sálem v areálu na Krnovské ulici, v jehož těsné blízkosti bylo i velké parkoviště. Sál však nebyl dostatečně velký na to, aby se tam vešlo celé zasedání zastupitelstva včetně veřejnosti i s příslušným servisem. Proto bylo zadáno zpracování studie na jeho rozšíření. Existovaly přitom dvě varianty – přístavba přízemí budovy či prvního patra. „Na zpracování studie, která by nám měla navrhnout konečné řešení prostoru i technického zázemí, jsme vyhlásili výběrové řízení. V návrhu si přitom bereme za vzor zasedací místnosti krajského zastupitelstva. Nabídky podalo sedm firem v rozsahu od 80 až do 180 tisíc. Vybrali jsme projektovou společnost s nejnižší cenovou nabídkou," uvedl náměstek primátora Daniel Žídek s tím, že na zpracování architektonické studie měla firma 90 dnů, takže měla být na světě do konce letošního roku. „To, zda se bude skutečně stavět, však bude samozřejmě na rozhodnutí nového vedení města," doplnil na závěr primátor Zdeněk Jirásek.[245]

[244] Hláska č. 10, 2014, s. 5
[245] Hláska č. 11, 2014, s. 4

ZDRAVOTNICTVÍ

Slezská nemocnice

V čele nemocnice stál Ladislav Václavec. Ekonomicko-personálním náměstkem byl Karel Siebert, provozně-technickým náměstkem Jan Králíček, náměstkem ředitele pro léčebnou péči Jiří Hájek a náměstkyní pro ošetřovatelskou péči Lenka Hanková.

Věnujme se významným událostem, kterými nemocnice v tomto roce prošla.

Opavská porodnice od letošního roku začala pořádat **kurzy předporodní přípravy** pro těhotné a jejich doprovod v nové podobě. Porodnice se tak snažila ukázat veřejnosti, co všechno nabízí, a připravit budoucí maminky na porod v prostředí, které už budou znát. Předporodní kurzy nově probíhaly jednou za dva týdny a budoucí maminky si v nich mohly popovídat s porodníkem o průběhu porodu, s pediatrem o ošetření dítěte a problémech s kojením nebo s porodními asistentkami. Nově sem porodnice pořídila i televizor, na kterém pouštěla instruktážní videa. Z teoretických přednášek a besed se pak návštěvníci po skupinkách přesunuli na prohlídku oddělení, kde viděli jak porodní sály, tak pokoje šestinedělí. „Zájem o kurzy je velký. Sejdou se na nich i čtyři desítky lidí. Přijít na ně zájemkyně mohou v doprovodu manžela, babičky či dítěte," uvedl primář gynekologicko-porodnického oddělení Slezské nemocnice Alfréd Dörr a dodal, že porodní asistentka může pro budoucí maminky zprostředkovat i plavání a cvičení pro těhotné.
Pro ilustraci, v roce 2013 se v opavské porodnici narodilo 1 026 dětí, z toho troje dvojčata. Chlapců přišlo na svět 524, děvčat o 22 méně, úmrtnost při porodu byla nulová. „V počtu porodů se v Moravskoslezském kraji řadíme do první třetiny. Za posledních pět let porodnost stále klesá, v Opavě se rodí každý rok zhruba o necelou stovku dětí méně. Tato křivka ale kopíruje celorepublikový trend," hodnotil primář gynekologicko-porodnického oddělení Slezské nemocnice Alfréd Dörr.

Evropská dotace až 246 milionů korun pomohla s výstavbou a vybavením **pavilonu interních oborů** ve Slezské nemocnici. Pokryla většinu z 300 miliónového rozpočtu projektu až do výše 85 %. Evropský příspěvek schválila v červenci Regionální rada Moravskoslezsko. Stavba nového pavilonu N byla zahájena v březnu 2013, jeho otevření bylo plánováno na polovinu roku 2015. V pavilonu měla být umístěna

komplexní péče interního oddělení s ambulantní a lůžkovou částí. Zázemí zde měla najít také lůžková část plicního oddělení a ambulance.[246]

Slezská nemocnice začala být vstřícná i k **neslyšícím pacientům**. Nově tito pacienti mohli využít tablet pro spojení s tlumočníkem, který pak zajistil komunikaci se zdravotníky. Služba jim měla zjednodušit pobyt v nemocničním zařízení a ošetřujícímu personálu umožnit bezbariérovou komunikaci s neslyšícími. „Takové on-line tlumočení zjednodušuje komunikaci a odstraňuje bariéru mezi neslyšícím a slyšícím. Odehrává se prostřednictvím video hovoru za účasti tlumočníka znakového jazyka,"[247] konstatoval ředitel nemocnice Ladislav Václavec. Tablet nemocnici zapůjčila Agentura pro neslyšící APPN v rámci projektu Bezbariérové nemocnice i pro neslyšící s využitím komunikačních technologií. Podpořila ho Česká televize s cílem umožnit domluvu mezi neslyšícími pacienty a zdravotnickým personálem ve znakovém jazyce.[248]

Z **diabetologické ambulance** interního oddělení vzniklo akreditované edukační centrum. Tento statut oddělení přiřkla Česká diabetologická společnost. Edukační centrum nabízelo denně edukace o diabetické dietě prostřednictvím dietní sestry, edukace o chronických komplikacích diabetu, edukaci o akutních komplikacích (hypoglykémie, hyperglykémie), péči o DKK, zaučení do používání glukometru, zaučení do aplikace inzulinu, poučení těhotných žen s těhotenskou cukrovkou, dle potřeby individuální edukace pacienta.[249]

Na **gynekologicko-porodnickém oddělení** začali od listopadu aplikovat znecitlivění PEDA během porodu. Podle zdravotníků toto znecitlivění napomáhalo zvýšení komfortu rodičky. Epidurální (peridurální) analgezie (PEDA) je vysoce účinná medikamentózní metoda ke zmírnění porodních bolestí podáním malé dávky znecitlivující látky tenkou jehlou přes kůži do epidurálního prostoru. Celkový stav rodičky a plodu tím nebyl ovlivněn. „Na našem oddělení máme dobré zkušenosti s vedením porodu pod analgezií PEDA. Porodní děj je výrazně lépe snášen a doba porodu je mnohem kratší," vysvětlil výhody primář gynekologicko-porodnického oddělení Alfréd Dörr s tím, že výhody této metody je využito také při vynuceném operačním ukončení porodu, zejména císařským řezem. „U takto připravené rodičky se

[246] Hláska č. 9, 2014, s. 9
[247] Hláska č. 3, 2014, s. 5
[248] http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/nemocnice-neslysici20082014.html, publikováno 20. 8. 2014
[249] http://www.nemocnice.opava.cz/index.php?tlacitko=aktuality&page=1&ida=343, publikováno 2. 9. 2014

pak výrazně zkracuje doba k provedení bezbolestné akutní operace za plného vědomí rodičky a možnosti přítomnosti jejího partnera," dodal Alfréd Dörr.[250]

Psychiatrická nemocnice

Instituce měla k poslednímu prosinci 2014 celkem 741 zaměstnanců, z toho bylo 552 žen a 189 mužů. Z toho 173 zaměstnanců bylo v pracovním poměru delším než dvacet let (143 žen, 30 mužů). Největší procento zaměstnanců nemocnice tvořily všeobecné sestry, celkem jich bylo 253.

Rozpočet nemocnice byl vyrovnaný a za rok 2014 vykázal příjmy a výdaje ve výši 412,413 miliónů korun. Výsledek hospodaření před zdaněním byl vykázán ve výši 19,2 miliónu, po zdanění to bylo 16 miliónů korun. Na opravy a udržování majetku bylo vynaloženo více než 6,3 miliónu korun.
Psychiatrická nemocnice dne 26. června pořádala konferenci s názvem Komplexní terapie psychóz v praxi s podtitulem Dny Ireny Strossové v Opavě. Na pořádání konference spolupracovala PN s Fakultou veřejných politik FPF SU.

Různé

Opavou jezdila již od listopadu 2013 **Novodobá sanitka**. Kromě placené přepravy k lékaři nabízela zdarma řadu služeb. Například bezplatný doprovod klientů k lékaři, na vyšetření či do nemocnice, vyzvednutí léků a v případě potřeby odnesení tašek na pokoj, vyřízení formalit nebo odeslání SMS rodině. Převoz a pomoc seniorům, nemocným a postiženým včetně lidí na invalidním vozíku Novodobá sanitka nabízela za 15 Kč za kilometr, spádovou oblastí byly Kravaře, Hradec nad Moravicí, Dolní a Horní Benešov, Bruntál, Krnov, Hrabyně, Vítkov. Cesta například z Hradce nad Moravicí do Opavy tak klienta vyjde na 140 korun, o desetikorunu více si připlatil za převoz z Kravař do Opavy. Projekt odstartoval před třemi lety v Ostravě a v průběhu loňského roku se jej podařilo rozšířit o devatenáct poboček po celé republice.[251]

[250] http://www.nemocnice.opava.cz/index.php?tlacitko=aktuality&page=1&ida=345, publikováno 4. 11. 2014
[251] Hláska č. 4, 2014, s. 5

Den pro zdraví v Opavě. Občané města si mohli bezplatně vyzkoušet měření tlaku a cukru v krvi, ukázky zdravotních i relaxačních masáží, kompenzačních pomůcek, které nabízí Charita Opava k zapůjčení, předvedení trénování paměti pro seniory i pracovních pomůcek pro zlepšení jemné motoriky a získat také informace o poskytování první pomoci. Tyto aktivity 24. dubna nabízel Prostor pro dobrá řešení v OC Breda & Weinstein.[252]

Střední škola zdravotnická se stala místem konání krajského kola soutěže **Mladých zdravotníků Moravskoslezského a Olomouckého kraje**. Soutěž pořádal poslední květnový den Oblastní spolek Českého červeného kříže v Opavě. Město na její uspořádání poskytlo částku 48 tisíc korun. „Cílem této soutěže je primárně prověřit znalosti a praktickou připravenost družstev v poskytování první pomoci. Zároveň takto můžeme dětem umožnit výměnu zkušeností z této oblasti, zdokonalit činnost soutěžících při přípravě na záchraně života a zdraví spoluobčanů a v neposlední řadě naplňovat či realizovat principy Červeného kříže," uvedl ředitel Oblastního spolku Českého červeného kříže Daniel Rother. Celkem závodilo 20 pětičlenných dětských hlídek rozdělených do dvou věkových kategorií. Hodnotilo se praktické provedení první pomoci, doprava postižených či obvazová technika, součástí byly také testy z dopravní výchovy. Prvenství si v kategorii I. stupně ZŠ odvezla ZŠ Hlubočky-Mariánské údolí (okres Olomouc) a v kategorii II. stupně ZŠ Hradec nad Moravicí.[253]

[252] Hláska č. 4, 2014, s. 13
[253] Hláska č. 7-8, 2014, s. 8

SOCIÁLNÍ PÉČE

Zastupitelé přidělili organizacím poskytujícím sociální a související služby dotace v následující výši: **Charita Opava** jako největší poskytovatel sociálních služeb na Opavsku obdržela celkem přes 7 miliónů. Z dalších organizací zastupitelé odsouhlasili **Centru pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje** 890 000, **Krizovému a kontaktnímu centru Pod Slunečníkem** 750 000, **Fondu ohrožených dětí** rovněž 750 000 a **České provincii Kongregace dcer božské lásky** 617 500 korun. Příspěvky obdrželo i dalších téměř dvacet poskytovatelů sociálních služeb (například nový poskytovatel sociálních služeb, Vila Vančurova, získala 350 000).

Na budovu opavské radnice byl zkraje roku 2014 nainstalován **zvonek pro invalidy**. Zvonek byl umístěn vpravo od kovových vchodových dveří. Začal sloužit pro potřeby handicapovaných občanů. Rozměr pravého křídla dveří při vstupu do budovy totiž neumožňoval vjezd invalidního vozíku, a proto bylo tedy nutné otevřít i druhou část dveří. Zvonek slouží k přivolání obsluhy recepce, která zajistí otevření druhého křídla dveří pro pohodlný vjezd vozíčkáře do budovy. Recepční jsou také připraveny na požádání handicapovaným občanům pomoci v pohybu po budově Hlásky.[254]

Ponožkový den zavítal do Opavy již počtvrté. Zasloužila se o to opět Základní a Praktická škola Opava na náměstí Slezského odboje. Světový den Downova syndromu, vyhlášený v roce 2012 Organizací spojených národů, připadá na 21. březen a připomíná tak ztrojení 21. chromozomu. Smyslem Ponožkového dne je upozornit na lidi s tímto genetickým postižením i na ty, kteří s nimi žijí a pracují. Má vybízet k aktivitám, které zvýší společenské povědomí o životě s Downovým syndromem i o významu začlenění postižených lidí do běžného života. „Osm až deset procent žáků naší školy jsou děti s Downovým syndromem. V průběhu vzdělávání se snažíme o co největší rozvoj jejich schopností. Naším cílem je, aby po odchodu ze školy byli co nejvíce samostatní a v rámci svých možností začlenění v rodinném, společenském i pracovním životě," zdůraznil ředitel opavské Základní školy a Praktické školy jednoleté v Opavě Jiří Kupka a dodal, že škola udržovala spolupráci s organizacemi, které s jejich absolventy dále pracovali, proto také vítali možnost vzájemně se informovat o výsledcích. Při škole již dvacet let působilo speciálně pedagogické centrum Srdce, které se podílelo na podpoře dětí a žáků se speciálními vzdělávacími

[254] Hláska č. 3, 2014, s. 6

potřebami. „Tématem letošního setkání je nácvik sociálních dovedností, které jsou pro začlenění do pracovního, společenského, ale i rodinného života velmi důležité," uvedla vedoucí centra Zuzana Pavelová. Setkání ke světovému dni Downova syndromu se konalo 21. března od 10 hodin v Loutkovém divadle za účasti pedagogů škol zapojených do projektu, partnerských škol z Polska a Slovenska a pedagogů a zaměstnanců organizací poskytujících sociální služby lidem s mentálním postižením v Opavě a okolí.[255]

Na náměstí Osvoboditelů proběhl ve středu 21. května **Opavský PARADEN**. Jednalo se již o 6. ročník soutěže pro děti a mládež odkázané při svém pohybu na invalidní vozík. Pro dvaadvacet soutěžících bylo připraveno šest stanovišť, kde si mohli vyzkoušet svou dovednost, šikovnost a vytrvalost, ať už samostatně nebo za pomoci svého doprovodu. „Cílem organizátorů setkání bylo mimo jiné upozornit návštěvníky centra města, že jsou mezi námi i lidé, kteří potřebují více péče a pozornosti než většina zdravé populace," uvedl Jiří Kupka, ředitel ZŠ a PŠ na ulici Slezského odboje, která akci pořádala společně s městem, firmami OSTROJ, a. s., Kofola, a. s., Bobaja a Rotary Clubem Opava.[256]

Město Opava získalo z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost **finanční podporu** ve výši 1 599 297 korun na projekt s názvem Podpora standardizace oddělení sociálně-právní ochrany dětí v Opavě. Cílem projektu bylo přijetí dvou nových sociálních pracovníků na oddělení sociálně-právní ochrany dětí, což mělo přispět ke zlepšení podmínek pro systematickou sociální práci s rodinami a dětmi. V rámci projektu bude také podporováno profesionální vzdělávání nových zaměstnanců a zajištěna supervize pro všechny stávající zaměstnance oddělení.[257]

Den sociálních služeb se uskutečnil v Opavě 11. června.[258] V rámci programu této akce město **ocenilo deset dobrovolnic**. Výběr oceněných provedlo Oddělení komunitního plánování spolu s Dobrovolnickým centrem Elim Opava, o. p. s. Mezi kritéria patřila například délka dobrovolnictví, počet odpracovaných hodin, pravidelná účast na supervizích či pomoc při jednorázových akcích. Ženy si převzaly ocenění z rukou první náměstkyně primátora Pavly Brady. „Kristina Aue přešla z veřejné služby k dobrovolnictví a pracuje od roku 2012 v České katolické charitě. Studentky VŠ Marie Gorylová a Radka Porubová dva roky pomáhají na psychiatrii, na jednorázových

[255] Hláska č. 3, 2014, s. 13
[256] Hláska č. 7-8, 2014, s. 30
[257] Hláska č. 4, 2014, s. 13
[258] více viz kapitola Veřejný život

akcích a v Mateřském centru Neškola, kde již o rok déle také pomáhá studentka Barbora Běličková. Jarmila Tocauerová je sice v důchodu, ale od roku 2012 vypomáhá v Domově svaté Zdislavy, stejně tak jako překladatelka Miriam Čekalová. Doučování se již tři roky věnují Renata Jedličková a studentka Kateřina Slaninová, od roku 2012 také studentka Jana Drastíková. Studentka Petra Stonišová pomáhá dva roky v organizacích Sírius, Pět P a účastní se téměř všech jednorázových akcí," představila všechny oceněné Jarka Pirunčíková z Dobrovolnického centra Elim. Dokument o ocenění dobrovolníků a jejich činnosti natáčela v rámci *projektu Doslužˇ – Dobrovolnictví v obci, jak na to?* Národní dobrovolnická organizace Hestia. Snímek obsahoval nejen postřehy všech oceněných, ale také informace o Elimu a jeho začátcích, ukázku činnosti dobrovolníků v neziskových organizacích a pohled první náměstkyně primátora Pavly Brady na dobrovolnictví v našem městě.[259]

Opavští rozhodčí opět podpořili postižené děti. V letošním roce proběhl již 13. ročník charitativní akce **Pomozte dětem**, a to dne 21. června. Akci od samého počátku pořádal Okresní fotbalový svaz Opava. „Když jsme s touto akcí v roce 2002 začínali, vybrali jsme napoprvé asi 5 700 korun. Loni se vybralo 412 tisíc korun, přičemž dalších 44 tisíc jsme vydělali dražbou dresu na postiženého Otu Tichého," pochvaloval si výsledky této charitativní akce její hlavní organizátor, bývalý ligový rozhodčí Andreas Drastík. Denní stacionář Mraveneček, jemuž byly všechny vybrané finance určeny, si za dvanáct let trvání této sbírky mohl na své konto připsat neuvěřitelných 2 300 000 korun. Akce přinesla mnoho zajímavého pro návštěvníky všech věkových kategorií. Od 12 hodin se již tradičně na fotbalovém hřišti v Kravařích utkaly celky O2 Telefonica, Ostroje, a. s., Hanácké kyselky, Starostů Opavska a Silnic Morava. Hlavní benefiční utkání proběhlo od 17 hodin a nastoupila v něm proti sobě družstva Sportovní osobnosti versus Stará garda Opavy. V doprovodném programu nechyběla ani fotbalová utkání benjamínků, jízda na poníku, střelba z paintballové zbraně, historické motorky a auta, skákací hrad a další pestré soutěže o hračky a sladké odměny.[260]

Home Made Shanti Bazar. Tak se jmenovala akce, která se uskutečnila ve středu 18. června v prostorách Zdravé výživy U Hlásky na Horním náměstí. Byla navíc spojená s vernisáží fotografií Úsměvy z Nepálu, v rámci které mohli diváci zhlédnout dokument o dobrovolnictví a zaposlouchat se do libozvučných manter. Zájemci také

[259] Hláska č. 7-8, 2014, s. 13
[260] pozvánka viz Hláska č. 6, 2014, s. 13

mohli přinést své výrobky – šperky, polštářky, bylinky, džemy – kterými podpořili nepálské školáky. Akci pořádala nezisková organizace Shanti.[261]

V září začala rekonstrukce **Komunitního centra v Kylešovicích.** Šlo o zastaralý objekt, ve kterém od roku 2005 sídlila nestátní nezisková organizace ANIMA VIVA, o. s., která poskytuje sociální a související služby osobám s chronickým duševním onemocněním, osobám s mentálními a jinými nemocemi. Cílem rekonstrukce bylo zlepšit podmínky pro poskytování sociálních služeb včetně bezbariérového přístupu klientů ze spádové oblasti Opavy. „Neziskové organizace již řadu let volají po vhodných bezbariérových prostorách pro poskytování svých služeb. Také kapacita sociální rehabilitace pro dospělé osoby s různými druhy onemocnění je v Opavě nedostatečná. Komunitní centrum přispěje k řešení dosud neřešitelné situace a považuji je za velmi důležité. Impulsem pro jeho vznik byly požadavky přímo z okruhu lidí s postižením, kteří jeho dokončení již netrpělivě očekávají. V této chvíli totiž nejsou ani prostory, kde by se ve větším počtu mohli sejít. Věřím, že díky kavárně a zahradě, otevřené široké veřejnosti, dojde také k interakci klientů s místní komunitou a centrum pomůže se začleněním postižených osob do běžné společnosti. Projekt je natolik významný, že vzniká i za velké podpory kraje," uvedla první náměstkyně primátora Pavla Brady. V rámci stavebních a dispozičních úprav se celá budova dočká nové fasády včetně zateplení, výměny oken, rekonstrukce střechy, nové elektroinstalace, zdravotechniky, vytápění i vzduchotechniky. Nově budou vybaveny i interiéry jednotlivých místností, kuchyně a chráněné kavárny. Ta vznikne v přízemí objektu a provozovat ji budou přímo klienti centra. Úpravami včetně sadové výsadby a osazením herními prvky projde také přilehlá zahrada.[262]

Vila Vančurova zavedla **odlehčovací službu** pro lidi, kteří pečují doma o seniora nebo člověka nad 50 let se sníženou schopností sebeobsluhy. Byla určena pro ty případy, kdy si pečující lidé chtěli odpočinout a zajet si na dovolenou nebo si zajistit své osobní věci. Vila nabízela kapacitu dvou lůžek s možností využití od sedmi dnů do tří měsíců. Služba měla charakter krátkodobého pobytu na potřebné období.[263]

Město iniciovalo vznik nových **tréninkových bytů**. Vedení města se rozhodlo investovat rezervní finance v sociální kapitole rozpočtu do dalšího sociálního projektu. Město bylo vlastníkem dvou rodinných domů na Rybářské ulici, které na základě

[261] Hláska č. 6, 2014, s. 13
[262] více viz kapitola Rozvoj a výstavba
[263] Hláska č. 10, 2014, s. 26

smlouvy o výpůjčce užívala Armáda spásy. „Schválen byl záměr na rozšíření služeb Domu pro matky s dětmi o tři takzvané tréninkové byty. K tomu je samozřejmě nutné provést nezbytné stavební úpravy," uvedla první náměstkyně primátora Pavla Brady. Veřejná zakázka byla vysoutěžena za cca 355 tisíc korun bez DPH, které měly být investovány z městské kasy. Dalších přibližně 200 tisíc bez DPH pak do společného projektu měla vložit Armáda spásy. Vybudovány byly dva byty o velikosti 2+kk pro matky s dětmi a jeden byt o velikosti 2+1, který by měl sloužit společně čtyřem ženám. Každý byt měl vlastní kuchyňskou linku a sociální zařízení. Armáda spásy přitom na Rybářské ulici provozuje v těsném sousedství hned dva domy. Druhý z nich zatím zůstal neopravený a byl využíván jako sklad pro třídění oblečení, které lidé odkládají do našich červených kontejnerů rozmístěných ve městě.[264]

Opava hostila jednání **Výboru pro sociální politiku** Poslanecké sněmovny České republiky v rámci výjezdního zasedání v Moravskoslezském kraji. Delegace zavítala do Opavy počátkem října. Na radnici ji nejprve přivítal primátor Zdeněk Jirásek, který představil Opavu, její historický vývoj až po dobu současnou. Poté se ujala slova první náměstkyně primátora Pavla Brady, která společně s vedoucí odboru sociálních věcí Juditou Kachlovou představila sociální problematiku ve městě Opavě. Následovala diskuse a prostor pro dotazy členů výboru, kteří se zajímali například o obsazenost mateřských škol, spolupráci s krajem či čerpání peněz z fondů. Poslanci ocenili zejména koncepci rozvoje sociálního bydlení, která by podle jejich slov mohla být vzorem i pro řadu jiných měst. Opava hostila členy výboru celkem tři dny, kdy si mimo jiné prohlédli Slezské zemské muzeum a navštívili Státní úřad inspekce práce. Program zahrnoval také exkurze v neziskových organizacích poskytujících sociální služby ANIMA VIVA a Charita Opava.[265]

Noc venku proběhla i v roce 2014. Tentokrát se nocležníci sešli ve čtvrtek 20. listopadu v Sále purkmistrů Obecního domu. „Vstupným na akci jsou trvanlivé potraviny v minimální hodnotě 50 korun," zval na Noc venku ředitel opavské pobočky Armády spásy Gerhard Karhan. Od 18 hodin do půlnoci probíhal doprovodný kulturní program, v jehož rámci vystoupili například studenti Slezského gymnázia s komedií Pan Kaplan má stále třídu rád, písničkář Jarda Černý či Petr Janoušek. O problémech lidí bez domova pohovořili zaměstnanci Armády spásy a jiných neziskových organizací. Od půlnoci pak měli možnost ustlat si na svém přineseném kartonovém lůžku v parku u Obecního domu všichni, kterým osud lidí bez domova není lhostejný.

[264] Hláska č. 11, 2014, s. 13
[265] Tamtéž

Vloni venku přespalo sedmnáct odvážlivců. V rámci Noci venku 2013 se vybralo třináct krabic trvanlivých potravin, které pomohly maminkám s dětmi v Domě pro ženy a matky s dětmi v Opavě.[266]

Radnice přispěla dotací **Domovu pro seniory Bílá Opava**. Ačkoliv se jednalo o krajské zařízení, jeho služeb hojně využívali občané Opavy. Z městského rozpočtu bylo proto vyčleněno celkem padesát tisíc korun. Finance přitom byly účelově vázány, a to na nákup polohovacích křesel, která seniorům poskytla větší pohodlí i možnost relaxace. Pořízení jednoho křesla vyjde na 18 tisíc. Domov jich hodlal nakoupit celkem pět, chybějící částku doplatil ze svého.[267]

Již druhým rokem pokračovalo udělování ceny **Opavský anděl** pro pracovníky v sociálních službách, kteří se věnovali přímé práci s klienty. Vedení města ocenilo tyto pracovníky v pondělí 1. prosince v Obecním domě. „Smyslem tohoto ocenění je upozornit na usilovnou a trpělivou práci sociálních pracovníků, již pomáhají lidem, kteří se dostali do svízelných životních situací," komentoval zpravodaj Hláska. Oproti předchozímu roku byly nyní vyhlášeny tři kategorie – práce s dětmi, práce s dospělými a poradenství. Z nominovaných byli oceněni v každé kategorii tři nejlepší. Na vítěze každé kategorie pak čekal nejen drobný dárek, ale také soška anděla, kterou vyráběli pracovníci chráněných dílen Charity Opava. O konečném pořadí v jednotlivých kategoriích rozhodovali hlasováním členové koordinační skupiny komunitního plánování. „Oceněny jsou osobnosti, které svým přístupem ke klientům, empatickým přístupem a se srdcem na dlani pomáhají klientům řešit jejich složité životní situace," uvedla při vyhlášení cen koordinátorka komunitního plánování Lucie Rybová. Opavskými anděly se staly Pavlína Němcová z Elim Opava, o. p. s., v kategorii práce s dětmi, Markéta Kříbková z Magistrátu města Opavy za práci s dospělými a v oblasti poradenství sošku převzala Lucie Vehovská z Charity Opava – Občanské poradny. Mezi oceněnými pak byli dále Dana Klímová, Nela Tormová, Antonín Daněk, Pavel Rychta, Dagmar Slaninová a Hana Sobková. Patronkou letošního Opavského anděla a zároveň moderátorkou celého odpoledne byla herečka Slezského divadla Hana Vaňková.[268]

Nyní se zastavme u jednotlivých organizací působících v sociální sféře.

[266] Hláska č. 11, 2014, s. 13
[267] Hláska č. 12, 2014, s. 13
[268] Hláska č. 1, 2015, s. 5

ANIMA VIVA, o. s.

ANIMA VIVA, o. s., byla dlouholetým registrovaným poskytovatelem sociálních služeb na území statutárního města Opavy. Poskytovala službu sociální rehabilitace a odborné sociální poradenství. Dále v návaznosti na uvedené služby nabízela možnost pracovního uplatnění osobám se zdravotním postižením v rámci podporovaného zaměstnávání v sektoru služeb občanům. Cílovou skupinu klientů tvořily osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s mentálním či jiným zdravotním postižením. Ředitelkou a statutární zástupkyní sdružení byla Bc. Hana Brňáková.

Každoročně, tedy i během ledna a února tohoto roku, uskutečnili pracovníci organizace **dotazníkové šetření** zaměřené na spokojenost uživatelů služeb za rok 2013. Dotazníky byly rozdány 34 uživatelům, vrátilo se 29 vyplněných dotazníků, návratnost činila 85 %. Všichni dotazovaní uvedli, že nabídka aktivit sociální rehabilitace je pro ně dostatečná stejně jako vybavenost zařízení. Uživatelé vesměs chválili, že díky aktivitám ve sdružení Anima se naučili něco nového, našli si nové přátele, mají pravidelný režim a jsou samostatnější. Obdobné dotazníky obdrželi rodinní příslušníci klientů a také spolupracující odborníci.

Další středisko organizace, **Sociální poradna ANIMA VIVA,** se od 10. března přestěhovalo z areálu Slezské nemocnice do „klášterního střediska“. Hlavní vstup byl z Olomoucké ulice vlevo od klášterní lékárny. Poradna poskytovala odborné sociální poradenství osobám s chronickým duševním onemocněním nebo s trvajícími psychickými a sociálními obtížemi, dále jejich rodinám nebo lidem blízkým, aby dokázali nalézt východisko z obtížné sociální situace. Další činnost poradny spočívala v podpoře zaměstnávání cílové skupiny lidí a v prezentaci činností poradny a dalších sociálních služeb ANIMA VIVA, o. s., pro oddělení Psychiatrické nemocnice v Opavě, která se zabývala terapií a doléčováním psychóz.

Sociální služba Centrum ANIMA Opava – sociální rehabilitace, byla z užívaných prostor na ulici Liptovská 21 dočasně **přestěhována** kvůli rekonstrukci Komunitního centra v Kylešovicích. Stěhování proběhlo koncem září do náhradních prostor v Opavě-Jaktaři na ulici Přemyslovců.[269]

[269] všechny zprávy viz: http://www.animaviva.cz/index.php

Armáda spásy

Jedním z pracovišť Armády spásy byla **farma Strahovice**. Jejím hlavním posláním byla práce s lidmi, kteří přišli o zaměstnání a kvůli dalším sociálně společenským problémům, jako je například rozpad rodiny či zadluženost, se ocitli téměř na okraji společnosti. Na farmě se klienti mohli společně starat o hospodářská zvířata, úklid veřejných prostor, čištění lesa, sběr jablek aj. Mimo tuto činnost se zabývali také výrobou a prodejem pelet. „Produkujeme dřevěné pelety z dřevní štěpky určené převážně k prodeji a také pelety vyráběné ze skartovaného papíru s příměsí štěpky, které jsou určeny převážně pro vlastní potřebu vytápění farmy," uvedl Gerhard Karhan, ředitel Centra sociálních služeb Samaritán. Výtěžek z prodeje pelet podle jeho slov měl sloužit k financování projektu podpory zaměstnávání znevýhodněných osob na farmě Strahovice.[270]

Z důvodu plánované **rekonstrukce budovy na Nákladní ulici** se Centrum sociálních služeb Samaritán přestěhovalo do Jaktaře na ulici Přemyslovců 32. Armáda spásy tak své sociální služby – azylový dům pro muže, noclehárnu pro muže, nízkoprahové denní centrum a sociální rehabilitaci poskytovala do 31. srpna v nových prostorách. Samotná rekonstrukce objektu probíhala od 15. dubna. Na stavební práce získalo město dotaci v rámci projektu *Rekonstrukce Centra sociálních služeb Samaritán*. Cílem tohoto projektu bylo zvýšení kvality všech dosud poskytovaných sociálních služeb a zajištění jejich optimální dostupnosti zejména pro občany Opavy. V rámci stavebních úprav došlo k novému dispozičnímu řešení, kompletní výměně elektroinstalací, zdravotechniky, vytápění či plynoinstalace. Zároveň byly kompletně modernizovány a bezbariérově upraveny prostory, rozšířeny ubytovací kapacity a tím dojde ke zvýšení komfortu pro uživatele sociálních služeb. Předpokládané celkové náklady projektu činily 14,3 milionu korun, přičemž 85 % způsobilých výdajů ve výši 11,2 miliónu korun bylo financováno z dotace.[271] Slavnostní otevření nově opravených prostor azylového domu se uskutečnilo 19. září.[272]

Armáda spásy nainstalovala ve městě další **nové kontejnery** pro sběr použitého ošacení. K béžovému kontejneru na parkovišti u Globusu tak přibyly další tři červené. Nacházely se v areálu magistrátu na Krnovské ulici, na zastávce u restaurace Vávra v Kateřinkách a u podchodu v blízkosti Hrušky na Ratibořské ulici. Obnošené šatstvo

[270] Hláska č. 1, 2014, s. 13
[271] Hláska č. 5, 2014, s. 13 a Hláska č. 7-8, 2014, s. 6
[272] Hláska č. 9, 2014, s. 13

bude sloužit jak uživatelům sociálních služeb Armády spásy, tak i klientům jiných neziskových organizací. Nevyužité oblečení bude určeno k prodeji, přičemž výtěžek půjde na podporu jejích ostatních aktivit. Armáda spásy tak v rámci projektu Reshare tříděním, zpracováním a dodáním ošacení do sociálních zařízení dává pracovní příležitost lidem bez domova.[273]

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje

Tato krajská organizace sídlící v Ostravě provozovala několik detašovaných pracovišť. Jedno z nich mělo své působiště i v Opavě. Na Opavsku poskytovalo například **individuální bezbariérovou dopravu pro osoby se zdravotním postižením**. V Opavě také fungovala **Poradna pro osoby se zdravotním postižením.** Poradenství bylo poskytováno ambulantní formou na detašovaném pracovišti v Opavě a jednou v měsíci také v penzionu pro seniory na Rolnické ulici v Opavě. Kromě toho v Opavě poskytovalo centrum služby osobní asistence. V květnu proběhla v rámci služby **Osobní asistence Opavsko** inspekce kvality poskytování sociálních služeb, kdy nebyly zjištěny žádné nedostatky při plnění povinností poskytovatelů sociálních služeb. Inspekční tým konstatoval, že všechna kritéria standardů kvality sociálních služeb jsou plněna a kvalita poskytované služby je na velmi vysoké úrovni (získáno 54 bodů z maximálně možných 57, tj. 95 % z celkového počtu). Organizace také v tomto roce absolvovala monitoringy a kontroly ze Statutárního města Opava a Statutárního města Ostrava.[274]

ELIM Opava

Dobrovolnické centrum Elim Opava letos zaregistrovalo **90 nových dobrovolníků**, kteří v průběhu roku pomáhali v opavských neziskových organizacích, například Síriu, Psychiatrické nemocnici Opava, Domově Bílá Opava, Domově sv. Zdislavy, Charitě Opava, Neškole, Fokusu, Marianu, v programu Do-učení, v programu 3G – Třech generací, kdy „náhradní babičky“ fungují pro rodiny, které je nemají, nebo v programu pro pěstounské děti. Dobrovolníci se také zapojili do jednorázových akcí, jako je

[273] Hláska č. 11, 2014, s. 13
[274] Centrum pro zdravotně postižené. Výroční zpráva za rok 2014

Potravinová sbírka, projekt 72 hodin, Free Hugs, projekty pro pěstounské děti apod. Celkem tak odpracovali okolo 3 500 dobrovolnických hodin v 50 neziskových organizacích.[275]

Eurotopia Opava

Eurotopia provozovala v Opavě kromě jiného poradenské středisko, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, nízkoprahové zařízení pro děti od 6 do 15 let Klub Modrá Kočka, klub Koťátko pro předškolní děti v Opavě, dále pak ve všech svých pracovištích (Opava, Krnov, Vítkov) vzdělávací aktivity pro sociální pracovníky a další pomáhající profese, kulturní aktivity zaměřené především na romskou kulturu, volnočasové aktivity pro děti, mládež ajejich rodiče (výtvarné ateliéry, taneční kroužky, sportovní turnaje, soutěže – pěvecké, výtvarné, taneční, pobyty a výlety pro rodiče s dětmi, zážitkové programy), programy interkulturní výchovy a vzdělávání pro školní kolektivy, pedagogy a pomáhající profese, preventivní programy pro školní kolektivy a děti z rizikových skupin, adaptační programy pro školní kolektivy a stáže a studentské praxe.[276]

Eurotopia letos opět pořádala **pěveckou a výtvarnou soutěž**. Tentokrát se jí účastnilo okolo sta dětí ve věku od 6 do 15 let. „Opět jsme zapojili děti spolupracující s nízkoprahovými zařízeními a nestátními neziskovými organizacemi, žáky základních škol a odpovídajících ročníků gymnázií," uvedla Marie Stuchlíková z pořádající organizace Eurotopia Opava. Diváci mohli zhlédnout výstavu výtvarných prací na téma *Na skok do budoucnosti* a obdivovat výkony mladých zpěváků z různých koutů Moravskoslezského kraje. Připraven byl také zajímavý doprovodný program. Akce se uskutečnila ve středu 26. listopadu od 9.30 do 13.30 hodin v Sále purkmistrů Obecního domu. Soutěž finančně podpořilo mimo jiné i město Opava.[277]

[275] Hláska č. 12, 2014, s. 13
[276] Eurotopia Opava. Výroční zpráva 2014.
[277] Hláska č. 11, 2014, s. 26

FOKUS Opava

Podle ředitelky organizace Radky Kurtinové bylo posláním Fokusu „vyrovnání podmínek pro osoby s chronickým duševním onemocněním a mentálním a zdravotním postižením tak, aby byly srovnatelné s podmínkami zdravého člověka“. **Středisko pro osoby s duševním onemocněním** pomáhalo lidem s psychickými problémy zvládnout jejich nemoc. „Klienti u nás mohou využít sociální rehabilitaci, následnou péči, podporu samostatného bydlení a chráněnou práci,“ popsala ředitelka. Fokus nabízel tyto služby jak ambulantně, tak terénně, kdy pracovníci Fokusu navštěvovali klienty v jejich domácnosti a pomáhají jim například s vařením, hospodařením s penězi nebo nakupováním. Ve **Středisku pro osoby s mentálním postižením** se věnovali především sociální rehabilitaci. Cílem pracovníků Fokusu bylo, aby jejich klienti získali, případně si obnovili či posílili samostatnost a získali sebevědomí při kontaktu s přirozeným prostředím. Také tyto služby byly poskytovány jak ambulantně, tak terénně. „Naši pracovníci společně s klienty nacvičují například jízdu městskou hromadnou dopravou nebo nakupování,“ přiblížila Radka Kurtinová, jak vypadá nácvik samostatnosti v praxi. Novinkou byl pak šestiměsíční kurz sociálních dovedností, v němž se klient naučí příjemnému vystupování, základům etikety nebo se dozví, jak předcházet konfliktům v komunikaci. Poslední službou byla **Rehabilitační dílna** nacházející se přímo v areálu Psychiatrické nemocnice. „Ta iniciativa přišla právě ze strany nemocnice, která velmi stála o udržení této dílny pro hospitalizované klienty,“ vysvětluje Kurtinová. V rámci terapie zde docházelo především ke skupinovým intervencím, na nichž si klienti procvičovali jemnou i hrubou motoriku a hráli různé hry.[278]

Sdružení pořádalo již poněkolikáté **kurzy tance a společenského chování** pro osoby s různou hloubkou mentálního postižení. Vzhledem ke stále rostoucímu počtu zájemců se letos výuka odehrávala v říjnu a listopadu v Kulturním domě v areálu Psychiatrické nemocnice. Kurzy stejně jako v předchozích letech vedl taneční mistr Miroslav Spáčil. Závěrečný ples se konal 24. listopadu od 15 hodin v Kulturním domě Na Rybníčku.[279]

[278] Hláska č. 3, 2014, s. 13
[279] Hláska č. 11, 2014, s. 13

Charita Opava

Ze zmíněných více než 7 miliónů, které dostala Charita od města Opavy v dotacích, připadlo nejvíce na chráněné dílny (2,35 miliónu), charitní pečovatelskou službu (800 000) a Denní stacionář Mraveneček (770 000).

Charita v tomto roce slavila **pětadvacet let od svého založení**. Za tu dobu se rozrostla na největšího nestátního poskytovatele sociálních služeb na Opavsku. Nabízela v sedmnácti střediscích jedenáct sociálních služeb, provozovala dvě zdravotnická zařízení a mateřské centrum, přičemž sama zaměstnávala více než 200 lidí, z toho více než polovinu tvořili zdravotně handicapovaní. Čtvrt století své služby si připomněla řadou zajímavých kulturních, vzdělávacích a společenských akcí pro širokou veřejnost.

Jak na šmejdy. Pod tímto názvem připravila Charita Opava na úterý 25. února v rámci projektu „25 let služby – Charita Opava ve veřejném prostoru“ setkání s občany, na němž se pracovnice Občanské poradny věnovaly právě fenoménu předváděcích akcí pro seniory. Všichni zájemci mohli zhlédnout film Šmejdi režisérky Sylvie Dymákové, který zachytil často neuvěřitelné praktiky na těchto předváděcích akcích autenticky a velmi syrově mimo jiné i skrytou kamerou. Po projekci následovala přednáška nazvaná *Jak se bránit proti praktikám na předváděcích akcích (nejen) pro seniory*, kterou pronesla Lucie Vehovská z Občanské poradny Charity Opava. Ta pak také v následné besedě odpovídala na dotazy. Promítání a přednáška proběhly v Charitním domě sv. Anežky na Kylešovské ulici. Vstup na tuto akci, pořádanou ve spolupráci se společností Člověk v tísni, byl zdarma. Všichni účastníci navíc obdrželi publikaci *Obezřetnost se vyplácí*, kterou vydala společnost Člověk v tísni nejen pro seniory.[280]

Dalším z příspěvků k oslavám 25 let trvání Charity Opava byl **workshop o majáku naděje** konaný dne 29. května, kde se probíraly různé možnosti tzv. sociálního podnikání. Pracovníci opavské Charity na něm seznámili zájemce z řad odborné i laické veřejnosti se svými postřehy a zážitky z evropského projektu SEE LIGHT, v němž si díky grantové podpoře v rámci Programu celoživotního učení formou vzájemných návštěv a exkurzí vyměňovali zkušenosti se sociálním podnikáním poskytovatelé sociálních služeb z mnoha zemí Evropy. „Sociální podnikání je podnikatelský projekt, který zároveň řeší nějaký sociální problém, například

[280] Hláska č. 2, 2014, s. 13

zaměstnává lidi znevýhodněné na trhu práce, tedy osoby zdravotně postižené, matky s malými dětmi či po mateřské dovolené, lidi po výkonu trestu a podobně," vysvětlil sociální podnikání zástupce ředitele Charity Opava Tomáš Schaffartzik, který se účastnil exkurzí v Litvě či Velké Británii a na workshopu přednášel spolu s Lucií Vehovskou z Občanské poradny a vybranými sociálními podnikateli z našeho kraje. Akce proběhla v Charitním domě sv. Anežky na Kylešovské ulici č. 4.[281]

Charita také pořádala tradiční **Sluníčkové odpoledne**, stejně tak jako se pravidelně děje už od roku 1999. Akce byla mimo jiné i odměnou koledníkům Tříkrálové sbírky. Atrakcí a zajímavostí zde opět bylo hodně – zábavné soutěže a hry pro děti, jízda na poníkovi, oblíbená soutěž Jak projít poslepu určenou trasu, připravovaná ve spolupráci s nevidomými klienty z Vlaštoviček, skákací hrad, promítání dětských filmů a mnoho dalšího. S jarními tanečky a písničkami vystoupily děti z MŠ Sluníčko, k tanci i poslechu zahrála živá muzika a nechybělo bohaté občerstvení. Sluníčkové odpoledne se uskutečnilo v pátek 20. června od 14 do 18 hodin v areálu Charity na ulici Přemyslovců.[282]

Dny otevřených dveří pořádala Charita Opava od 16. do 19. září. Všem zájemcům se v jednotlivých střediscích věnovali profesionální pracovníci, kteří zodpovídali různorodé dotazy a poskytovali rady i písemné materiály. Každé ze středisek si také připravilo vlastní program, například komentované prohlídky, přednášky, ukázky služeb a podobně.[283]

Jak se vyrovnat s duševní nemocí. Tak se jmenovala přednáška, kterou pro veřejnost pořádala Charita Opava v Obecním domě dne 23. října. Přednášku a následnou besedu vedla Světlana Soldánová, bývalá klientka Chráněného bydlení pro duševně nemocné, která pracovala v sociálně rehabilitačním centru Zahrada 2000 v Jeseníku jako peer konzultantka, tedy sociální pracovník, který má vlastní zkušenost s duševním onemocněním.[284]

Ve spolupráci se Slezskou univerzitou v Opavě připravila Charita Opava mezinárodní konferenci sociálních pracovníků z partnerských organizací Charity Opava v Litvě, Německu či Velké Británii.

[281] Hláska č. 5, 2014, s. 13
[282] Hláska č. 6, 2014, s. 13
[283] Hláska č. 9, 2014, s. 13
[284] Hláska č. 10, 2014, s. 21

Součástí oslav byla v listopadu také přednáška a beseda s populárním katolickým knězem **Zbigniewem Czendlikem**.

Na pátek 14. listopadu přichystala opavská Charita **předvánoční akci**. Své výrobky na ní představili a zároveň nabídli k prodeji její klienti, kteří se museli vyrovnávat s různými handicapy. V charitním mateřském centru v 1. poschodí minoritského kláštera byly od 9 do 12 hodin ke koupi různé výrobky z keramiky, šité hračky i oblečení, pletené košíky, vánoční přání a mnoho dalšího. Klienti zde také po celou dobu prodeje předváděli jejich výrobu.[285]

V závěru roku přišla pro Charitu Opava více než potěšující zpráva – stala se **Neziskovkou roku 2014**. Slavnostní vyhlášení výsledků prestižní soutěže, kterou pořádala Nadace rozvoje občanské společnosti, proběhlo 4. listopadu na půdě Senátu Parlamentu ČR. Soutěže se letos zúčastnilo ve všech kategoriích celkem 135 organizací a cesta k vítězství proto nebyla vůbec jednoduchá. Charita Opava musela po své nominaci nejprve postoupit do semifinále soutěže a následně obstát v přísné kontrole trojicí odborníků, kteří přijeli do Opavy z Prahy. Díky velmi dobrému hodnocení postoupila Charita Opava do finále, v němž v říjnu v Praze prezentovali organizaci ředitel Jan Hanuš a předseda Rady Charity Opava Ivo Mludek. Hodnotící kritéria byla náročná a komplexní, zahrnovala profesionalitu práce, efektivitu v oblasti managementu i finančního řízení a inovační přístup ve vlastní prezentaci. „Komise hodnotila několik hlavních oblastí fungování neziskovky, přičemž některé organizace dosáhly dobrých výsledků jen v některých z nich," dodal k soutěži Jan Hanuš. Charita Opava získala nejvíce bodů mimo jiné proto, že byla držitelem mezinárodní certifikace ISO nebo díky složení příjmů, které pocházely z více než poloviny z vlastních zdrojů. Pozitivně byla také hodnocena PR strategie Charity. O pořadí tří finalistů ve třetím a posledním kole hodnocení neziskových organizací rozhodovala nezávislá komise za každou kategorii na základě hlasování – každý hodnotitel sám za sebe určil pořadí účastníků. „Charita Opava přesvědčila hodnotící komisi dost jednoznačně, když získala od 7 z 10 hodnotitelů první příčku. Během finále dokázala prodat své schopnosti živou prezentací a konkrétními vyčíslenými příklady svých úspěchů. Porotce oslovili také tím, kolika klientům dávají možnost pracovat a nakolik si dokáží zajistit finance z vlastních zdrojů," hodnotil PR manažer celé soutěže Marek Csukás. Ocenění bylo podle Jana Hanuše pozitivní zpětnou vazbou a v neposlední řadě také dobrou reklamou pro město Opavu i zřizovatele Charity Opava, kterým je Biskupství

[285] Hláska č. 11, 2014, s. 13

ostravsko-opavské. „Ceny si velmi vážíme, je velkou pochvalou pro všechny naše pracovníky. Ale nejen to – je také potvrzením pro všechny naše partnery, ale také sponzory a dárce, že s jejich penězi zacházíme skutečně odpovědně a ve prospěch našich klientů," uvedl Jan Hanuš. Cenu, kterou tvořil průsvitný broušený hranol a šek na dvacet tisíc korun, přebral spolu se svým zástupcem Tomášem Schaffartzikem z rukou místopředsedkyně Senátu Miluše Horské při slavnostním ceremoniálu ve Valdštejnském paláci v Praze.[286]

Prosinec patřil také **společenskému večeru** pro všechny současné i minulé pracovníky Charity Opava.[287]

Integra Opava

Opavské sdružení Integra Opava se už dvanáct let snaží rozvíjet sociální schopnosti a pracovní dovednosti handicapovaných lidí. V bytech chráněného bydlení je sociální pracovníci učili samostatnosti. Pod křídla tohoto sdružení se dostávali lidé nemocní a opuštění. Někteří přicházeli po dlouhodobých léčeních v psychiatrické nemocnici nebo z jiných zařízení zdravotní péče. „Sdružení jsme založili s cílem zlepšit situaci mladých lidí odcházejících z Psychiatrické nemocnice Opava, zároveň se snahou pomoci sociálně vyloučeným a zdravotně postiženým osobám i ve starším věku a rodinám s dětmi," vysvětlila předsedkyně sdružení Ludmila Cibulková. Zdravotně postiženým a sociálně vyloučeným z důvodu jejich začlenění do společnosti sdružení nabízelo chráněné bydlení rodinného charakteru, včetně stravování a dalších sociálních služeb, a to po dobu maximálně tří let. Činnost občanského sdružení Integra Opava byla velmi pestrá. V dílně Rolnička se klienti učili pracovat s papírem, textilem, s přírodninami a vytvářeli drobné výrobky pro svou vlastní potěchu i pro radost jiným. V klubu Provázek se zase setkávali na přednáškách, besedách, filmových představeních i koncertech.[288]

[286] Hláska č. 12, 2014, s. 7
[287] Hláska č. 2, 2014, s. 19
[288] Hláska č.10, 2014, s. 13

Kafira

Obecně prospěšná společnost poskytovala své služby zrakově postiženým v rámci Moravskoslezského kraje ve střediscích v Ostravě, Frýdku-Místku, Novém Jičíně a Opavě. Společnost sídlila v Opavě na adrese Horní náměstí 47. Organizace zaměstnávala jedenáct pracovníků (přepočtený stav), z toho byli dva řídící. „Naše společnost v roce 2014 poskytovala pomoc lidem, které jejich poškození zraku ovlivňovalo při zvládání každodenních činností a hledali podporu při vedení samostatného, nezávislého života v naší společnosti nebo při pracovním začleňování," uvedla výroční zpráva. Rozsah poškození zraku mohl být na úrovni slabozrakosti, praktické nevidomosti a úplné nevidomosti. K poškození zraku, které bylo převažující, mohlo být přidruženo také jiné postižení nebo nemoc, které však umožňovaly běžnou komunikaci a práci s uživatelem a nevyžadovaly speciální přístup odpovídající typu přidruženého postižení či nemoci. V Opavě bylo kromě jiného realizováno odborně sociální poradenství. Ke konci roku byla tato služba plánovaně ukončena. Dále zde klienti mohli využít sociální rehabilitaci. Kafira spolupracovala v osvětové činnosti i s Prostorem pro dobrá řešení v OC Breda.[289]

Krizové a kontaktní centrum „Pod slunečníkem"

Rok 2014 byl pro organizaci již dvacátým v pořadí. I v této organizaci proběhla transformace na obecně prospěšnou společnost, když požádala o zrušení registrace jako zdravotnického zařízení a nadále byla pouze poskytovatelem sociálních služeb. Posláním centra stále zůstávalo nabízet a poskytovat v opavském regionu ambulantní a terénní sociální služby, jimiž usiluje o snižování rizik u osob ohrožených návykovým chováním. Hlavním cílem bylo zlepšení kvality života klientů umožňující jejich smysluplné znovuzapojení do společnosti. Mezi základní poskytované služby patřila výměna injekčního materiálu, distribuce zdravotnického materiálu (dezinfekce, sterilní voda, filtry, tampony, kyselina askorbová), distribuce kondomů, základní zdravotní ošetření, hygienický servis (sprcha, praní prádla), informační servis, JOB servis pomoc při hledání práce, orientaci na trhu práce a sestavování životopisů, testy na zjištění hepatitid a viru HIV, poradenství, krizová intervence, motivační trénink, asistenční

[289] viz Výroční zpráva o. p. s. Kafira

služba (pomoc při jednání s úřady) a zprostředkování kontaktů na další instituce. Služeb využívalo celkově 296 klientů s průměrným věkem 28,9 roku.[290]

Open House

Organizace se transformovala na obecně prospěšnou společnost. Ředitelkou společnosti byla Romana Daněčková. V Opavě poskytovala do začátku května 2014 společnost služby protidrogové prevence. Po tomto datu službu zjišťovalo už jen Krizové a kontaktní centrum Pod slunečníkem. Nadále však poskytovala služby v rámci OPEN STREET Opava. Tento terénní program pomáhal lidem ve věku 12–26 let z Opavy řešit problémy, nudu a to, co je v životě štve, bez rozdílu v barvě pleti, vyznání, myšlení, finančního stavu a životního stylu. V Opavě došlo k posílení pracovního týmu, zvýšení počtu hodin v přímé práci s klienty, k udržení kontaktu se stávajícími klienty a uzavírání nových dohod s novými klienty. Byly uskutečněny také aktivity s klienty v tělocvičně na ZŠ Vrchní v Opavě- Kateřinkách.[291]

[290] Krizové a kontaktní centrum Pod slunečníkem. Výroční zpráva 2014.
[291] viz Open House, o. p. s. Výroční zpráva 2014

ŠKOLSTVÍ

Kapitola pojednává o oceněných učitelích, žácích a dále je pak rozdělena na jednotlivé vzdělávací stupně: mateřské, základní, střední a vysoké školy.

Opava byla zřizovatelem bezmála třicítky škol a školských zařízení.
Základní školy získaly k financování provozní činnosti v loňském roce 45,5 miliónu korun, školky 15 miliónů, jídelny přes 9,6 miliónu a zhruba tři milióny korun šly Středisku volného času. Na lyžařský a plavecký výcvik základní školy z rozpočtu vyčerpaly částku 1,4 miliónu korun, další výdaje ve výši 1,3 miliónu vydaly na financování otevřených zahrad a dětských hřišť základních škol, které může využívat v odpoledních hodinách i veřejnost. „V investiční oblasti se jednalo o financování výdajů zejména na rekonstrukci školských sportovišť, jako je sportovní hala ZŠ Mařádkova, v objemu 2,1 miliónu korun, tělocvična ZŠ Otická ve výši 1,4 miliónu a venkovní hřiště ZŠ Englišova za 1,1 miliónu korun," doplnila vedoucí odboru školství Miroslava Konečná.
Kromě financování samotného provozu škol a školských činností se město podílelo na platbách oprav, projektů a grantů včetně mimoškolních a zájmových aktivit dětí v celkovém objemu 8,8 miliónu korun. Jednalo se například o příspěvek na provoz Klubu nadaných dětí při Mense České republiky, účelově poskytnutý příspěvek na pořízení ložnice pro děti MŠ Heydukova, na účast žáků a učitelů na mistrovství světa ve zpracování textů v Belgii či na cestu pěveckého sboru Domino na festival v anglickém městě Worcester.[292]

Žák roku 2013

Radnice ocenila koncem února celkem 14 školáků za studijní i sportovní úspěchy.

K oceněným patřili:

Marie Solná (9. tř., ZŠ B. Němcové). Marie měla od první třídy nejen vynikající studijní výsledky, ale také pravidelně vítězila v soutěžích a zapojovala se do organizace různých školních akcí. K jejím posledním úspěchům patřilo 2. místo v krajském kole soutěže Zelené podnikání, v celostátním kole pak ocenění Nejekologičtější nápad.

[292] Hláska č. 7-8, 2014, s. 26

Opakovaně získala 1. místo v soutěži Datel – psaní všemi deseti, 1. místo v krajském kole Office Arena, 3. místo v literární části soutěže O cenu primátora města Opavy nebo 3. místo v soutěži Informační technologie a jak je vidím já.

Štěpán Matoušek (9. tř., ZŠ Edvarda Beneše). Štěpán byl v té době jeden z nejnadanějších a nejlepších žáků školy. Reprezentoval školu v zeměpisné soutěži Eurorebus, kde se dvakrát účastnil celostátního kola. V konverzační soutěži ve Šternberku obsadil 2. místo v kategorii anglický jazyk. Byl členem družstva, které získalo 2. místo na Vánočním matematickém šampionátu. V letošním školním roce zvítězil ve školním kole olympiády v dějepise a českém jazyce a bude školu reprezentovat v okresních kolech.

Petra Králová (8. tř., ZŠ Englišova). Petra byla výborná žákyně, která vyniká jak v učení, tak ve sportu. Mimo skvělých studijních výsledků se Petra výrazně prosadila i na sportovním poli, je dvojnásobnou vítězkou republikového finále Odznaku všestrannosti olympijských vítězů, Poháru rozhlasu i atletického čtyřboje, třetí byla na MČR v pohybových skladbách. Zlatou medaili si přivezla z krajského finále v orientačním běhu, stříbrné v jízdě na snowboardu a sportovní gymnastice, bronzovou z plavání. Srdeční záležitostí jsou pro ni koně, jezdí za Agrostyl Otice.

Karolína Obdržálková (9. tř., ZŠ Opava-Kylešovice). Karolína patřila mezi žáky se všestranným nadáním. Vynikala ve vědomostních soutěžích, k jejím nejlepším výsledkům patřilo 1. místo v krajském kole přírodovědné soutěže Evropské srdce 2012 a 2. místo o rok později. V národním kole úspěšně reprezentovala školu ještě několikrát, a to v týmové zeměpisné soutěži Eurorebus po umístění na 1. místě v krajském kole. Po postupu z 3. místa v krajském kole astronomické olympiády to bylo 11. místo v republice. Kromě toho obsadila 3. místo v přírodovědné soutěži organizované Mendelovým gymnáziem a 1. místo v soutěži Matematika kolem nás na Masarykově střední zemědělské škole. Každoročně se účastní Pythagoriády a Velké ceny ZOO. V mezinárodním matematickém maratonu Matmar 2013 získala 2. místo.

David Balner (9. tř., ZŠ Mařádkova). David byl všestranně zaměřený se širokým spektrem činností. Každoročně reprezentoval školu ve vědomostních a sportovních soutěžích. K jeho úspěchům patřilo vítězství ve školním kole Matematického klokana a finálová účast ve Velké ceně ZOO Ostrava. Na sportovním poli vyniká ve stolním tenise. V krajském finále obsadil 2. místo v kategorii žactva a v kategorii mladších

dorostenců 4. místo. Při fotbalových turnajích byl hodnocen jako nejlepší hráč, na turnaji v Dánsku postoupil do čtvrtfinále.

Nela Štýbarová (9. tř., ZŠ Ilji Hurníka). Nela navštěvovala třídu s rozšířenou výukou hudební výchovy, byla členkou pěveckého sboru Domino. V loňském roce získala s Dominem Zlatý oříšek. S tímto souborem také účinkovala ve Slezském divadle v inscenacích Bohéma, Perníková chaloupka a České jesličky. Z úspěchů má za sebou vítězství v regionální soutěži Opavský skřivánek v letech 2007, 2010 a 2011, v roce 2011 současně získala zlato na Mezinárodním festivalu slezské lidové písně v Polsku.

Pavel Štěpánek (9. tř., ZŠ Otická). Pavla nejvíce bavily soutěže přírodovědných oborů, účastnil se mnoha olympiád, Pythagoriády, Matematického klokana a také chemických soutěží. Mezi konkrétní úspěchy patřila první místa v okresních kolech matematické a fyzikální olympiády a na přírodovědné soutěži Mendelova gymnázia. Cenil si také vítězství na Moravskoslezském matematickém šampionátu. Měl také výrazné hudební nadání. Dvakrát byl jedním z vítězů Národní soutěže mladých skladatelů. Jako klavírista vystupoval též s různými komorními soubory. S klavírním triem získal 2. cenu na Dittersově soutěži.

Natálie Velazquez Hernandézová (9. tř., ZŠ T. G. Masaryka). Natálie byla charismatická žákyně s vynikajícími studijními výsledky. Své schopnosti dále rozvíjela účastí na olympiádách v ruském jazyce, chemii a dějepise. V přírodopisné soutěži Mendelova gymnázia získala ocenění za nejlepší video, úspěšně reprezentuje školu na mnoha soutěžích v matematice a chemii. Výborné organizační schopnosti uplatňovala především při práci v žákovské radě, kdy svůj vnitřní pozitivní náboj umí přenášet mezi spolužáky, což se projevovalo při realizaci akcí žákovské rady.

Klára Věntusová (9. tř., ZŠ Vrchní). Největších úspěchů dosahovala v anglickém jazyce. Dva roky po sobě zvítězila v Konverzační soutěži v anglickém jazyce ve Šternberku. Na 2. místě skončila také v okresním kole olympiády v anglickém jazyce. Byla držitelkou certifikátu Cambridge English KET. Skvělých úspěchů Klára dosahuje ve hře na příčnou flétnu a sborovém zpěvu. V krajské soutěži v komorní hře se umístila na 1. místě. Jejích vynikajících jazykových znalostí škola využila při přípravě a organizaci mezinárodního projektu v rámci programu Comenius „Healthy Lifestyle Guide“, ve kterém bylo zapojeno pět evropských zemí. Zodpovědně pracuje ve školním parlamentu, byla členkou dětského zastupitelstva.

Lucie Stříbná (9. tř., ZŠ pro tělesně postižené, Dostojevského). Lucie se pohybovala na mechanickém vozíku nebo pomocí berlí. Své okolí neustále ohromovala mimořádným hudebním talentem. Díky vynikající sluchové paměti a hlasové vybavenosti se pouhým odposlechem skladby učí nejen melodie, ale i cizojazyčné texty. Její talent nezůstal bez povšimnutí a Lucie se začala umisťovat v pěveckých soutěžích také za branami školy. V roce 2011 získala 3. místo v pěvecké a výtvarné soutěži Eurotopia, o rok později vybojovala 2. místo a letos dosáhla ve své kategorii na místo první. Současně se již několik let s nemalými úspěchy účastnila Začarované písničky. V roce 2013 obsadila 1. místo v kole krajském a 3. místo v kole celorepublikovém.

Klára Odehnalová (9. tř., ZŠ Šrámkova). Klára pracovala ve třídní samosprávě, byla zapojena do žákovského parlamentu. Účastnila se olympiád z matematiky, anglického a českého jazyka. Pravidelně se zúčastňovala také výtvarných soutěží. Čtyři roky se věnovala psaní na PC. Vrcholem její píle a písařského umění bylo zajištění účasti v reprezentačním týmu ČR. Loni na Mistrovství světa ve zpracování textů a informací v Belgii vybojovala čtyři zlaté medaile a dvě stříbrné. Získala titul Absolutní mistryně světa ve své věkové kategorii. Svým výsledkem dokázala, že patří mezi světovou elitu.

Luboš Vráb (7. tř., ZŠ Dvořákovy sady). Přestože to v životě neměl vůbec jednoduché, adaptoval se velmi dobře jak na prostředí dětského domova, tak na nové spolužáky a učitele zdejší školy. Rád se učil texty na školní vystoupení k různým příležitostem, jako je mikulášská a vánoční nadílka v minoritském klášteře, vystoupení u příležitosti Dne matek, Dne dětí a jiné. V mimoškolních aktivitách získal první místo v plavání na dlouhou trať na Stříbrném jezeře, druhé místo na 50 metrů a třetí místo v plavecké štafetě.

Anna Speváková (8. tř., ZŠ a PŠ Slezského odboje). Anna patřila studijně k nejlepším žákům, prospívá s vyznamenáním. V mimoškolní činnosti navštěvovala pěvecký a divadelní kroužek, díky tomu se poměrně často podílela na veřejných vystoupeních. Pravidelně školu reprezentovala v pěveckých soutěžích, například v Začarované písničce. Ač se zdála být křehkou dívkou, byla aktivní členkou dobrovolného sboru hasičů a účastnila se také řady závodů.

Daniel Toráč (9. tř., ZŠ Havlíčkova). Daniel kvůli vrozené oční vadě postupně oslepl, musel proto nejdříve zapracovat na sebeobslužných činnostech, na zvládání prostorové orientace a samostatném pohybu. Těžký úkol ho čekal i ve vzdělávacím

procesu, kdy se musel poměrně rychle naučit Braillovo písmo. Ve škole ho zaujaly sportovní aktivity aplikované pro těžce zrakově postižené. Na celostátních sportovních hrách zrakově postižených se umístil na 1. místě v běhu na 60 metrů a na 3. místě ve skoku do dálky. Kromě atletiky byl Danek obdivuhodný v běžeckém lyžování, pravidelně jezdil do Krkonoš, kde se v tomto sportu zdokonaloval. Minulý rok poprvé závodil se svým vodičem v tandemovém cyklistickém závodu v rámci seriálu Kolo pro život.[293]

Nejlepší pedagogové

Město Opava jako každoročně ocenilo u příležitosti Dne učitelů pedagogy jednotlivých opavských škol. Stalo se tak 1. dubna v Městském domě kultury Petra Bezruče. Poděkování za svou obětavou práci s dětmi a dlouhodobé výborné výsledky obdrželo **27 nejlepších pedagogů.** „Oceněni budou pedagogové, kteří dokázali, že umí víc, než se jen postavit před tabuli a odříkat text. Všichni jsou úspěšní, dynamičtí či kreativní a jejich práce nekončí při posledním zazvonění," avizovala před samotným oceněním vedoucí odboru školství Miroslava Konečná.

Ocenění si převzali z rukou primátora Zdeňka Jiráska a jeho náměstka Daniela Žídka tito pedagogové: Jitka Desenská (MŠ Havlíčkova), Eva Hertlová (MŠ Neumannova), Kateřina Erbenová (MŠ Olomoucká), Iveta Václavíková (MŠ Riegrova), Lenka Drastíková a Daniela Poziová (MŠ Dětský svět), Věra Koníková (ZŠ Komárov), Marie Selingrová (ZŠ B. Němcové), Karel Frýdl (ZŠ E. Beneše), Lucie Rychtová (ZŠ Englišova), Zdeňka Krakovská (ZŠ Opava-Kylešovice), Jana Suchánková (ZŠ Mařádkova), Jana Kravarová (ZŠ Ochranova), Jana Urbanská (ZŠ Otická), Hana Franková (ZŠ Riegrova), Jana Hopjanová Chrásková (ZŠ Šrámkova) a Eva Kornasová (ZŠ Vrchní). Letos obdrželi poděkování také čtyři ředitelé, a to Simona Bierhausová z MŠ Dětský svět, Stanislava Burdová ze ZŠ Opava-Kylešovice, Jan Škrabal ze ZŠ Englišova a Jaroslava Poláková ze Střediska volného času. Oceněny byly také pracovnice pedagogicko-psychologické poradny Věra Nopová a dlouholetá pracovnice Střediska volného času Jana Vondálová. „V posledních třech letech je předáváno ocenění také pedagogům opavských škol, které se věnují práci s žáky se specifickými vzdělávacími potřebami," uvedla Miroslava Konečná s tím, že zřizovatelem těchto škol je Moravskoslezský kraj nebo Ministerstvo školství, mládeže, tělovýchovy a sportu ČR. Mezi oceněné patřila Jana Máchová (ZŠ pro tělesně postižené, Dostojevského),

[293] Hláska č. 3, 2014, s. 10 – 11

Rozálie Tesárková (ZŠ a Praktická škola, Slezského odboje), Eva Hammerová (ZŠ Havlíčkova) a Zuzana Vaňková Navrátilová (ZŠ Dvořákovy sady).[294]

Učitelku ZŠ Opava, Šrámkova **Karin Solnou** ocenil ministr školství Marcel Chládek. Obdržela Medaili Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR za dlouhodobé tvůrčí pedagogické činnosti při práci s mládeží a významné pedagogické a výchovné výsledky. Spolu s Karin Solnou obdrželo ocenění v pražském Lichtenštejnském paláci u příležitosti Dne učitelů dalších 50 vynikajících pedagogů. Medaile ministerstvo uděluje od roku 1997 jako nejvyšší ocenění za působení ve školství.[295]

Mateřské školy

Rodinná kavárna Mrňouskov, která zahájila na opavském náměstí sv. Hedviky provoz v listopadu 2013, rozšířila od února 2014 provoz na celodenní. Od listopadu nabízel Mrňouskov hlídání dětí v prostorách vybavené herny se zájmovým programem. Vzhledem k zájmu rodičů se majitelky rozhodly rozšířit od února provoz na celodenní od 7 do 16 hodin. Aktivity zde probíhaly formou her, při kterých byly zohledňovány konkrétní potřeby a nadání každého dítěte. Výhodou tohoto centra bylo to, že sem děti mohly docházet na libovolně dlouhou dobu. V předškolačce bylo možné strávit příjemně jeden den nebo třeba celý týden či měsíc. Cílem Rodinné kavárny bylo pomoci rodičům skloubit rodinný a pracovní život. Podmínkou přijetí dítěte do školky byl věk nejméně 24 měsíců a zaplacení školného ve výši, která byla určena typem docházky. Umístění dítěte na dopoledne jednou týdně rodiče vyšlo na 1 200 korun na měsíc, celodenní docházka stála 5 490 korun měsíčně. V ceně nebylo zahrnuto stravné. Zapisovat děti bylo možné v průběhu celého roku.[296]

Děti mateřských škol se učily zdarma **bruslit**. Bruslení na zimním stadionu zorganizoval a finančně zaštítil opavský podnikatel Miroslav Glos, který oslovil rodiče dětí mateřských škol s nabídkou zajištění bezplatného pronájmu ledové plochy, kompletní výstroje pro předškolní děti všech potřebných velikostí a profesionálních trenérů pro výuku bruslení. „Projektu se mohly zúčastnit skutečně všechny přihlášené předškolní děti. Na ledovou plochu je v dopoledním čase doprovází učitelky školky. Cílem je nejen podpora pohybových dovedností dětí, ale i aktivní vyhledávání talentů

[294] Hláska č. 4, 2014, s. 30
[295] Tamtéž, s. 6
[296] Hláska č. 1, 2014, s. 26

pro opavský lední hokej. V hledáčku pozornosti tak jsou zejména chlapci, v případě zájmu i dívky ve věku od 4 do 6 let," přiblížila vedoucí odboru školství Miroslava Konečná a dodala, že ze strany rodičů stačilo dítě vybavit teplým oblečením a přihlásit je k této mimořádné aktivitě v jeho kmenové mateřské škole.[297]

Nově revitalizované okolí školy představili veřejnosti zaměstnanci **Mateřské školy Riegrova**19. června. V rámci projektu *Jak se hraje na zahradě* zde vybudovali hmatovou stezku, bylinkovou zahrádku, vrbové týpí a kopec. „Našim cílem bylo proměnit část zahrady na zelenou učebnu s využitím přírodních prvků pro hry a výchovně vzdělávací práci s dětmi. Děti potřebují realitu samy aktivně objevovat, zapojit své smysly a přímým kontaktem s přírodou získat vlastní zkušenosti. Snažili jsme se proto vytvořit prostředí, které bude jejich zájem podněcovat," uvedla ředitelka Anna Pavelková. Projekt byl podpořen z grantu Moravskoslezského kraje na environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu, realizaci učebny podpořilo také statutární město Opava.[298]

Ve školách a školkách **se pracovalo i o letních prázdninách**. Novou podobu dostaly zahrady školek Dětský svět – odloučené pracoviště 17. listopadu, Olomoucká – odloučené pracoviště Čajkovského, E. Beneše, Havlíčkova, Komárov – odloučené pracoviště Podvihov a Srdíčko na ulici Zborovské. „V rámci úprav byly v areálech provedeny modelace terénů, došlo k vytvoření přírodních hracích prvků a úkrytů pro děti, vysadily se stromy a keře. Vše v souladu s novou přírodní koncepcí tak, aby zahrady mohly být využívány k praktické realizaci environmentální výchovy," uvedla koordinátorka EVVO z odboru školství Kateřina Durčáková. Celková investice na daný projekt se vyšplhala na 5 miliónů 408 tisíc korun, přičemž 90 % způsobilých výdajů bylo hrazeno z Operačního programu Životní prostředí. Město pak ze své kasy přispělo 973 tisíci. Nezahálelo se ani v areálu Mateřské školy křesťanské na Mnišské ulici, kde pokračovala rekonstrukce zahrady započatá v loňském roce. Na Heydukově, která získala 400tisícovou dotaci z Nadace ČEZ, začalo vyrůstat tzv. Oranžové hřiště. Nejrůznější opravy a úpravy interiérů i exteriérů probíhaly i v řadě dalších škol a školek. Hlavní budova Základní školy Mařádkova se například dočkala opravy již opadávající fasády, vyměněna byla také stará okna, která už měla vadné rámy a často netěsnila či nešla vůbec otvírat. Sociální zařízení se zrekonstruovalo na ZŠ Šrámkova, na Krnovské se přeložila přípojka plynu a na Heydukově vyměnili zase přípojku

[297] Hláska č. 3, 2014, s. 30
[298] http:/www.opava-city.cz/cs/hned-dve-opavske-skoly-na-zaver-skolniho-roku-slavnostne-otevrely-nove-zazemi

vodovodní. Komárovská škola se dočkala nového kotle, v MŠ Zborovská došlo stavebními úpravami třetího patra k rozšíření prostoru ložnic. Navíc zde byl stejně jako na Heydukově nainstalován nový zabezpečovací systém. „Nezapomnělo se ani na zařízení školního stravování. Na pracovišti Školní jídelna Otická proběhla oprava střechy, na odloučených pracovištích U Hřiště zrekonstruovali přízemí a sociální zázemí a na E. Beneše zase proběhla výměna výtahu," doplnila vedoucí odboru školství Miroslava Konečná s tím, že se ale pracovalo prakticky ve všech školských zařízeních, která jsou zřízená městem.[299]

Mateřská škola Edvarda Beneše dostala novou střechu. Střecha školky byla již delší dobu v havarijním stavu a situace se zhoršila po prázdninách v roce 2013, kdy po delším období sucha přišly dlouhotrvající deště, a stav střechy si vyžádal okamžité řešení. „Ve školce jsem se byl osobně podívat a střecha už skutečně nevydržela, voda protékala stropem. S jen malou trochou nadsázky se dá říci, že zde děti mohly chytat vodu do hrníčků," uvedl náměstek primátora Daniel Žídek. Město proto uvolnilo ze svého rozpočtu 750 tisíc korun, jež převedlo na školku, která si již sama vyhlásila výběrové řízení. „Celý proces se tím urychlil, nicméně technický dozor nad opravami samozřejmě zajišťuje odbor přípravy a realizace investic," doplnil Daniel Žídek. Rekonstrukce začala v polovině října a trvala zhruba měsíc. Chod mateřské školy přitom nebyl nijak podstatně narušen. Hlučné práce probíhaly v koordinaci s vedením mateřské školy tak, aby nebyla dotčena výuka nebo odpolední klid dětí, tedy například v době, kdy jsou děti venku či v odpoledních hodinách. Veškeré opravy byly navíc prováděny bezprašně.[300]

Koncem září byla dokončena rekonstrukce zahrady **Mateřské školy Heydukova**. „Na zahradě byla rozšířena nová travnatá plocha pro sportovní a míčové hry a vytvořeny nové cestičky. Velkou radost ale dětem udělala nová pirátská loď, houpadlo s hnízdem či profesionální trampolína," uvedla ředitelka školy Marcela Kašpárková. Mateřská škola tak získala hezký dárek k nadcházejícímu 70. výročí jejího založení, které oslaví v roce 2015. Rekonstrukci podpořila v rámci grantového řízení Oranžové hřiště Nadace ČEZ částkou 400 tisíc korun a přední část zahrady město Opava v rámci grantového programu zaměřeného na environmentální výchovu pod názvem Blíže k přírodě, blíže ke zdraví.[301]

[299] Hláska č. 9, 2014, s. 31
[300] Hláska č. 11, 2014, s. 6
[301] Tamtéž, s. 31

Andělské tvoření. Tak se jmenovala akce uspořádaná MŠ křesťanskou na Mnišské ulici. Ve dnech 6. a 7. prosince v době od 9 do 17 hodin se konaly adventní tvořivé dílničky. Návštěvníci si mohli odnést nejen řadu pěkných výrobků či inspiraci z prohlídky vánočně vyzdobených prostor školky, ale také se potěšit výstavkou betlémů pana Goly z Kravař. Ve stejném termínu si zájemci mohli dalších sto betlémů prohlédnout ve farní stodole v Kravařích.[302]

Základní školy

V lednu proběhly na opavských školách **zápisy do prvních tříd**. K těm přišlo celkem 816 dětí, tedy o 78 více než v loňském roce. „V uvedeném počtu jsou však zahrnuty i duplicitní zápisy, protože rodiče mohou zapsat své dítě na více školách," vysvětlila Andrea Štenclová z odboru školství s tím, že rodiče 134 dětí navíc zažádali o odklad docházky. Ze škol naopak odejde pouze 577 žáků, celkově tak přibude ve školních budovách přes sto dětí. „Žádné problémy to určitě nezpůsobí, kapacity opavských základních škol jsou naprosto dostačující, aby mohly být přijaty všechny zapsané děti," uvedla Štenclová. Nejvíce prvňáčků se letos stejně jako v předešlých letech zapsalo na Základní školu Englišova, a to celkem 108. Jedinou školou, kde zájem převyšoval kapacitní možnosti, byla Základní škola Otická. „Konkrétně se to dotklo dvaceti dětí, jejichž rodičům bylo nabídnuto umístění na jiných opavských školách, kde byla volná místa," uzavřela Andrea Štenclová.[303]

Ve školním roce 2014/2015 nakonec nastoupilo do prvních tříd celkem **625 školáků**, a to do 30 tříd. V čísle 625 bylo přitom zahrnuto i 8 dětí, které začaly navštěvovat přípravnou třídu při Základní škole Šrámkova. Dalších 8 žáčků z celkového počtu pak bylo zařazeno do speciální první třídy na ZŠ T. G. Masaryka.[304]

[302] Hláska č. 12, 2014, s. 20
[303] Hláska č. 3, 2014, s. 4
[304] Hláska č. 10, 2014, s. 32

Základní škola Opava, Edvarda Beneše

Škola slavila v tomto roce 40 let svého trvání. Při této příležitosti škola dne 3. dubna uspořádala Den otevřené školy Edvarda Beneše. Součástí akce byly prezentace školy, vystoupení dětí a ukázky práce žáků v jednotlivých předmětech.[305]

Základní škola Havlíčkova

Sportujeme spolu, tak se jmenoval společný projekt ZŠ Havlíčkova, sdružení Tandem a zahraničních partnerů. Příznivci tandemové cyklistiky se opět sešli, aby poznali okolí Opavy ze sedel tandemů. „Tentokrát jsme pozvali naše přátele ze slovenské Levoče a polského Owińska a společně jsme se vydali na trasu po cyklostezce směrem na Hradec nad Moravicí," uvedla za organizátory Iveta Hendrychová a dodala: „Hosté obdivovali nádhernou přírodu a památky našeho kraje, někteří jeli na tandemech poprvé, takže si měli o čem vyprávět." O této úspěšné akci napsala Zuzana Komárová, žákyně 9. třídy ZŠ Havlíčkova: „V pátek k nám do školy zavítali kamarádi z Polska a Slovenska. Přijeli za námi, protože přijali pozvání zúčastnit se cyklistického závodu ve Znojmě, kde jsme během víkendu jeli jeden z dalších závodů Kola pro život. Jelikož u nás zůstali až do úterý, naplánovali jsme pro ně společný sportovní den. S kamarády jsme si zahráli aplikovaný stolní tenis showdown a fotbal. Pro velký úspěch ve Znojmě jsme se odpoledne vyjeli všichni společně projet na Hradec nad Moravicí. Bylo to opravdu moc fajn a doufám, že si to společně někdy zopakujeme," uzavřela Zuzana.[306]

Základní škola Ilji Hurníka

Škola **revitalizovala školní zahradu**. Úprava v okolí školy na Pekařské ulici probíhala již od března tohoto roku. Škola získala peníze z městského grantu díky projektu *Aboretum pro slavíky*, který byl zaměřen na zkvalitnění environmentální výchovy školních dětí. V rámci projektu proběhla nejen výsadba nové zeleně, ale také projektové dny zaměřené na ochranu životního prostředí, besedy s odborníky a další aktivity. První z nich byla zrealizována na konci března, kdy se rodiče s dětmi podíleli na pracích s přípravou pozemku na novou výsadbu. Začátkem dubna také proběhl první zajímavý projektový den zaměřený na ochranu ptactva, do kterého se zapojili všichni žáci a učitelé na 1. stupni.[307] „Jsme velmi rádi, že se podařilo získat peníze na dobrou věc. Chceme navázat na tradici upravených školních zahrad, a navíc i co

[305] Hláska č. 3, 2014, s. 30
[306] Hláska č. 10, 2014, s. 30
[307] Hláska č. 5, 2014, s. 26,

nejvíce vychovávat děti k pěknému vztahu k přírodě," uvedla Romana Foltýnová, zástupkyně ředitele školy po uvedení celé zahrady do provozu.[308]

Během dubna a května se žáci ZŠ Ilji Hurníka zapojili do **Olympijského víceboje**, který byl jedním z klíčových projektů Českého olympijského výboru v rámci dlouhodobé kampaně na podporu sportu a zdravého životního stylu − Česko sportuje. Partnery tohoto projektu byli olympionici Veronika Vítková a Vavřinec Hradilek. Hlavním cílem Olympijského víceboje nebylo soutěžit o nejlepší výkony, ale v průběhu standardních hodin tělesné výchovy zapojit co nejvíce žáků 1. až 9. tříd základních škol do všestranně sportovně zaměřených disciplín, jako byly například vytrvalostní běh, hod míčkem nebo skok daleký. Tento záměr se díky aktivnímu přístupu žáků a učitelů podařil, jelikož naprostá většina dětí požadované disciplíny splnila. Škola tak obsadila v Moravskoslezském kraji druhou příčku ve srovnání se školami s podobnou velikostí.[309]

Základní škola Kylešovice

Škola měla od října **nové sportoviště**. Kromě běžecké dráhy sportoviště nabízelo i sektor pro vrh koulí, pískoviště a oboustranné rozběhové dráhy pro skok do dálky a také doskočiště pro skok vysoký. „Hřiště bude našim školákům sloužit nejen v klasických hodinách tělesné výchovy, ale i v těch určeným žákům s rozšířenou výukou fotbalu," uvedl Jan Hruška ze ZŠ Opava-Kylešovice. Vzhledem k nedávno otevřené malé tělocvičně se zaměřením na kompenzační cvičení je atletické hřiště dalším nově vybudovaným sportovištěm, kterým škola disponuje. Výstavbu hřiště financovalo město Opava ze svého rozpočtu částkou 3,4 miliónu korun.[310]

Základní škola Mařádkova

Škola uskutečnila projekt s názvem **Šanci má každý**. Byl zaměřený na podporu vztahů mezi dětmi a stmelení kolektivu. V první části tohoto projektu se děti během září a října vypravily na výjezdní pobyt do přírodního parku Moravice v Oderských vrších. Tam se procházely po naučné stezce Dědictví břidlice, navštívily Imaginárium Břidlice, vyšly do okolních lesů pod vedením zkušených myslivců a také do koňských stájí. „Změna prostředí umožnila žákům více se otevřít, uvědomit si své přednosti i nedostatky, bez

[308] Hláska č. 12, 2014, s. 26
[309] Hláska č. 7-8, 2014, s. 26
[310] Hláska č. 11, 2014, s. 32

ostychu hovořit o svých prožitcích a společných zážitcích a také odhalit charakterové vlastnosti žáků," konstatoval školní speciální pedagog Jiří Zdrálek. Další aktivity se měly odehrávat už ve školním prostředí. Pro žáky byly připraveny činnosti zaměřené na osobnostní a sociální rozvoj, založené na vlastním prožitku a zážitku. Žáci si své schopnosti a dovednosti otestovali v pohybových, společenských, tvořivých, dramatických a psychosociálních hrách. Do projektu byli zapojeni i žáci s poruchami chování, učení nebo se zdravotním znevýhodněním. Na konci projektu by žáci měli být schopni pojmenovat a definovat rizikové formy chování ve svém okolí. Tento projekt byl financován jak z dotačního programu Podpora aktivit v oblasti prevence rizikového chování dětí a mládeže z rozpočtu Moravskoslezského kraje, tak z rozpočtu školy.[311]

Základní škola T. G. Masaryka

Novou přírodovědnou učebnu získala Základní škola T. G. Masaryka na Riegrově ulici. Byla slavnostně otevřena 18. června. Učebna měla za cíl podnítit v dětech badatelský zájem o přírodu, rozšířit jejich znalosti v oblasti ochrany životního prostředí a vytvořit návyky k jeho ochraně. Vznikla i díky finanční podpoře Moravskoslezského kraje a statutárního města Opavy v rámci projektu *Dětské přírodovědné bádání aneb Motýl, voda, bříza, myš, zkoumáním víc pochopíš*. Učebna byla vybavena interaktivními modely a hrami, na jejich vytváření se podíleli učitelé i žáci ZŠ TGM. Uživatelé se tak mohli těšit na modely zvířat i hub, herbáře rostlin a sbírku hornin z okolí Opavy. Nechyběl ani hvězdářský dalekohled a technika na nahrávání a reprodukci zvuků přírody. Učebna navázala na předchozí projekt *Blíže k přírodě*, jehož součástí bylo vybudování výukového areálu pro ekopedagogické aktivity na školním pozemku ZŠ TGM na ulici Mírová. Areál pravidelně využívaly opavské základní i mateřské školy a pořádaly se v něm i akce pro veřejnost.[312]

Škola otevřela **speciální 1. třídu** pro žáky se specifickými potřebami. Do třídy byli i v průběhu roku zařazováni žáci s diagnostikovanou vývojovou poruchou učení a vývojovou poruchou učení na podkladě řečové vady. Vyučoval zde speciální pedagog, který měl zkušenosti jak s prací s žáky s logopedickými problémy, tak s poruchami učení. O zařazení dítěte do speciální třídy rozhodoval ředitel školy na

[311] Hláska č. 12, 2014, s. 30
[312] Hláska č. 5, 2014, s. 9 a také http://www.opava-city.cz/cs/hned-dve-opavske-skoly-na-zaver-skolniho-roku-slavnostne-otevrely-nove-zazemi, publikováno 25. 6. 2015

základě žádosti zákonného zástupce a písemného doporučení školského poradenského zařízení.[313]

Základní škola a mateřská škola při zdravotnickém zařízení, Olomoucká 88

Škola oslavila 30. května **padesáté výročí** od svého založení. Zájemci si u této příležitosti mohli prohlédnout školu a dětské oddělení Psychiatrické nemocnice v Opavě, kde se dozvěděli zajímavé informace o její existenci i současném dění. V následném kulturním programu mohli zhlédnout vystoupení žáků a pedagogů školy či pěvecký sbor Studánka ze ZŠ Mařádkova.[314]

Základní škola Otická

Poznávat ptáky se učili žáci Základní školy Opava na Otické ulici. Umožnil jim to grant statutárního města Opava nazvaný **I ptáci chtějí žít s námi**. Žáci se díky němu učili poznávat druhy ptáků a zjišťovali, jak přezimují a čím se živí. Projektu se účastnili žáci sedmého ročníku školy, kteří navštívili ostravskou zoo. V pracovních činnostech pak pro ptáky vyrobili krmítka. Ta byla rozmístěna ve školních zahradách a v parku, kde je budou žáci čistit, ale také pozorovat, jací ptáci na ně létají a co jim chutná.[315]

Projekt **Čteme babičkám** uspořádaly žákyně školy v domově pro seniory na Rooseveltově ulici v Opavě. S nápadem přišla děvčata ze 7. A. Od začátku února začala vždy v úterý odpoledne s knížkami pod paží docházet ze školy rovnou do domova důchodců. Po domluvě s terapeutkami domova měla vždy dvojice děvčat „svou“ babičku, se kterou si povídala a také jí četla knížky. Postupně přečetly Ezopovy bajky, Staré pověsti a báje, Werichovo Fimfárum, Exupéryho Malého prince i Nezvalovy verše. Klientky domova se na děti velice těšily a bylo vidět, jak se mezi nimi vytváří křehké pouto. Spolupráci, bohužel, pro tento rok ukončila plánovaná rekonstrukce domova a dočasné přestěhování klientek na jiná místa.[316]

[313] Hláska č. 9, 2014, s. 31
[314] Hláska č. 5, 2014, s. 26
[315] Hláska č. 3, 2014, s. 30
[316] Hláska č. 7-8, 2014, s. 27

Základní škola Šrámkova

ZŠ Šrámkova se zapojila do projektu připomínajícího **holocaust**. Projekt spustila irská organizace Holocaust Education Trust Ireland (HETI) ve spolupráci se Vzdělávacím a kulturním centrem Židovského muzea v Praze. Zapojeným školám zdarma poskytla cibulky žlutých krokusů, které jsou připomínkou 1,5 miliónu židovských a tisíců dalších dětí, které zemřely během holocaustu. Žlutá barva květů připomínala žlutou Davidovu hvězdu, kterou museli Židé během nacistické vlády nosit. „Cibulky do truhlíků zasadili žáci ekotýmu naší školy spolu s třeťáky. Na školním pozemku předem připravili záhon ve tvaru židovské hvězdy. O květiny se bude starat ekotým a žáci v rámci výuky pěstitelství," uvedla ředitelka školy Ivana Chramostová a dodala, že zapojení mládeže do sázení cibulek krokusů a pozorování, jak květiny rostou, podporuje získávání znalostí o vzájemné toleranci a respektu ve společnosti. V Irsku, kde projekt začal, cibulky krokusů vykvetou na konci ledna nebo na začátku února – tedy kolem Mezinárodního dne holocaustu (27. ledna). V našich klimatických podmínkách krokusy vykvétají většinou v období února až dubna. „Až budou lidé u školy obdivovat květiny, budou to právě děti, které je mohou poučit a vysvětlit jim, co krokusy u naší školy symbolizují," uzavřela ředitelka.[317]

Únorová Hláska informovala, že škola byla **líhní skvělých písařů**. Klára Odehnalová z 9. třídy ZŠ Šrámkova byla dokonce několikanásobnou mistryní v psaní na klávesnici, psala rychlostí okolo 600 úhozů za minutu a zvládla i cizojazyčné diktáty. Svůj talent rozvíjela už několik let a denně na počítači psala i dvě hodiny. Kromě ní takto trénovaly čtyři desítky žáků pod vedením učitelky Karin Solné. Základní škola vyučovala psaní jako nepovinný předmět od čtvrté třídy. Zájem žáků byl obrovský, v roce 2013 se přihlásilo ze čtvrtých a pátých tříd celkem 45 dětí, a aby se jim trenérka mohla věnovat, musela vybrat jen polovinu z nich, která se vejde do jedné písárny. Opavští písaři se začali velice brzy pravidelně umisťovat na předních příčkách talentových soutěží. V roce 2009 se písaři nominovali dokonce na Mistrovství světa do Pekingu. Vrcholem jejich úspěchu bylo vítězství na Mistrovství světa ve zpracování textů v belgickém Gentu v roce 2013, kterého se zúčastnilo celkem 31 zemí ze čtyř světadílů, kde dosáhli na stupně vítězů celkem dvanáctkrát. Klára Odehnalová se stala absolutní mistryní světa v žákovské kategorii, byla nejúspěšnější ve všech disciplínách. Lukáš Piwowarski, žák 9. třídy, získal zlatou medaili a tři bronzové, Tereza Tomanová si vybojovala bronz.[318]

[317] Hláska č. 1, 2015, s. 30
[318] Hláska č. 2, 2014, s. 14 - 15

Žákyně školy **Nikol Ausficírová** a **Barbora Macháčková** pod vedením Jany Hopjanové Chráskové uspěly ve 42. ročníku Mezinárodní dětské výtvarné výstavy Lidice 2014 a získaly medaili Lidická růže. Porota letos posuzovala 27 868 prací ze 77 zemí. Udělila také Základní škole Šrámkova Medaili za kolekci grafiky, kterou tvořily práce Kristýny Červeňákové, Daniely Danzerové, Andrey Frankové, Jany Hopjanové a Natálie Pflégrové. Všechna děvčata taktéž získala čestné uznání. V rámci předávání medailí byly uděleny i speciální ceny pěti vítězům webového hlasování na internetovém serveru Alík.cz, kde měly děti samy možnost hlasovat a vybrat si své favority. „Absolutní vítězkou hlasování se stala Nikol Ausficírová, která tak pro školu získala hlavní cenu – 10 tisíc korun od partnera soutěže Nadace Agrofert," uvedla ředitelka ZŠ Šrámkova Ivana Chramostová s tím, že získané peníze škola využije pro další rozvoj výtvarných činností.[319]

Písařky ze **ZŠ Šrámkova** obhájily, již potřetí v řadě, titul mistryň republiky. Na soutěžním klání v Karviné v konkurenci více než šedesáti školáků s naprostým přehledem zvítězily ve všech disciplínách, bodovaném tréninku i desetiminutových opisech. Absolutní mistryní republiky se stala opět Klára Odehnalová a družstvo děvčat z celkového počtu sedmnácti zúčastněných získalo zlaté medaile a putovní pohár již natrvalo. Děvčata vyhrála také celorepublikovou soutěž, která byla určena pro střední školy a mladší talentované děti. Tuto soutěž vyhrály opavské žákyně již podruhé.[320]

Žáci základní školy originálně ztvárnili symbol nenásilí – dva kruhy sestavili ze svých vlastních těl. Rozhodli se tak vyjádřit podporu kampani **Měsíc za mír a nenásilí**, která v České republice probíhala od 2. září do 2. října. Kampaň organizovaly humanistické organizace Svět bez válek a Komunita pro lidský rozvoj. Za úkol měla podpořit mírové a nenásilné přístupy při řešení konfliktů na jakékoliv úrovni doma i ve světě. „Naší snahou bylo šířit mezi dětmi mírumilovnost a snahu pomoci druhým. V jednotlivých třídách na toto téma probíhaly diskuse a projekce," uvedla učitelka Karin Solná. Symbol nenásilí je tvořen dvěma kruhy. Vnitřní kruh představuje jednotlivce, který by měl jednat v souladu s tím, co si myslí a co cítí. Vnější kruh pak symbolizuje společnost kolem jednotlivce.[321]

[319] Hláska č. 7-8, 2014, s. 27
[320] Tamtéž
[321] Hláska č. 11, 2014, s. 30

Škola již potřetí hostila v rámci vzdělávacího projektu **Edison** vysokoškolsky vzdělané praktikanty, studenty univerzit z Brazílie, Itálie, Vietnamu, Egypta, Španělska a Gruzie. Ve výukových blocích studenti prezentovali svoji zemi, hráli hry s žáky, zpívali, tancovali, a žáci tak měli jedinečnou příležitost rozšiřovat si svou anglickou slovní zásobu. Přínosem projektu bylo nejen získávání informací, ale také podpora mezikulturního vzdělávání, rozšíření všeobecného přehledu o rozdílech mezi národy a kulturami a samozřejmě rozvoj jazykových dovedností.[322]

Základní škola Vrchní

Škola loni získala 80 tisíc korun od Nadace Partnerství a Nestlé na realizaci projektu **Šetříme vodou!** V rámci projektu žáci celý rok měřili spotřebu vody ve škole, zaváděli úsporná opatření a studovali koloběh vody v krajině. Poté se rozhodli své zkušenosti předat také ostatním a vysvětlit jim, že nakládat s vodou hospodárně a zároveň doma ušetřit je docela snadné. To měla také ilustrovat žáky sestavená základní pravidla úspory vody. Všechny, kdo se chtěli o projektu a možných úsporách dozvědět více, pak pozvali na akci Voda kolem nás, která se uskutečnila 2. května v prostorách školy během aktivit ke Dni Země.[323]

ZŠ Vrchní se stala na týden multikulturní školou. Škola hostila šest stážistů ze Singapuru, Mexika, Řecka, Číny, Indie a Indonésie. Ve svých prezentacích, které probíhaly během vyučování v angličtině, školáci představili svou zemi, kulturu, jazyk, zvyky, národní sporty atd. Opavské děti se zase naučily základům španělštiny, řečtiny a dokonce čínštiny, ale také si mohly nacvičit tradiční tance dané země. Stážisté byli ubytováni v rodinách žáků a mohli se tak seznámit s tradičním českým prostředím. V odpoledních programech se podívali na zámek v Hradci nad Moravicí, měli možnost shlédnout Opavu z ptačí perspektivy z věže Hlásky a na rozloučenou strávili příjemný den u Stříbrného jezera. „Projekt Edison byl pro školu velmi přínosný. Doufáme, že v budoucnosti budeme moci poskytnout i dalším stážistům příležitost získat praktické zkušenosti z prostředí české školy a našim žákům možnost prohloubit si své multikulturní i jazykové znalosti," shrnul spolupráci Roman Podzemný, ředitel ZŠ Vrchní.[324]

[322] Hláska č. 12, 2014, s. 30
[323] Hláska č. 5, 2014, s. 30
[324] Hláska č. 7-8, 2014, s. 30

ZUŠ V. Kálika

Základní umělecká škola Václava Kálika si v tomto roce připomněla **90 let od svého založení**. Oslavy zahájil na konci března slavnostní koncert ve Slezském divadle. Z důvodu malé kapacity sálu se však koncertu mohli zúčastnit jen bývalí a současní zaměstnanci a rodiče žáků. Školu totiž v té době navštěvovalo 1 110 dětí a sál, do kterého by se vešla i širší veřejnost, k dispozici neměla. Opavané si však vystoupení žáků ZUŠ mohli postupně vychutnat v průběhu celého roku, kdy se v rámci oslav uskutečnily koncerty všech oddělení. Nejbližší klavírní koncert se konal 8. dubna v 17 hodin v sále školy. V úterý 20. května odpoledne škola pořádala den otevřených dveří, kdy se současně konaly přijímací talentové zkoušky. Opavská ZUŠ poskytovala základní umělecké vzdělávání v oborech hudební, taneční a literárně-dramatický. Soubory a orchestry často cestovaly po České republice a do zahraničí, děti se podívaly například na Island, Faerské ostrovy, do Japonska nebo do USA. Žáci pravidelně sklízeli ocenění na soutěžích krajské, celostátní i mezinárodní úrovně. „Více než dvě stovky absolventů odešly studovat hudbu, tanec a herectví na střední a vysoké umělecké školy a dnes patří k výborným umělcům a pedagogům, například Iva Bittová, sourozenci Čechovi, Hana Kotková, Jan Pěruška nebo Lukáš Vondráček," vyjmenoval zástupce ředitele ZUŠ Pavel Plánský. Základní umělecká škola měla nezvykle široký výběr orchestrů a souborů – akordeonové orchestry, smyčcové, dechový, kytarový, cimbálové muziky, soubor zobcových fléten a pěvecké sbory. Škola také v posledních letech založila několik festivalů. Prvním byl Magický klavír v proměnách času, který se letos konal už potřetí, o rok později vznikla hudební přehlídka Smyčcové dialogy. Letos škola založila také kytarový festival.[325]

Klavírní oddělení ZUŠ Václava Kálika uskutečnilo ve čtvrtek 27. listopadu v Knihovně Petra Bezruče již 3. ročník mezinárodního opavského klavírního festivalu **Magický klavír v proměnách času**. Na letošním festivalu se představilo 92 mladých nadějných hudebníků z 27 základních uměleckých škol z celé ČR a žáci z Polska a Slovenska. V celodenním programu se uvedl také hudební skladatel Petr Bazala a festival vyvrcholil podvečerním koncertem polského klavíristy Slawomira Wilka. V programu se objevily všechny hlavní styly od baroka až po dnešní dobu v různých nástrojových obsazeních a také vlastní skladby či improvizace žáků. Festival neměl soutěžní charakter.[326]

[325] Hláska č. 4, 2014, s. 19
[326] Hláska č. 11, 2014, s. 27

Od září 2014 se některá oddělení školy (oddělení dechových nástrojů, oddělení divadelně-dramatické a baletní) **přestěhovala z Matičního domu** do uvolněné budovy po Základní škole Opava, Dvořákovy sady. Po devadesáti letech tak symbolicky skončilo propojení Matice slezské, nástupkyně Matice opavské, a Hudební a pěvecké školy Matice opavské, jak zněl první název nynější ZUŠ. Tato škola, finančně podporovaná Matici opavskou, byla otevřena 1. května 1924 a sídlila v prostorách bývalého českého matičního gymnázia na Sněmovní ulici. Do prostor Matičního domu bylo přemístěno dechové, taneční a literárně-dramatické oddělení v roce 1990. Matice slezská hledala pro tuto část Matičního domu nové využití.[327]

ZUŠ Solná

Žáci školy v letošním roce sbírali ceny na několika soutěžích. Například na mezinárodní soutěži Lidice získala škola **Lidickou růži** – medaili za kolekci grafiky. Emma Flaume, Barbora Mitášová a Anna Marie Vykydalová, žákyně Zdeňky Pavlíčkové, získaly ocenění za cyklus Žáby, Veronika Lipková se Zitou Maršíkovou ze třídy Markéty Janečkové za grafiku Smetánka lékařská a vlčí mák a Kateřina Mlčochová s Janem Stuchlíkem, žáci Lenky Sýkorové, za grafiky s tématem Babiččina spižírna.

Na mezinárodní dětské výtvarné soutěži **Zawsze niebiesko, zawsze zielono**, kterou pořádala Galerie a středisko dětského výtvarného projevu v polské Toruni, uspěly v konkurenci 26 367 prací z 52 zemí světa práce Tomáše Blažka a Barbory Malíkové ze třídy Ivany Sýkorové. Své ocenění si převzala 12. května na vernisáži výstavy Ivana Sýkorová.[328]

Z letošního 21. ročníku si **Cenu Bienále fantazie 2014** ve slovenském Martině odnesli za zapracování textů Antoine de Saint-Exupéryho žáci Zuzany Tázlarové Jan Steinwirth a Ivana Bittnerová. Hlavní Cenu BIB, kterou uděluje Mezinárodní dům umění pro děti a mládež Bibiana v Bratislavě, získala Kristýna Lhotská, žačka Markéty Janečkové, za zachycení výtvarné akce Lístky, které ožily.

Po úspěchu na Krajské přehlídce výtvarných oborů ZUŠ do celostátního kola postoupily jak jednotlivé práce, tak i výtvarné řady a projekty s tématem Velké

[327] Hláska č. 11, 2014, s. 30
[328] Hláska č. 7-8, 2014, s. 26

maličkosti. „Naše škola uspěla s jednotlivostmi Jana Steiwirtha, Markéty Vítečkové, Kristýny Krejčiříkové a Pavlíny Víchové ze třídy Zuzany Tázlarové na téma Jídlo a se zvětšeninami přírodních motivů Klaudie Konečné, Marka Gjonliče, Reginy Knapíkové a Emilie Havlíkové, žáků Lenky Sýkorové," uvedla ředitelka ZUŠ Ivana Sýkorová. Taktéž postoupila i výtvarná řada žáků Ivany Sýkorové na téma Velká maličkost – rukavice a jako příklad úspěšné přípravy na talentové zkoušky na umělecké školy i portfolio Venduly Kolářové ze třídy Markéty Janečkové. Ocenění jim byla předána 18. června na vernisáži z cyklu Učitel a jeho žáci – Zuzana Bendíková a její žáci.

Středisko volného času

Středisko volného času oslavilo své **šedesátiny**. Výročí vzniku instituce sice připadlo na konec roku minulého, ale hlavní oslavy proběhly v lednu 2014. Organizace zahájila svůj provoz 31. prosince 1953 pod názvem Okresní dům pionýrů. Aby se děti měly kde scházet, zakoupilo město již v roce 1949 budovu na Husově ulici č. p. 17 od církve československé. Právě v této budově v roce 1951 zahájilo svou činnost opavské Loutkové divadlo, které zde působí dodnes. Prostory na Husově ulici pro velký zájem dětí přestaly časem dostačovat, a tak se klubovny stěhovaly v roce 1976 na Jaselskou ulici. Původní budova prošla rekonstrukcí a byly v ní zřízeny dvě stanice odborných činností – Okresní stanice mladých turistů a Okresní stanice mladých přírodovědců. Ty byly později po roce 1991 sloučeny v jednu, která se nakonec v roce 2005 stala součástí SVČ.

Středisko volného času letos slavilo prakticky po celý leden. V obchodním centru Breda & Weinstein byla instalována výstava o činnosti SVČ. Velkoformátové panely s fotografiemi a výstavka výrobků dětí mapovaly nejen historii, ale také současnost SVČ. Výstavu si lidé mohli prohlédnout s průvodcem a samozřejmě si mohli také vyzkoušet některé zajímavé výtvarné techniky. Slavnostní vernisáž výstavy proběhla 10. ledna v 16 hodin, v pátky 17. a 24. ledna SVČ přichystalo doprovodný program s vystoupeními svých souborů. Další z doprovodných akcí k oslavám jubilea byl týden otevřených dveří. Denně od 14 do19 hodin měly otevřeno budovy na Jaselské i na Husově ulici a přivítaly každého, kdo se chtěl přijít podívat do těchto prostor na zkoušky nebo tréninky jednotlivých zájmových kroužků.

Hlavní program oslav byl ale naplánován na 18. ledna, kdy ve Slezském divadle proběhl velký koncert pojatý jako přehlídka všech souborů, které v rámci SVČ působí.

Uskutečnily se hned dva koncerty – v 15 a v 17.30 hodin. V programu vystoupily také taneční soubory, folklorní soubory nebo Klub Domino. Nachystány byly také ukázky činnosti sportovních kroužků, přírodovědců nebo Opavského zastupitelstva dětí a mládeže.[329]

V letošním roce oslavil 35. výročí taneční soubor Puls, který fungoval pod Střediskem volného času.[330]

Desáté výročí trvání také oslavil bubenický orchestr Ivo Samiece BORIS.[331]

Střední školy

U středních škol jsem přistoupil k odlišnému způsobu prezentování v kronice. Vzhledem k jejich velkému množství jsem upustil od strohého referování o počtech žáků, množství oborů a vyzdvihl jsem pouze ty události, které „prosákly" ze škol až do veřejného života města, a to ve školním roce 2013/2014.

Církevní konzervatoř

V rámci festivalu Bezručova Opava vystoupili studenti i pedagogové školy s koncertem pod názvem **Procházka staletími**. Uskutečnil se ve čtvrtek 25. září 2014 v 17 hodin v aule školy. Zazněla sborová, komorní i sólová tvorba, instrumentální i pěvecká.[332]

Škola se podílela spolu s městem Opava na pořádání 18. ročníku **Mezinárodní varhanní soutěže Petra Ebena**, Opava 2014. Interpretační soutěž mladých varhaníků probíhala od 27. října do 1. listopadu.[333]

Škola také pořádala tradiční **adventní koncert**. V rámci jubilejního Roku české hudby se konal ve čtvrtek 18. prosince 2014 v 18 hodin v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie v Opavě. Zněla mimo jiné díla staré hudby českých, resp. slezských autorů jako Mazák, Plánický, ale i Brosmann či Mašát. Účinkovaly pěvecké sbory konzervatoře,

[329] Hláska č. 1, 2014, s. 19
[330] více viz kapitola Kultura, oddíl Různé
[331] Tamtéž
[332] http://www.konzervator.cz/aktuality.php?limit=15
[333] viz kapitola Kultura

sólisté z řad studentů, pedagogové i hosté. Stěžejními díly koncertu byly Laudate Pueri a Te Deum Antonína Mašáta.[334]

Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola

Školu navštívil 10. dubna **ministr zemědělství Marian Jurečka** za doprovodu náměstkyně hejtmana Věry Palkové a zástupců ministerstva, krajského úřadu a dalších regionálních zemědělských organizací. Během více než hodinové návštěvy si pan ministr prohlédl školu, zhlédl její prezentaci a následně diskutoval s vedením a hlavně se studenty školy. „Akce proběhla ve velmi příjemné atmosféře a ze strany zástupců ministerstva zemědělství měla velmi pozitivní ohlas nad současnou podobou a úspěchy opavské zemědělské školy. Návštěva pana ministra a diskuse s žáky byla odměnou za výsledky, jichž škola dlouhodobě dosahuje," uvedl její ředitel Arnošt Klein.[335]

Mendelovo gymnázium

Učitelé a žáci Mendelova gymnázia na konci roku 2013 zorganizovali již 5. ročník **Přírodovědné soutěže** určené pro žáky 9. tříd základních škol na Opavsku. V tomto školním roce se soutěže zúčastnilo 21 tříčlenných týmů, které měly za úkol řešit teoretické i praktické úkoly z fyziky, biologie a chemie. Vítězem celé soutěže se stalo družstvo ZŠ Otická, druhé místo obsadil tým ze ZŠ Vrchní a třetí skončilo družstvo ze ZŠ Opava-Kylešovice. Ve fyzice získalo v teoretické části maximální počet bodů družstvo ze ZŠ Mařádkova, s praktickými úkoly si nejlépe poradilo družstvo z Církevní základní školy sv. Ludmily z Hradce nad Moravicí. V biologii si v teoretické části nejlépe vedlo družstvo ze ZŠ Raduň, v praktické části nejlépe zabodovaly týmy ze ZŠ Opava-Kylešovice a ze ZŠ Otická. V teoretické části chemie získalo maximální počet bodů družstvo ze ZŠ Ilji Hurníka, s praktickou částí si nejlépe poradil tým ZŠ Otická. Součástí hodnocení letos byla také videa s fyzikální tematikou. „Z celkového počtu čtrnácti přihlášených videí bylo obtížné vybrat ta nejlepší. Maximální bodové ohodnocení získalo video ze ZŠ Otická pod názvem První táborová elektrárna, jejímž autorem je Pavel Štěpánek. Stejné bodové ohodnocení získalo video pod názvem Generátor elektrického proudu, které vytvořil Tomáš Gace ze ZŠ Šrámkova, a také video týmu ze ZŠ Hradec nad Moravicí s kapitánem Ondřejem Kušnírem nazvané Odraz a absorbce různých světelných barev," vyjmenovala Danuše Černínová

[334] http://www.konzervator.cz/aktuality.php?uname=ADVENTNI-KONCERT-OPAVA-155
[335] Hláska č. 5, 2014, s. 9

z Mendelova gymnázia a doplnila, že v příštím ročníku přírodovědného klání si týmy budou moci připravit videa s chemickou tematikou. Na soutěž finančně přispělo také statutární město Opava.[336]

Mendelovo gymnázium si letos připomnělo **130. výročí založení** českého gymnaziálního školství v Opavě a ve Slezsku. V rámci oslav škola uspořádala kromě kulturního programu také pamětní výstavu absolventů. Oslavy proběhly ve dnech 28. a 29. března.[337] Po oba dny byl v budově gymnázia připraven pestrý program, ve kterém se studenti s pedagogy snažili příchozí nejen pobavit, ale i přimět k zamyšlení a zprostředkovat prožití nevšedních zážitků. Každá třída si připravila svůj program, ve kterém představila svět iluzí a klamů, podával se tradiční anglický čaj o páté a španělské tapas. Zájemci se naučili několik základních frází v různých jazycích, které se jim mohou při cestování hodit, nebo si mohli poslechnout vystoupení školního pěveckého sboru Luscinia. V zážitkové černé hodince si mohli ohmatat portrét Mony Lisy a zjistit tak, jak svět vnímají nevidomí. Aktivity škola sestavila tak, aby si vybral úplně každý. Starší si například mohli vyzkoušet jízdu na skateboardu, prarodiče mohli vzít své vnuky na výtvarku a tak podobně. Zhruba tříhodinový program se postupně opakoval, aby každý návštěvník stihl vše, o co má zájem. V doprovodném programu se škola navíc pokusila překonat rekord, a to třicetihodinovým maratonem fyzikálních pokusů. „Naše oslavy nemají být muzejní přehlídkou. Chtěli bychom, aby návštěvníci využili možnosti a zkusili si opět hrát, vrátit se alespoň na chvíli do školních lavic," pozvala pedagožka školy Jana Prošvicová. K oslavám gymnázium připravilo i výstavu fotografií.[338]

Tým mladých fyziků Mendelova gymnázia se probojoval do celosvětového finále ve Velké Británii ve fyzikální soutěži **Turnaj mladých fyziků**. Tato nejtěžší středoškolská fyzikální soutěž je soubojem pětičlenných družstev v nejlepším řešení zadaných 17 problémů. Má za úkol simulovat skutečné vědecké diskuse, a také proto se celá odehrává v angličtině. Opavský tým ve složení Jan Mazáč (kapitán), Daniel Štěrba, Dalibor Repček, Adam Šťastný a Tomáš Lamich koučován ředitelem Mendelova gymnázia Petrem Pavlíčkem se probojoval přes domácí a regionální kolo do celostátního kola pořádaného od 9. do 11. dubna v Chebu, kde se setkal z gymnazisty z Prahy a Chebu. Celé národní kolo hodnotila porota složená z profesorů a vysokoškolských učitelů fyziky, která určila jednoznačným vítězem mladé fyziky

[336] Hláska č. 2, 2014, s. 30
[337] pozvánka viz Hláska č. 2, 2014, s. 27
[338] Hláska č. 3, 2014, s. 19

z Mendelova gymnázia. Opavský tým se tak mohl chystat na celosvětové finále, které se uskutečnilo ve Velké Británii, ve městě Shrewsbury.[339]

Něžný svět matematiky. Tak se jmenovaly interaktivní kurzy, které společně připravily Mendelovo gymnázium, Dolní oblast Vítkovice a VŠB-TO v areálu Landek parku. Návštěvníci se díky kurzu mohli dozvědět, co má společného šnek a matematika, jak úzká je hranice mezi dokonalým uspořádáním a chaosem nebo jak vypadaly číslice ve starém Egyptě. Návštěvníci si mohli zdarma zahrát matematické hry, vyzkoušet hlavolamy a dozvědět se zajímavosti z historie i současnosti matematického světa. Průvodci je postupně provedli jedenácti síněmi, mezi kterými se nacházely například Síň chaosu nebo Síň slávy. Akce se konala každý den od 10 do 16 hodin až do 30. září.[340]

Studenti MGO se oddávali snění o matematice. Zájemci z řad žáků 9. ročníku ZŠ a studentů SŠ měli možnost přihlásit se na pravidelná setkávání s netradiční matematikou, které pořádalo Mendelovo gymnázium spolu s Matematickým ústavem Slezské univerzity pod názvem **Matematické snění**. Besedy, které vedli vysokoškolští studenti a učitelé, byly zaměřeny nejen na řešení přípravných úloh k maturitě, ale účastníci se mohli seznámit také s novinkami a zajímavostmi z matematiky, osvojit si algoritmy logických her či si vyzkoušet různé typy hlavolamů. Výuka podle rozdělení do věkových kategorií probíhala v odpoledních hodinách v přízemí Mendelova gymnázia.[341]

Obchodní akademie a SOŠ logistická

Obchodní akademie a SOŠ logistická byla jednou ze 45 škol, které se zapojily do projektu **ACTIVE CITIZENS**. Smyslem tohoto tříletého projektu podpořeného z prostředků Evropské unie bylo naučit studenty středních škol nemyslet pouze na sebe, ale učit se aktivnímu občanství. Studenti si tak připravili několik aktivit pro Opavany – kurzy základů etikety pro deváťáky, návštěvy domovů důchodců s kulturním vystoupením nebo vytištění sborníků veršů Josefa Veselého a Jany Schlossarkové. Tou největší akcí však bylo IUVENIS URBI – Pohodové odpoledne nejen pro seniory, které se uskutečnilo ve čtvrtek 15. května od 15 hodin v kině Mír. V programu vystoupil pěvecký sbor DOMINO, orchestr ZUŠ Václava Kálika BOU-

[339] Hláska č. 5, 2014, s. 8
[340] Hláska č. 7-8, 2014, s. 7
[341] Hláska č. 10, 2014, s. 30

BAND, mažoretky, Jana Schlossarková a seniorky z Bolatic, které si připravily pásmo písní a povídání v dialektu.[342]

Slezské gymnázium

Slezské gymnázium uspořádalo výstavu o **Berlínské zdi**. Na dvanácti panelech návštěvníky výstava seznámila s okolnostmi vzniku a proměnami Berlínské zdi, s výraznými osobnostmi, které se zapsaly do její historie, ale také s poválečnými dějinami rozděleného Německa. Panely obsahovaly nejen vysvětlující text, ale také řadu unikátních dobových fotografií, karikatur a úryvků z československého tisku. „Výstava dokumentární formou zachycuje toto násilné rozdělení Berlína a jeho dopad na životy lidí. Naši studenti vždy na začátku pronesou úvodní slovo v němčině a češtině. Skupinky žáků pak budou pracovat s výukovými materiály a pracovními listy, které je přitažlivou formou vtáhnou do tématu," popsala pedagožka Slezského gymnázia Monika Martínková. Expozici bylo možné po předchozí domluvě navštívit ve dnech od 14. až 24. ledna. Výstava vznikla v rámci projektu Moderní dějiny do škol, který byl hrazen z peněz Evropské unie a rozpočtu ČR.[343]

Slezské gymnázium ve spolupráci se SKI Klubem Opava připravilo v rámci projektu HEALTHY LIFESTYLE dne 12. února lyžařské závody s názvem **S Euroregionem na vrchol**. Na start sportovního klání se postavilo celkem 115 závodníků z jedenácti opavských základních a středních škol a Gymnazia nr. 1 z polských Rydultow. Závodníci se museli poprat nejen s nepříliš příznivými sněhovými podmínkami, ale hlavně se dvěma koly obřího slalomu. Soutěžilo se ve čtyřech kategoriích. V soutěži jednotlivců středních škol získala první příčku v kategorii dívek Kateřina Melová a mezi chlapci byl nejlepší Nikolas Tilkeridis, oba ze Slezského gymnázia. V kategorii základních škol si 1. místo odnesla Ema Šťastná a Matěj Weinert, žáci ZŠ Englišova. Titul nejlepší střední škola si odneslo Slezské gymnázium, v kategorii základních škol ZŠ Englišova. Tuto akci, která probíhala pod záštitou primátora města, spolufinancoval Fond mikroprojektů v Euroregionu Silesia v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko.[344]

Pan Kaplan má třídu stále rád. Tak se jmenovalo představení inspirované známou humoristickou knihou Leo Rostena, které secvičili studenti pod vedením Lenky

[342] Hláska č. 5, 2014, s. 8
[343] Hláska č. 1, 2014, s. 21
[344] Hláska č. 2, 2014, s. 31 a Hláska č. 3, 2014, s. 31

Weiglhoferové a předvedli v opavském Klubu Art. Představení se uskutečnilo 1. října a pro úspěch bylo reprízováno.[345]

Slezské gymnázium organizovalo již 4. ročník **mezinárodních zkoušek DELF Scolaire** z francouzského jazyka. Zkoušky byly určeny žákům ZŠ a studentům SŠ. V úrovních A1 a A2 proběhly v pondělí 24. listopadu, v úrovních B1 a B2 v úterý 25. listopadu, a to v budově gymnázia na Zámeckém okruhu 29.[346]

Střední škola průmyslová a umělecká

Škola uspořádala 26. března **soutěž v powerpointových prezentacích**. Podobně jako v pěti předešlých ročnících vybrala odborná porota z desítek přihlášených powerpointových prezentací, webových stránek a videoklipů tucet nejzajímavějších prací, které jejich autoři představili početnému publiku. „Finálová přehlídka byla opět tematicky velmi pestrá – vždyť náměty pro své prezentace si mladí tvůrci volili podle svých zájmů," uvedl ředitel pořádající školy Vítězslav Doleží s tím, že společným cílem všech vystoupení však bylo zaujmout také přítomné diváky, protože ti nakonec svým hlasováním rozhodovali o vítězi. Již potřetí za sebou se jím stala Veronika Polášková ze ZŠ Boženy Němcové, jež se tentokrát kriticky, ale i s vtipem vypořádala s bizarním světem reklam. Diváckou porotu si vlastními verzemi hollywoodských trháků získala parta talentovaných filmařů ze ZŠ Otická a obsadila pomyslnou druhou příčku. Také třetí místo obsadila ZŠ Otická zásluhou velmi zdařilé prezentace Anastázie Štěpánkové o nedalekých Jeseníkách. V týmovém klání ve znalostech z oblasti informačních technologií vyhráli reprezentanti ZŠ v Bohuslavicích, kteří těsným bodovým rozdílem porazili žáky ze ZŠ Otická a ZŠ Boženy Němcové.

Stavíš, stavím, stavíme, nejlepšího odměníme, tak se jmenovala soutěž, jejíž 5. ročník uspořádala ve středu 11. června Střední škola průmyslová a umělecká v Opavě. „Hlavním cílem akce je probudit zájem dětí o techniku, učit je zábavnou formou technicky myslet a podpořit i jejich zručnost," řekl Vítězslav Doleží, ředitel pořádající školy a dodal: „Věříme, že minimálně část soutěžících se v budoucnu rozhodne pro studium některého z technických oborů, a bude tak mít větší šanci uplatnit se na trhu práce." Letošními vítězi se stali žáci ZŠ a MŠ Slavkov, druzí skončili reprezentanti ZŠ a MŠ Velké Heraltice a třetí místo patřilo členům týmu Církevní základní školy sv. Ludmily v Hradci nad Moravicí. Kromě sladké výhry si nejlepší

[345] Hláska č. 10, 2014, s. 11
[346] Hláska č. 11, 2014, s. 30

odnesli také hodnotné dárky od sponzorů – firem Ostroj, a. s., a BRANO. Firma OSTROJ opět věnovala každé zúčastněné škole velkou merkurovskou stavebnici typu M8.[347]

Strojka dostala **novou technickou laboratoř počítačových sítí**. Od října byla na Střední škole průmyslové a umělecké v Opavě zahájena výuka mezinárodně uznávaného programu CISCO Networking Academy. V rámci předmětu počítačové sítě budou žáci oboru informační technologie postupně absolvovat kurzy CISCO Academy ve dvou úrovních. Výuka proběhne v nově rekonstruované a špičkovou technikou vybavené laboratoři, která vznikla jako součást projektu Moravskoslezského kraje *Modernizace výuky informačních technologií*. Jednotlivé lekce budou probíhat převážně formou konzultací a praktických cvičení. „Velký důraz je kladen na schopnost samostatného studia, pochopitelně pod odborným vedením proškolených učitelů," uvedl ředitel školy Vítězslav Doleží a upřesnil, že úspěšné absolvování kurzů předpokládá dobrou znalost odborné angličtiny, neboť studijní materiály i závěrečné testy jsou k dispozici pouze v tomto světovém jazyce. Škola se realizací projektu zařadila mezi několik středních odborných škol v kraji, které svým studentům nabízí možnost přípravy na certifikované zkoušky CISCO, jež jsou obvykle součástí univerzitního studia. „Úspěšní absolventi tak budou mít mnohem větší šanci prosadit se nejen na českém trhu práce, ale vzhledem k celosvětové platnosti certifikátu se budou moci ucházet i o zaměstnání v zahraničních firmách," uzavřel Doleží.[348]

Do pokračování úspěšných **uměleckých workshopů** se pustila škola 14. a 15. října. Pro tyto účely bylo v prostorách školy a školních dílen dočasně zřízeno šest ateliérů – sochařství, papír – kniha, kresba, hračky, design a fotografie, kde 45 žáků ze sedmi základních škol vytvářelo svá díla na téma *Mé město – minulé a budoucí*. Výstava oceněných prací proběhla od 26. listopadu do 10. prosince v prostorách Základní umělecké školy na Solné ulici.[349]

Střední průmyslová škola stavební

Opavská stavební průmyslovka uspořádala 6. listopadu v rámci projektu STA GE 14 první ročník soutěže pro žáky základních škol **Najdi si svou kešku**. Po vylosování soutěžních tras dostali žáci turistické navigace a geodeti jim vysvětlili, jak s nimi

[347] Hláska č. 7 - 8, 2014, s. 27
[348] Hláska č. 10, 2014, s. 30
[349] Hláska č. 11, 2014, s. 30

pracovat a nahrát si zadané zeměpisné souřadnice jednotlivých ukrytých pokladů. Vítězem soutěže se po velkém boji stal tým ze ZŠ Zátor, druhá skončila ZŠ Oldřišov a třetí ZŠ Kobeřice. Soutěž připravily pedagožky Lucie Švancarová a Lenka Uhrová se studenty 4. ročníku oboru Geodézie a katastr nemovitostí. „Jsme velmi rádi, že zájem základních škol byl velký, a určitě budu následovat ročníky další. V pilotním kole jsme zjistili, co se dá ještě vylepšit, a budeme se snažit vše do dalších let zdokonalit," uvedla ředitelka školy Karla Labudová.[350]

Střední škola hotelnictví a služeb VOŠ Opava

Ve dnech 6. a 7. ledna 2014 ve škole proběhl další kurz pro začátečníky **nazvaný Fruit and vegetable carving**. Zúčastnilo se ho 10 studentů I. a II. ročníku oboru hotelnictví. Kurz měl již tradičně vysokou úroveň, neboť ho opět vedl nejlepší odborník na tuto kuchařskou disciplínu pan Luděk Procházka. Účastníci kurzu vyřezávali z pórku, rajčat, cibule, ředkve, kedlubny, jablek, manga, pomerančů a kiwi různými technikami ozdobné motivy, které se v praxi nejčastěji uplatňují při dekoracích rautových výrobků. O tom, že kurz a nová dovednost studenty velmi nadchla, svědčila i skutečnost, že většina z nich měla zájem i o kurz pro pokročilé.

Žáci reprezentovali školu v **mezinárodní barmanské baristické soutěži juniorů** Ahol Cup 2014 v Ostravě. Konala se dne 26. února v Clarion hotelu Ostrava. V barmanské soutěži SŠHS a VOŠ Opava reprezentovali studenti druhých ročníků Anna Holubková, Jaroslav Lassak z třídy 2. B a Matyáš Kahle z třídy 1. D. Barmanské soutěže se zúčastnilo celkem 40 soutěžících. V soutěži baristů naši školu reprezentovali Lenka Jakšová, Aleš Klement z třídy 1. D a Marie Unzeitigová z třídy 2. D. Baristické soutěže se zúčastnilo celkem dvacet soutěžících.

Ve dnech 20. a 21. března 2014 proběhlo ve škole DAKOL Petrovice u Karviné celostátní kolo **konverzační soutěže hotelových škol.** Soutěžilo se v anglickém, francouzském a německém jazyce, vždy ve dvou kategoriích podle ročníku narození. Školu reprezentovaly v anglickém jazyce Dominika Očková z 1. A a Kateřina Knoppová ze 4. A, ve francouzském jazyce Markéta Křížová z 2. A a Nicola Štenclová ze 3. A a v německém jazyce Karolína Hotová ze 3. A a Kateřina Rybková ze 4. B. Celkově škola obsadila 1. místo společně s hotelovými školami DAKOL a Poděbrady.

[350] Hláska č. 12, 2014, s. 30

Škola také vyslala žáky do celostátní soutěže **Prodavač roku 2014**, která se uskutečnila 10. dubna 2014 v Ústí nad Labem. Pořádala ji Střední škola obchodu, řemesel, služeb a Základní škola v Ústí nad Labem. Soutěže se zúčastnilo 14 škol z celé České republiky, soutěžilo celkem 49 žáků. Střední škola hotelnictví a služeb a VOŠ Opava přihlásila v letošním roce vítěze školního kola oboru Prodavač z 3. ročníku Stanislava Konečného, Michala Tomíčka, Terezu Paštěkovou, z 2. ročníku Barboru Ondřejovou a z 1. ročníku Karolínu Mesrlovou. Celkem pět žáků se připravovalo v praktických dovednostech: technice balení zákusků, bonboniéry, láhve a poštovního balíku, odhadu váhy, poznávání vzorků zboží, tipování na kontrolní pokladně, psaní cenovek aj. A jak žáci obstáli v celkovém umístění? Karolína Mesrlová získala 1. místo za 1. ročník a Stanislav Konečný 3. místo za 3. ročník.

Učňovský velikonoční jarmark uspořádali žáci i učitelé školy 15. dubna v Schinzelově domě. Na přípravě tohoto jarmarku se podíleli učitelé odborného výcviku všech středisek praktického vyučování SŠHS a VOŠ Opava. Své praktické dovednosti předvedli žáci oboru Kadeřník. Žáci oboru Kuchař navařili karlovarské a houskové knedlíky. Cukráři vyrobili velikonoční marcipánové figurky, linecká vajíčka, koláčky. Zároveň připravili listové šátečky, které pak upekli žáci oboru Pekař a Výrobce potravin. Výrobci potravin napekli a nazdobili předem velikonoční perníčky. V pondělí před jarmarkem pekaři a výrobci potravin napekli 120 velikonočních mazanců. Nejvíce práce však čekalo pekaře a výrobce potravin v den jarmarku. Brzy ráno se začalo s pečením pletýnek a dalamánků. Nakonec se dopeklo 100 mazanců, 150 pletýnek, 150 dalamánků a 130 koláčů. Celkem žáci zpracovali bez použití strojů 45 kg mouky, 3 kg droždí, 5 kg tuku a spoustu dalších surovin podle druhu výrobků.

Žáci se také účastnili 6. května celostátní soutěže **Radegast Birell cup 2014** v čepování piva, v přípravě míchaných nápojů a v běhu s pivem přes překážky. Soutěže se zúčastnilo 44 soutěžících z odborných škol Moravy a Čech. Školu za středisko Vesna reprezentovaly studentky Dominika Ovčáčková, Michaela Vítková z 2. C, Marie Unzeitigová z 2. D a Nela Došková z 1. D. Soutěž o nejsympatičtější účastnici – barmanku a výčepní – vyhrála Nela Došková. Akce se konala v areálu Střední školy potravinářské a služeb Brno. [351]

[351] http://www.sshsopava.cz/skola/akce-skoly.aspx

Střední zdravotnická škola

Žáci školy si přivezli z **krajského kola soutěže první pomoci** 2. místo. Soutěž se konala 25. dubna ve Frýdku-Místku a účastnili se jí žáci třídy 2. A oboru všeobecný asistent – Monika Drtilová, Kristýna Kalmusová, Kristýna Kučerová a David Hilbert. Pořádající škola připravila pro žáky náročný úkol. Museli se vypořádat s hromadným neštěstím, roztřídit zraněné a poskytnout jim první pomoc. V soutěži velitelů obsadila Monika Drtilová 1. příčku. Žáci se na soutěž připravovali pod vedením odborné učitelky Mgr. Heleny Glogarové.[352]

Studenti Střední zdravotnické školy si připravili v rámci **Světového dne bez tabáku**, který připadá na 31. květen, preventivní program pro žáky čtvrtých tříd základních škol. V rámci tohoto programu žáky informovali o škodlivosti kouření, připravili si pro ně křížovky a krátký kvíz k ověření znalostí. Proškolení provedli žáci 2. ZL, a to – Suchá L., Janošová M., Hellebrand M., Komár M., Stiborská T., Unruhová M., Slunská T. a Bokišová K. Studenti proškolili celkově cca 250 žáků.[353]

Studentka školy Vladimíra Osadníková přivezla z celostátního kola **Středoškolské odborné činnosti** 2. místo. V pořadí 36. celostátní přehlídka Středoškolské odborné činnosti se konala ve dnech 13.–15. června v Plzni. Vlaďka Osadníková se účastnila se svou prací na téma Kyberšikana u pubescentů a adolescentů (12–16 let) aneb Jaké důsledky může mít? a její práci vedla Mgr. Monika Gebauerová.[354]

Slezská univerzita

Podle výroční zprávy v oblasti vzdělávací činnosti v roce 2014 na SU v Opavě, podobně jako v případě většiny regionálních veřejných vysokých škol, pokračoval trend poklesu počtu studentů. „V důsledku tohoto vývoje tak v loňském roce počet posluchačů SU poprvé od roku 2008 nepřekročil hranici 7 tisíc studentů," poznamenal ve zprávě nový rektor Pavel Tuleja.

Z celkového počtu 6 547 studentů studovalo 64,24 % v prezenční formě studia a zbývajících 35,76 % ve formě kombinované. V bakalářských studijních programech pak bylo zapsáno 72,72 % studentů, v navazujících magisterských a magisterských

352 http://www.szsopava.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=128%3Appkraj&Itemid=200073

353 http://www.szsopava.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=137%3Atabak&Itemid=200073

354 http://www.szsopava.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=138%3Asoc-plzen&Itemid=200073

studijních programech 24,48 % studentů a v doktorských studijních programech 2,80 %.
Ačkoliv počet studentů studujících na SU v loňském roce poklesl, neprojevil se tento pokles v zájmu posluchačů SU o studium v zahraničí. Dá se tedy říci, že za pozitivní jev roku 2014 můžeme označit hlubší zapojení SU do mezinárodních vzdělávacích programů, o čemž svědčily také údaje o počtu vyslaných a přijatých studentů v rámci programů EU pro vzdělávání a přípravu na povolání. Celkový počet studentů, kteří byli ze SU vysláni do zahraničí, meziročně vzrostl o 9,72 % (o 17,65 % v případě LLP Erasmus), což znamená, že v loňském roce vyjelo na studijní pobyt v zahraničí 237 posluchačů SU.

Vývoj v oblasti vědecko-výzkumné činnosti považovalo vedení univerzity za mírně pozitivní. Jak je z dostupných údajů zřejmé, SU v Opavě získala v roce 2014 na granty, výzkumné projekty a další tvůrčí aktivity o 5,71 % finančních prostředků více než v roce 2013. Nejvýrazněji pak vzrostly finanční prostředky alokované do Institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace, a to o 8,35 %. K nárůstu objemu finančních prostředků došlo také u projektů financových Grantovou agenturou České republiky (5,16 %) a Moravskoslezským krajem (4,83 %). Naopak za poněkud negativní jev je možné považovat pokles podílu výdajů na vědu a výzkum na celkových výdajích SU v Opavě. Zatímco v roce 2013 tento podíl činil 15,72 % (64,8 mil. Kč), v loňském roce dosáhl výše 14,56 % (59,4 mil. Kč).

V rámci rozvojových aktivit lze vývoj v roce 2014 také chápat jako mírně pozitivní, o čemž svědčí i nárůst objemu poskytnutých finančních prostředků na projekty realizované v rámci Institucionálního rozvojového plánu SU. V případě kapitálových výdajů vzrostl v roce 2014 na SU v této oblasti objem alokovaných finančních prostředků o 13,87 % (380 tis. Kč) a v případě běžných výdajů o 13,40 %, tj. o 1,4 mil. korun. V rámci rozvojových aktivit se také SU plně zapojila do programů financovaných ze Strukturálních fondů EU. Konkrétně pak řešením projektů v Operačním programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Operačním programu Výzkum a vývoj pro inovace a v Operačním programu Přeshraniční spolupráce ČR – PR. V rámci těchto operačních programů získala SU finanční prostředky ve výši 95,5 mil. korun na běžné výdaje a 10,4 mil. Kč na výdaje investiční.

Nyní přistupme k nejzajímavějším událostem ze života univerzity.

Z Brna přišla zpráva, že 10. ledna zemřel doc. **Vladimír Šaur**, jazykovědec, který dlouhá léta působil na Ústavu bohemistiky a knihovnictví FPF SU. Rodák z Brna studoval na tamější Masarykově univerzitě češtinu, ruštinu a bulharštinu, postgraduálně pak bulharštinu na univerzitě v Sofii, kde také v letech 1965–1966 působil jako lektor češtiny. Do roku 1969 pracoval ve Státní vědecké knihovně v Brně. Jeho vědecká produkce byla z velké části orientována balkanisticky, věnoval se především sémantické morfologii a historické fonologii. Později se těžiště jeho odborného zájmu posunulo ke slovanské etymologii, onomastice a dějinám slavistiky. V Opavě na Slezské univerzitě začal působit v roce 1992 a vedle pedagogické a vědecké činnosti spojené s úsilím o rozšíření pracoviště bohemistické, respektive slavistické lingvistiky zastával s velkou vytrvalostí a mimořádnou odpovědností funkci předsedy rozvrhové komise Filozoficko-přírodovědecké fakulty. Působil také v Akademickém senátu Slezské univerzity. Byl autorem řady studijních textů, skript a dalších publikací. Za všechny zmiňme České náslovné j nebo Od indoevropštiny k slezským nářečím (hláskosloví). „V očích řady dřívějších absolventů a kolegů-pedagogů z Filozoficko-přírodovědecké fakulty SU zůstane doc. Šaur nadále nezpochybnitelnou autoritou. Pro encyklopedické znalosti, pro vždy kolegiální jednání a konečně i pro někdy nepříliš pragmatický přístup k praktickým stránkám života. Proto k němu v těchto dnech zalétá jejich vděčná vzpomínka," uvedl nekrolog v Novinách Slezské univerzity. Poslední rozloučení s Vladimírem Šaurem se uskutečnilo 16. ledna v obřadní síni městského krematoria v Brně.[355]

Matematický ústav oslavil v tomto roce 15. výročí existence jako samostatná součást univerzity. Byl zřízen rozhodnutím rektora s platností od 1. ledna 1999.

Do Opavy se vrátila, nikoliv jako historička a muzeoložka, ale jako operní pěvkyně, bývalá absolventka **Martina Kociánová**. Na jevišti Slezského divadla se představila jako Olga v novém nastudování Čajkovského opery Evžen Oněgin. Premiéra inscenace v ruském originále byla na programu 23. února.[356]

V březnu zahájila Slezská univerzita obří investici za 225 milionů korun. Šlo o **rekonstrukci části budovy na Bezručově náměstí** a výstavbu ve dvorním traktu,

[355] http://inoviny.slu.cz/index.php/udalosti/1060-odesel-lingvista-vladimir-saur-odbornik-encyklopedicke-rozhledu-a-clovek-se-srdcem-otevrenym-vzdy-dokoran

[356] http://inoviny.slu.cz/index.php/udalosti/1079-znama-absolventka-martina-kocianova-se-do-opavy-vraci-jako-olga-v-cajkovskeho-opere-evzen-onegin

kde vznikne univerzitní knihovna. Důvodem této rozsáhlé přestavby byl podle mluvčího univerzity Ivana Augustina komplikovaný provoz Fakulty veřejných politik, která neměla vlastní budovu. „Výuka probíhá v několika objektech rozesetých různě po městě, které jsou navíc odtrženy od děkanátu. Rekonstrukce budovy z počátku minulého století už byla nezbytná, aby výuka mohla probíhat podle požadavků současné doby," vysvětlil Augustin. Univerzitě také v té době chyběla centrální knihovna, každý ústav měl tu svou v jiném objektu, a jako sklad knih provizorně sloužila bývalá tělocvična. Staveniště si dodavatel převzal počátkem ledna. Na zakázce s vítěznou stavební společností Syner se sídlem v Liberci spolupracovalo na sedm desítek subdodavatelů. Ukončení stavebních prací bylo naplánováno na polovinu listopadu 2015. Stavělo se za plného provozu školy. Rozpočet se z původně předpokládaných 370 miliónů podařilo soutěží snížit na 225 miliónů, které půjdou ze státního rozpočtu. „Jde o nejrozsáhlejší investiční akci v historii Slezské univerzity," poznamenal Augustin. V první etapě stavby se rozběhla rekonstrukce pravého křídla budovy postavené v roce 1907 pro potřeby Zemského finančního ředitelství, která se do vlastnictví Slezské univerzity dostala v roce 2006. Podstatným úkolem podle vedoucího investičního oddělení rektorátu Jiřího Štefka bylo hlavně zajištění bezproblémového zásobování energiemi, tedy teplem a elektřinou, pro část zůstávající v provozu. Počítalo se totiž s novou plynovou kotelnou v podkroví, jež nahradí tu stávající, a s výstavbou nové trafostanice v suterénu, kde vzniknou prostory pro archiv. Podkroví bude dále využito pro pracovny, děkanátu pak byly vyhrazeny prostory IV. nadzemního podlaží, pod nimi bude situována nová posluchárna s kapacitou šedesát míst.[357]

Básník a pedagog **Jakub Chrobák** představil v Opavě svou třetí básnickou sbírku nazvanou Jak prázdné kolo, po ráfku. Čtení z nové sbírky se uskutečnilo 30. září 2014 od 19 hodin v Jazz Café Club Evžen na Beethovenově ulici v Opavě. „Vsetínsko-ostravský básník ve sbírce akcentuje hledání vazeb nejintimnějších a přesahujících, jako jsou láska nebo vztah k Bohu. Sbírku pokřtil literární vědec Pavel Hruška," uvedl pracovník SU pro vztahy s veřejností Martin Kůs.

V sobotu 15. listopadu zemřel **Jiří Urbanec,** jedna z největších osobností Slezské univerzity. Zasvětil svůj život studiu nejznámějšího slezského básníka Petra Bezruče, stál také u zrodu Slezské univerzity a po jejím založení byl dvě funkční období děkanem Filozoficko-přírodovědecké fakulty. I přes svůj pokročilý věk stále aktivně přednášel a dělil se tak o své celoživotní badatelské poznatky s nastupující generací

[357] Hláska č. 1, 2015, s. 14 a Hláska č. 2, 2015, s. 5

literárních vědců, kritiků i teoretiků. Zemřel po vážné nemoci ve svých dvaaosmdesáti letech.[358]

Na podzim se konaly **volby rektora** Slezské univerzity. V první volbě proti sobě stáli bývalý rektor a v té době ještě primátor Opavy Zdeněk Jirásek a Daniel Stavárek, proděkan pro zahraniční styky Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné. Ve tříkolové volbě však ani jeden z kandidátů nezískal rozhodující počet hlasů, a tak se v listopadu uskutečnila nová volba. Do ní jako protikandidáti vstoupili děkan Obchodně podnikatelské fakulty Pavel Tuleja a prorektor pro vědu a zahraniční styky Slezské univerzity Miroslav Engliš. Novým rektorem se nakonec stal **Pavel Tuleja**. Stalo se tak poprvé, kdy v čele univerzity stanul akademický pracovník, který působil v Karviné. Funkční období novému rektorovi začalo 1. března 2015.

[358] Hláska č. 12, 2014, s. 31

MLÁDEŽ

Opava měla už deset let **tým pro mládež**, který se zabýval ohroženými dětmi a řešil hlavně sociální patologii, kriminalitu dětí v regionu a prevenci jejich vzniku. Cílem tohoto týmu bylo také usnadnit sociální integraci mladistvých pachatelů a podporovat spolupráci odborníků a relevantních institucí. Klíčovými členy TM jsou Policie ČR, okresní státní zastupitelství, okresní soud, Magistrát města Opavy, městská policie, pedagogicko-psychologická poradna nebo středisko výchovné péče. „Na loňských setkáních členové TM průběžně představovali projekty a aktivity zúčastněných institucí či neziskových organizací, například projekt magistrátu a opavských strážníků s názvem Asistent prevence kriminality, který se zaměřoval mimo jiné také na děti a mladistvé z lokalit ohrožených sociálním vyloučením," přiblížila koordinátorka TM Kateřina Barabášová. Do roku 2012 tým působil pouze na území Opavy, od roku 2013 se zapojily i obce Hlučín, Vítkov a Kravaře. Zapojené instituce vytvořily analýzu kriminality mládeže na Opavsku za období pěti let, ze které vyplynulo, že děti a mladiství se nejčastěji podílejí na krádežích a poškozování cizí věci. „Poměrně novým trendem je však zvyšující se podíl násilné trestné činnosti – ublížení na zdraví, dále porušování domovní svobody a výtržnictví," hodnotí koordinátorka TM. A právě na práci s dětmi, které páchaly násilnou trestnou činnost, byl zaměřen probační program Punkt Rodina, který se členové týmu chystají rozjet na podzim letošního roku. „Půjde o intenzivní psychoterapii, kde školený lektor bude pracovat s mladými recidivisty individuálně i ve skupinkách. Opava se k tomuto celorepublikovému projektu připojila proto, že za posledních pět let tady takový program nebyl," vysvětluje koordinátorka. Na Opavsku působilo 13 % ze všech sociálních služeb Moravskoslezského kraje. Nutno zdůraznit, že převážná většina těchto služeb byla poskytována přímo ve městě Opava. „Nedostatečná síť služeb v ostatních městech s rozšířenou působností má za následek problémy při poskytování vhodných programů dětem, které je nejvíce potřebují," poznamenává Kateřina Barabášová a dodala, že členové TM budou iniciovat vznik nových služeb a programů určených dětem, mladistvým a rodinám s dětmi. Tým bude také působit na místní samosprávu nebo informovat zástupce místních škol a školských zařízení o způsobech řešení kriminality dětí.[359]

Mladým také pomáhali v Opavě **streetworkeři**. Aktivní trávení volného času a pomoc při řešení problémů v dospívání nabízeli v ulicích Opavy terénní pracovníci organizace

[359] Hláska č. 4, 2014, s. 13

Open House, o. p. s. Streetworkeři vyhledávali a monitorovali místa, kde se vyskytovaly děti a mladiství, jako jsou parky, hřiště, sídliště, nákupní centra, a preventivně tak působili proti vzniku rizikového chování. Navštěvovali také školy, kde informovali o programu Open Street Opava a nabídce služeb pro děti a mládež ve věku 12 až 20 let, které byly mladým lidem poskytovány bezplatně. Terénní sociální práce probíhala v ulicích Opavy od pondělí do čtvrtka, a to nejčastěji mezi 13. až 17. hodinou.[360]

[360] Hláska č. 4, 2014, s. 13

KULTURA

Při strukturování této kapitoly jsem dal přednost systému členění po kategoriích: instituce, festivaly, galerie, pořadatelské agentury, kluby aj.

Instituce

Kino Mír

Kino Mír provozovala agentura A.production, která patřila Martinu Žižlavskému. Program sestával z akcí nejrůznějšího druhu, od filmových projekcí z běžné distribuce přes pravidelné promítání Filmového klubu až po koncerty, přednášky nebo cestovatelské diashow. Nyní se věnujme některým akcí podrobněji. Podle slov Martina Žižlavského sál kina stále v té době neměl v Opavě konkurenci co do kapacity, která byla 565 míst.

Cestovatel **Jiří Kolbaba** se opět vrátil do Opavy. Povídání o jeho cestách doplněné projekcí snímků se v kině Mír uskutečnilo 9. dubna v 18 hodin. Fotografie zavedly diváky do desítky zemí světa. Jiří Kolbaba dosud vydal 6 publikací a na rádiu Impuls měl již mnoho let populární autorský pořad o cestování. O zážitky z cest se s Opavany podělil i tentokrát. Na své si přišli i náruživí fotografové, kterým Jiří Kolbaba poradil, jak se vyvarovat častých chyb a dovézt si ze svých cest co nejlepší fotografie krajin, lidských tváří či postav. Závěr setkání byl věnován vědomostnímu kvízu o ceny, sestaveného z vyprávění cestovatele.

Akustický koncert předvedla v kině Mír slovenská skupina **Team & Paľo Habera**. Skladby v akustickém provedení skupina na podzim odehrála ve dvacítce větších měst, na jaře 2015 se plánovala vydat do deseti menších sálů. „Písně Teamu v nejryzejší akustické podobě si získaly srdce návštěvníků koncertů a uvolněná, přátelská atmosféra proměnila každý koncert v jednu velkou společnou party, kdy smích střídal emoce a sál zpíval společně s Teamem všechny jejich songy," uvedli ke koncertu pořadatelé.[361]

[361] Hláska č. 4, 2014, s. 20

Kino Mír představilo 5. května **Svaté neřesti**. Diváci mohli během představení pátrat, zda si dokážou svůj život přestavit bez potěšení, jako jsou čokoláda nebo facebook. Herecky se o to pokusili kromě Bořka Slezáčka a Braňo Poláka, známých například z muzikálu Děti ráje, také dvě opavské rodačky – Genny Ciatti a Dominika Býmová. Podle pořadatelů šlo v komedii o to, co se stane, když se lidé budou chtít stát lepšími.[362]

Jako dárek k 25 letům trvání věnovala Charita Opava občanům města pořad, jehož protagonisty byli **Zbygniew Czendlik** a Pavel Helan. Populární lanškrounský děkan Zbigniew Czendlik byl původem z Polska, v Čechách ale sloužil již od roku 1992. Známý byl krom jiného účinkováním v televizních pořadech Bolkoviny, Krásný ztráty nebo Uvolněte se prosím, sám ale také v televizi NOE moderoval talk show Uchem jehly. V Opavě premiérově vystoupil také v roli spisovatele. Představil zde svou novou knihu, která vyšla pod trochu provokativním názvem *Postel, hospoda a kostel*. V pořadu jej doprovodil finalista soutěže *Česko-Slovensko má talent* Pavel Helan. Setkání proběhlo 5. listopadu od 18 hodin.[363]

Knihovna Petra Bezruče

Instituce se skládala z hlavní budovy a tří poboček: v Kateřinkách, Kylešovicích, na Olomoucké ulici a z pěti místních knihoven – v Komárově, Milostovicích, Suchých Lazcích, Malých Hošticích a Vávrovicích. Ke knihovně patřilo také Kulturní zařízení minoritský klášter. V hlavní budově se nacházelo několik oddělení: Oddělení pro dospělé čtenáře, Oddělení pro děti a mládež, Studovna, Multimediální studovna a veřejný internet a Mediatéka se zvukovou knihovnou.

V roce 2014 dostala knihovna od svého zřizovatele příspěvek na činnost ve výši 13 miliónů korun, na knihovní fondy vynaložila necelých 2,5 miliónu (43,18 Kč na obyvatele). Příjmy z vlastní činnosti tvořily 1,412 miliónu korun. Z jiných zdrojů knihovna obdržela částku téměř 1,8 miliónu na zajištění regionální funkce a 12 000 Kč na nákup dokumentů pro zvukovou knihovnu.

V investiční oblasti knihovna spolufinancovala rekonstrukci části skladu, vzniklo nové bezbariérové pracoviště pro oddělení nákupu a zpracování a byly nainstalovány dva

[362] Hláska č. 5, 2014, s. 27
[363] Hláska č. 11, 2014, s. 26

biblioboxy před pobočky Kylešovice a Olomoucká. Před hlavní budovu byl umístěn další bibliobox, neboť ten stávající pro vrácení knih nedostačoval. Byly realizovány všechny naplánované akce v rámci oprav a údržby svěřených prostor.

V knihovně se v roce 2014 zaregistrovalo **8 608 čtenářů** (14,9 % z počtu obyvatel), z toho 1 993 čtenářů do 15 let (23,2 % z celkového počtu registrovaných uživatelů). V roce 2014 navštívilo knihovnu 426 017 uživatelů, z toho 201 959 bylo fyzických návštěv čtenářů, z toho 167 439 uživatelů navštívilo provozy knihovny za účelem výhradně půjčovních služeb. Celkově čtenáři realizovali 543 209 výpůjček. Pro srovnání: v roce 2013 využilo služeb knihovny 8 825 uživatelů, z toho do 15 let věku jich bylo 2 057. Celkem bylo realizováno 542 911 výpůjček.[364]

Ke konci roku 2013 ukončila knihovna správu **Kulturního zařízení minoritský klášter**. „Objekt knihovna neprovozuje z důvodu navrácení v rámci církevních restitucí. Uzavření tohoto provozu se podepsalo na příjmech krátkodobých pronájmů i návštěvnosti akcí sálů, které provozujeme," uvedla výroční zpráva knihovny.

Knihovna pořádala nebo spolupořádala množství kulturních akcí, nyní zmiňme některé z nich.

Knihovna hostila další z cyklu cestovatelských přednášek, a sice o **ostrově Borneo**. Se svým putováním po Borneu seznámil posluchače **Petr Lynxxi Pavliska** v úterý 11. února od 18 hodin v sále knihovny. Mladý přírodovědec byl i nadšeným fotografem. Snímky zachycující přírodu exotického ostrova si návštěvníci mohli prohlédnout na fotografické výstavě v prostorách knihovny od 1. do 28. února.[365]

Knihovna připravila pro čtenáře opět oslavu svého svátku v březnu. V rámci 5. ročníku celostátního projektu **Březen – měsíc čtenářů** byla připravena celá řada akcí. Už poslední středu v únoru v knihovně vyrostla nová prostorová instalace nazvaná Bydlíme s knihou, kterou z vyřazených knih vytvořili žáci ZUŠ V. Vančury z Háje ve Slezsku, pedagogové a knihovnice. „Podobný projekt jsme realizovali již v loňském roce a objekty vzbudily velký zájem laické i odborné veřejnosti. Bylo nám líto vyřazené knihy definitivně vyřadit z našich fondů, trpělivě je proto již několik let schraňujeme ve skladech, aby mohly potěšit návštěvníky knihovny v jiné než běžné podobě," uvedla ředitelka knihovny Zuzana Bornová. Fotografickou výstavu v hlavní budově

[364] Výroční zpráva, s. 4
[365] Hláska č. 2, 2014, s. 27

prezentovala Lucie Tydlačková. Výstava **Lidé z New Yorku, Cesty mých dnů a lidé, které na nich potkávám**, byla shrnutím volné tvorby autorky posledních několika let.
Na otázku **Konfliktů v partnerství ve světle východní filosofie a moudrosti** se ve své přednášce zaměřil Pavel Kovář, který se od roku 1996 intenzivně věnoval východní kultuře, filosofii a spiritualitě. Po dobu tří let studoval v jógových ašramech v Indii védskou filosofii a psychologii pod vedením zasvěcených mistrů. V současnosti působil jako nezávislý lektor a instruktor jógy v České a Slovenské republice. Součástí přednášky bylo rovněž promítání spojené s besedou a diskusí.
Cestovatelská beseda manželské dvojice Moniky a Jiřího Vackových návštěvníky zavedla na Jamajku, třetí největší ostrov Karibiku, který manželé projeli na populárních skládacích kolech. Přednášku nazvali **Jamajka – Afrika v Karibiku.**
Pro školní mládež byly připraveny dvě přednášky **Kyberšikana aneb Predátor na obzoru**, kterou vedl Slavoj Raszka, kazatel Církve bratrské v Třinci a lektor organizace ACET ČR a lektor projektu E-bezpečí Univerzity Palackého v Olomouci. Pobočka v Opavě-Kateřinkách připravila pořady určené pro všechny věkové kategorie. V přednášce **Křížem krážem Ekvádorem a Galapágami aneb Veterináři na cestách**… známý opavský veterinář Radomír Hynar představil svou cestu po Jižní Americe.
Pro dámy a všechny příznivce „ženské četby“ byla připravena **Dámská jízda s Hanou Vaňkovou**. Pro maminky s dětmi knihovna připravila tradiční středeční setkání na téma **Hrátky se zvířátky**. Malí čtenáři se mohli zapojit do soutěže **Lovci perel**. „Dětská oddělení naší knihovny připravila vybrané tituly knih, které označila samolepkou ‚perlorodka‘. V průběhu celého roku si budou moci soutěžící děti zvolit, které knihy budou číst. Ke každé knize zároveň obdrží hrací kartu, na níž budou připraveny vědomostní otázky. Po zodpovězení otázek a kontrole odpovědí obdrží perlu. Získané perly si navléknou na provázky označené cedulkou se svým jménem, umístěné na oddělení, se kterým soutěží,“ popsala soutěž ředitelka knihovny.[366]

Noc s Andersenem byla letos věnována Lichožroutům. Bádání nad populací těchto pohádkových postaviček z knihy Pavla Šruta bylo určeno nejlepším dětským čtenářům a pravidelným účastníkům soutěží. Akce se konala již po dvanácté v pátek 4. dubna na oddělení pro děti a mládež v Knihovně Petra Bezruče. Tentokrát zde noc strávily tři desítky malých čtenářů. Pro mladé čtenáře bylo připraveno kromě pěti soutěžních disciplín, které vyvrcholily hledáním schovaného pokladu v parku u minoritského

[366] Hláska č. 3, 2014, s. 9

kláštera, také čtení úryvků z připravených knih. Hlavním hostem večera byl známý opavský ilustrátor Bořek Frýba, který se letos stal patronem akce.[367]

Knihovna na léto také připravila akci nazvanou **Vezmi knihu na prázdniny**. V roce 2013 v rámci aktualizace knihovního fondu vyřadila řadu detektivek, románů pro ženy i knih pro děti, které volně zpřístupnila od letošního roku v prostoru městské plovárny. Nedočtenou knihu nebylo nutné vracet zpátky. Čtenáři ji mohli vrátit po dočtení doma, nebo třeba nevracet vůbec a dát ji k přečtení někomu dalšímu. Pokud se jim kniha zalíbila natolik, že si ji vzali třeba na výlet nebo dovolenou, mohli zaslat fotografii na facebook knihovny. Nejlepší fotografie a příspěvky byly na konci letní sezony odměněny.[368]

Oddělení pro děti a mládež pro své čtenáře připravilo od září do listopadu novou tříměsíční soutěž s názvem **Za strašidly našich hradů a zámků**. Děti se pomocí tří kol seznámily s nejznámějšími strašidly našich hradů a zámků. Zdolávaly vědomostní úkoly, ale i kreslily podle vlastní fantazie. Soutěž probíhala ve dvou věkových kategoriích. V prosinci pak byli ve velkém sále Knihovny Petra Bezruče vyhlášeni nejlepší soutěžící. Od září také knihovna ve spolupráci s Bořkem Frýbou nachystala pro malé čtenáře překvapení. Každé tři měsíce nalezli na jejích webových stránkách i v dětských odděleních na všech pobočkách časopis plný hádanek, kvízů, křížovek, básniček a příběhů s názvem Knihovnický skřítek Knihomílek.[369]

Týden knihoven od 6. do 10. října nabídl řadu akcí a představil nové služby pro čtenáře. Na webu knihovny byla opavské veřejnosti představena exkluzivní edice bezručian, vydaná u příležitosti významných jubileí Petra Bezruče. Tisky byly doplněny originálními grafickými listy předních českých grafiků. Další novinkou bylo půjčování e-knih přes online katalog. „Registrovaní čtenáři si mohou vypůjčit elektronické knihy ze současné produkce českých nakladatelů online. Propojením s katalogem eReadingu.cz budou mít k zapůjčení stovky titulů e-knih včetně novinek a bestselerů od Stoletého stařík a Analfabetky od J. Jonassona až po Vyhnání Gerty Schnirch od Kateřiny Tučkové. Jedná se o pilotní provoz, proto uvítáme zpětnou vazbu a reakce," uvedla ředitelka knihovny Zuzana Bornová. E-knihy byly dostupné z katalogu knihovny Carmen, jejich seznam byl na webových stránkách knihovny. Služba byla pro registrované čtenáře Knihovny Petra Bezruče zdarma. Vypůjčit si bylo možno

[367] Hláska č. 4, 2014, s. 20
[368] Hláska č. 6, 2014, s. 26
[369] Hláska č. 9, 2014, s. 20

maximálně dva tituly, a to na dobu 21 dnů. V Týdnu knihoven bylo vyhlášeno druhé kolo soutěže Za strašidly našich hradů a zámků. Veřejnost se ve čtvrtek 9. října mohla zúčastnit setkání s cestovatelskou rodinou Márových nazvaného **Jaká je Amerika?** Cestovatelskou besedu připravila i pobočka knihovny v Kateřinkách. Opavský veterinární lékař a vášnivý cestovatel Radomír Hynar na ní účastníky zavedl do Jižní Ameriky a nabídl prostřednictvím diapozitivů a fotografií nevšední podívanou na tamní faunu a flóru. Akce s názvem **Kostarika a Panama-Darién Gap, nejneprobádanější část pralesa na hranicích s Kolumbií**, se konala v úterý 7. října v 16.30 hodin.[370]

Knihovna vyhrála titul **Rozkvetlá knihovna 2014**. Cílem 3. ročníku stejnojmenné soutěže, která je vyhlašována Svazem květinářů a floristů a Svazem knihovníků a informačních pracovníků, bylo ukázat, že i ve veřejných knihovnách je možné vytvořit kultivované prostředí. Opavská knihovna se přihlásila do fotografické části soutěže, jejímž úkolem bylo zachytit krásu knihovny obrazem a stručným komentářem. „Samozřejmě jsme chtěli soutěž vyhrát, důležité bylo najít téma. Dost nám pomohly i propozice soutěže, které ukládaly preferovat českou květinu a zapojit floristické firmy," poznamenala ředitelka knihovny Zuzana Bornová. Ve spolupráci s mladými floristkami z firmy Decuss vznikla květinová aranžmá, která oživila interiéry půjčoven i foyeru hlavní knihovny. „Aranžmá ve studovně z březových větví bylo zvoleno tak, abychom ho mohli s malými změnami ve výzdobě udržet do Velikonoc," doplnila Zuzana Bornová. Galerie květinových vazeb a aranžmá naleznete na facebooku knihovny.[371]

Výstava **Vánoční rozjímání** byla k vidění v hlavní budově knihovny od 5. prosince do 2. ledna. Šlo o společnou výstavu žáků ZUŠ Vladislava Vančury z Háje ve Slezsku a žen Dámského výtvarného klubu při Středisku volného času. Výstava se věnovala tematice vánočních svátků a tradic.[372]

Kulturní dům Na Rybníčku

Zařízení provozoval od 1. března 2014 Martin Seidl z Ostravy.

V tomto roce se v kulturním domě odehrál 4. března koncert **Michala Horáčka**, který organizovala Opavská kulturní organizace. Horáček přijel do Opavy se svým zatím

[370] Hláska č. 10, 2014, s. 11
[371] Hláska č. 11, 2014, s. 21
[372] Hláska č. 12, 2014, s. 20

posledním projektem nazvaným Mezi námi. Projekt spatřil světlo světa v polovině loňského roku. Spíše než o klasický koncert šlo o recitál, v němž sám Michal Horáček působil jako vypravěč, autor poezie i textař. Během hodinu a půl dlouhého pořadu se pak představili také jeho hosté, jako byli Ondřej Ruml, Lenka Nová nebo František Segrado. Velká část večera byla založena na improvizaci a aktuálních nápadech. „V jedné části představí autor textů svou spolupráci se skladatelem Petrem Hapkou, v další svůj úspěšný recitál Kudykam a ve třetí svůj poslední ucelený autorský projekt Český kalendář. Představení je tak trochu v semaforovském stylu, kdy jsou všichni účastníci neustále na pódiu," přiblížil koncepci pořadu producent Petr Baránek. Michal Horáček a jeho hosté byli na pódiu v improvizovaném posezení nad sklenkou vína a jejich průvodní slova k písním probíhala formou předscén.[373]

V sále KD Na Rybníčku také vystoupila 29. března zpěvačka **Anna K.** v rámci svého akustického turné. Nápad vznikl na podzim roku 2013 a pro velký úspěch akustického turné zpěvačka navázala jarní šňůrou s názvem Akusticky Tour 2014. Těmito koncerty vrcholila zpěvaččina kampaň proti rakovině prsu. Právě s tou se zpěvačka v minulosti potýkala a v současné době se věnuje osvětě, která by měla ženy přimět k lepší prevenci proti této zákeřné chorobě. Polovinu skladeb, které návštěvníci koncertu slyšeli, pomáhal do akustické podoby přearanžovávat americký producent Steve Walsh, který v minulosti podobným způsobem upravil například hity anglické skupiny Erasure. Na druhé polovině pak pracovala Anna K. sama společně se svou kapelou. „Aranže jsou teď hodně pestré. Přidali jsme dokonce nástroje, které běžně nepoužíváme, jako banjo, dobro, mandolínu nebo hammondky a perkuse," uvedla zpěvačka Anna K.[374]

Do Opavy zavítal i **Michal Hromek** se svým souborem Michal Hromek Consort s programem složeným z adventní a vánoční hudby z Čech, Moravy, Británie a Francie. Pásmo autoři nazvali Andělové jsou zpívali. Koncert se uskutečnil 26. listopadu v 19 hodin v Kulturním domě Na Rybníčku.[375]

[373] Hláska č. 3, 2014, s. 21
[374] Tamtéž, s. 22
[375] Hláska č. 11, 2014, s. 21

Loutkové divadlo

Loutkové divadlo bylo součástí Střediska volného času, přesto v kronice zachovávám tradici, že jej mezi kulturními institucemi představuji zvlášť.

Při Loutkovém divadle Střediska volného času působilo hned několik hereckých a loutkových souborů. Například loutkový soubor Broučci (vedoucí Leo Hein), dětské divadelní soubory Jitřenka a Šafrán (vedoucí Petra Bublíková), loutkářský soubor OPAL (vedoucí a režisérka Miroslava Halámková), Rarášci, Sáček (režisérky Simona Streitová a Lucie Linhartová), Siesta (vedoucí Jiří Maistryszin), Skřítci (vedoucí Lenka Halámková-Janoušková), Štěk (vedoucí Daniel Kolman) a Štěkáček (jako přípravka souboru Štěk, vedoucí Daniel Kolman).

Kromě toho divadlo nabízelo dopolední pořady pro školy a také různé další kulturní akce, ať už v rámci městských festivalů Další břehy či Bezručova Opava nebo samostatně.

Mezi tradiční akce, uskutečňující se na prknech Loutkového divadla (LD), patřily recitační přehlídka Dětská scéna, Divadelní lízátko, Opavská rolnička nebo Divadelní festival Na cestě studentů kulturní dramaturgie Slezské univerzity.

Namátkou zmiňme některé z akcí v roce 2014.

V lednovém programu diváci mohli najít představení **Zahrada** divadelního souboru Sáček (12. ledna).

V únoru (2. února) například představil divákům soubor OPAL pohádku **Křesadlo**. Kromě toho hrál ve třech termínech představení **3, 2, 1 včil** soubor Siesta (13., 20. a 27. února).

Březen patřil kromě jiného představení O Palečkovi (2. března), které zahráli Rarášci. Také proběhlo Divadelní lízátko – Dětská scéna 2014, okresní kolo postupové přehlídky dětských divadelních, loutkářských a recitačních kolektivů (19. a 20. března).

Loutkové divadlo také divákům nabídlo ve dnech 5. a 6. dubna regionální přehlídku amatérských loutkářských souborů **Opavská rolnička aneb Víkend plný pohádek**. Kromě opavských souborů (vystoupil např. DDS Štěkáček s představením

O překrásné Vasilise nebo OPAL se hrou O neposlušných kůzlátkách a třech prasátkách) se představily soubory z Orlové, Prostějova, Krnova, Ostravy či Frýdku-Místku. Opavská rolnička je určena amatérským souborům a jednotlivcům z Moravskoslezského a Olomouckého kraje, kteří využívají principů loutkového divadla. Jde o přehlídku postupovou, z níž jsou doporučeny soubory k účasti na celostátní přehlídku amatérského loutkářství v Chrudimi.[376] V dubnu se také konal **Opavský skřivánek**, regionální kolo soutěže dětských lidových zpěváků (11. dubna).

V květnu proběhlo v LD **Květnotočení** (13. a 14. května), což byl koncert dětí ze zájmových útvarů SVČ.

V červnu hrál v LD soubor Skřítci (1. června) představení **Skákavá princezna**. Divadelní soubor Štěk vystoupil se hrou **Zlatohlava** (6. a 8. června).

V září přijely do Opavy „přespolní soubory", a to **Divadlo Neklid** z Prahy s představením Z Ječmínkovy říše (7. září), **Divadlo Radost Brno** s představením Tři pohádky pro rošťáky (14. září) a **Divadlo loutek Ostrava** s Perníkovou chaloupkou (21. září).

Říjen byl v LD kromě jiného ve znamení festivalu **Na cestě** (od 20. do 23. října), tentokrát s podtitulem Od ztrát k nálezům.

V listopadu zahrál soubor OPAL pohádku Tři zlaté vlasy děda Vševěda (2. listopadu) Do Loutkového divadla také zavítal s novým CD **Robert Křesťan**. Se svou Druhou trávou v Opavě představil desku Pojďme se napít. Obsahovala jednak Křesťanovy nejoblíbenější písně, které nikdy nevyšly, a také ty, které toužil si znovu nahrát. Příznivci této muziky si koncert mohli vychutnat v pátek 28. listopadu.[377]

V prosinci se kromě mikulášských a předvánočních programů uskutečnila premiéra představení *Večeřelas drahá?* divadelního souboru Siesta (11. prosince).[378]

[376] Hláska č. 4, 2014, s. 20
[377] Hláska č. 11, 2014, s. 26
[378] viz kulturní přehledy ve zpravodaji Hláska.

Matice slezská

Změny v tomto roce potkaly jednak opavský odbor Matice slezské a také ústřední výbor spolku. Na březnové členské schůzi opavského odboru 27. března byl zvolen nový výbor v tomto složení: předsedkyní se stala **Jana Novotná Galuszková**, tajemníkem zůstal Vlastimil Kočvara a členy Jaromír Breuer, Pavel Válek, Eduard Sobotík, Štěpánka Ježová, Helena Lepková, Alena Machelová a Marcela Mrázková. Během prázdnin však na členství rezignovala Marcela Mrázková a 15. srpna zemřel Eduard Sobotík. Oba byli nahrazeni novými členy: Šárkou Quisovou a Daliborem Novotným.

Matice slezská (MS) se v tomto roce stala poprvé hlavním pořadatelem festivalu **Beethovenův Hradec**.[379] Podle organizátorů byl tento 52. ročník úspěšný, „byť zkušenosti s jeho pořádáním nebyly u hlavních organizátorů z řad Matice slezské velké“. Účastnilo se jej 35 mladých umělců z více než desítky zemí. „Díky podpoře z našeho kraje, ministerstva kultury a také sponzorů byl festival úspěšný i finančně, což jen podtrhlo zájem opavských matičních funkcionářů v pořádání Beethovenova Hradce pokračovat v dalších letech.“ [380]

Matice slezská se také připojila k projektu **Putování po moravsko-slezském pomezí 2014**. Jeho spolupořadateli bylo Slezské zemské muzeum, Moravské muzeum v Brně a Klub českých turistů. Ve zkratce šlo o vybudování souvislé turistické trasy podél někdejší zemské hranice mezi Moravou a Slezskem, tedy od Bílého kříže v Beskydech přes Ostravu a Praděd až na Smrk u Ramzové. Tuto trasu bylo v plánu dokončit do roku 2017, kdy slaví 200. výročí založení Moravské zemské muzeum v Brně.[381]

V roce 2014 vyšel jubilejní 40. ročník **Vlastivědných listů Slezska a severní Moravy**. Periodikum vycházelo celou tu dobu bez přerušení, ačkoliv během vydávání měnilo své vydavatele. Od roku 1998 byla jejím vydavatelem Matice slezská. První letošní číslo ještě redigovala Marta Medková, která byla výkonnou redaktorkou listů celých čtrnáct let od roku 2000. Od druhého čísla ji vystřídal jako výkonný redaktor Martin Sosna. První číslo vyšlo v květnu, kdy připomnělo 200. narozeniny Slezského zemského muzea, věnovalo se také 130. výročí narození Jožo Davida a čtenáři se

[379] více o programu festivalu v oddíle Ostatní festivaly této kapitoly.
[380] Zpravodaj Matice slezské, číslo 75, říjen – prosinec 2014, s. 1
[381] Zpravodaj Matice slezské, číslo 74, červen – září 2014, s. 2

dozvěděli i o archivářce Jarmile Štěrbové a o Jaroslavu Burdovi, sportovci, pedagogu i kulturním činiteli.[382]

Druhé číslo Vlastivědných listů vyšlo v listopadu a obsahovalo články o muzeích v Hlučíně, Janově, Krnově a Ostravě i o nejstarších kavárnách v Opavě. Další články pojednávaly o holdu opavských stavů knížeti K. E. z Lichtenštejna, činnosti opavského gestapa zahájené už v říjnu 1938 aj. Z jubileí vzpomnělo mimo jiné 10 let od úmrtí historika a archiváře Josefa Gebauera. Za jeho obsah už byl odpovědný nový výkonný redaktor, Martin Sosna.[383]

Kromě dalších událostí byla ukončena po dvaceti letech literární soutěž **Hlavnice A. C. Nora**, na jejímž pořádání se MS také podílela. Toto dvacetiletí zhodnotil J. Pecháček ve druhém čísle Vlastivědných listů.

Na shromáždění zástupců oblastí Matice slezské 29. listopadu byl zvolen nový dvanáctičlenný výbor. Jeho předsedkyní se stala **Jana Galuszková Novotná** a místopředsedou Lubomír Matěj. „Nový výbor poděkoval za dosavadní práci předchozímu předsedovi Ing. Vlastimilu Kočvarovi, který osm let po dobu tří funkčních období úspěšně vedl Matici slezskou a nemalou mírou se zasloužil o její prestiž," uvedl matiční zpravodaj.[384] Vlastimil Kočvara nadále zůstal tajemníkem MS a předsedou Opavské oblasti MS.

Matice slezská se v tomto roce rozloučila s několika významnými členy, Miloše Zbavitele a Jiřího Urbance jsem již zmínil v kapitole Veřejný život a na jiném místě této kapitoly, a kromě nich odešel i **Josef Solnický**, který zemřel 10. března ve věku 84 let. Byl fotografem a vedoucím fotooddělení Slezského zemského muzea a úzce s MS spolupracoval například na vydávání Vlastivědných listů, do kterých dodával fotografickou dokumentaci.[385]

[382] Hláska č. 6, 2014, s. 27
[383] Hláska č. 12, 2014, s. 26
[384] Zpravodaj Matice slezské, číslo 75, říjen – prosinec 2014, s. 3
[385] Zpravodaj Matice slezské, číslo 74, červen – září 2014, s. 7

Opavská kulturní organizace

Opavská kulturní organizace v roce 2014 provozovala Obecní dům a Dům umění s přilehlým kostelem svatého Václava. „Rok 2014 byl pro naši organizaci velmi úspěšný. Celkově se zúčastnilo programů nabízených organizací více než 61 tisíc návštěvníků, což v součtu znamená nejvyšší návštěvnost od vzniku organizace," uvedla výroční zpráva organizace.[386] Opavská kulturní organizace se také zapojila do Slezské muzejní noci, jejích programů se zúčastnilo 854 osob.

Na místech odborných pracovníků OKO došlo ke dvěma změnám. K 1. březnu nastoupil jako kurátor a historik expozice Cesta města **Martin Buchlovský**. Na místo dalšího kurátora a historika do téže expozice byl přijat od 1. června za Kateřinu Vojkůvkovou, která odešla na mateřskou dovolenou, **František Švábenický**.[387]

V průběhu roku byl navýšen příspěvek zřizovatele na více než 15 miliónů korun. Organizace vykázala celkový hospodářský výsledek ve výši 1,165 miliónu.

Expozice Cesta města

Expozice Cesta města nabídla návštěvníkům kromě stálé expozice 4 krátkodobé výstavy, **Opavské hradby**, **Opava železniční**, **Československé legie v Rusku 1914–1919** a **Příběhy míst / Topografie soudobé paměti**. V roce 2014 navštívilo veškeré akce z produkce expozice Cesta města celkem 10 368 osob.

Výstava **Opavské hradby** (od 28. listopadu 2013 do 30. dubna 2014) prezentovala vývoj opavského opevnění od jeho stavebních počátků až po demolici v průběhu 19. století a jeho nahrazení pásem městských parků. Pro velký zájem byla prodloužena do konce dubna. „Velmi nás to těší, protože spokojenost a zájem návštěvníků je v naší práci tím hlavním hnacím motorem," kvitovala s povděkem kurátorka Kateřina Vojkůvková. Poslední měsíc trvání výstavy byl věnován poznávání hradeb in situ, tedy na místě. Vycházky začínaly u Obecního domu a vedly kolem tzv. Ptačího vrchu ke kostelu sv. Janů až k budově Slezského zemského muzea, kde se od Müllerova domu návštěvníci vydali na náměstí Osvoboditelů. Z Dolního náměstí přes Solnou ulici vedly jejich kroky až k bývalému fortenskému mlýnu a také se dozvěděli, co to byla tzv. vodárenská věž a kde stála. Procházky, které vedla Petra Kaniová

[386] Výroční zpráva 2014. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, s. 1
[387] Tamtéž, s. 7

z Národního památkového ústavu, se konaly v sobotu 19. a 26. dubna v 10 a 14 hodin. Začátkem dubna se problematice opevnění měst věnoval v doprovodné přednášce k výstavě bývalý ředitel Muzea umění Olomouc Pavel Zatloukal. Jeho opavská přednáška přiblížila obecné tendence bourání hradeb a zaměřila se na města, ze kterých se nakonec staly skutečné pevnosti. „To se u Opavy nepovedlo, i když zde takové plány byly," uvedla Vojkůvková. Přednáška se zaměřila na snahu zbavit se opevnění u tří měst – Brna, Hradce Králové a Olomouce, z nichž nejúspěšnější v tom bylo Brno, kterému se podařilo vybudovat okružní třídu. Protože výstava o opavských hradbách nabízela řadu informací o tom, jak tento proces probíhal právě v Opavě, měl posluchač možnost srovnání. Přednáška se uskutečnila 3. dubna v 18 hodin v Klubu Art.[388]

Další z výstav v Obecním domě byla výstava věnovaná československým legiím. Jmenovala se **Československé legie v Rusku 1914–1919**. (10. července – 7. září). Výstava měla dva bloky. První z nich byl vymezen srpnem 1914 až lednem 1918 a představoval činnost České družiny a našich vyšších jednotek v rámci ruské armády. Druhý blok byl časově ohraničen lednem 1918 až lednem 1919 a mapoval působení našich jednotek v Rusku jako součásti sil Dohody a jejich následné boje. „Informace z putovní výstavy jsme doplnili o řadu trojrozměrných exponátů z každodennosti války, tedy uniformy, zbroj, zbraně, a o předměty upomínkového charakteru," uvedla Kateřina Vojkůvková z Opavské kulturní organizace a dodala: „Mimo putovní výstavu jsme pro návštěvníky připravili opavský výstavní blok, v němž je chceme seznámit s významnou opavskou osobností, legionářem, politikem, novinářem a poslancem, Jožou Davidem." Díky spolupráci s jeho rodinou tak mohli návštěvníci vůbec poprvé obdivovat řadu předmětů osobního i pracovního charakteru z jeho vlastnictví. Vedle této osobnosti došlo k připomenutí také dalších, s Opavou a Opavskem spjatých legionářů, a to prostřednictvím pomyslné „opavské síně slávy". Vernisáž výstavy se uskutečnila 15. května v 17 hodin a výstavu bylo možno zhlédnout až do 29. června.
Komentovaná prohlídka výstavy s Martinem Buchlovským probíhala 27. května v 15 hodin a výstavu doplnila přednášku Františka Hanzlíka 29. května od 18 hodin v Klubu Art.[389]

Ve stejném termínu jako předchozí výstava se uskutečnil i další výstavní projekt nazvaný **Příběhy míst. Topografie soudobé paměti národa**. Cílem výstavy i doprovodných lektorských programů bylo přimět návštěvníka výstavy zastavit se,

[388] Hláska č. 4, 2014, s. 31
[389] Hláska č. 5, 2014, s. 20

zamyslet se a odpovědět si na otázky, proč se něco z nedávné minulosti připomíná a proč se na jiné věci zase zapomíná? Nástrojem pro lepší pochopení minulosti – a z ní vyplývající současnosti a budoucnosti – byla instalace předmětů každodennosti života a symbolů z let 1948–1989.[390]

Expozice Cesta města nabízela pro zájemce po celé léto **komentované prohlídky** vybraných opavských památek. Už třetí prázdniny měli návštěvníci možnost si ve večerních časech vždy ve čtvrtek od 18 nebo od 20 hodin projít historicky zajímavá místa a budovy města. Hned první čtvrtek 3. července se uskutečnila večerní komentovaná prohlídka kostela sv. Václava a dominikánského kláštera. Ve čtvrtek 17. července od 18 hodin byla zpřístupněna Švédská kaple neboli Kaple sv. Kříže na Ratibořské ulici v Opavě-Kateřinkách s gotickými freskami. Po stopách slavných osobností z dějin Opavy se zájemci mohli vydat 21. července od 18 hodin. Průvodce Městským hřbitovem připomněl například opavské purkmistry, významné zdejší podnikatele, umělce, ale i politiky z doby monarchie. Poslední červencový čtvrtek byl věnován poznání Opavy, zmizelého města. „Putování po zaniklých stavbách je jedním z vůbec nejoblíbenějších lektorských programů. K procházce jsme připravili tištěného průvodce, brožuru s řadou historických fotografií budov, které dnes už nestojí," vysvětlila kurátorka expozice Cesta města Kateřina Vojkůvková. Na místa, kde ještě před 200 lety stály opavské hradby, se lidé mohli vydat 14. srpna od 18 hodin. K procházce byl připraven tištěný průvodce s řadou fotografického materiálu. Poslední srpnový čtvrtek bylo možné absolvovat „základní kurz" k dějinám opavské architektury. Na cestě zájemce mimo jiné čekala: kaple sv. Alžběty, konkatedrála Nanebevzetí Panny Marie, Slezské divadlo, Hláska, dům U Bílého koníčka, kostel sv. Vojtěcha nebo Blücherův palác.[391]

OKO také pořádala dva turnusy příměstského tábora, které se setkaly s velkým ohlasem.

S velmi kladným hodnocením a ohlasem se setkala výstava v exteriérech města Opavy s názvem **Zmizelá Opava** (od 2. září do 2. října), která Opavanům (a nejen jim) připomněla vybrané sochařské a architektonické památky prostřednictvím deseti venkovních výstavních panelů, rozmístěných přesně v místech těchto dnes již

[390] Výroční zpráva 2014. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, s. 25
[391] Hláska č. 7-8, 2014, s. 21

zaniklých památek. Výstava byla pořádána ve spolupráci se SMO v rámci oslav 790 let založení města.[392]

Krátká třídenní výstava nazvaná **Co je psáno, to je dáno… listiny vyprávějí** zpřístupnila od 5. do 7. září širší veřejnosti nejstarší písemné dokumenty města Opavy.[393]

Dalším významným výstavním projektem expozice byla **Opava železniční** (od 9. října 2014 do 31. března 2015). Smyslem výstavy bylo poukázat na úsilí Opavy 19. století stát se železničním uzlem Rakouského Slezska, tedy získat výhodnou pozici na hlavních dálkových obchodních trasách. „Návštěvník se tak dozví, proč vznikla v Opavě dvě nádraží, a zjistí také, proč výstavba některých tratí ztroskotala. Ambicí výstavy je ukázat, jak železnice ovlivnila život lidí ve městě, a také naznačit, jak se měnila kultura cestování," přiblížil kurátor František Švábenický. První příjezd vlaku do Opavy se přitom udál 17. prosince 1855. Vernisáž výstavy Opava železniční se uskutečnila 9. října a výstava trvala do 31. března.[394]

Za rok 2014 v expozici proběhlo celkem 139 **muzejních animací** (kterých se zúčastnilo 2 594 osob). Mimo prostor expozice (v Klubu ART, v Sále purkmistrů) byly realizovány přednášky k vybraným tématům z dějin města a doprovodné přednášky k výstavním projektům. Celkem bylo v roce 2014 uskutečněno 22 přednášek a doprovodných akcí, které navštívilo 795 osob.[395]

Galerie Obecního domu

V roce 2014 bylo v Galerii Obecního domu uskutečněno osm výstav. Proběhlo několik komentovaných prohlídek a edukačních programů pro děti.

Výstavní program začal od 9. ledna do 2. února prezentací opavského výtvarníka Václava Minaříka nazvanou **Každý den ostříhané nehty**. Autor přinesl subjektivní pohled na vlastní proměnu. „Přechod z období bezstarostného života mladého svobodného člověka přes postupnou proměnu vlastního života až k přijetí odpovědnosti za dítě a s ním i život v jiné perspektivě," komentovala výstavu výroční

[392] Výroční zpráva 2014. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, 1. část, s. 2
[393] Tamtéž, s. 22
[394] Hláska č. 10, 2014, s. 10
[395] Výroční zpráva 2014. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, 1. část, s. 22

zpráva OKO.[396] K zachycení etap a geneze procesů proměny byly voleny různé výtvarné techniky. Našli jsme zde klasickou kresbu a malbu, kombinovanou s multimédii a instalací.

Následovala výstava Jaromíra Švejdíka **Kill Time** od 6. února do 30. března. Hlavní osou celé výstavy byl cyklus osobitě interpretovaných portrétů, na nichž se objevili jak autorovi přátelé, tak obličeje dávno zemřelých lidí, jejichž podobenky Jaromír Švejdík našel na hrobech po celém Jesenicku. Druhou skupinou prací, kterou výstava představila, byly siluety temných výjevů, dávné stínové obrazy působící jako střípky snů, které znovu a znovu vystupují z našeho podvědomí. „Za každou z těchto grafických prací můžeme číst zneklidňující příběh, který ovšem není dovyprávěný, nýbrž pouze nastíněný silným motivem. Autor tak divákovi nechává dostatečný prostor pro jeho vlastní imaginaci," uvedl k obrazům kurátor výstavy Jan Kunze. Zajímavé byly nejenom motivy, jež obrazy představovaly, ale také technika, kterou vznikaly. Šlo o tzv. metodu siluet artu, jednotlivé obrazy byly tedy vystřihovány a následně skládány z několika vrstev papíru. Výstava v Obecním domě byla vůbec první zásadní veřejnou výstavou prací tohoto svérázného umělce. „Řekli jsme si, že nemá smysl dělat něco, co už tady bylo, a že vymyslíme něco, co bude úplně nové. Jaromír zrovna dělal na těchto portrétech a měl jich pár udělaných, tak jsme jenom trošku zvětšili a dotáhli celý ten koncept," popisuje výstavu Kunze. Výstavu doprovázel také velmi kvalitně zpracovaný katalog a několik doprovodných programů. V březnu to byl především koncert kapely Priessnitz, v níž Jaromír Švejdík působí jako zpěvák a textař. Koncert proběhl v Klubu ART 28. března ve 20 hodin.[397]

Duben přinesl další výstavu, tentokrát s názvem **Sport je jako pivo, nedá se ničím nahradit**, pod nímž se skrývala tvorba Oty Pavla. Galerie výstavu hostila od 10. dubna do 1. června v rámci festivalu Další břehy. Výstava nabídla návštěvníkům galerie ucelený pohled na spisovatele, sportovce, redaktora a hlavně vášnivého rybáře Otu Pavla. Lákala diváky, aby přišli poznat řeku života spisovatele, která přes všechny meandry a prožitá neštěstí zanechává v srdcích čtenářů laskavé a krásné poselství naděje.[398]

Výstavní projekt **Příběhy a legendy** prezentovala korejská výtvarnice Song Mi Kim od 5. června do 13. července. Tvorbu umělkyně popsal Vladimír Kopecký, její učitel na

[396] Výroční zpráva 2014. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, 2. část, s. 34
[397] Hláska č. 3, 2014, s. 22
[398] Výroční zpráva 2014. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, 2. část, s. 35

Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, následovně. „Práce Song Mi se vyznačuje křehkou jemností, smutkem, ohlasem melancholie i vlnami bystrého velkorysého provedení a výtvarné inteligence. Noří se z mlhy ticha. Nevím, jak lépe se vyjádřit. Jakmile něco vyslovíme, podivně to znehodnotíme. Slova jsou pak už jen odvarem hlubin tvoření, jen odleskem na hladině. Dívejte se raději sami! Song Mi Kim je skromná a noblesní," uvedl Kopecký, který výtvarnici učil v letech 2005–2007.[399]

V letních měsících pak následovala výstava **Kupředu zpět** Jiřího Hauschky. V galerii byla k vidění od 16. července do 31. srpna. Název zaváněl lehkým bilancováním, drobným ohlédnutím se za vlastní tvorbou a tedy i životem. Šumperský rodák představil své malby v Opavě poprvé. „Po všech směrech je celistvá a nezaznamenáváme v ní skokové změny, ale postupný soustředěný vývoj, který se s každým dalším obrazem posunuje dál k ideální představě. Hauschka kráčí vlastní dobrodružnou cestou, z jeho obrazů se vynořuje magická krajina, která je občas zpřítomněná lidskou postavou," uvedla výroční zpráva. Více či méně realistické krajiny narušovaly rozpohybované toky energie, které se jako z ničeho nic převalily přes dílo a posunuly ho směrem k větší magii. Právě tato abstraktní složka dodávala jeho dílu expresivní výraz.[400]

Podzim přinesl výstavu umělců s maďarskými kořeny **Concordia**. V galerii se projekt prezentoval od 4. do 26. září v rámci festivalu Bezručova Opava. Skupina se formovala již od roku 2000 a vždy se jednalo o ucelený spolek lidí. Na festivalu se představilo pět členů působících v různých oborech, kterými byly například sochařství, grafika či malba. Byli propojeni nejen jakousi společnou zálibou, ale rovněž skrze svou mentalitu, myšlení a uměleckou činnost. Aktivně působili nejen v České republice, ale také na území Maďarska a Slovenska. Společným tématem nebylo jen samotné téma festivalu – Návraty ke kořenům, ale snoubilo se také s tématem řeky Dunaj, která byla nejen geograficky společná, ale nabízela nepřeberné množství inspirativní niternosti.[401]

Fotografie z baletního prostředí prezentovala výstava Tamary Černé s názvem **Sofig**. Návštěvníci ji mohli zhlédnout od 2. října do 2. listopadu. Ostravská fotografka Tamara Černá byla nejen umělkyní – fotografkou, ale zároveň také tanečnicí, baletní mistryní a choreografkou. Vyrůstala v prostředí, které bylo umění velmi nakloněno. Studovat tanec začala již v šesti letech a tomuto druhu sebevyjadřování naprosto podlehla.

[399] Výroční zpráva 2014. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, 2. část, s. 36
[400] Tamtéž
[401] Tamtéž

Zhruba v deseti letech se na ostravské konzervatoři začala věnovat studiu klasického baletu.[402]

Galerie hostila v závěru roku výstavu **Mene tekel**. Výstavní prostor se proměnil v mystické doupě plné provokativních grafických prací – plakátů mnoha českých i zahraničních výtvarníků v čele s frontmanem skupiny Sunshine Kayem Buriánkem. „Výtvarnému umění jsem se věnoval už jako dítě, deset let jsem se grafickým designem i živil, vytvářel jsem všechny grafické návrhy pro svou kapelu, což je dvacetiletá historie, dělal jsem i veškeré návrhy na trička, plakáty a obaly desek," poznamenává Kay Buriánek. Název výstavy Mene mene tekel upharsin vycházel z tajemného varování krále Belšasara v příběhu z knihy Daniel ve Starém zákoně. „Zajímá mě symbolika, a když jsem hledal vhodný název pro tuto výstavu, nechtěl jsem název ani příliš popisný, ani anglický, a všechno, co jsem vymyslel v češtině, nebylo výstižné. Pak jsem přišel na mene tekel z biblického příběhu, který mě děsil už v dětství. Je lehce apokalyptický v tom smyslu, že tehdejšího krále, který se vzepřel Boží vůli, Bůh varoval – při společenské události se na zdi objevila ruka, která napsala název mene tekel upharsin, což znamená ve volném překladu ‚sečetl jsem tvé dny a shledal jsem tě nevhodným'. To mi přišlo příznačné, protože ty grafiky mají v sobě varující nádech," vysvětlil Kay Buriánek. Originální plakáty, které v průběhu pěti let vznikaly pro klubové multižánrové DJ´s noci Bounce! Bounce!, byly takto pohromadě vystavené vůbec poprvé. „Nejde pouze o originální kolekci vizuálů, nýbrž také o přístup, kdy ke každé akci vzniká zcela původní ‚piece'. V době počítačové grafiky a možnosti nekonečného množství kopií z digitálních souborů je tento přístup ojedinělý a raritní," poznamenal dramaturg Opavské kulturní organizace a kurátor výstavy Jan Kunze. Většinu těchto grafických prací bylo možno najít v doprovodném katalogu vydaném u příležitosti opavské výstavy. Mene mene tekel upharsin byla v Galerii Obecního domu k vidění až do 4. ledna roku 2015. Kay Buriánek se objevil v Opavě opět 12. prosince v Klubu Art, kde v rámci výstavy vystoupil spolu s opavskou kapelou Munroe.[403]

Krátkodobé výstavy nabízel také foyer kavárny Obecního domu, bylo zde v roce 2014 prezentováno okolo třinácti výstav. Například v únoru a březnu **Deník zmizelého** od Jaromíra Švejdíka jako doprovodný původní komiks k výstavě Kill – Time či prezentace

[402] Výroční zpráva 2014. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, 2. část, s. 37
[403] Hláska č. 12, 2014, s. 20

Namaluj svoji představu Opavského zámku ve foyer sálu purkmistrů ve stejné době jako předchozí výstava.[404]

Dům umění

V Domě umění bylo zrealizováno šest výstavních bloků s celkem osmnácti samostatnými výstavami, přičemž k těm nejúspěšnějším můžeme přiřadit **Mosty / Iva Mrázková, Akty z let 1923–1929 / František Drtikol, Psychedelia** či výstavu **Giganti doby ledové**; posledně jmenovaná byla podle výroční zprávy co do počtu návštěvníků nejúspěšnější výstavou za dobu existence organizace. Dům umění s kostelem sv. Václava v roce 2014 navštívilo více než 31 tisíc návštěvníků, a to nejen z Opavy, ale také z Ostravska, Bruntálu, Krnova i ze vzdálenějších míst naší země a také ze zahraničí.[405] Dům umění také oslavil 40 let své existence.[406]

Do prvního výstavního bloku byly zařazeny výstavy **Mosty / Bridges** (10. ledna – 23. února) opavské rodačky Ivy Mrázkové, dále výstava prezentující architekturu meziválečného období **Trojhlavý drak** (10. ledna – 5. března), **Akty z let 1923 – 1929** Františka Drtikola (10. ledna – 5. března) a **Umění Osmy – umění nového počátku** (10. ledna - 4. května). Výstava Ivy Mrázkové sestávala z ocelových soch a obrazů malovaných na ručně tkaném plátně. „Na sochách pracuji od roku 2007. Nejprve vždy vytvořím malé modely, které odliji do bronzu, a teprve pak se rozhodnu, které z nich budou ty větší. Na těch velkých se mnou pracuje umělecký kovář," přiblížila výtvarnice. Při vytváření soch jde autorce podle jejích slov zejména o zachycení pohybu a vyvolání tenze. „Mám ráda, když ty sochy v sobě mají určitou ženskost. Ocel je tvrdá a studená, ale díky tomu, že je na povrchu pokryta rzí, ty sochy mají teplou barvu a na pohled jakoby sametový povrch. Navíc mohou stát i venku a nic je nepoškodí. Ten kontrast kruhové nebo oblé formy a studeného materiálu spolu s vyjádřením pohybu vyvolává napětí, o které mi jde, například jako ve vztahu muže a ženy." Důraz na prostor se projevil i v malbách zahrnutých na výstavě. „Most je určitým spojením z jednoho bodu do druhého. Tím, že žiji ve dvou zemích, nejprve 25 let v České republice, nyní téměř 25 let v Lucembursku, se můj život odehrává na mostě mezi oběma krajinami. A ty kulaté mosty, které tady prezentuji, jsou spíše filozofickým nápadem. My, kteří neustále někam jezdíme, se stejně vracíme do toho bodu, odkud

[404] Výroční zpráva 2014. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, 2. část, s. 39
[405] Výroční zpráva 2014. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, 1. část, s. 1
[406] k produkci Domu umění blíže Výroční zpráva 2014. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, 3. část s. 47 - 66

jsme vzešli, takže ty mosty jdou od bodu A zpět do bodu A," vysvětlila. Kromě výtvarné práce se Iva Mrázková v Lucembursku věnuje také pedagogické činnosti, malovat učila děti ve věku od čtyř do šesti let, ale i dospělé. „Mnoho mých studentů jsou i mými přáteli nebo spolupracovníky. Je to pak taková oboustranná radost z toho, že se vidíme a zažíváme spolu něco nového," uvedla výtvarnice. Pokud byla zrovna v ateliéru sama, věnovala se ilustraci. „Je to taková forma tichého dialogu. Tím, že neustále bojuji se samotou, se tak snažím být ve spojení a ilustrace k tomu vybízí," přiznala.[407]

Ve druhém bloku výstav byly představeny výstavní projekty Vladimíra Birguse **Fotografie 1972 – 2014** (14. března – 20. dubna), **Houpačka** (atrium a ambit 14. března – 20. dubna), **Sokol v umění** (10. dubna – 11. května) a pokračovala prezentace Umění osmy.

Ve třetím bloku výstav byly prezentovány projekty **Psychedelia ve vizuální kultuře beatového věku 1962 – 1972** (7. května – 6. července), **O postavě** (kostel sv. Václava od 6. do 15. května), **Maturity uměleckých oborů Střední školy průmyslové a umělecké v Opavě** (refektář 19. května – 19. června). Největším výstavním projektem roku byla výstava **Psychedelia**, která ovládla Dům umění od 6. května, kdy se uskutečnila vernisáž, a trvala do 6. července. Psychedelia představila vizuální estetiku 60. let ovlivněnou psychedelickou vlnou, v níž marihuana a LSD byly zpočátku legální drogy. Výstava zaplnila celý prostor Domu umění včetně oratoře a k vidění na ní byla asi tisícovka exponátů ze sbírky pražského historika a teoretika umění Zdenka Primuse.

Ve čtvrtém bloku se představily výstavy **Skici** Josipa Plečnika, **Václav Filandr / 64, Obrazy – dřevěné reliéfy** Svatoslava Böhma (všechny tři výstavy od 18. července do 27. srpna) a **Španělští umělci pařížské školy** (18. července – 1. listopadu). První výstava nabídla originální skici světoznámého slovinského architekta **Josipa Plečnika**, které věnoval své rodné Lublani a které pocházely z doby po ukončení jeho působení na Pražském hradě. Na druhé výstavě obtiskl svět snů a představ do obrazů a kolekce šperků architekt a malíř **Václav Filandr**. Tento opavský rodák se po sedmnácti letech vrátil do Domu umění, kde vystavil 64 svých děl plných iluzivní poetiky vycházející z principů surrealismu a fantazijního realismu. Výstava s názvem „64" byla prodejní. Třetí výstava v Domě umění se vázala k osmdesátým narozeninám krnovského

[407] Hláska č. 2, 2014, s. 21

výtvarníka **Svatoslava Böhma**. Autor mnoha grafických úprav knih, knižních přebalů, ilustrací a plakátů vytvořil také monumentální umělecká díla v architektuře interiéru. **Díla španělských autorů** ze sbírek Galerie výtvarného umění v Ostravě představila výstava Španělští umělci pařížské školy v oratoři. „Osobitost španělského malířství je dána jejich pojetím, ve kterém se mísí tragika a vášnivost, vyjádřena ‚divokou' nebo naopak tísnivou a ponurou barevností, vyhrocenými, často groteskními gesty a zároveň podivným neklidem a živelnou živočišností," přiblížila historička umění a kurátorka ostravské krajské galerie Renata Skřebská.[408]

Pátý blok výstav zahrnoval výstavy **Liechtensteinové v Opavském knížectví (1614 – 1945)**
(5. září – 1. listopadu), **Martin Martinček ve sbírkách Muzea Janka Král'a v Liptovském Mikuláši** (5. září – 26. října), **Gabriel Lipták** / **Liptovský Mikuláš – Město v krajině** (kostel sv. Václava, 5. – 29. září), **Nositelé tradice lidových řemesel** (6. – 15. září 2014), **Bohumil Hrabal barevně i černobíle** (refektář, 17. září – 7. října) a **Sídlištní lidé** (oratoř, 18. září – 1. listopadu).

V šestém bloku se představily výstavní projekty Le Corbusiera **Chandigarh** (14. listopadu 2014 – 4. ledna 2015), **40 let domu umění 1974 – 2014** (13. listopadu 2014 – 4. ledna 2015) a **Giganti doby ledové** (28. října 2014 – 18. ledna 2015). Závěr roku patřil v Domě umění výstavě, která shrnovala vše podstatné, co tato instituce za 40 let svého trvání prezentovala. Vystavených děl bylo více než padesát a zastoupeny byly umělecké osobnosti jako například Jindřich Štreit, Eduard Ovčáček, Svatoslav Böhm, Josef Mžyk, Zdeněk Burian, Ota Holas, Václav Hollar nebo Antonín Procházka. „Vystavená díla, pocházející převážně ze sbírek Galerie výtvarného umění v Ostravě, státního zámku Hradce nad Moravicí a Slezského zemského muzea umožnila vytvořit několikerou kontinuitu formálních prostředků, gravitujících kolem čtyř témat, jimiž jsou lidská figura, krajina, abstraktní struktura a symbol," uvedl historik umění Pavel Šopák. Zvýšený zájem veřejnosti, pozitivní ohlasy v návštěvních knihách a atmosféra na vernisážích dávaly podle dramaturga Opavské kulturní organizace Jana Kunzeho znát, že Dům umění v Opavě byl i po čtyřiceti letech své existence živým, fungujícím a inspirativním místem „Návštěvnost se za posledních několik let výrazně zvýšila. Velký a trvalý zájem je zejména o animační programy pro mateřské, základní i střední školy. Tyto programy zpřístupňují dětem a teenagerům informace o umění srozumitelnější formou, díky čemuž si odnášejí mnohem hlubší prožitek, než jaký by

[408] Hláska č. 7-8, 2014, s. 20

jim zprostředkovala pouhá individuální zkušenost," hodnotil Jan Kunze a dodal, že nejnavštěvovanějšími výstavami posledních let byly Duch Afriky, Dobrodružné světy Zdeňka Buriana, Akty Františka Drtikola, Návrat domů aneb Cesta kolem světa legionáře Václava Balcara nebo Psychedelia ve vizuální kultuře beatového věku. Výstava 40 let Dům umění 1974 – 2014 byla k vidění do 4. ledna.[409] **Giganti doby ledové** se představili v kostele sv. Václava. Unikátní expozici osmnácti modelů zvířat z doby ledové v životní velikosti mohli návštěvníci vidět od 27. října až do 4. ledna 2015. Na výstavě jste mohli zjistit, jak skutečně vypadala zvířata v minulosti staré až deset tisíc let. Jednotlivé exponáty byly navíc sestaveny do scenérií, které dotvářely pohled na tehdejší způsob života zvířete, a doplnili je i tři lovci mamutů. Kromě opravdových gigantů, jakými byl právě mamut, jednorožec elasmothérium nebo čtyřmetrový pták moa, byl k vidění i šavlozubý tygr nebo jeskynní lev požírající mršinu. Náročná byla jednak přeprava výstavy, exponáty putovaly do Opavy ve dvou kamionech, a pak také samotná instalace. Například mamut se skládal z osmi samostatných kusů.[410]

Klub Art

Klub hostil 4. května britskou kapelu **The Feud**. Kapela hrála směs elektroniky, tanečních beatů a klasické britské kytarovky.

Dělníci bulváru. Tento zajímavý dokument odkrývající praktiky bulvárních médií přijel 20. května do Opavy představit hlavní protagonista filmu Pavel Novotný. Autorem snímku byl Vít Klusák. Besedu následující po filmu moderoval Jiří Siostrzonek.

Spisovatelka **Jana Richterová** zde 30. října pokřtila svou novou knihu Zahrada. Měla podtitul Lovec a volně navazovala na první díl nazvaný Sféra. Večerem provázel ostravský herec Miroslav Rataj. Mystická sága měla celkem pět dílů, poslední autorka právě dokončovala. Jejím záměrem bylo podle ní napsat knihu odpočinkovou. „Hlavní hrdina je skupinový a každá z postav je jiná, a to i jiného náboženství nebo kulturního zázemí. Chtě nechtě vytvoří jednu skupinu, která se postupně stmeluje a zase rozchází. Už v prvním díle se na konci rozehrává fantasy rovina, vystupuje tam svět vizí a snů. Jedna z těch snových postav je lovec, v druhém dílu odhalují jeho identitu,

[409] Hláska č. 12, 2014, s. 19
[410] Hláska č. 11, 2014, s. 20

odtud tedy název této knihy," popsala spisovatelka, která má pracovní zkušenosti z arteterapie.[411]

Do Opavy zavítala také **Lenka Dusilová**, v sobotu 4. října v klubu Art představila desku Baromantika. Svým příznivcům v ní spolu s Beatou Hlavenkovou, Viliamem Bérešem a Patrickem Karpentskim namíchala koktejl zasněné romantiky přizdobené barokem. Lenka Dusilová, držitelka několika cen udělených Akademií populární hudby, s doprovodnou kapelou Baromantika vloni během tří klubových koncertů stihla natočit své první živé album Live at Café v lese.[412]

Klub nabídl 10. října koncert skupiny **Kopyto**. Skupina Kopyto byla opavským posluchačům folkového žánru dobře známa. Kapela ve složení Šárka Černohorská (housle, zpěv), Lenka Weiglhoferová (zpěv), Hana Weiglhoferová (cajon), Tomáš Andrýsek (basová kytara) a Pavel Machold (autor hudby a textů všech písní, kytara, zpěv) vystupovala již 8 let. Za sebou měla četná vystoupení na mnoha festivalech a společné koncerty například s Robertem Křesťanem a Druhou trávou, skupinou COP či Jardou Samsonem Lenkem. Mezi poslední letošní úspěchy skupiny patřila nominace do desítky nejúspěšnějších účastníků soutěže Talent Country radia, vítězství v soutěži Folkové stupně Country radia a také autorská Porta v Moravskoslezském kole soutěže za píseň Žena. Skupina Kopyto právě chystala nahrávku svého druhého CD, to první pokřtili před dvěma lety právě v prostorách Klubu Art.[413]

V Klubu Art se odehrálo i několik představení festivalu **Na cestě**. V úterý 21. října na jevišti v představení **Jožkalipnikjebožíčlověkaneumílhát!** rozehráli dialog Eduard Jenický jako slavný německý spisovatel Hermann Schlechtfreund s mladším bratrem Saši Rašilova Václavem v roli Jožky Lipnika. O den později si na jevišti Artu vystačil pouze jeden herec a v divadelní zpovědi *Inspirováno láskou* balancoval na pomezí one man show a psychologického striptýzu. Dále tu vystoupil soubor fyzického divadla Spitfire Company ve čtvrtek 23. října se svým projektem Antiwords, inspirovaný hrou Václava Havla Audience. „Soubor patří mezi nejlepší pohybová a experimentální divadla u nás. S tímto představením objeli Evropu i Ameriku a všude sklízí ocenění. U nás bylo zařazeno do festivalu Malá inventura jako jedno ze špičkových evropských experimentálních divadel," uvedl dramaturg OKO Jan Kunze. Audienci herečky s velkými maskami hlav funkcionářů hrály téměř beze slov, známá gesta pivovarského

[411] Hláska č. 10, 2014, s. 10
[412] Tamtéž, s. 11
[413] Tamtéž, s. 20

sládka Pavla Landovského doprovázely jen sem tam pronášené věty z Havlovy hry. „Kuriózní na tom navíc je, že ty subtilní tanečnice během představení vypijí na ex i deset půllitrů dvanáctistupňového piva, a přesto jsou natolik soustředěné, že představení zvládnou až do konce," poznamenal Jan Kunze.[414]

Slezské divadlo

Ředitelem divadla byl Jindřich Pasker, šéfkou opery Jana Andělová Pletichová a vedoucím činohry Roman Groszman. Na postu dirigenta působil Petr Chromčák.

Události ze života Slezského divadla popisuji v rámci celé sezóny 2013/2014.

Divadlo zahájilo sezónu velice netradičně. Členové operního souboru zazpívali v opavském Tescu Verdiho operu Traviata. Pěvci s nákupními vozíky a dětmi na ramenou, či převlečení za prodejce, rozezpívali opavský hypermarket. Divadlo se nechalo inspirovat flash-mobovými koncerty, kdy dílo vzniká jakoby nahodile na veřejnosti. „Podobným způsobem zahajuje sezónu řada divadel v cizině, tak jsme chtěli být také trochu světoví a místo klasického průvodu centrem města jsme zvolili flash-mob," vysvětlil ředitel divadla Jindřich Pasker.[415]

První premiérou sezóny byla 15. září hra **Donaha!** Jednalo se o premiéru amerického muzikálu. Inscenaci režíroval šéf činohry opavského divadla Roman Groszman, který vytvořil i scénu, kostýmově se na muzikálu podílela Sylva Marková j. h. Protože se jednalo o žánr muzikálu, bylo na jevišti připraveno i živé vystoupení kapely. Z hereckého obsazení vyzvedněme především Jakuba Stránského v hlavní roli a hostujícího Romana Slováka.

V říjnu měla premiéru opera Giacoma Pucciniho **Madame Butterfly**. Titulní, pěvecky velmi náročnou roli, si rozdělily opavská stálá zpěvačka a držitelka Thálie Katarína Jorda Kramolišová s Věrou Kavanovou Poláchovou, sólistkou opery v Liberci. Zbytek rolí už byl obsazen opavskými sólisty – Zdeněk Kapl, Alexandr Vovk, Šárka Maršálová nebo Juraj Nociar. Scénu vytvořil Jaroslav Milfajt a kostýmy Roman Šolc.

[414] Hláska č. 10, 2014, s. 20
[415] Hláska č. 10, 2013, s. 21

Poslední činoherní kus v kalendářním roce 2013 měl premiéru 10. listopadu a jeho název zněl **Kometa**. Podle autorky Justine del Corte se jednalo o komedii o pomíjivosti a o tom, že štěstí jejích hrdinů je pouhou iluzí. Režisér Petr Štindl spolupracoval se Slezským divadlem poprvé a přizval si k práci scénografa Petra Nováka a kostýmní výtvarnici Zuzanu Přidalovou. Ústřední dvojici hráli Šárka Vykydalová a Daniel Volný.

Prosinec přinesl premiéru poeticky laděné operety Johanna Strause mladšího **Tisíc a jedna noc**. Režíroval Rudolf Tesáček, scénu vytvořil Jaroslav Máčal, kostýmy Tomáš Kypta a choreograficky hru zaštítil Jiří Kyselák. „Inscenaci chybí nápady, švih i tempo, což jsou faktory, na kterých každá opereta stojí a padá. Také jednotlivé postavy nepůsobí dost výrazně," uvedla v recenzi Jitka Hrušková. Podle ní byli divácky zaregistrovatelní po pěvecké, herecké i pohybové stránce Katarína Jorda Kramolišová a Juraj Nociar jako mladokomický pár Wally a Eddin. Temperamentem také podle ní vyčnívala Zdenka Mervová jako harémová dáma Zoraida a docela roztomilého strážce harému vytvořil hostující Libor Olma. Podle recenzentky Dalibor Hrda jako velkovezír ani Zdeněk Kapl coby Kaimakan od autora moc příležitostí k osobitému projevu nedostali. „Většinou si musejí vystačit s chmurně nesouhlasnými pohledy," psala Hrušková. Lejla Terezy Kavecké je půvabně něžná dívka bez výraznějších povahových vlastností a podobně působí i sultán Sulejman v podání Dušana Růžičky. Úsporná scéna je pro potřeby představení dostačující a kostýmy pro sólisty i pro sbor jsou od pohledu pěkné. „Reprízy mohou operetu Tisíc a jedna noc ještě trochu vylepšit, ale už teď je jisté, že unyle vyznívající dílo v sezoně ke škodě diváků i divadla žádnou větší brázdu nevyorá," uzavřela Hrušková.

Další premiérou činohry o tom, jak dopadne záletný manžel, kterému tutlání nevěry přeroste přes hlavu, byla komedie Georga Feydeaua s názvem **Dámský krejčí**. Její premiéru uvedlo Slezské divadlo 12. ledna 2014. Podle recenze Jitky Hruškové si uznání plným právem zasloužil Michal Stalmach za ztvárnění ústřední postavy Moulineauxe, která prakticky „nesleze z jeviště". Byl neustále v pohybu a suverénně zvládal i všechny nároky, kladené na pravou situační komiku. Ostatní účinkující mu zdařile sekundovali, a proto komedii bylo možné plným právem označit za kolektivní dílo. Dále vystoupili Daniel Volný jako sluha, Martin Táborský (Bassinet), Jakub Stránský (Aubin), Kostas Zerdaloglu (Yvonne), Drahomír Ožana (Madame Aigreville), Roman Slovák (Zuzana) a Martin Valouch (Róza). Režisér Roman Groszmann podle Hruškové se i v této inscenaci projevil jako zručný improvizátor a v závěru svou úpravou pustil fantazii z řetězu. Tím zasel do diváckých hlav poněkud zmatek a právě

o něj bezesporu šlo. Autorkou scény byla Sylva Marková. Autorka recenze vytkla premiéře pouze špatnou slyšitelnost ve vyšších patrech hlediště.[416]

Baletní soubor Slezského divadla nabídl 26. ledna v premiéře slavné dílo anglického dramatika Shakespeara **Othello** na hudbu Jana Hanuše. Ústřední pár ztvárnili na opavské scéně manželé Valerij a Monika Globovi, zákeřným Jagem byl Tomáš Hoš a jeho manželku Emilii představila Nikol Sukeníková. Kapitána Cassia předvedl Radovan Labanič a Biancu zatančila Karolína Walachová. Režii a choreografii měl Jiří Kyselák, scénu a kostýmy navrhl Josef Jelínek.[417]

Další premiérou byl **Evžen Oněgin**. Uskutečnila se 23. února. Režisér Lubor Cukr svěřil titulní postavu Alexandru Vovkovi v alternaci s Alešem Janigem a Taťánu ztvárnily Katarína Jorda Kramolišová s Agnešou Vráblovou. Lenským byli Juraj Nociar nebo Dušan Růžička a jeho snoubenku Olgu předvedli Martina Kociánová a Alena Kropáčková. Statkářku Larinu vytvořila Šárka Maršálová a v dalších rolích se představili Erika Šporerová a Jitka Zerhauová, Dalibor Hrda s Martinem Gurbaľem a sbor opery Slezského divadla. Orchestr vedl Petr Chromčák, autorem scény byl Martin Černý a kostýmy navrhl Roman Šolc. Hra byla podle recenzentky Jitky Hruškové přijata s nadšením. V premiérovém představení ztvárnili ústřední dvojici Katarína Jorda Kramolišová (Taťána) a Alexandr Vovk (Oněgin), dále pak se představili Dušan Růžička (Lenský), Dalibor Hrda (Gremin), Erika Šporerová (Filipjevna) a hostující Martina Kociánová (Olga), Taťána Teslia (Larina) nebo Michal Pavel Vojta (Triquet).[418]

Březnová premiéra patřila činohře. Ta uvedla 23. března Shakespearovo drama **Král Lear** v hlavní roli s Kostasem Zerdaloglu v režii Michala Bureše. Premiérové představení nadšeně hodnotila Jitka Hrušková na stránkách Opavského a hlučínského deníku. Pěla chválu především na hlavního představitele. „Zcela civilně a plynule přechází z polohy suverénního chlapáckého monarchy do člověka, milujícího své dcery a nevěřícího v jejich zradu, až do polohy zoufale bezmocného muže se zhroucenou duší. Vykresluje člověka s osudem, ze kterého mrazí, a někteří diváci možná chápou jeho neštěstí i z osobní zkušenosti," psala Hrušková. Královské dcery Goneril a Regan ztvárnily Kamila Srubková a Šárka Vykydalová. Třetí dceru Kordelii

[416] http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-recenze-damsky-krejci21012014.html, publikováno 21. 1. 2014
[417] viz materiál poskytnutý redakcí Opavského a Hlučínského deníku
[418] http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-divadlo-recenze-evzen-onegin01032014.html, publikováno 1. 3. 2014

hrála Sabina Muchová. Podle Hruškové ji udržovala v neměnné rovině čisté povahy a prostého hlubokého citu i za cenu sebeobětování. „Hraběte Kenta působivě vykreslil hostující Miroslav Rataj jako člověka, který dokáže číst v povahách lidí a nenechá se ošálit žádným pozlátkem," poznamenala. Hraběte Glostra zahrál Martin Táborský. Dále v premiérovém představení vystoupili Jakub Stránský (Edmund), Zdeněk Svobodník (vévoda Cornwall), Martin Valouch (vévoda Albany) a Daniel Volný (sluha Osvald), Roman Slovák (šašek). Autorkou scény a kostýmů byla Marta Roszkopfová. „Kostýmy jsou velmi pěkné, ale scéna připomíná spíše tovární halu než královské sídlo," podotkla Hrušková. „Premiéroví návštěvníci Slezského divadla strávili s králem Learem tři příjemné hodiny. Přijali ho s neskrývaným potěšením a poděkovali dlouhotrvajícím závěrečným potleskem ve stoje. Inscenace v klasickém provedení je nepochybně ozdobou letošní sezony," uzavřela Jitka Hrušková svou recenzi.[419]

S další premiérou přišlo divadlo 27. dubna. „Prozářená scéna, pestré kostýmy, rychlý sled výstupů, slovní humor a chytlavé melodie. Soubor těchto prožitků má název **Hledám děvče na boogie woogie** a opavské divadlo jím připravilo premiérovým návštěvníkům možná až nečekaně příjemné překvapení," tak chválila premiéru nové operety Jitka Hrušková. Podle ní jeviště žilo, vřelo a hýřilo barvami, až oči přecházely. „Co výstup, to radost pohledět i poslouchat. Komické příhody účastníků jedné nepovedené svatby vyvolávaly salvy smíchu a taneční i pěvecké projevy účinkujících provázel potlesk vděčného publika na otevřené scéně," psala po premiéře. Protagonisty operety byli výrobci sýrů Myška (Libor Olma) a Dobrmanová (Ivana Lebedová), dále v představení hráli Tereza Kavecká, Ilona Kaplová (Zuzana Dobrmanová), Zdeněk Kapl (Nezbeda), Šárka Maršálová (skautská vedoucí Oulehlová), Zdenka Mervová (Zemanská), Michal Pavel Vojta (ředitel Čížek). Zvláštní pochvalu si zasloužil podle Hruškové nápaditý režijní přístup, pěkná scéna i atraktivní kostýmy stejně jako dokonalá choreografie a kvalitní přínos sboru. „V závěru tleskalo rozdováděné publikum do hudby a při děkovačce nechtělo pustit aktéry ze scény. Diváci odcházeli domů s úsměvy a někteří si pobrukovali slyšené melodie," dodala recenzentka.[420]

Činohra se s touto sezónou loučila premiérou hry **Náš dům, náš hrad** dne 25. května. Slavnostní atmosféru umocnila na premiéře přítomnost autorů Romana Vencla a Michaely Doleželové. „Herci jejich komedii předvedli s chutí, třebaže tentokrát ve

[419] http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-recenze-kral-lear29032014.html, publikováno 29. 3. 2014
[420] http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-recenze-hledam-devce06052014.html

znatelné nervozitě. Ta se projevovala zdlouhavějšími nástupy, občasným pátráním po textu a sem tam i sníženou slyšitelností. Reprízy snad dají inscenaci potřebný švih i spád," psala Jitka Hrušková po premiéře. Pochvalu zasloužila podle ní scéna Kateřiny Baranowské (ta byla i tvůrkyní kostýmů) i režijní nápady Milana Schejbala, které strašidelnost děje zvýrazňovaly. Při závěrečné děkovačce běhal po jevišti dokonce obrovský černý pavouk. Diváky pobavil, ale jako kanadský žertík by dokázal složit nejednu labilnější povahu. Inscenaci dominovali Michal Stalmach a Daniel Volný. Stalmachův novomanžel Jeremy Evans s pochroumaným srdíčkem dostával od své nové rodiny pořádně zabrat a interpret ho o nic neochudil. Ustál hranici, za kterou je už přehrávání a za výstup s kufry ho diváci ocenili potleskem, což u činohry běžné není. Volného čtyřprocentní tanečník David bavil diváky při každém vstupu. Herec se perfektně vydováděl a do role se položil s vervou, která však byla občas až za hranicí srozumitelnosti. Rozesmátí diváci mu to sice prominuli, ale neměl by zapomínat, že jeho výstupy jsou založené hlavně na slovním humoru. Dále hráli Tereza Starostková (Amanda), Hana Vaňková (Rosemary), Kostas Zerdaloglu (Henry), Kamila Srubková (Kate), Sabina Muchová (Miranda) a také Martin Valouch (David).[421]

Operní soubor Slezského divadla se rozloučil s letošní sezonou v neděli 22. června uvedením premiéry Mozartovy opery **Cosi fan tutte**. Inscenace se podle očekávání vydařila a publikum dávalo spokojenost najevo častým potleskem. Dobrým nápadem byla zadní projekce, která dodávala prostředí punc reality. Body k dobru si za příjemnou podívanou mohou kromě účinkujících připsat hlavně Jana Andělová Pletichová za kostýmy, choreografii a režii, Jaroslav Milfajt za scénu a Jaromír Nohavica za překlad. Proslulý pěvecký bard se také postaral o zajímavý úvod, když před začátkem inscenace promluvil k divákům ve foyer .

Opavské divadlo dostalo od bývalého ředitele libereckého divadla Petra Novotného památeční **dirigentskou hůlku** s nápisem Troppau, datem 5. 2. 1903 a s iniciálami FS. „Myslíme si, že hůlku dostal kapelník Friedrich Sommer při představení opery Richarda Wagnera Soumrak bohů, kterou tady právě o tomto datu dirigoval. Friedrich Sommer působil v Liberci jako režisér, kapelmajster a v jeden čas i jako ředitel. V roce 1943 zahynul při holocaustu," vysvětlil ředitel divadla Jindřich Pasker. Taktovku nechalo divadlo odborně restaurovat a k prohlédnutí byla vystavena ve foyeru divadla.[422]

[421] http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-recenze-nas-dum-nas-hrad31052014.html, publikováno 31. 5. 2014

[422] Hláska č. 7-8, 2014, s. 20

Opavská Thálie byla v sezóně 2014/2015 z operního souboru udělena Alexandru Vovkovi, především za ztvárnění Evžena Oněgina, z činoherního souboru patřila opět Kostasi Zerdaloglu zejména za ztvárnění krále Leara a cenu diváka převzal znovu Daniel Volný.[423]

Slezské zemské muzeum

Slezské zemské muzeum (SZM) si v tomto roce připomnělo 200 let od svého založení. K připomenutí svých důležitých výročí vytvořilo SZM s Národním muzeem a Moravským zemským muzeem společný projekt nazvaný **Strážci paměti. 200 let muzejnictví v České republice**. Díky němu si mohli návštěvníci těchto tří muzeí užít až do roku 2018 mnoho zajímavých výstav i akcí. SZM jako nejstarší muzejní instituce České republiky své oslavy zahájilo již v dubnu a pokračovalo v nich do konce roku. Nabídlo tak mimo své tradiční a oblíbené akce také pestrou paletu speciálních výstav, koncertů i jiných aktivit, určených jak dospělým, tak i malým návštěvníkům expozičních areálů muzea.

Už 30. dubna ve 20 hodin se uskutečnil první z koncertů věnovaných SZM, který potěšil zejména milovníky vážné hudby. V tento den se v kostele sv. Václava představil Janáčkův komorní orchestr se skladbami Josefa Myslivečka, Carla Ditterse von Dittersdorfa, Josefa Václava Stamice či Wolfganga Amadea Mozarta.

Sváteční 1. květen byl pro muzeum dnem narozeninovým. Dárek získali návštěvníci, kteří se tento den mohli zdarma projít všemi expozičními areály. V Historické výstavní budově si mohli prohlédnout novou zemskou výstavu s názvem **Země a její muzeum**. Tato zajímavá sonda do historie muzejnictví ve Slezsku představila typy sbírek a unikáty uchovávané ve slezských muzeích, osobnosti významných muzejníků, ale také upozornila na měnící se způsoby prezentace sbírek v průběhu dvou set let.

Druhého května vystoupili v opavském kostele sv. Václava Štěpán Rak a Alfréd Strejček se svým hudebním pásmem **Vivat Comenius**. Obdivovatelé přírody si na své přišli v sobotu 3. května. Tento den byl věnován tradici přírodních věd v muzeu. Ve spolupráci s Českou společností ornitologickou SZM připravilo vycházku proti proudu řeky Opavy se zaměřením na pozorování ptactva – **Vítání ptačího zpěvu**. Od

[423] http://opavsky.denik.cz/kultura_region/opavska-thalie2014-16092014.html, publikováno 16. 9. 2004

17 hodin pak na tuto akci navázala také přednáška s ornitologickou tematikou a komentovaná prohlídka expozice Příroda Slezska v Historické výstavní budově.

Celý jubilejní víkend vyvrcholil v neděli 4. května, která byla zasvěcena tradici Slezska jako historické země naší republiky. Od 16 hodin se v Historické výstavní budově uskutečnil křest nové knihy s názvem **Proměny**. **Opava v obrazech a fotografiích**, kterou vydalo statutární město Opava spolu se SZM a Zemským archivem v Opavě. Sobota 24. května byla důležitým dnem pro příznivce vojenské historie. V Areálu čs. opevnění Hlučín-Darkovičky se uskutečnila vzpomínková akce k připomenutí 69. výročí ukončení druhé světové války a 76. výročí květnové mobilizace roku 1938. Připraveny byly statické i dynamické ukázky současné vojenské techniky a mnoho dalšího.

Pro mladé amatérské fotografy SZM připravilo soutěž s názvem **Slezsko přes objektiv**. Děti a mládež do 26 let mohly od dubna do září posílat svá díla zachycující přírodu, kulturu i aktuální dění ve Slezsku. Každý registrovaný soutěžící měl možnost bezplatně vyzvednout celoroční vstupenku do všech expozičních areálů SZM, a mohl tak své fotografie vytvořit třeba v novodvorském arboretu.[424]

I v letošním roce muzeum ve spolupráci s ostatními institucemi uspořádalo **Slezskou muzejní noc**. Stalo se tak již popáté, a to v pátek 20. června, kdy zpřístupnilo své areály v netradičních večerních a nočních hodinách. Zde pak probíhaly komentované prohlídky a návštěvníky svážely například do Arboreta Nový Dvůr nebo do Národního památníku II. světové války v Hrabyni autobusy. Cílem akce byla propagace Slezska a institucí, které se soustředí na zachování a ochranu kulturního, historického či přírodního bohatství této nejmenší historické země České republiky. „Smyslem je v netradičním čase oslovit a přilákat nejen stálé návštěvníky, ale také náhodné kolemjdoucí a nabídnout jim neobvyklé zážitky. Oblíbená akce tak má pomoci zvýšit zájem veřejnosti o muzea a představit je jako zajímavá místa, nabízející mnoho možností jak trávit volný čas," vysvětlila mluvčí muzea Květa Gebauerová. V tomto roce se do muzejní noci zapojilo i dalších třináct institucí jako například oblast Dolních Vítkovic, Landek park, Městské muzeum Krnov, Muzeum Beskyd ve Frýdku-Místku, Muzeum Novojičínska, Muzeum Oderska, Opavská kulturní organizace, Slezské zemské dráhy, Vodní mlýn Wesselsky či Železniční muzeum moravskoslezské.[425]

[424] Hláska č. 5, 2014, s. 19
[425] Hláska č. 6, 2014, s. 20

V srpnu přišla smutná zpráva nejen pro Slezské zemské muzeum, ale také pro širší odbornou veřejnost. Dne 18. srpna zemřel **Vilém Borůvka**, excelentní preparátor, cestovatel a neobyčejně pracovitý muzejník, který spojil čtyřiašedesát let svého profesního života se Slezským muzeem. Odborný nekrolog mu věnoval Pavel Petr v úvodu výroční zprávy SZM za rok 2014.

Muzeum se také letos připojilo k oslavám **Roku české hudby**. Jako roky hudby jsou české kulturní oblasti tradičně označovány letopočty končící čtyřkou. Do letošních oslav se zapojilo mimo jiné také muzikologické pracoviště Slezského zemského muzea, a to projektem Hudební skladatelé působící v českém Slezsku ve sbírkách Slezského zemského muzea. V rámci projektu pracovníci muzea transkribovali hned čtyři duchovní skladby, jejichž autoři byli spjati s Opavskem. „Základním jádrem projektu je oživení skladeb zapomenutých skladatelů, kteří působili v českém Slezsku a zanechali tu trvalé hodnoty v podobě děl, která byla pro tuto lokalitu napsána. Do tohoto kontextu plně zapadá osobnost hudebního skladatele a houslisty Carla Ditterse von Dittersdorfa, který prožil podstatnou část svého života v českých zemích, dále Johanna Antona Albrechtsbergra, který působil jako violoncellista na zámku Hradec nad Moravicí. Hudbu českého Slezska nesporně ovlivnili také piarističtí skladatelé, tvořící v nedaleké piaristické koleji v Bílé Vodě. Jedná se především o Carla Erasma či Antonína Brossmanna, rektora koleje a vynikajícího hudebního skladatele," uvádí mluvčí muzea Pavla Dluhoschová. Vyvrcholením celého projektu bude také koncert v kostele sv. Václava, na němž zazní právě nově přepsané skladby. Koncert proběhl 21. října v 18 hodin pod taktovkou Církevní konzervatoře.[426]

Nyní se budeme podrobněji věnovat jednotlivým expozičním areálům.

Historická výstavní budova

Stálá prezentace sbírkových předmětů se jmenovala **Expozice Slezsko**. Zahrnovala všechny tři podlaží budovy a skládala se z těchto dílčích částí: **Příroda Slezska, Encyklopedie Slezska a Historie Slezska.**

Historická výstavní budova prezentovala například výstavní projekt **Znamení vertikál** od 24. září 2013 do 23. března 2014. Projekt nabídl ojedinělý pohled do světa dějin náboženství na území českého Slezska. Hlavní důraz byl kladen na úlohu katolické církve, ale stranou nezůstala ani evangelická a židovská. V rámci této výstavy se

[426] Hláska č. 10, 2014, s. 21

uskutečnila 27. února v Historické výstavní budově přednáška archiváře, historika, heraldika a ředitele Zemského archivu v Opavě, **Karla Müllera**. Autor na ní představil heraldické symboly církevních osob a institucí, které působily na území českého Slezska od středověku až po současnost. Posluchači se dozvěděli také zajímavé informace o uplatňování těchto symbolů na pečetích, v písemných památkách, na produktech uměleckého řemesla, ale třeba také v oblasti architektury.[427]

Jako již tradičně hostila Historická výstavní budova projekt **Můj svět**, a to od 25. března do 13. dubna. Jednalo se o šestý ročník fotografické soutěže Charity Opava určený pracovníkům a klientům charit po celé republice.[428]

Další z výstav se jmenovala **Země a její muzeum** (1. května – 5. října). Tato prezentace se soustředila na vykreslení historie českého muzejnictví ve Slezsku, a to od počátků gymnaziálního muzea, od jehož založení uplynulo v tomto roce 200 let.

Slezskému muzeu k výročí zazpíval také **Jarek Nohavica** a během koncertu věnoval muzeu rukopis své stejnojmenné písně.[429]

Unikáty zemských muzeí představila Historická výstavní budovy od 5. do 27. července. Šlo o společný projekt Slezského zemského muzea v Opavě, Moravského muzea v Brně a Národního muzea v Praze jako připomínku 200 let od jejich založení, které si postupně tyto instituce připomínaly. Veřejnosti byly poprvé představeny unikáty z depozitářů těchto muzeí. Opavané tak mohli spatřit Věstonickou Venuši, opukovou hlavu Kelta z Mšeckých Žehrovic a meteority z Opavy-Kylešovic.

Historická výstavní budova od 1. do 31. října hostila také projekt **Supermarket SVĚT**. Výstava společnosti Na Zemi pod záštitou Petra Nikla odpovídala na otázky, kde se berou předměty naší denní spotřeby, kolik váží naše oblečení nebo co obnáší rozebrat mobil v nadživotní velikosti. Návštěvníci se tak mohli dozvědět více o okolnostech výroby předmětů denní potřeby i pozadí mezinárodního obchodování. Výstava zvala ke zkoumání věcí a globálních souvislostí jejich výroby, vlastních otázek i postojů.[430]

Posledním výstavním projektem v samém závěru roku byla výstava **Země a její pán** (12. listopadu 2014 – 5. července 2015). Šlo o jeden ze stěžejních projektů, kterým si

[427] Hláska č. 2, 2014, s. 27
[428] více viz kapitola Sociální péče
[429] Výroční zpráva SZM, 2014, s. 27
[430] Hláska č. 10, 2014, s. 8

muzeum také připomínalo významné výročí. „Dá vám například odpověď na otázku, které osobnosti a panovnické rody formovaly politické teritoriální celky existující na území pozdějšího Rakouského Slezska od středověku až do roku 1918. Ukážeme vám, jaký odkaz tu zanechali nejen panovníci, ale i vysocí církevní představitelé, slezští vévodové a knížata, šlechta a také reprezentanti měst a venkova. Prohlédnete si jejich významné listiny, obrazy, erby, pečeti, mince a mnoho dalších pozoruhodných památek," lákala na výstavu mluvčí muzea Pavla Dluhoschová. Výstava Země a její pán byla mimořádná svým nadregionálním přesahem – na 260 exponátů pocházelo nejen ze sbírek Slezského zemského muzea, ale také z mnoha dalších institucí. K vidění byly i dva unikáty – první z nich zapůjčilo muzeum v polské Ratiboři pouze na úvodní měsíc výstavy – rituálně zlomený meč posledního Přemyslovce, knížete Valentina Hrbatého z roku 1521. Druhý pocházel ze sbírek Národního muzea v Praze a existoval pouze v jediném exempláři – dukát opavského vévody Přemka I., který byl k vidění v lednu 2015 pouze jeden týden. Vernisáž výstavy s vystoupením sboru Církevní konzervatoře se konala 11. listopadu v 16 hodin v Historické výstavní budově.[431]

I v letošním roce mohla návštěvníky muzea do vánoční nálady přenést výstava **Vánoce se Slezskou tvorbou**. Stejně jako v minulých letech se na ní představil jeden z nejstarších a nejvýznamnějších výrobců vánočních ozdob u nás. V prosincovém adventním čase si zájemci mohli každé úterý, středu a čtvrtek od 9 do 18 hodin přijít vyzkoušet techniku malování baněk a vytvořit si tak originální dárek pro své nejbližší. Vánoce se Slezskou tvorbou trvaly od 1. prosince do 4. ledna.[432]

Arboretum Nový Dvůr

Program pro návštěvníky tvořily jej jednak stálé expozice **Dřeviny pěti světadílů** a **Tropické a subtropické rostliny** a pak také dočasné výstavy a prezentace.

Arboretum prezentovalo k významnému jubileu Viléma Borůvky výstavu **Preparátor – putování světadíly s Vilémem Borůvkou**, která zde byla k vidění od 19. prosince 2012 do 2. března 2014. Návštěvníci měli možnost zhlédnout zajímavé preparáty, modely a množství fotografií z Borůvkových cest.

[431] Hláska č. 11, 2014, s. 11
[432] Hláska č. 12, 2014, s. 21

Výstava s jednoduchým názvem **Historie Arboreta Nový Dvůr** ve fotografiích byla zahájena vernisáží 26. března v 16 hodin a k vidění byla po celý rok.[433]

Další výstava v arboretu představila téměř ničím nenarušenou přírodu Skandinávie a Finska. Nesla název **Cesta severem** s podtitulem Krajina a příroda Fennoskandie a nabídla výlet do tundry, tajgy, k ledovcům i na mořské pobřeží. Představila také zajímavosti ze života severských zvířat a nechyběla ani zmínka o slavné knize Karla Čapka Cesta na sever. To vše prostřednictvím mnoha exponátů a preparátů, unikátních fotografií a doprovodných textů. Na Cestu severem se návštěvníci mohli vydat od 27. března až do března roku 2015.[434]

Arboretum opět připravilo helloweenskou party. Akci nazvanou **Vyřež/š si svou dýni** připravilo muzeum již popáté, tentokrát na víkend 18. a 19. října. „Stejně jako v minulých letech si budete moci vyřezat dýně různých velikostí a nazdobit je připravenými přírodními materiály z našeho parku," přiblížila před akcí mluvčí arboreta Pavla Dluhoschová. Tématem letošního víkendu byl Vodní svět. Pro odvážné byla večer připravena procházka parkem s lampiony, který se rozzářil loučemi a dýňovými lampami. V sobotu 18. října v rámci oslav Dne stromů nabídli pracovníci novodvorského arboreta také komentované prohlídky parku.[435]

Památník Petra Bezruče

Výstavu **Po stopách Slezských písní** prezentoval památník od 3. září 2013 do 18. března 2014. Výstava připomenula 110 let od prvního vydání Bezručovy básnické sbírky.

Památník II. světové války v Hrabyni

Jako připomínku 1. světové války a jejího 100. výročí vypuknutí otevřel památník dne 4. dubna výstavu **Češi ve velké válce**. která byla přístupná do 30. listopadu. Výstava představila činnost československých legií ve Francii, Itálii a Rusku. Věnovala se také působení Čechů v rakousko-uherské armádě. V témže termínu byla k vidění i výstava **Historie Památníku II. světové války**. A do třetice prezentoval památník také výstavu **Heliodor Píka – legionář a vojenský diplomat**.

---

[433] Hláska č. 3, 2014, s. 27
[434] Tamtéž
[435] Hláska č. 10, 2014, s. 21

Muzeum dále spravovalo **Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky** a **Srub Petra Bezruče** na Ostravici.

Zemský archiv Opava

Součástí Zemského archivu v Opavě (ZAO) byl také Státní okresní archiv Opava (SOkAO), dosud jsem každé z institucí věnoval samostatné místo, od letošního roku uvádím obě instituce v této kapitole společně.

Ředitelem Zemského archivu v Opavě byl již od počátku devadesátých let PhDr. Karel Müller. K Zemskému archivu v Opavě patřila také pobočka v Olomouci a státní okresní archivy v těchto městech: Bruntál, Frýdek-Místek, Jeseník, Karviná, Nový Jičín, Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk a Opava.

V **Zemském archivu Opava** (ZAO) došlo během roku k několika změnám. K 31. červenci ukončila pracovní poměr dohodou archivářka Olga Gebauerová. Na místo archiváře byl od 1. října přijat Pavel Solnický. Z dlouhodobé nemocenské se počátkem roku vrátila vedoucí 2. oddělení a zástupkyně ředitele Jarmila Štěrbová a teprve 2. října Pavel Šrámek, který dále pracoval již jen na poloviční úvazek.[436] Archiv pečoval celkem o 2 393 archiválií. Všechny archivy včetně okresních měly na starost 19 543 archiválií. Hlavním úkolem první poloviny roku bylo dokončení generální inventury fondů a sbírek. „Počet archivních kulturních památek byl rozšířen o soubor písemností k založení Gymnazijního muzea v Opavě z roku 1815," uvedl ředitel Karel Müller ve zprávě o činnosti archivu.[437] Pracovníci archivu se podíleli na přípravách mnoha výstav, například Znamení vertikál v SZM nebo Opavské hradby v OKO. Knihovna zaznamenala 410 čtenářských návštěv, kterým bylo předloženo cca 2 500 svazků. Bylo také evidováno 13 exkurzí studentů Slezské univerzity v Opavě, Ostravské univerzity, žáků základních a středních škol, pracovníků Státního archivu v Lublinu (celkem 351 osob). V rámci Dne otevřených dveří, který byl součástí Mezinárodního dne archivů, navštívilo ZAO 9. června 90 osob. Během Dne evropského kulturního dědictví 6. září zaznamenal opavský archiv návštěvy 82 osob.[438]

[436] Zemský archiv v Opavě. Zpráva o činnosti za rok 2014, s. 4
[437] Tamtéž, s. 20
[438] Tamtéž, s. 21

Mezi nejvýznamnější **opravy či investice** v ZAO patřila přístavba výtahu v novém objektu na Olbrichově ulici, která si vyžádala 2,291 miliónu korun. „Nákladem 372 tisíc byl také pro tento objekt pořízen nový server a klimatizační jednotka do serverovny," dodal Karel Müller ve zprávě o činnosti.[439] V srpnu byl proveden nátěr hlavního schodiště v budově centrály na Sněmovní ulici. ZAO reagoval pozitivně na nabídku Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových k získání objektu na Březinově ulici v Opavě. Ta byla po souhlasu vládní dislokační komise archivem převzata k 1. lednu 2015 a po nezbytných úpravách by do ní měla být vedle sídla opavského SOkA přesunuta rovněž konzervační dílna ZA, dislokovaná zatím v pronajatém objektu na Nádražním okruhu.[440]

ZAO také vydal v tomto roce publikaci **Proměny. Opava v obrazech a fotografiích** autorů Karla Müllera a Dalibora Halátka.

Změny nastaly také ve **Státním okresním archivu Opava** (SOkA Opava). Na postu ředitele vystřídal k 1. červenci Martu Medkovou, která odešla do důchodu, Marek Skupien. Výkonným redaktorem Vlastivědných listů Slezska a severní Moravy se stal archivář Martin Sosna, který byl zároveň kronikářem Hradce nad Moravicí.[441] Pracovníci archivu se starali celkem o 1 820 archiválií. Knihovna evidovala celkem 10 397 svazků. Pracovníci archivu se podíleli na přípravě výstav, jako byly Země a její muzeum nebo Země a její pán ve Slezském zemském muzeu nebo na prezentacích Lichtenštejnové v Opavském knížectví (OKO) či Zmizelá Opava (OKO – exteriéry Opavy). V depozitáři ve Skrochovicích byla celkovým nákladem 1,7 miliónu opravena střecha. Zde měl archiv také jedinou prostorovou rezervu, která činila 434 běžných metrů. „Zásadní změna se ale rýsuje díky převzetí nového objektu po Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových na Březinově ulici v Opavě. Do budovy by měla být přesunuta centrála archivu a stávající sídlo v tzv. červeném kostele by mělo napříště sloužit jen jako depozitář," prozradil Karel Müller.[442]

[439] Zemský archiv v Opavě. Zpráva o činnosti za rok 2014, s. 32
[440] Tamtéž, s. 32
[441] Tamtéž, s. 6
[442] Tamtéž, s. 33

Městské festivaly

Další břehy

Festivalu Další břehy letos dominovalo téma **Sport v umění – umění sportu**. Podle dramaturga festivalu Petra Rotrekla doslova srdeční záležitostí byla účast Věry Čáslavské. „Pobyla zde necelé tři dny a uvedla dva filmy – Olympijské Tokio a dokument Olgy Sommerové Věra 68," uvedl Rotrekl.[443]

První festivalové programy sice začaly již v pondělí 31. března, ale vlastní slavnostní zahájení se odehrálo ve čtvrtek 3. dubna v 11.15 ve víceúčelové hale, kde proběhlo republikové finále soutěže O nejlepší pohybovou skladbu dětí a mládeže. Festival otevřela jako hlavní host a patronka festivalu Věra Čáslavská, nejúspěšnější sportovkyně a olympionička v historii českého sportu. Zahájení umělecky podpořil výtvarný happening Na vlnách připravený více než 200 žáky a učiteli ZUŠ Solná na hudbu skupiny Queen.

Filmová nabídka, kromě zmíněných dokumentů, odkazovala i na další filmy ze zlatého fondu světové kinematografie: **Přehlídka národů** připomněla berlínskou olympiádu 1936, **Viděno osmi** zase olympiádu v Mnichově 1972 a film **Ohnivé vozy**, oceněný čtyřmi Oscary, vycházel ze skutečných osudů britských běžců na olympiádě v Paříži 1924. Dalšími lahůdkami byly filmy pod titulem festivalu japonských filmů a kultury **Eiga-Sai**, snímek **Rivalové** či filmy studentů Slezské univerzity.

Divadelní ochutnávka festivalu podle Petra Rotrekla směřovala především na fenomenální vystoupení herců, akrobatů a hudebníků v rámci jednoho z neúspěšnějších divadelních kusů posledního desetiletí – La Putyka. Marek Taclík a Jakub Prachař zase ztvárnili na trávě legendárního All England Clubu tenisové titány Federera s Nadalem, Jaroslav Dušek a divadlo Vizita improvizovali na téma sportovního světa nebo vzpomněli filmovou projekcí a besedou s tvůrci opery pražského Národního divadla Nagano.

Výstavní projekty reprezentovaly především dvě expozice vytvořené speciálně pro festival: Ota Pavel: **Sport je jako pivo, nedá se ničím nahradit** a **Sokol v umění**,

[443] Opavský expres, vysílání 7. 5. 2014

které doplnila fotografická výstava vzniklá v prostředí opavského sportu autora Vladimíra Žurka či soutěž dětských výtvarných prací.

V pořadu **Jak jsem potkal ryby** při besedách představil své filmy o rybolovu ve světových oceánech, mořích a řekách **Jakub Vágner**. Pingpongovou exhibici nejúspěšnějších reprezentantů v této sportovní disciplíně před japonským filmem **Ping-pong** předvedli Milan Orlowski a Jindřich Panský. Závěr festivalu patřil v neděli 27. dubna Minimarathonu pro každého fanouška běhání v délce jedné desetiny skutečného závodu.[444]

Festival zhodnotil jeho dramaturg v květnové Hlásce. „Chtěl bych poděkovat každému jednomu návštěvníkovi festivalu, který si našel cestu na některou z našich akcí. Díky patří také paní Věře Čáslavské za to, že nás poctila svou návštěvou a zúčastnila se hned několika akcí v rámci festivalu," uvedl Rotrekl. Poděkoval také učitelům a žákům Základní školy Englišova v čele s ředitelem Janem Škrabalem a žákům ZUŠ – výtvarný obor za organizaci slavnostního zahájení a republikové soutěže O nejlepší pohybovou skladbu dětí a mládeže.[445]

Bezručova Opava

Tématem letošního ročníku byly **Návraty ke kořenům.** Od 1. do 30. září bylo připraveno šedesát programových titulů a řada doprovodných akcí, které probíhaly v různých prostorách a na různých místech Opavy. „V divadelní části festivalu patří k největším lákadlům pozoruhodné a oceňované inscenace – Zlatá šedesátá aneb Deník Pavla J. Divadla Na Zábradlí z Prahy, Richard III. Klicperova divadla z Hradce Králové, originální pohybové divadlo Veselé skoky s představením Baby box, nebo krásná barokní opera Calisto provedená ansámblem Collegium Marianum a souborem Buchty a loutky," vyjmenoval v pozvánce na festival dramaturg festivalu Petr Rotrekl. Mezi pozoruhodné hudební projekty, které festival představil, patřil koncert Ritorni (Návraty) s hudbou skladatelů Víta Zouhara a Tomáše Hanzlíka v podání Damian orchestra a pěti kontratenorů, koncert Janáčkovy filharmonie Ostrava, hudební divadlo podle Boccaccia – Dekameron, koncert bubenického orchestru BORIS, ale i alternativa či underground v podání kapel Futurum, Garage, Ostrý zub, Rotující kedluben či bluesové ladění česko-polských protagonistů i inspirace českým a moravským

[444] Hláska č. 4, 2014, s. 10-11
[445] Hláska č. 5, 2014, s. 27

folklórem v podání kapely Javory sourozenců Hany a Petra Ulrychových nebo autorské písně Marty Töpferové a Tomáše Lišky v pořadu Milokraj.

Filmové oblasti vévodila **Tisícročná včela** režiséra Juraje Jakubiska, nejúspěšnější filmová adaptace jednoho z děl Bohumila Hrabala – **Ostře sledované vlaky**, fascinující cesta k počátkům lidské kreativity režiséra Wernera Herzoga ve filmu **Jeskyně zapomenutých snů**, nádherný francouzský snímek **Cesty do školy** nebo nejlepší film stoleté historie československé kinematografie **Markéta Lazarová**.

Festival byl slavnostně zahájen ve čtvrtek 4. září v 17 hodin v kostele sv. Václava dvěma fotografickými výstavami Martina Martinčeka a Gabriela Liptáka a výstavou věnovanou odkazu šlechtického rodu Liechtensteinů na Opavsku. Hosté z Liptovského Mikuláše se představili emotivně silným pořadem „Anašim veširim – Lidé a písně“, který vzdával poctu židovské komunitě z Liptova. „Jedna z nejkrásnějších a nejduchaplnějších výchovných pouček zní: ‚Dejte svým dětem kořeny i křídla‘. Navracejme se tedy všichni společně ke svým kořenům a prostřednictvím umění a kultury si užijme i vzletu a nadhledu,“ nabádal Petr Rotrekl.[446]

V rámci slavnostního zahájení festivalu byla také předána Cena Petra Bezruče **Jaroslavě Polákové** za celoživotní zásluhy o rozvoj a uchování folklorních tradic na Opavsku. Dlouholetá ředitelka Střediska volného času v Opavě je neúnavnou propagátorkou a organizátorkou folklorních akcí, zakladatelkou a pořadatelkou festivalu Chodníčky k domovu. Cena Petra Bezruče se uděluje jednou za dva roky, součástí ocenění byla finanční odměna. Jejím posledním držitelem se v roce 2012 stal skladatel, spisovatel, klavírista a hudební popularizátor Ilja Hurník.[447]

Součástí festivalu byla i **tetovací show** 19. a 20. září v kostele sv. Václava. Svou práci na ní představili profesionální tatéři z celé střední Evropy i exotických zemí jako Tahiti nebo Japonsko. Návštěvníci mohli obdivovat tradiční bodypainting, tedy malování na tělo, Art Fussion – malování obrazů tatéry nebo na recitál tetovaného básníka P. J. Hejátka. V kulturním programu vystoupil kytarový soubor ZUŠ Václava Kálika v Opavě, houslové duo Femme Fatale či pěvecký sbor Slezské univerzity. Tatérská show nabídla také nahlédnutí do tajemného inspirujícího světa nejmladších výtvarných

[446] Hláska č. 9, 2014, s. 10-11
[447] Tamtéž, s. 11, více viz kapitola Veřejný život

umělců – tetování stínem, módní přehlídku, mimikry, aneb splynutí s prostředím kostela, výstavy a filmové reportáže.[448]

Letošní Bezručova Opava přinesla mimo jiné křest nového sborníku poezie opavských básníků a básnířek nazvaný **Opava východ zpáteční**. Do sborníku přispěli Oldřich Kutra, Ondřej Hložek, Alžběta Luňáčková, Kristina Montagová či Veronika Motúzová. Knihu fotograficky doprovodil Imrich Veber, vysázel ji Jakub Wdowka. Křest proběhl v Jazz Café Club Evžen 26. září.

Ostatní festivaly

Jeden svět. Již tradiční festival se odehrál v Opavě od 17. do 21. března v prostorách Obecního domu a Klubu ART. Hlavním tématem 16. ročníku festivalu dokumentárních filmů o lidských právech byla práce. Organizátoři letos chtěli upozornit na skutečnost, že po několika letech ekonomické krize se zaměstnání jako zdroj obživy stává každodenním tématem stále většího počtu lidí po celém světě. „Práce je pro všechny velké téma. Do budoucna se společnost bude navíc čím dál více potýkat s tím, že práce ze světa postupně mizí. Pracovních míst a zaměstnání ubývá," uvedla ředitelka festivalu Hana Kulhánková. V Opavě se festival konal v režii OKO již popáté. „Snažili jsme se sestavit různorodý program tak, abychom se dotkli co nejvíce témat a oslovili široké publikum," uvedla dramaturgyně festivalu v Opavě Eva Dokoupilová. K vidění byl například film režiséra Miroslava Janka Olga 80, který přiblížil zajímavou a trochu tajemnou osobnost Olgy Havlové, nebo film Počátky Lindy Kallistové Jablonské, který vypovídal o mladých lidech neschopných se zařadit do světa dospělých. Diskusi k filmům vedl Jiří Siostrzonek. Z dalších zajímavých filmů byl na programu například dánský snímek **Poslední sny** z prostředí hospicu, film #chicagoGirl, který sledoval úsilí a odvahu mladých lidí bojujících proti zločinu Asadova režimu a odkrýval fenomén sociálních sítí, které se staly hybatelem vlny arabského jara.[449]

Nejúspěšnější cestovatelské filmy se v Opavě představily v rámci festivalu **Expediční kamera** 13. března. Přehlídka se konala v budově Obchodní akademie a Střední odborné školy logistické na ulici Hany Kvapilové. Pětihodinový filmový maraton cestovatelských a sportovních filmů přinesl řádnou dávku dobrodružství, objevování a napětí. V tomto pátém ročníku nabídli pořadatelé pěší přechod jedné z nejdrsnějších

[448] Hláska č. 9, 2014, s. 11
[449] Hláska č. 3, 2014, s. 20

pouští světa, výpravu za Pygmeji v Kongu, sólolezení v Yosemitech, u kterého se tajil dech, první průstupy nádhernými kaňony v Kanadě a jako perličku ježdění na jednokolce v jeskyních. Promítání doplnil i doprovodný program – přednášky cestovatelů a sportovců, výstavy fotografií. V Opavě se v rámci festivalu promítaly filmy Pygmejové, Honnold, Down the line, Into The Empty Quarter, Unicycle caving, Tatry all in, Autana a Ti z Labského údolí.[450]

Máme rádi baroko. Tak se jmenuje festival, který letos již posedmé pořádala Církevní konzervatoř v Opavě. Začátek jara je totiž podle tradice spojován s narozením Johanna Sebastiana Bacha, jednoho z nejvýznamnějších skladatelů v historii evropské hudby. Proto si pořadatelé festivalu, který chce vzdát hold mistrům celé barokní epochy, většinou vybírali dny kolem 21. března. Letos se však celodenní hudební maraton odehrál již ve čtvrtek 13. března s ohledem na termíny dalších krajských soutěží. Program byl sestaven ve zhruba dvouhodinových blocích od 9 až do 17 hodin. Vystřídali se klavíristé, cembalisté, varhaníci, zpěváci, kytaristé, flétnisté, houslisté, přijeli sólisté i soubory, celkem se představilo na sto padesát účinkujících z jednadvaceti základních uměleckých škol a konzervatoří z celé Moravy a Slezska. Sedmý ročník, stejně jako všechny minulé, připravila Základní umělecká škola Vladislava Vančury v Háji ve Slezsku společně s Církevní konzervatoří Opava.[451]

Janáčkův máj také letos zavítal do Opavy. Letošní ročník festivalu se uskutečnil ve dnech 22. května až 11. června v Ostravě, Opavě, Kravařích, Ludgeřovicích i Hradci nad Moravicí. Opavané si na festivalový koncert mohli zajít v neděli 1. června od 17 hodin do kostela sv. Vojtěcha, kde zazněl koncert Pražského filharmonického sboru, vokálního tělesa špičkové evropské úrovně. V Orffově kompozici Sunt lacrimae rerum nejprve vystoupil mužský sbor a cappella a jeho sólisté. Následovala jedna ze čtyř kantát Bohuslava Martinů o jeho rodné Vysočině na texty Miloslava Bureše. Jeho Romance z pampelišek byla napsána pro smíšený sbor a sopránové sólo, které přednesla Pavla Vykopalová, sólistka Národního divadla Brno. Koncert zakončil Janáčkův Otčenáš pro tenor, sbor, harfu a varhany, v němž tenorový part zazpíval Richard Samek a dále se představila harfistka orchestru Národního divadla v Praze Ivana Pokorná a varhaník a ředitel kůru chrámu Panny Marie Sněžné v Praze Přemysl Kšica. Koncert byl součástí abonentní sezóny pro milovníky krásné hudby.[452]

[450] Hláska č. 3, 2014, s. 20
[451] Tamtéž, s. 21
[452] Hláska č. 5, 2014, s. 20

Beethovenův Hradec. Festival se uskutečnil ve dnech 12. až 22. června. Novým pořadatelem se stala Matice slezská, která po roční pauze vyhlásila 52. ročník soutěže pro mladé violoncellisty. Přihlášky podalo 70 kandidátů ze všech koutů světa. Předsedou poroty byl opět český pedagog působící ve Švýcarsku a člen vynikajícího souboru Guarneri trio Prague Marek Jerie, který do týmu pozval významné evropské osobnosti – Dobrilu Berkovic z chorvatského Záhřebu, Valentina Erbena z Vídně, za mladší generaci umělců Tomáše Jamníka z Prahy a významného umělce ze Švýcarska Christiana Poltéru. Ten svým večerním recitálem soutěž 19. června zahájil. Posluchači mohli volně navštívit všechna tři soutěžní kola – v prvním se hrály skladby pro sólové violoncello, v druhém a třetím pak Beethovenovy a romantické sonáty či koncerty pro cello a klavír. Závěrečné slavnostní defilé vítězů se uskutečnilo v neděli 22. června. Tradiční součástí festivalu se v posledních letech stala rovněž Dílna pro nejmladší skladatele a přehlídka talentů Moravskoslezského kraje Múziáda, které posluchačům mohou nabídnout nejedno hudební překvapení.[453]

Divadelní festival **Na cestě!** pořádala Slezská univerzita ve spolupráci s městem a dalšími organizacemi ve dnech 20.–23. října. Letos pořadatelé přišli již s 8. ročníkem, který nabídl kromě divadel i projekci studentských filmů. Jako každým rokem proběhl workshop pod vedením Petra Váši, známého z alternativní brněnské skupiny Ty Syčáci. Speciální nabídkou byla i Ozvěna Malé Inventury z Prahy.[454]

Šestý ročník celostátní přehlídky středoškolských pěveckých sborů **Opava cantat 2014** se uskutečnil ve dnech 14.–15. listopadu v prostorách kostela sv. Hedviky, Kulturního domu Na Rybníčku a Kulturního domu v Dolním Benešově. Letošní ročník přivítal patnáct středoškolských pěveckých sborů z celé České republiky, které zvítězily v postupových přehlídkách v jednotlivých krajích. V Opavě se představily sbory obou kategorií – soutěžní s povinnou skladbou a nesoutěžní s volným programem. V rámci přehlídky navíc vybrané sbory zazpívaly v opavských školách a představily se ve společném ateliéru pod vedením Marka Valáška. Letošní ročník byl podle pořadatelů výjimečný, jelikož se konal v roce 2014, který je nazýván Rokem české hudby. V rámci přehlídky diváci mohli slyšet četné skladby českých autorů. Na závěrečném koncertě se setkaly všechny přítomné sbory a přehlídku zakončily společným pěveckým vystoupením – částí Dvořákovy Mše D dur. Na zahajovacím koncertě v kostele sv. Hedviky vystoupily v pátek 14. listopadu od 20 hodin pěvecké sbory Luscinia a Besharmonie. Závěrečný koncert oceněných sborů o den později

[453] Hláska č. 6, 2014, s. 21
[454] Hláska č. 10, 2014, s. 21

rozezněl Kulturní dům v Dolním Benešově. Pořadatelem festivalu bylo Mendelovo gymnázium.[455]

Mezinárodní festival outdoorových filmů nabídl opět sérii adrenalinových filmů o netradičních sportech a obdivuhodných sportovních výkonech. Čtyřdenní festival se v Opavě konal od 11. do 14. listopadu v aule Slezské univerzity. Festival zahájil 17minutový snímek The Grand Canyon of the Stikine River o sjezdu nezkrotné řeky hluboko v poušti skupinkou mladých kajakářů. Následoval například film Tuk Tuk Anywhere, který se snažil zachytit kouzelné okamžiky života a povahy lidí v Thajsku. Diváci dále mohli vidět snímky: Alone on the river - o dobrodružné výpravě na kajaku, dále Kavkaz 2013 – dokumentární film Petra Bendy z přechodu části kavkazského pohoří z Omala do Shatili. Program uzavřel Portrét Orozbeka, tádžicko-kyrgyzského lovce a pastevce, který žil ve vzdáleném pohoří Pamír v Tádžikistánu. Filmovou přehlídku doplnila beseda Jiřího Kráčalíka 3 700 kilometrů Namibií z expedice do atraktivní oblasti Jižní Afriky.[456]

Agentury a spolky

Agentura A. Production

Agentura patřící Martinu Žižlavskému a již několik let v Opavě provozuje kino Mír a zajišťuje kulturní pořady nejen v Opavě, ale i v okolí a také napříč celým Moravskoslezským krajem.

Agentura se také již od roku 2012 ve spolupráci s městem Opavou podílela na organizování **Opavského kulturního léta**. „Snažíme se vždy dávat prostor opavské scéně," poznamenal k dramaturgii festivalu Martin Žižlavský s tím, že pořady v rámci kulturního léta navštěvovaly všechny věkové kategorie a pro mnoho lidí to byla jedinečná možnost, jak vidět a slyšet svou oblíbenou kapelu, na kterou by si jinak nemohli dovolit koupit drahé vstupenky. V letošním roce program odstartoval 9. července projekcí českého thrilleru Příběh kmotra, inspirovaného bestsellerem Kmotr Mrázek, který se promítal od 21 hodin, a skončil v úterý 26. srpna Atletickým cirkusem na Dolním náměstí. Největší akcí podle Žižlavského byl koncert legendy

[455] Hláska č. 11, 2014, s. 21
[456] Tamtéž, s. 22

české rockové muziky Mňágy a Žďorp a také koncert populární slovenské zpěvačky Kristiny, která reprezentovala Slovensko na soutěži Eurovision Song Contest 2010 písní Horehronie.[457]

Asociace studentů a přátel Slezské univerzity

Studenti audiovizuální tvorby na Slezské univerzitě přinesli v tomto roce Opavanům nový festival s názvem **Opavský páv**. Jeho cílem bylo dát prostor snímkům, které jsou často pro svůj obsah a formu opomíjené. „V Moravskoslezském kraji chybí výrazný studentský filmový festival. Naší snahou bylo vytvořit festival, který by ve své tradici pokračoval i v dalších letech a získal si jak přízeň diváků, tak i studentů, kteří se soutěže budou rádi účastnit. Navíc chceme upozornit, že i na Slezské univerzitě v Opavě existují obory, které mají co do činění s filmem," uvedla za organizátory studentka oboru audiovizuální tvorby na Slezské univerzitě Kristína Pupáková. Soutěžní kategorie byly rozdělené na hraný film, dokumentární film, animovaný film, hraný film krátkometrážní a hudební videoklip. Do soutěže se mohli hlásit studenti středních, vyšších a vysokých škol s filmem natočeným letos nebo vloni. „Přihlásilo se více než třicet snímků, například z FAMU, FAMO, Ostravské univerzity i Karlovy univerzity. Ze zahraničních pak například Lodz Film School, University of Gdańsk nebo VŠMU Bratislava," doplnila Kristína Pupaková s tím, že ze Slezské univerzity se v soutěži utkali například absolventský film Markéty Sasínové Agáta nebo videoklip Martina Janouška Majestic Creature. Festival se konal ve dnech 28. až 30. dubna v areálu Slezské univerzity na Hradecké ulici.[458]

Majáles

Studenti uspořádali i v tomto roce **Majáles**, tentokrát s podtitulem Farma zvířat. Konal se od 5. do 9. května. Pořadatelé jej hodnotili jako úspěšný. Celý festival byl zahájen **Filmovým dnem** v areálu kolejí na Hradecké 17, kde byl pro návštěvníky nachystaný gril a stánky s občerstvením. Na programu bylo promítání a DJ. V odpočívárně se návštěvníci mohli také zapojit do Klubu deskových her Pajdulák.

[457] Hláska č. 7-8, 2014, s. 21, více viz kapitola Veřejný život
[458] Hláska č. 4, 2014, s. 21

V Loutkovém divadle pokračoval Majáles **Divadelním dnem**. Diváci mohli vidět vystoupení Improligy nebo kabaret Zajíc v pytli. Součástí dne bylo také autorské čtení poezie a doprovodný projekt Půjčovna slov. Nechyběla ani fireshow.
Další v pořadí byl **Klubový den**, kdy dostaly příležitost mladé kapely. Program byl rozdělen do Music baru Jam a Clubu Depo, přičemž v Depu si přišli na své příznivci elektronické muziky a v Jamu ti, kteří mají raději rockovější scénu.
Majáles zakončil tradiční průvod v pátek 9. května, který prošel OC Breda a byl zakončen na místě konání hudebních vystoupení na parkovišti na místě bývalé tržnice vedle Bredy. V programu hudební **OPEN AIR** mohli návštěvníci vidět a slyšet PSH, Prago Union, Psychonaut, Kofe-in, TFOG, The Black Widow a další.[459]

Bludný kámen

Bludný kámen provozoval výstavní Galerii Cella na Matiční ulici, část výstavního programu probíhala i v hovornách v budově bývalé hlavní pošty na Masarykově třídě. V tomto roce se Cella soustředila na **akční a performativní umění**.

První prezentace roku 2014, jejímž autorem byl Antonín Brída, se nazývala **Esence,** a v Galerii Cella byla k vidění od 6. února do 7. března.

Tradiční akcí spojenou se spolky Bludný kámen a Za Opavu byla výstava nominací na **Opavskou cenu J. M. Olbricha 2014** od 6. února do 15. dubna. Opavská cena J. M. Olbricha byla udělována spolkem Za Opavu od roku 2007. Prostor pro výstavu nominací pravidelně poskytoval spolek Bludný kámen. Každoročně se střídalo udělování ceny za novostavbu s cenou za rekonstrukci u realizací, uskutečněných na území Opavska v předchozím období. „Udělováním Opavské ceny J. M. Olbricha hodláme upozorňovat na zajímavé příklady. Hlavním smyslem ceny J. M. Olbricha je akcentovat úlohu architektury v životě jedince a společnosti, rozproudit o ní debatu, kultivovat vkus a přinášet poučné konfrontace," uvedl předseda spolku Bludný kámen a člen spolku Za Opavu Martin Klimeš.
V letošním roce odborná porota rozhodovala o udělení ceny za rekonstrukci zkolaudovanou v letech 2012–2013. Sedmičlenná odborná porota složená z architektů, umělců, historiků umění či úředníků činných v památkové péči (například Osamu Okamura – architekt a teoretik architektury či Jindřich Vybíral - historik umění

[459] http://asociace.slu.cz/?q=node/161

a architektury) hodnotila celkem třináct nominací, mezi které bylo zařazeno devět projektů financovaných z veřejných prostředků a čtyři privátní investice. Mezi nominacemi se sešly rekonstrukce dvou knihoven, dvou rodinných domů, dvou sakrálních staveb, dvou muzejních výstavních budov, developerské projekty komerčního a společenského komplexu a objektu určeného pro bydlení seniorů s přidruženými službami, rekonstrukce jednoho veřejného parkového prostoru, jedna hasičská zbrojnice a jeden kulturní dům se společenským sálem a dalším zázemím.[460] Ocenění v tomto roce obdržely následující realizace.

V prvé řadě **rekonstrukce knihovny v Holasovicích**, kterou zpracoval Ing. arch. Lubomír Dehner se společností STUDIO-D Opava, s. r. o. Na interiéru Dehnerovo studio spolupracovalo s Ing. Josefem Bartákem a FORMDESIGN. Investorem celé akce byla obec Holasovice a jejím realizátorem firma Fichna-Hudeczek.

Dále byla oceněna **rekonstrukce rodinného domu v Mokrých Lazcích**, jejíž projekt zpracovali Ing. arch. Jiří Halfar se spoluautory Ing. arch. Eliškou Mackovou a Ing. arch. Jiřím Stejskalíkem. Stavebníkem byla rodina Halfarova a realizaci si zajistila svépomocí.

Čestné uznání za vstup nové architektury do historického prostředí, za využití brownfieldu a zachování industriální stopy v obchodním areálu získala **rekonstrukce OC BREDA & WEINSTEIN**, kterou zpracovalo architektonické studio Šafer Hájek architekti spol. s r.o. Projekt realizovala firma VCES,a.s. a investorem byla společnost BREDA & WEINSTEIN a.s.

Čestné uznání za řemeslně kvalitně dotaženou rekonstrukci a skloubení moderní expozice s historickou dispozicí památky obdržela **rekonstrukce Historické výstavní budovy Slezského zemského muzea**, projekt byl dílem studia Kubinová + partneři, s.r.o., realizovala jej firma O.K.D.C. mont, s.r.o.

Čestné uznání za příkladný přístup a citlivou rekonstrukci a restaurování získala **kaplička u Černého mlýna v Opavě – Komárově**, kterou projekčně zpracoval Karel Masek. Na realizaci se podílela firma DUO-STAV spol. s. r. o a malby restauroval Filip Menzel.

Čestné uznání za příjemný soulad nové a původní části a skromné, ale čisté a logické řešení detailů i celku získala **rekonstrukce rodinného domu ve Slavkově**, kterou zpracovali jako projektanti ing. Venuše Drochytková a ing. Jaromír Krejčí. Stavebníkem byla Venuše Drochytková a realizátorem Jan Hulva.

[460] http://www.bludnykamen.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=257%3A2014-ocjmo&catid=34%3Agalerie-cella&Itemid=62

Cenu hlasující veřejnosti v on-line anketě získala **hasičská zbrojnice v Melči**, kterou zpracovali STUDIO-D Opava s.r.o., Ing. Jiří Šafránek, Ing. Ondřej Kubesa (jako autoři projektu) a realizovala firma PROSPERITA STAVEBNÍ A KOMERČNÍ, s.r.o., pro obec Melč.[461]

Výstavní program v Galerii Cella pokračoval prezentací umělců **Jennifer de Felice, Annegret Heinl, Jana Steklíka a Tomáše Skalíka** od 12. března do 4. dubna

Poté následovala prezentace umělecké dvojice **Jasmin Schaitl** a **Williama Costy** nazvaná **Lines** (od 16. dubna do 25. dubna). Schaitl a Costa ve svém díle pro Cellu a Hovorny pracovali s pojmem linie. „Linie se v jejich tvorbě dají považovat za něco, co specifikuje prostor, čas, ale také ryze abstraktní veličiny. Schaitl s Costou tyto linie zkoumají, narušují a přetvářejí, hledají jejich potenciál a sledují, jak linie ovlivňují jejich spojení, jejich vlastní vztah a prostor, ve kterém se ocitají," uvedli kurátoři výstavy. Výstava byla zahájena 16. dubna v 18 hodin performancí připravenou pro prostory Hovoren. Poté se celá akce přesunula do galerie, kde umělci připravili site-specific instalaci.[462]

Dále se v galerii prezentovali **Pavel Korbička** a **Lucie Vítková** s výstavou **Acoustic paintings** (25. dubna – 16. května). Pavel Korbička se dlouhodobě zabýval prostorovou tvorbou a světelnými site-specific instalacemi. Dílo s názvem Rekonstrukce bylo realizováno v rámci jejich opavské výstavy. Jeho podstatou byla rekonstrukce části funkčního vybavení prostoru Hovoren, které v minulosti sloužily jinému účelu. V minulosti zde bylo funkční také elektrické osvětlení prostoru. Součástí projektu Rekonstrukce byla žádost Pavla Korbičky směrem k vlastníkovi prostoru za účelem obnovy technické funkčnosti osvětlení. Žádosti bylo vyhověno. V průběhu trvání výstavy bylo v provozu původní osvětlení hovoren každý den v době od 20 do 5 hodin ráno.[463]

Další akcí v Celle bylo **Putování k Hovornám** (21. května – 20. června). Litevský umělec Arma (*1982) je soundartista a kurátor hudebního dění ve Vilniusu. Pro Galerii Cella připravil Arma site-specific performanci, která představovala metaforickou pouť

[461] http://www.zaopavu.cz/view.php?nazevclanku=vyhlaseni-vysledku-opavske-ceny-j-m-olbricha-za-rekonstrukci-v-letech-2012%962013&cisloclanku=2014040002
[462] http://www.bludnykamen.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=258:2014-cella-jasminschaitlwilliam-costa&catid=35:vystavni-cinnost&Itemid=57
[463] http://www.bludnykamen.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=260:2014-cella-korbika-et-vitkova&catid=35:vystavni-cinnost&Itemid=57

z Galerie Cella směrem k Hovornám, na jejichž stěnách se jako modlitba objevovala a zanikala slova v litevštině i češtině. Putování bylo doprovázeno hrdelním zpěvem a zvuky, hudbou. Po akci se v Celle uskutečnil Armaův koncert pod pseudonymem Bruzgynai s výraznými performačními prvky. Záznamy z obou akcí bylo možno zhlédnout v Galerii Cella do 20. června 2014. Jako host vystoupily Jatky – hudební projekt básníka a výtvarníka Martina Šenkypla, který vznikl na počátku roku 2013. Hlavním cílem a motivací pro založení hudebního alter-ega bylo, že měl potřebu narušit stojaté vody české hudební scény. Nahrávka Demo N měla jediný cíl – nastolit nový řád a poukázat na to, že v současném světě je důležité být originální a neopakovatelný. Filozofie Jatek byla jasná: Akceptuj to, nebo pojdi![464]

Od 27. června do 25. července byla v Galerii Cella a Hovornách ke zhlédnutí výstava uměleckého tria **A. Glassner – F. Koppensteiner – K. Stoyanov,** působícího při akademii a univerzitě ve Vídni, nazvaná **The Longest Distance Is…** Anne Glassner, Franziska Koppensteiner a Kamen Stoyanov se přihlásili do otevřené výzvy Bludného kamene s výstavním projektem s názvem „The longest distance is the one that separates us“, neboli „Největší vzdálenost je ta, která nás rozděluje“. Název výstavy vycházel z bulharské popové písně z osmdesátých let. Koncepce výstavy a akce, které v rámci vernisáže proběhly, se opíraly o situace z videoklipu k této písničce, bylo to tedy hlavní pojítko jinak na sobě nezávislých performancí a instalací tří umělců. Výstava tak představovala spojení různých performativních, site-specific a akčních přístupů a způsobů uměleckého vyjádření. Všechny výstupy, které umělci předvedli, vycházely z prací, kterými se v poslední době zabývali, nešlo ani tak přímo o nově vytvořená díla, ale spíše o prozkoumávání možností nových prostor, nových situací a nového publika.[465]

Od 30. července do 5. září se v Galerii Cella prezentoval **Robert Vlasák** s výstavou **Offset.**

Stěžejním výstavním projektem v tomto roce byl projekt **Vy troubo!** ke 100. výročí narození Jiřího Koláře. Vernisáž výstavy celého spektra autorů se odehrála ve Velké galerii zámku v Hradci nad Moravicí 9. září a k vidění byla až do konce října. Na vernisáži vystoupil s ukázkou fyzického básnictví Petr Váša.

[464] http://www.bludnykamen.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=266:arma&catid=35:vystavni-cinnost&Itemid=57

[465] http://www.bludnykamen.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=268:nejdelsi-vzdalenost&catid=35:vystavni-cinnost&Itemid=57

Oslovením ´vy troubo!´ společně s výstražně napřímeným ukazováčkem básník dával charakteristicky najevo svůj nesouhlas s konáním nebo názorem před ním projeveným, pokud se mu nezamlouval a měl za to, že – slušně řečeno – za moc nestojí. „Organizátoři výstavy si uvedené oslovení vztáhli taky na sebe při představě, jak by se Jiří Kolář na jejich počínání tvářil, kdyby mu byl přítomen…“ uvedl Martin Klimeš, který také výstavu spolu s týmem organizátorů ze spolku Bludný kámen připravil. „Jiří Kolář, umělec s mezinárodním renomé nebyl výstavou akcentován jen jako osobnost patřící do čítanek a dějepisu moderního umění minulého století, ale především jako tvůrce, který svým příkladem hledání nových přístupů, experimentování s technikou a výrazem, důrazu na nacházení osobních tvůrčích cest a postojů nezávislých na akademickém vzdělání či schopnosti řemeslné dokonalosti může inspirovat i v současné době,“ vysvětlil Klimeš. Výstava se podle jeho slov nesnažila mapovat jakési pokračovatele kolářovské estetiky, ale reprezentovala tvorbu několika desítek českých a slovenských autorů napříč generacemi i tvůrčími názory. Jedno ale museli mít vystavující autoři společné – zájem o experiment a umělecký pohyb ryze vlastní cestou, byť za cenu rizika jejího nenaplnění. Výstava představila kromě Kolářových souputníků, hledačů dobrodružství v experimentování s básnickou formou, také významné a mezinárodně akceptované tvůrce vizuální poezie, kteří byli o jednu či dvě generace mladší, ale také vizuální básníky méně známé a zcela neznámé a dlouhou řadu tvůrců, jejichž dílo bylo obtížně zařaditelné do teoretických přihrádek a kterým byla vlastní především osobitá umělecká cesta. „Do projektu se zapojilo zhruba pět desítek českých a slovenských autorů – vizuálních a fónických básníků, nekonvenčních fotografů, akčních umělců, experimentálních tvůrců na hranici médií, hledačů a objevitelů nových možností a adekvátních způsobů, jak vyjádřit současnost v její rozporuplnosti, otevřenosti a neuchopitelnosti,“ uzavřel Martin Klimeš.[466]

Autorem další výstavy byl **Vladimír Havlík** a nazval ji **Návody k uskutečnění** (9. září – 31. října). Výstava byla součástí kolářovského projektu. Byla to vlastně prezentace různých nápadů, které si autor v letech 1978–1986 zaznamenával s tím, že je v budoucnu někdy realizuje, avšak většinou k tomu už nedošlo. Tyto nápady autor poskytnul k uskutečnění a nabídl účastníkům, že pokud by si některý z nich vybrali a realizovali, aby mu následně zaslali dokumentaci k akci s tím, že pak mohla být prezentována pod příslušným textem v galerii.[467]

[466] http://www.artmap.cz/vy-troubo-pro-jiriho-kolare-0
[467] http://www.bludnykamen.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=272:2014-cella-vladimir-havlik&catid=35:vystavni-cinnost&Itemid=57

Poslední akcí v tomto roce, kterou Cella hostila, byla výstava **Dialing** dvojice **Wolszczak** a **Borkowska** (od 12. listopadu do 12. prosince).

Mazel

Umělecká agentura Mazel – Miroslav Masařík pořádala převážně koncerty dechových hudeb v kině Mír. Na její pozvání přijela například dechovka **Kobeřanka**, která v Opavě zahrála 13. prosince.

Umělecká agentura Karla Kostery

Také v roce 2014 pořádala agentura Karla Kostery nespočet kulturních akcí od jednotlivých koncertů až po festivaly.

Zmiňme například festival **Opavská dětská píseň**. Tato přehlídka dětské pěvecké tvorby se konala 3. dubna v KD Na Rybníčku. V programu vystoupily sbory Čápata ze ZŠ Dolní Životice, Kolibříci z Církevní ZŠ sv. Ludmily, Chlapecký sbor ze ZŠ Stěbořice, národopisný soubor Úsměv ze Střediska volného času a Chlapecká cimbálová muzika ze ZUŠ Václava Kálika.[468]

Karel Kostera také uspořádal koncert k uctění památky padlých v 1. světové válce. Jako vedoucí Pěveckého sboru Stěbořice připravil na poslední zářijový den speciální koncert do kaple Božského srdce Páně v opavském Marianu. Sám Karel Kostera zažil „pouze“ II. světovou válku, ale o té Velké slýchal z úst svého dědečka Štěpána Pravdy, který bojoval na východní frontě. „Koncert bych chtěl věnovat jemu a také všem lidem z Opavska, kteří v první světové válce bojovali. Musíme si je připomínat. Zároveň bych tím rád připomenul i sté výročí vzniku Československých legií a Mariana v Opavě, které tehdy sloužilo jako lazaret, jímž prošlo 10 tisíc lidí," uvedl Kostera.[469]

[468] Hláska č. 4, 2014, s. 31
[469] http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-pozvanka-koncert-marianum29092014.html, publikováno 29. 9. 2014

Karlu Kosterovi se povedlo také do Opavy přivézt **Orchestr Václava Hybše**. Představení se uskutečnilo 29. listopadu. V kině Mír s orchestrem vystoupila i Věra Martinová.[470]

Tradiční vánoční mši J. J. Ryby **Hej Mistře!** připravil Karel Kostera na sv. Štěpána, tak jako ji pravidelně pořádá již od roku 1980. V letošním roce, jak už se také stalo tradicí, se uskutečnila v kostele svatého Ducha.[471]

Za Opavu

Občanské sdružení svou činností pokrývalo oblast památkové péče, vzdělávání, životního prostředí, ale také kultury. Spolek již od roku 2007, jak již bylo zmíněno na jiném místě této kapitoly, uděloval **Cenu Josefa Marii Olbricha** za architekturu. Pod hlavičkou spolku Za Opavu probíhal také literární cyklus **Básnické hlasy**. Členové sdružení dále organizovali přednášky o architektuře a umění a v neposlední řadě se podíleli na oslavě **Dne hradu Vikštejna**, která probíhala vždy poslední srpnovou sobotu a letos se uskutečnil již 4. ročník. Spolek měl také od roku 2011 v péči výstavu o záchraně sakrálních památek **Necháme to tak?** a koordinoval její pohyb po celém Moravskoslezském kraji. Členové sdružení se pravidelně účastnili Dne Země a Dne stromů. Vyjadřovali se také k aktuálním kauzám veřejného života v Opavě a okolí. V roce 2014 se o. s. Za Opavu stalo nájemcem zahrady u kaple sv. Alžběty na Rybím trhu, kterou postupem času proměnilo v komunitní zahradu. Na podzim roku 2014 bylo občanské sdružení Za Opavu nominováno na cenu **Patrimonium pro futuro** za obnovu souboru drobných památek na Opavsku – výklenkové kapličky v Brumovicích, božích muk v Melči a v Úvalně, kaple v Nových Těchanovicích a v Radkově-Dubové.[472]

[470] http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-pozvanka-orchestr-vaclava-hybse27112014.html, publikováno 27. 11. 2014
[471] http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kultura-pozvanka-hej-mistre24122014.html, publikováno 24. 12. 2014
[472] viz web: www.zaopavu.cz a také Výroční zpráva za rok 2014

Galerie

Gottfrei

Výstavní a multikulturní prostor sídlil na Krnovské ulici v sousedství Music Baru 13. Pořádal konceptuální výstavy i koncerty, a to nejen experimentální hudby. Vystoupila zde například kapela **Munroe**, kterou tvoří Jan Kunze a Vladimír Jaške (26. září). Každoročně pořádala Galerie Gottfrei o prázdninách **výtvarné sympozium**, jehož součástí byla díla ve veřejném prostoru v centu Opavy.

Galerie Kupa

Galerie sídlila v OC Breda & Weinstein a provozovala ji společnost Art Consultancy, která patřila Martinu Klimešovi. KUPA vychází z počátečních písmen slov *Kreativita, Umění, Prostor, Architektura*, jak Martin Klimeš vysvětlil na vernisáži Jana Paula 12. června.

V lednu ještě dobíhala výstava **Jitky Škarohlídové** s názvem **Papír, papír, papír**.

Grafiky, malby a koláže **Tamary Kolenčíkové** a malby **Vojtěcha Kolenčíka** vystavovala galerie od 6. února do 28. března.

Výstavu **Na východ od ráje** prezentoval v galerii **Juraj Bartusz** od 4. dubna do 6. června.[473]

Malby prsty ukázala výstava **Jana Pauluse** nazvaná **Ze světa do světla**, která měla vernisáž 12. června.[474]

Na podzim pak galerie představila cyklus nazvaný Meeting jiného kontextu, v němž postupně ukázala tvorbu pěti autorů: **Tomáše Skalíka** (22. září), **Jana Krtičky** (26. září), **Radky Pavelové Žákové** (10. října), **Petra Demka** (7. listopadu) a **Oldřicha Moryse** (14. listopadu).

[473] http://www.ocbreda.cz/images/akce/jan_paul_tiskova_zprava.pdf
[474] https://www.facebook.com/ArtConsultancy

Kluby

Filmový klub

Filmový klub promítal pravidelně s výjimkou městských festivalů **Další břehy** a **Bezručova Opava** každé pondělí v kině Mír.

Šestého ledna uvedl klub rumunský snímek **Pozice dítěte** (režie Cälin Peter Netzer), dále pak podmanivou a dojemnou studii lásky v mnoha jejích formách **Rozbitý svět** britského režiséra Rufuse Norrise (13. ledna). **Post tenebras lux** se jmenoval koprodukční mexicko-francouzsko-německý snímek promítnutý 20. ledna. Šlo o experimentální a krajně subjektivní dílo, založené mimo jiné na vizuální působivosti hornaté krajiny. Režíroval jej Carlos Reygadas. Závěr měsíce patřil 27. ledna maďarskému filmu **Je to jen vítr** režiséra Bence Fliegaufa, který vyprávěl o sérii rasových útoků na místní romskou komunitu v roce 2008.

Snímek **No** (Francie, USA, Chile 2012) popisoval referendum vyhlášené chilskou vládou v roce 1988. Režíroval jej Pablo Larraín a v programu se objevil 3. února. Další film nesl název **Diaz: Neuklízej tu krev** (Francie, Itálie, Německo 2012) a promítal se 10. února. Pojednával o událostech okolo summitu G8 v Janově v roce 2001. Do místní školy během onoho summitu bez jakéhokoliv předchozího varování vtrhla policie a napadla všechny novináře a mladé lidi, kteří sem přijeli protestovat proti globalizaci. Snímek režíroval Daniele Vicari. Projekce 17. února zahajovala Projekt 100 a na pořadu byl vyhlášený snímek **Koyaanisqatsi** režiséra Godfreye Reggia. Po něm následoval film **Sedm psychopatů** v režii Martina McDonagha (24. února). Britský snímek z roku 2012 pojednával o partě kamarádů, kterou tvořili začínající spisovatel, nezaměstnaný herec a zloděj psů a také zločinecký parťák či psychopatický gangster.

Hořká komedie **Nerada ruším** o hledání svého místa v životě a ve společnosti všech stvoření včetně lidí byla na pořadu 3. března. Dánský film režíroval Henrik Ruben Genz. Film **Call Girl** se promítal o týden později, tedy 10. března. Švédský film byl debutem režiséra Mikaela Marcimaina a vypovídal o aféře ministra spravedlnosti, který byl obviněn ze sexu s nezletilou dívkou. **Neřízené střely** se promítaly 17. března. Italský film režiséra Ferzana Özpeteka vyprávěl o tom, že některá tajemství je lépe držet pod pokličkou. Ve svém snímku režisér volil hravý přístup, zároveň však kritizoval konvenční hodnoty provinčního jihu Itálie. Další v programu byl dánský snímek **Marie**

Kroyer (24. března) o odvrácené straně vztahu Marie a jejího muže, slavného dánského malíře Kroyera, který režíroval Bille August.

Skutečný příběh dvou brilantních pilotů Formule 1 Nikiho Laudy a Jamese Hunta představoval další film, **Rivalové,** 31. března. Britsko-německý snímek režíroval Ron Howard.

Film režisérky Michale Boganimové **Země zapomnění** (Francie, SRN, Polsko 2011) popisoval osudy lidí v Černobylu a jeho blízkém okolí. Promítal se 28. dubna.

Snímek **Lore** vyprávěl o osudech pěti německých dětí, jejichž rodiče – oddaní nacisté, byli na konci války uvězněni spojeneckými vojsky. Sourozenci se vydali na hrůzostrašnou pouť do babiččina domu vzdáleného devět set kilometrů, na níž odhalili krutou realitu i důsledky jednání svých rodičů. Německo-australský snímek režisérky Cate Shortlandové mohli diváci vidět 5. května. Režisérem dalšího snímku **Kříž cti** (Norsko, Švédsko, SRN, Polsko 2012) byl Petter Naess. Film byl inspirován skutečnou válečnou událostí, při níž došlo ke vzájemnému sestřelení britského a německého letadla a obě posádky se ocitly uprostřed zasněžené norské vysočiny v osamocené chatě. Snímek Srdjana Dragojeviče **Parade** (Srbsko, Slovinsko, Makedonie 2011) vyprávěl 17. května netradiční příběh homosexuálního páru, jehož snem bylo uspořádat Pride parade v Bělehradě. V roce 2001 takovýto pochod skončil krveprolitím. Organizátoři si však místo vlažné policie zajistili nakonec ochranu válečných veteránů. **Mizející vlny** byl název dalšího snímku, který filmový klub promítal 24. května. Film z koprodukce Litvy, Francie a Belgie byl natočen v roce 2012 a byl svébytným pokusem o „artovou“ sci-fi romanci. Protagonistou snímku byl mladý vědec Lukas, který svolil k riskantnímu experimentu. Pod dohledem vědeckého týmu měl opakovaně proniknout do mysli osoby ležící v kómatu a po návratu poskytnout podklady pro revoluční výzkum mozkových synapsí. Snímek režírovala Kristina Buožytéová.

Po prázdninové přestávce a festivalu Bezručova Opava se filmový klub znovu rozeběhl 13. října, a to projekcí kultovního snímku Quentina Tarantina z roku 1994 **Pulp Fiction – historky z podsvětí**. Další z klasických děl světové kinematografie – **Zahrej to znovu, Same** – se promítal 20. října. Příběh Allana Felixe (Woody Allen) režíroval Herbert Ross.

Francouzský film **Atilla Marcel** (režie Sylvain Chomet) se promítal 3. listopadu. Šlo o příběh třicátníka Paula, který žil v pařížském bytě se svými dvěma tetami, postaršími aristokratkami, které ho vychovávaly od jeho dvou let a které snily o tom, že se z něj stane klavírní virtuos. Nudnou rutinu jeho života, který se odehrává mezi klavírním křídlem a hodinami tance, náhle rozčeří Paulovo setkání s Madame Proustovou, sousedkou ze 4. poschodí. V listopadu se dále promítaly ještě filmy **Walesa: člověk naděje** (10. listopadu) a **Je muž, který je vysoký, šťastný?** (24. listopadu).

Dokumentární snímek **Nick Cave: 20 000 dní na Zemi** byl v kině Mír k vidění 1. prosince. Jedná se o film o známém hudebníkovi Nicku Caveovi neboli důmyslnou a lyrickou ódu opěvující lidskou tvořivost. Režírovali jej společně Iain Forsyth a Jane Pollardová. Americký film **Frank** z roku 2014 se promítal 8. prosince. Je tragikomedií o talentu, touze po slávě a duševním zdraví nastavující příslovečné zrcadlo muzikantům, posluchačům a v neposlední řadě i sociálním sítím. V hlavní roli se představil Michael Fassbender, který téměř po celý film nesundal z krku obří umělohmotnou hlavu. Hravý snímek v režii Lennyho Abrahamsona byl volně inspirován osudem kultovního hudebníka Franka Sidebottoma. Poslední promítací pondělí 15. prosince patřilo klasice bratrů Joela a Ethana Coenových, filmu **Fargo**.[475]

Hudební kluby

Café Evžen

Klub s kavárnou nebo spíše kavárna, která nabízela hlavně hudební produkce, se nacházela na Lepařově ulici. Na tanečních večírcích zde hrál například DJ Viki (např. 5. dubna) nebo DJ Pan Tau (3. května)

Jazz Café Klub Evžen

Další z Evženů, v tomto případě ten původní a úplně první klub a kavárna, sídlil na Beethovenově ulici. Pořádal pravidelně jednou za měsíc Evženovy tančírny. Prostor zde také pravidelně nacházel cyklus Básnické hlasy, který společně pořádali Jakub Chrobák a Ondřej Hložek. Celkově šestý ročník (s podporou města Opavy pátý) zahájil 25. března mírně netradiční host. Nebyl to ryzí literát, ale divadelník, režisér

[475] http://www.opavskyfilmovyklub.cz/novinky/

a umělecký šéf Činoherního studia v Ústí nad Labem **Filip Nuckolls**, který společně se svými hereckými kolegy přečetl několik úryvků ze scénářů Josefa Jedličky. Mladá bratislavská umělkyně **Lucia Mandincová** se opavskému publiku představila 22. dubna. Třetí letošní básnický večer představil zástupce dvou krajů a také dvou poetik. Prvním z účinkujících byl **Jiří Neduha**, letos pětašedesátiletý undergroundový tvůrce, kterého minulý režim během akce Asanace v roce 1981 donutil k emigraci do Kanady, kde strávil deset let. Neduha předčítal ze své nové knihy povídek s názvem Záloha na slávu, v níž se po chlapsku vypořádával se stárnutím a s přicházejícími a odcházejícími vztahy. Neduha své čtení prokládal také hrou na kytaru. Druhým hostem byl **Josef Straka**. Jablonecký rodák zabrousil během svého čtení i do svých starších textů, zazněly také ty z knihy Hotel Bristol. Straka se především soustředil na představení své nové sbírky Kostel v mlze, která měla vyjít v polovině září letošního roku. „Zatímco Neduha procházel svými texty po zpackaných anebo vlídně končících vztazích, kroky Josefa Straky vedou krajinou. Chodectví a pozorování a glosování ubývající krajiny je pro něj typickým způsobem záznamu reality. A to nejen světa tuzemského, ale i zahraničního," hodnotili poetiku obou tvůrců pořadatelé.[476] Po prázdninové přestávce odstartovaly Básnické hlasy 7. října čtením pražských básníků: **Petry Strou**, které v letošním roce vyšla v nakladatelství Host prvotina s názvem Volavky, a autora **Martina Pocha**, jehož sbírka Jindřich Jerusalem byla nominována na Cenu Jiřího Ortena. Posledním hostem „hlasů" byl 16. prosince **Pavel Rajchman**. Na kytaru ho doprovázel ostravský hudebník a výtvarník **Jan Šnéberger**.[477]

Music Bar Jam

Jam byl především mekkou rockerů, punkerů a alternativců. Například 14. února tu poprvé vystoupil **Xavier Baumaxa**.

Music club 13

Klub 13 uspořádal koncerty interpretů a kapel jako Psí vojáci, Longital, Jaroslav Hutka, Čokovoko, Plastic People of the Universe, Blue Effect, Kurtizány z 25. Avenue, Sestry Steinovy, Luboš Andršt, Michal Pavlíček, Lenka Dusilová, Vladimír Mišík a ETC, Luboš Pospíšil + 5P, Vladimír Merta, Mňága a Ždorp, Monika Načeva.

[476] http://www.zaopavu.cz/view.php?nazevclanku=miseni-dvou-krajin-uzavrelo-prvni-polovinu-hlasu&cisloclanku=2014070004
[477] http://www.zaopavu.cz/view.php?nazevclanku=pavel-rajchman-uzavrel-basnickou-sestiletku&cisloclanku=2014120004

Depo

Na místě bývalého klubu Mrkev fungovalo Depo od roku 2012. Zaměřovalo se hlavně na drum´n´bass, techno a podobné hudební žánry. V březnu oslavil klub dva roky trvání.

Pořádal pravidelné Carribean Vibez party, v prosinci tu proběhla i Electro Swing Party.[478]

Různé

Na Horním náměstí zazněl 26. ledna **koncert lovecké hudby**. V programu zazněly ukázky praktické, koncertní i duchovní lovecké hudby. Trubači zahráli také z radniční věže. Letošní koncert byl už čtvrtý v pořadí, loni se poprvé konal na Horním náměstí, první dva ročníky proběhly na Ptačím vrchu. „Koncerty pořádá Společnost mysliveckých trubačů. Po letních kurzech v Třeboni, které mají delší tradici, se pořadatelé rozhodli přesunout i na Moravu a vybrali si Opavu," uvedl pro Hlásku Milan Šmíd, zástupce ředitele pro výuku odborných předmětů Střední školy hotelnictví a služeb a Vyšší odborné školy Opava, která pro účinkující po tři dny zajišťovala ubytování. Padesát trubačů všech věkových kategorií se do Opavy sjelo z celé ČR. Na náměstí se představili nejen zběhlí hráči, ale i úplní začátečníci, kteří nástroj v rukou drží poprvé.[479]

V úterý 28. ledna přijel do Opavy představit v rámci předpremiéry svůj nový film **Babovřesky II** režisér Zdeněk Troška. Autogramiáda protagonistů filmu a předpremiéra se konaly v OC Breda & Weinstein. Režiséra přijela na autogramiádu pozdravit i delegace z Hoštic, ovšem ne těch už legendárních filmových, ale slezských.[480]

Také Opava se připojila k Roku české hudby, a sice hned několika abonentními koncerty. Jeden z koncertů mohli diváci navštívit ve středu 12. února v 19 hodin v KD Na Rybníčku. Duo Jiřího Bárty (violoncello) a Terezie Fialové (klavír) bylo kombinací osobností dvou generací, které spojovala společná láska k hudbě a ke komorní zvlášť. Tito respektovaní a oceňovaní umělci si připravili program sestavený ze dvou

[478] viz profil klubu na sociální síti Facebook.
[479] pozvánka viz Hláska č. 1, 2014, s. 21
[480] Region Opavsko, 4. 2. 2014, s. 9

violoncellových koncertů Antonína Dvořáka – Koncert pro violoncello a klavír A dur a Koncert pro violoncello a orchestr (v klavírní redukci skladatele) h moll, Op. 105.[481]

Masopustní bál připravilo Středisko volného času na nejbližší pátek po Popeleční středě, která v tomto roce vyšla na 5. března. Masopustní bál nabídl nejen cimbálovou muziku v podání Wajdovců, ale také tradiční plesový repertoár, o který se postarala kapela Orient Express. Součástí programu byla také tradiční poprava kozelka, kterou došlo k pochování basy. Kromě dobré hudby a tance si návštěvníci mohli pochutnat také na nejrůznějších krajových specialitách. V ceně vstupenky bylo i malé pohoštění v podobě zabijačkového talíře a pravých masopustních koblih. Nechyběla ani bohatá nabídka vína a slivovice.[482]

Tanečníci Dance4Life bodovali na mistrovství republiky. První místo získali v malých skupinách, v nejúspěšnější kategorii disco dance sólo mini se tři tanečnice probojovaly až do finále, kde se mistryní stala Dagmar Jasníková a II. vicemistryní Nikol Vrbická. Stejná dvojice dívek mistrovský titul získala také v kategorii disco dance duo mini. „V této nejmladší kategorii jsme neporazitelní. Ve všech třech disciplínách jsme vítězové a tím jsme se zařadili mezi nejúspěšnější kluby na disco dance naší republiky," upřesnila vedoucí Daniela Riesová. V nejstarší kategorii nad 15 let se skupina umístila na 3. místě v extraligovém žebříčku a na 5. místě MČR. V sólech nejstarších byl nejúspěšnější Jakub Kirchner, který se stal druhým. vicemistrem ČR v disco dance sólo muži. „Ve všech těchto kategoriích a disciplínách jsme získali nominaci na mistrovství Evropy, které proběhne v červnu v Chomutově, a také na mistrovství světa, které se bude konat začátkem října v Itálii," uvedla Daniela Riesová. Mistrovstvím vyvrcholil seriál ligových soutěží sól, duetů a malých skupin, který probíhal už od září.[483]

Taneční soubor **Puls** oslavil 35. výročí. Soubor v roce 1979 založila Jana Vondálová při MDKPB, později přešel pod Středisko volného času. Puls je v Opavě znám hlavně díky stepu. Tanečníci se účastní všech ročníků mistrovských soutěží ve stepu od prvního celostátního setkání stepařů v Brně v roce 1986 až dosud. Také letošní sezóna byla pro Puls úspěšná. Na Krajské přehlídce dětského scénického tance v Ostravě získala choreografie Evy Vondálové Když mě děsí noční běsy, v konkurenci 36 choreografií převážně ze základních uměleckých škol, ocenění za humorné

[481] Hláska č. 2, 2014, s. 20
[482] Tamtéž, s. 21
[483] Hláska č. 3, 2014, s. 32

a nápadité zpracování námětu. Choreografie starších členek nazvaná Novinová byla navíc oceněna jako nejlepší ze všech a získala ocenění za vyváženost všech složek choreografie a nominaci na postup na Celostátní přehlídku v Kutné Hoře. Eva Vondálová byla také s první zmíněnou choreografií vybrána konzervatoří Taneční centrum Praha mezi nejlepší taneční učitele roku 2014, kteří představili svou práci na červnovém slavnostním finálovém večeru v Městské knihovně v Praze. Oceněné, ale i zcela nové choreografie mohli diváci vidět na Tanečním setkání, které se uskutečnilo 15. června od 17 hodin ve Slezském divadle.[484]

Již šestý ročník fotografické soutěže pro zaměstnance a dobrovolníky Charity **Můj svět** ocenil vítěze. Porota v čele s patronem soutěže, fotografem Jindřichem Štreitem, vybírala počátkem února vítěze z celkem více než tří stovek fotografií, které letos dorazily do všech tří soutěžních kategorií. Oceněni byli autoři z Charit z Milevska, Uherského Hradiště, Kaplic, Českých Budějovic či Nového Jičína. První místo v kategorii „Život kolem nás“ získal ředitel Charity Hlučín Lukáš Volný, mezi oceněnými ale nechyběl ani zástupce Charity Opava – její dobrovolník Martin Žídek obsadil druhé místo v kategorii Jak to vidím já. Tato nová kategorie, která letos doplnila tradiční soutěžní kategorie Portrét a Život kolem nás, proběhla pod patronací společnosti Asekol, neziskově hospodařící společnosti, která v zastoupení výrobců a dovozců organizuje celostátní systém zpětného odběru elektroodpadu a která také dává práci charitním Chráněným technickým dílnám ve Velkých Hošticích.
„Fotografie z fotosoutěže jsou rok od roku lepší a ani letošní rok nebyl výjimkou,“ zhodnotil Jindřich Štreit úroveň uzavřeného 6. ročníku soutěže, ve které se za celou dobu existence sešlo už více než 1 600 fotografií. Podle dalšího z porotců, Jiřího Siostrzonka, se úroveň fotografií lepší i proto, že fotografie jsou k vidění na výstavách a jsou také zveřejňovány na webu. „Soutěžící jsou pak konfrontováni s úrovní ostatních fotografií, což vede ke zvýšení kvality,“ soudí Siostrzonek. Třicet nejlepších snímků bylo veřejnosti představeno na slavnostní vernisáži v pondělí 24. března v Historické výstavní budově Slezského zemského muzea. Po dvou týdnech pak byla výstava k vidění v galerii opavského Obchodního centra Silesia a následně ji čekala pouť po městech celé republiky. Akce probíhala v rámci oslav 25. výročí založení Charity Opava, které se konaly průběžně po celý rok 2014 pod jednotným názvem 25 let služby – Charita Opava ve veřejném prostoru.[485]

[484] Hláska č. 6, 2014, s. 21
[485] Hláska č. 3, 2014, s. 21

U Obecního domu vyrostlo v červnu **indiánské teepee** a Opava tak žila indiánskou kulturou. Dospělí mohli navštívit každý podvečer přednášky, autorská čtení, bubnování a čajový dýchánek. Školákům pak připravily zábavu i poučení lektorky Opavské kulturní organizace (OKO). O Indiánech v Kanadě mluvil na své přednášce 2. června Vladimír Arnie Prachař, který přiblížil zážitky a fotografie z opakovaných cest do Skalistých hor a na prérie Alberty. Změna životního stylu původních obyvatel plání a prérií byla tématem přednášky kurátorky amerických sbírek Náprstkova muzea v úterý 3. června od 19 hodin. Středa patřila projekci filmu Tanec s vlky, čtvrtek pak komentované četbě indiánských mýtů a legend. V pátek v teepee zahráli Calm Season z Prahy, v sobotu byl na programu Básnický maraton a v neděli se o závěr postarali ti nejmenší, kteří tady oslavili Den dětí.[486]

Opavský country širák se v tomto roce uskutečnil již po jednadvacáté. Jeho hlavním pořadatelem už tradičně byla kapela Karavana, která si letos připomněla 40. výročí založení. Přehlídka regionálních country kapel se uskutečnila v sobotu 21. června ve 13.45 hodin v areálu zahradní restaurace hotelu Alfresco v Kylešovicích. Zahrály zde například skupiny Stašeko, Tarantule, Fram, Kotva a své umění předvedla taneční skupina Cloverleaf Opava či ostré biče Vlče – Opava. Hostem byla bluegrassová kapela Hazard ze Zlína, která vystoupila v 19 hodin.[487]

Celé léto se v Opavě opět konaly **promenádní koncerty dechových hudeb**. Připravovalo je Středisko volného času ve spolupráci se statutárním městem Opava, a to každou neděli od 22. června do 15. září před kostelem sv. Vojtěcha na Dolním náměstí.[488]

Mezinárodní varhanní soutěž Petra Ebena, ojedinělý projekt, který se v Opavě letos uskutečnil jako bienále, obdržel významnou dotaci ministerstva kultury. Soutěžní přehlídka lákala do Opavy studenty, mladé umělce a jejich pedagogy z řady míst Evropy. Konala se od 27. října do 1. listopadu a byla tříkolová. První kolo se uskutečnilo v Knihovně Petra Bezruče, druhé v chrámu sv. Ducha a třetí v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie.[489] Soutěžní výsledky posuzovala renomovaná mezinárodní porota složená z vynikajících interpretů a pedagogů. Jejím předsedou byl Ferdinand Klinda (Slovensko), dalšími členy byly Susan Landale (Francie), Markéta Schley Reindlová (Česká republika), Roberto Antonello (Itálie),

[486] Hláska č. 6, 2014, s. 21
[487] Tamtéž, s. 26
[488] Tamtéž, s. 27
[489] Hláska č. 7-8, 2014, s. 8

Tomasz Adam Nowak (Polsko) a Thomas Daniel Schlee (Rakousko). Hlavním pořadatelem soutěže bylo město ve spolupráci s Církevní konzervatoří Opava. Výrazně na soutěž přispělo i Ministerstvo kultury České republiky a na Cenu za interpretaci skladby Petra Ebena přispěla také Nadace Český hudební fond. Třicet šest let existence soutěže potvrzovalo její oblíbenost mezi mladými varhaníky, ale také její oprávněnost a význam ve „varhanním světě" i pevné místo v kulturním dění historického města Opavy, jak o tom psal v úvodu soutěžní brožury předseda poroty Ferdinand Klinda. Své poselství nám zanechal v kronice festivalu Bezručova Opava i skladatel Petr Eben, který v září 1999 napsal: „Cesta kultury je cesta záchrany tohoto potápějícího se světa."[490]

Bubenický orchechestr Ivo Samiece (BORIS) slavil deset let své existence. Výročí si bubeníci připomněli dne 21. září galakoncertem, kde zaznělo to nejlepší z repertoáru orchestru a nechyběl ani výběr top hostů, kteří kdy s BORISem vystoupili na jednom pódiu. Svou účast přislíbili Kelt Grass Band s originálními keltskými bubny a perkusemi, tanečnice studia TanyTany, stepařky z Taneční skupiny Puls nebo duo žonglérů. Tomáš Greiner zahrál na australské didjeridoo, Zdeňka Komárková zazpívala v doprovodu Milana Kratochvíla, na koncovou flétnu zahrál Ondřej Géla. Účinkující vystoupili v nových kostýmech s originálními světelnými objekty na pódiu. BORIS za dobu svého konání natočil dvě autorská CD a jedno DVD a odehrál přes stovku koncertů po celé České republice i v zahraničí. Založil jej Ivo Samiec při Středisku volného času v Opavě ze žáků, které vyučoval ve svých kurzech hry na africké bubny a bicí. Počet lidí v orchestru se pohyboval okolo 30 členů, z nichž nejmladšímu bylo 6 a nejstaršímu 66 let. Při koncertech často orchestr spontánně zapojoval do dění publikum tak, že vždy vznikla originální a neopakovatelná atmosféra.[491]

Městské sady hostily 20. září **Opavské dožínky**. V programu, který odstartoval ve 14 hodin, se představil Standa Hložek, cimbálová muzika Výhonek, folklorní soubor Úsvit nebo Erzí Raper. Připravena byla i výstava zemědělské techniky a ochutnávka výrobků zemědělských firem z Opavska, pro děti pak soutěže, kolotoče a další atrakce.[492]

[490] Hláska č. 10, 2014, s. 20
[491] Hláska č. 9, 2014, s. 20
[492] Tamtéž

Čajovna Harmonie uspořádala 30. října přednášku o palmě olejné. Na přednášce, která proběhla v rámci opavského Dne stromů, Šárka Kalousková ze zoologické zahrady seznámila posluchače s tím, proč je tato plodina na jedné straně opěvovaná pro své všestranné využití, na straně druhé zatracovaná pro úskalí spojená s jejím masivním pěstováním zejména v jihovýchodní Asii. Právě zde se nacházejí největší světové plantáže palmy olejné, které nenávratně přetvářejí tamní krajinu na úkor původního lesa včetně všech jeho obyvatel. Akci pořádalo občanské sdružení Ekolyceum.[493]

Návraty ke kořenům, tak znělo téma letošního ročníku literární a výtvarné soutěže O cenu primátora města, kterou vyhlásilo město společně s Opavskou kulturní organizací a ve spolupráci s Knihovnou Petra Bezruče a Základní uměleckou školou – výtvarný obor. „Úkolem účastníků soutěže bylo výtvarně nebo literárně vyjádřit svůj pohled na dané téma. Důraz měl být kladen na minulost své rodiny, folklor, slavné rodáky a regionální specifika Opavska," uvedla Simona Juchelková z Opavské kulturní organizace. Desátý ročník soutěže byl vyhlášen na začátku loňského září a do 30. května bylo do výtvarné části soutěže přijato 195 příspěvků. „Osmnáct mateřských a základních škol, ale také jedno gymnázium odevzdalo celkem 127 kreseb, dvě základní umělecké školy dalších 68," upřesnila Simona Juchelková. V literární části se sešly dvě kolektivní a tři individuální práce ze čtyř základních škol a jednoho gymnázia. Výtvarnou část soutěže ovládla Základní škola T. G. M. na Riegrově ulici. Ve 2. kategorii soutěže základních škol získali cenu za kolekci historie budov Opavy a také za svá díla Robert Rucký (10 let) a Viktorie Goldmannová (10 let). Ve 3. kategorii do 15 let obdržela škola cenu za kolekci Osobnosti dějin Opavy a cenu za kolekci Svědkové minulosti. Další ocenění si odnesly Hana Pekná (14 let), Nikola Dvořáková (14 let) a Kateřina Večerková (13 let) z téže školy. V kategorii základních uměleckých škol cenu v 1. kategorii získali Martin Blažej (8 let) ze ZUŠ V. Vančury v Háji ve Slezsku, Marie Flaumová (8 let) a Rozálie Krieblová (7 let), obě z opavské ZUŠ, ve 2. kategorii pak Jan Bulek (9 let) ze ZUŠ Opava a cenu za kolekci počítačové grafiky Z archívu si odnesli žáci ZUŠ V. Vančury. Třetí kategorii ovládli Martin Raška (14 let) ze ZUŠ V. Vančury a Jakub Zlámal (12 let) z opavské ZUŠ. V téměř každé kategorii bylo uděleno čestné uznání několika dětem. V literární části byla udělena pouze čestná uznání. Na slavnostním vyhlášení, které proběhlo ve středu 24. září v Sále purkmistrů Obecního domu, si výherci převzali svá ocenění z rukou první

[493] Hláska č. 10, 2014, s. 9

náměstkyně primátora Pavly Brady. Vybrané práce dětí, žáků a studentů si mohli návštěvníci prohlédnout ve foyer Obecního domu do konce října.[494]

Stepaři si přivezli z Brna medaile. Osminásobný mistr republiky ve stepu, vítěz Evropského poháru a dvojnásobný finalista mistrovství světa Mirek Spáčil, majitel taneční školy Vítr, získal další cenu do své sbírky. Počátkem listopadu se se svou skupinou stepařských kurzistů zúčastnil pohárové soutěže v Brně, ze které si nakonec sedm jeho žáků odvezlo za své společné vystoupení stříbrný pohár, a za sólové vystoupení získal Mirek Spáčil pohár zlatý.[495]

Opava zažila celorepublikovou a extraligovou soutěž v **hip hop tanci**. Dance4Life CUP 2014 se konal pod záštitou taneční školy Dance4Life Opava ve dnech 15. a 16. listopadu. Akce probíhala v retro stylu, takže hudba, výzdoba a kostýmy porotců i organizátorů se nesly v tomto duchu. Do Opavy přijelo přes 900 tanečníků, kteří změřili své síly ve čtyřech věkových kategoriích a osmnácti disciplínách, soutěžilo se v sólech, duetech a malých skupinách. Taneční škola Dance4Life Opava měla na soutěži největší zastoupení, a to téměř sto tanečníků. Velkým úspěchem byla dvě třetí místa v malých skupinách a kategorii do 11 a nad 15 let v extralize. V celorepublikové soutěži získali tanečníci medailové umístění ve všech věkových kategoriích (do 8 let, do 11 let, do 15 let a nad 15 let) a disciplínách sóla a dueta. Ziskem 17 medailí se opavská škola nakonec zařadila mezi nejúspěšnější kluby na disco dance v České republice.[496]

Adventní čas v Opavě patřil tradičním předvánočním koncertům a vystoupením. Například v kapli Povýšení svatého kříže na Matiční ulici se uskutečnil 14. prosince pořad **Nejkrásnější Ave Maria** opavské operní pěvkyně Olgy Procházkové. Letos přijal pozvání také vzácný host – Alfréd Strejček, který přednesl duchovní texty bývalého opavského děkana Josefa Veselého. Adventní koncerty uspořádala také Církevní konzervatoř, byl to již 11. ročník. V letošním roce studenti a pedagogové konzervatoře se svými hosty – barokním souborem Czech Ensemble Baroque a dirigentem Romanem Válkem reprezentovali Opavu v Ostravě, Bolaticích a s adventním repertoárem zajeli účinkující také do předvánoční Vídně na pozvání velmistra německého řádu. Závěrečný koncert cyklu adventních koncertů se jako již tradičně uskutečnil v opavské konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie ve čtvrtek

[494] Hláska č. 10, 2014, s. 15
[495] Hláska č. 12, 2014, s. 26
[496] Tamtéž, s. 32

18. prosince v 18 hodin, kdy si posluchači mohli vyslechnout řadu hodnotných a krásných sborových děl – ta také tvořila opěrný pilíř dramaturgie letošních adventních koncertů. V rámci Roku české hudby zazněla sborová díla skladatelů českého baroka a klasicismu, která vznikla v našem regionu a obohacovala kulturní krajinu českého Slezska – zejména skladby piaristických autorů A. Mašáta a A. Brosmanna. Sborové skladby byly proloženy sólovými a instrumentálními čísly.

Hudba nezná bariér. O tom se mohli přesvědčit návštěvníci na společném koncertě dětí ze Základní školy pro tělesně postižené na Dostojevského ulici, Dětského pěveckého sboru Studánka při ZŠ Mařádkova a Chlapeckého pěveckého sboru Karla Kostery. Svými hlásky rozezněly děti kapli Božského Srdce Páně – Marianum v úterý 16. prosince v 17 hodin. Koncert byl pořádán v rámci projektu Pět terapií pro šťastný život s handicapem, financovaného ze strukturálních fondů ESF a státního rozpočtu ČR, který končil v prosinci tohoto roku. „Projekt přinesl dětem spoustu zážitků a aktivit, pomohl navázat nová přátelství," uvedla Vanda Tomová ze základní školy pro tělesně postižené.[497]

Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby se postupem let stala symbolem českých Vánoc. Také letos ji slyšeli návštěvníci kaple Božského Srdce Páně – Mariana v podání smíšeného sboru a orchestru z Dolního Benešova a sólistů Ilony Kaplové, Denisy Žídkové, Pavla Ďuríčka a Petra Urbánka. Spolu s nimi během večera vystoupil také smyčcový soubor ze ZUŠ Václava Kálika a Vokální kvarteto ze Srbska. Letošní koncert, který Matice slezská věnovala doznívání Roku české hudby 2014, se konal v neděli 28. prosince v 18 hodin.[498]

[497] Hláska č. 12, 2014, s. 21
[498] Tamtéž, s. 11

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

V této kapitole jsem se snažil shromáždit z opavských církví hlavně ty události, které nějakým způsobem přesahovaly obvyklý život náboženských obcí a byly význačné i pro život města. Nejsou zde zastoupeny zdaleka všechny náboženské obce, vybíral jsem pouze ty, které výrazněji utvářely společenský život města.

Římskokatolická církev

Římskokatolická farnost Panny Marie v Opavě

Zmiňme některé události ze života farnosti v roce 2014, jak je uvádí kronika farnosti.

Jako každoročně se farníci zapojili do **Tříkrálové sbírky**.

Tříkrálový průvod vyrazil od kostela svatého Vojtěcha na Horní náměstí 2. ledna.

Mše svatá, během níž otec Pavel Cieslar žehnal koledníkům Tříkrálové sbírky, se uskutečnila 5. ledna. Po mši svaté se konal pravidelný slavnostní průvod s třemi králi na Horní náměstí.

Jednodenní **diecézní setkání** s otcem biskupem se odehrálo 5. dubna. Mottem setkání bylo: Blahoslavení chudí v Duchu, neboť jejich je nebeské království. Program probíhal ve třech opavských kostelích: u sv. Vojtěcha, u sv. Ducha a v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie, kde setkání vyvrcholilo společnou mší svatou, kterou celebroval o. biskup František Václav Lobkowicz, OPraem.

Pravidelná **křížová cesta** ulicemi Opavy se uskutečnila 12. dubna.

Pouť k Panně Marii Opavské, Matce milosrdenství, se slavila 31. května v kostele sv. Vojtěcha. Hlavním celebrantem byl P. Peter Kerak, farář v Melči. Pobožnost a mši svatou svým zpěvem doprovázel sbor Cantores Domini z Místku pod vedením Jana Strakoše.

V den **slavnosti Těla a krve** Páně 19. června byla v kostele sv. Vojtěcha sloužena mše svatá, kterou celebroval otec Pavel Cieslar. Po mši svaté slavnost pokračovala eucharistickým průvodem, který byl zakončen v kostele Svatého Ducha.

V konkatedrále byla mší svatou zahájena 29. června již 7. **pěší pouť** mládeže opavského děkanátu z Opavy na Velehrad.

V průběhu července ve farnosti vystřídal děkana Pavla Cieslara, který odešel do Nového Bohumína, **Jan Czudek**. Novým farním vikářem se stal **Aleš Písařovic**.

Páter **Mieczyslaw Augustynowicz** byl ustanoven farním vikářem ve farnosti Orlová.

V průběhu října byly repasovány další **dva sektory lavic** v zadní části lodi konkatedrály Nanebevzetí Panny Marie. Práce provedla firma Lesák.

V kostele sv. Vojtěcha se uskutečnilo 17. října **Noční bdění opavského děkanátu**, tentokrát na téma *S Janem XXIII. o míru*. Bdění bylo zahájeno mší svatou, kterou celebroval P. Aleš Písařovic, katechezi měl P. Jan Czudek.

V rámci oslav dvacetileté existence farního zpravodaje Cesta byla 18. října v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie sloužena děkovná mše svatá. Poté na faře proběhlo setkání současných i bývalých členů redakce a služebně nejstarších dopisovatelů.

V rámci **přenesení ostatků** biskupa Josefa Martina Nathana z Opavy do polských Branic byla olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem sloužena v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie mše svatá dne 7. listopadu.

V průběhu prosince byly zprovozněny **webové stránky** farnosti.

„Po celý rok se v naší farnosti pravidelně scházelo několik společenství – společenství mládeže, scholka (předškolní děti a děti mladšího školního věku), schóla, ministranti i několik společenství dospělých. Během školního roku probíhala výuka náboženství dětí v učebně kostela sv. Vojtěcha a na ZŠ Englišova, na faře probíhalo náboženství pro dospělé," uvedla farní kronika.

Konvent minoritů

Povolání je z naslouchání. Tato slova se stala mottem prvního dne 4. františkánského setkání rodin, které proběhlo ve dnech 21.–24. srpna v opavském klášteře. Každý ze čtyř dnů se nesl v jiném znamení, tématem toho druhého bylo přijetí pozvání na hostinu a vstoupení do prostoru Boží lásky. Třetí den se snažil odpovědět na to, co dělat, když v uskutečnění naší mise přijdou těžkosti a problémy. Čtvrtý, poslední den setkání byl věnován především povolání manželskému a vedl dospělé účastníky k obnovení manželských slibů.[499]

Evangelická církev

Českobratrská církev evangelická

Opavský evangelický sbor žil poměrně bohatým životem. Kromě pravidelných a základních věcí, od kterých se odvíjí činnost každého církevního sboru nebo farnosti, jako jsou bohoslužby, biblické hodiny, vyučování náboženství, schůzky mládeže, svatby, pohřby a návštěvy členů sboru, členové sboru připravili také mnoho mimořádných akcí. „Proběhly adventní a předvelikonoční dětské dílny, výlety s dětmi a s mládeží, víkendovky, vánoční divadlo s nadílkou pro děti a seniory, zájezd na Vysočinu, dětský tábor, společná rekreace členů sboru, zahradní párty, a další," vyjmenoval farář Jan Lukáš. Ve sboru působil pěvecký kroužek, který pravidelně nacvičoval a zpíval při bohoslužbách.

Také v roce 2014 se sbor zapojil do Noci kostelů. „Pro tuto příležitost jsme nacvičili pašijovou divadelní hru Vzhůru na Golgotu a proběhl koncert písničkáře Jana Dospivy. Uspořádali jsme vernisáž křížové cesty, jejíž jednotlivá zastavení vyráběly na letním táboře naše děti ze špejlí a která zdobí chodbu sborového domu," doplnil Jan Lukáš.

Sbor ČCE Opava v roce 2014 navázal spolupráci s Českou křesťanskou akademií. Oba pořadatelé připravovali přednášky v aule Slezské univerzity. „Podíleli jsme se na organizaci návštěvy katolického kněze Mgr. Václava Vacka a starozákonního biblisty Mgr. Petra Slámy," zmínil také farář s tím, že v tomto roce sbor společně s dalšími

[499] http://opava.minorite.cz/?m=1&data=archiv&idc=t-66

církvemi ve městě dal podnět na Magistrát města Opavy ve věci regulace hazardu. Následně se pak uskutečnilo jedno setkání v zasedací místnosti Hlásky.[500]

Československá církev husitská

Členové církve se účastnili 6.–12. ledna **ekumenického týdne modliteb**. Pokračovaly také služby v nemocniční kapli, bohužel účast byla stále nízká.

V letních měsících byly organizovány tzv. **venkovní mše** v Městských sadech, proběhly jedenkrát v červnu, červenci, srpnu a v září.

Slavnostní bohoslužby u Winklerovy zvonice na Ostravici se konaly 5. července a sloužila je farářka sboru Ladislava Svobodová a Marek Pokorný z Petřvaldu. Den poté se členové církve sešli tradičně v Hradci nad Moravicí k oslavě 599. výročí upálení Mistra Jana Husa a bohoslužbě s pálením hranice.

V říjnu se konala **generální synoda** v Praze a pak další zasedání **sněmu**, kterým byl tento sněm konečně po letech řádně ukončen, když bylo schváleno a přijato všechno, co ke schválení bylo určeno. Paní farářka se také dvakrát účastnila zasedání Církevního zastupitelstva, jehož byla členem.[501]

Ostatní církve

Adventisté sedmého dne

Na Olomoucké ulici fungoval sbor Adventistů sedmého dne. Jejich webová stránka však nebyla aktualizovaná, a neposkytovala tudíž žádné aktuální informace ze života sboru.

[500] viz zpráva o činnosti sboru z pera faráře Mgr. Jana Lukáše
[501] viz zápis z výročního shromáždění CČCH 19. 4. 2015

Církev Nové naděje

V Obecním domě se k pravidelným bohoslužbám v neděli a mimo ně a také k léčení scházeli členové církve Nové naděje, jinak také známé jako Cesarea, která sama sebe označovala za originální křesťanství pro moderní dobu. Církev se hlásila „k dynamickému a radostnému hnutí v křesťanství, které klade důraz na osobní vztah s Bohem a nadpřirozené jednání v osobních potřebách a problémech každodenního života“.[502] Také se hlásila k původnímu a originálnímu křesťanství, které mělo sílu, atraktivitu a schopnost ovlivnit společnost. Ta se podle členů této církve ovšem během staletí vytratila vlivem kompromisu, lidských tradic a nebiblických názorů na Boha i člověka. Kromě pravidelných bohoslužeb a léčení církev pořádala i setkání pro muže a pro ženy.[503]

Křesťanský sbor Opava

Sbor sídlil vedle bývalé synagogy na Čapkově ulici a jeho hlavním představitelem byl Vladimír Pípal. Křesťanský sbor organizoval nedělní bohoslužebná setkání, biblická setkání ve čtvrtek a další akce. Filozofií sboru bylo evangelikální společenství svým vyznáním navazující na českou i světovou reformaci. Šlo o společenství křesťanů pevně přesvědčených o věrohodnosti i aktuálnosti Bible.[504]

[502] http://www.cesarea.cz/o-nas/
[503] http://www.cesarea.cz/pravidelne-aktivity/
[504] http://www.krsbopava.cz/kontakt

SPORT

V kapitole pojednávám nejprve o „nadčasových“ sportovních tématech, jako je například vyhlášení ankety O nejúspěšnějšího sportovce roku. Dále popisuji ty sporty a kluby, které se účastnily nejvyšších soutěží. A v neposlední řadě znamená tento ročník kroniky změnu v hodnocení sportovních sezón (například u basketbalu, hokeje či fotbalu). Nově totiž hodnotím celou sezónu, ačkoliv probíhala v závěru předchozího a v první půli současného roku. Informace tak budou ucelenější. Čtenáři tedy najdou v tomto ročníku kroniky sezónu 2013/2014.

Vítězové jubilejní 51. ankety **Sportovec roku 2013** byli vyhlášeni 14. března v 19 hodin ve Slezském divadle. Návrhy předložené sportovními kluby a svazy posuzovalo 40 hlasujících. Ocenění se předávala hned v osmi kategoriích. Součástí večera bylo také uvedení Jiřího Malysy, trojnásobného účastníka olympijských her, do síně slávy opavského sportu. V kategorii jednotlivců se králem stal opět Tomáš Petreček, extrémní sportovec a horolezec. Ten si vítězství u odborné poroty vysloužil především zdoláním dvou osmitisícovek v rozmezí jedenácti dnů, účastí na mistrovství světa i Evropy v Adventure Race, celkovým 2. místem v evropském poháru v Adventure Race a suverénním výkonem na mistrovství ČR. Nekorunovanou nejlepší sportovkyní se stala taekwondistka Lucie Vinárková, která obsadila konečné 4. místo a stala se vůbec jedinou ženou, která se prosadila v této kategorii do desátého místa. V juniorské kategorii si tentokrát vítězné vavříny odnesla Tereza Brožová. Sedmnáctiletá naděje české kanoistiky v loňském roce přivezla kompletní sadu medailí z juniorského mistrovství světa a bronzovou medaili z mistrovství světa dospělých v závodě družstev. S velkým bodovým odstupem za ní pak skončil orientační běžec Filip Hadač. Mezi družstvy bodovala především mužská štafeta Outdoor eXtreme Adventure Sport. Druhý skončil basketbalový BK Opava a na třetím místě se pak umístili dorostenci z atletického TcJ Sokol Opava. Nejlepší handicapovanou sportovkyní byla na slavnostním večeru vyhlášena Marta Špačková z SK tělesně postižených Opava, která si domů přivezla stříbrnou medaili z Mistrovství ČR tělesně postižených v kuželkách a obsadila stejné místo také v českém poháru. V dalších kategoriích pak získali ocenění – pro nejlepšího trenéra Miroslav Hadač věnující se orientačním běžcům, za sportovní výkon roku Tomáš Petreček, který porotu oslovil svým pokořením dvou osmitisícovek. Cenu Fair Play tentokráte převzal Svatopluk Bohanos z HC Slezan Opava za záchranu tonoucí holčičky a Hvězdou Deníku,

partnera celé ankety, čtenáři zvolili Jakuba Širinu z BK Opava. Slavnostním večerem již tradičně provázela Monika Žídková.[505]

Opavský Sokol slavil 130. výročí, a to hned několika akcemi. Nejprve Velkou cenou Opavy v hodu oštěpem 21. července a pak Atletickým cirkusem 26. srpna na Dolním náměstí, který byl v loňském roce označen za nejlepší sportovní akci na území města Opavy. Soutěžilo se ve skoku o tyči mužů a utkali se v něm nejlepší skokani z České republiky, pozvaní byli také tyčkaři z USA, Polska a Slovenska. Z odchovanců opavského Sokola se představili Jan Kudlička a Michal Balner.
Závěr sezony v září patřil v Opavě mistrovství ČR družstev juniorů. Právě atletika byla stěžejním sportem Sokola, atleti dlouhodobě sklízí úspěchy doma i v zahraničí. První oddíl založili hned po obnovení činnosti po 2. světové válce v roce 1945 pod vedením Oty Halečky, bývalého učitele na ZŠ Boženy Němcové. „To byla duše atletiky od založení až do roku 1952, kdy byl Sokol opět zrušen. Ale s atletikou jsme neskončili a v té době patřila mezi čtyři nejsilnější oddíly v republice. V Opavě se třeba uskutečnil závod, na kterém běžel Emil Zátopek s Milanem Švajgrem, kdy se na stadion přišlo podívat 15 tisíc diváků," vzpomínal současný předseda opavské organizace Čestmír Duda. O atletech opavského Sokola je slyšet na celorepublikových akcích stále, například na loňském mistrovství mezi jednotlivci získali kmenoví atleti ve všech kategoriích celkem 28 medailí, z toho pět zlatých. Na atletiku se do Opavy sjíždějí děti i z okolí. „Dojíždí sem až ze Studénky, Ostravy-Vítkovic, Kravař nebo Příbora, protože takové zázemí jako tady tam nemají. Snažíme se z opavských a mimoopavských dětí vychovávat špičkové atlety. A že se nám to daří, dokládají takoví talenti jako Honza Kudlička, Michal Balner, Ondra Honka, Katka Musilová nebo Petra Kozelková," vyjmenoval trenér a bývalý špičkový tyčkař Jiří Lesák. Opavský Sokol se také mohl pochlubit členkami, které od znovuobnovení absolvovaly všechny slety. „V 85 letech tyto dámy chodily dvakrát týdně cvičit a na vlastní oči jsem například viděl, že se dokážou v předklonu s propnutými koleny dotknout země. A jejich předcvičující má 86 let. Stejně tak muži, běžec Milan Švajgr má 88 let a denně jezdí na kole na Stříbrné jezero a tam plave, a to i v poměrně chladném počasí. Tím, že cvičíme, tak neduhy a nemoci oddalujeme," uvedl jeden z činovníků Sokola a sám aktivní sportovec Petr Szalacsi. Se svými 1 100 členy byl Sokol největší sportovní organizací v Opavě, nejmladší členka měla tři roky a nejstarší úctyhodných 92 let.[506]

[505] Hláska č. 4, 2014, s. 32
[506] Hláska č. 6, 2014, s. 19

Ke konci roku připravilo město pro školáky i veřejnost tradiční **Opavské Vánočky.** „Jedná se o sérii turnajů ve vybraných sportovních disciplínách. Děvčata se utkávají ve volejbale a vybíjené, chlapci pak v basketbale a ve florbale," vysvětlil Martin Koky z odboru školství. Družstva na prvním až třetím místě získávají sportovní pohár, diplom a trička s logem města, to vítězné navíc putovní pohár. Město však s dárkem nezapomnělo ani na Opavany. Ve spolupráci s technickými službami opět připravilo následnou akci Dárky města opavským dětem. „Děti a mládež, ale také dospělí mají během vánočních prázdnin možnost zdarma navštívit Městské lázně a zimní stadion," dodal Martin Koky.[507]

Atletika

TJ Sokol Opava uspořádal již 64. ročník v hodu oštěpem mužů a 35. ročník v hodu oštěpem žen, a to 19. července od 17 hodin na Tyršově stadionu. V rámci **Velké ceny Opavy** se soutěžilo nejen v hodu oštěpem, ale i v dalších disciplínách: běh, tyč, koule, dálka, výška a trojskok.[508]

Velký triumf zaznamenala opavská atletika na **halovém mistrovství světa** v polských Sopotech. Skvěle se tu prezentovali opavští odchovanci Jan Kudlička, který získal bronzovou medaili, a Jakub Holuša, který po diskvalifikaci soupeře obsadil pátou příčku. Pro Jana Kudličku to byl dosud největší úspěch v jeho sportovní kariéře. Pětadvacetiletý atlet vůbec poprvé stanul na stupních vítězů. Ve skoku o tyči dokázal zdolat laťku ve výši 580 cm a vylepšil si tím svůj osobní rekord. Jakub Holuša doběhl ve finále běhu na 1 500 metrů na šestém místě v čase 3:39:23. Následná diskvalifikace Novozélanďana Willise Holušu posunula na pátou příčku.[509]

Atleti Slezanu Opava uspořádali 5. května regionální kolo **Čokoládové tretry**. Jednalo se o seriál běžeckých závodů pro děti do 11 let. Každé kolo mělo tradičně svého patrona, tím opavským byl vynikající diskař Imrich Bugár. Závody začínaly od 15 hodin kategorií dětí do 3 let na 30 metrů a pokračovaly každou půlhodinu. V 17 hodin vyběhla poslední kategorie dětí od 10 do 11 let na 300 metrů. Pro děti byla také

[507] Hláska č. 12, 2014, s. 32
[508] Hláska č. 7-8, 2014, s. 31
[509] Region Opavsko, 11. 3. 2014, s. 21

připravena řada atrakcí. Vítězové jednotlivých kategorií – kromě té nejmladší – postoupili přímo na Zlatou tretru, kde se 17. června na stadionu ve Vítkovicích utkali s vítězi regionálních kol.[510]

Opava hostila 27. září **Mistrovství České republiky družstev juniorů v atletice**. Soutěžilo osm družstev chlapců a osm dívek. V každém z týmů bylo 24 startujících. Připraveny byly jak běžecké disciplíny, tak ty technické – tyč, oštěp, kladivo, dálka, výška, disk, koule a trojskok. Závody se konaly na Tyršově stadionu.[511]

.

Basketbal

Hodně povedenou sezónu prožíval basketbalový klub. Po pětadvaceti odehraných kolech nejvyšší soutěže Mattoni NBL mu patřila třetí příčka. „Máme dobrý tým. Během loňské sezóny přišli Ladislav Sokolovský s Radimem Kramným, mužstvo se tak dobře doplnilo. Naši tvrdost v útoku i obraně zvýšil Martin Gniadek, který výborně zapadl do kolektivu. To platí i o Milutinu Đjukanovićovi. Celkově si celý tým dobře sedl," referoval o sezóně v Hlásce trenér Petr Czudek. Loni Opavu trápilo jedno zranění za druhým, což se také promítalo do výsledků. „Je pravdou, že loni šlo o extrém. V jednu chvíli se nám zranil Kuba Širina, dlouhodobě mimo byl Radim Klečka, hráli jsme bez rozehrávače, problémy měli i další hráči. Letos sice taky dva měsíce vypadl Đjukanović, mimo je Klečka, základní osa se nám ale nerozpadla," dodal trenér. Opavě patřila v tabulce třetí příčka, když dokázala po čtyřech letech zvítězit na půdě regionálního rivala v Ostravě a doma porazit po třech letech dlouhodobě silné Pardubice. „Před sezónou jsme si dali za cíl play-off. Naše aktuální umístění v tabulce je taková malá třešnička na dortu. Kdybychom zvládli lépe koncovky některých zápasů, mohli jsme mít před soupeři v tabulce pod námi i mírný náskok," pousmál se bývalý vynikající rozehrávač Czudek. Dobré výsledky a hra přitáhly do ochozů diváky, návštěvnost se oproti dřívějším sezónám zvedla. „Diváci chodí, protože se nám daří, nikoho nebaví sledovat, jak tým prohrává jeden zápas za druhým. Když k tomu připočteme i vyrovnanost letošního ročníku, fanoušci se nenudí. Pomineme-li Nymburk, hrát se dá s každým," poznamenal trenér.[512]

[510] Hláska č. 5, 2014, s. 27
[511] Hláska č. 9, 2014, s. 32
[512] Hláska č. 2, 2014, s. 32

Basketbalová sezóna byla pro celek BK Opava úspěšná. Před jejím začátkem se skloňovala účast v play-off jako cíl, který si klub pro tuto sezónu vytýčil. Už v základní části bylo zřejmé, že Opava letos mezi osmi nejlepšími bude, konečné čtvrté místo před play-off navíc dávalo naději na možný postup až do semifinále vyřazovacích bojů. V sérii hrané na tři vítězná utkání změřili opavští své síly s týmem z Děčína. A byl to basketbal se vším všudy. Pět velmi vyrovnaných zápasů, plné haly v Opavě i v Děčíně, tvrdá, ale korektní hra, vynikající atmosféra. V nervy drásajícím pátém zápase urvali vítězství na svoji stranu hráči Opavy. Semifinále proti desetinásobnému mistru z Nymburka už bylo nad síly výběru trenéra Petra Czudka, který byl vyhlášen v anketě Hvězdy Mattoni NBL **nejlepším trenérem letošní sezóny**. Ve stejné anketě získal ocenění také pivot Jakub Blažek, kterého hlasy fanoušků dostaly do Nejlepší pětky Mattoni NBL, ve které se pak objevil ještě rozehrávač Jakub Šiřina.
Basketbalisté nakonec získali bronzové medaile. V tradiční žluté je pak přijalo vedení města, aby jim k tomuto velkému úspěchu pogratulovalo.[513]

Box

Do druhého ročníku vstoupil **OC Breda Cup v thaiboxu a boxu.** Přehlídku v sobotu 8. března organizovali několikanásobný mistr České republiky v boxu Josef Pröschl a mistryně světa v thaiboxu Pavla Stankeová. V doprovodném programu vystoupila streetdance skupina The Bubbles z Dolního Benešova. „Jsem velmi spokojený s průběhem i výsledkem celé sportovní akce. Po loňském úspěchu prvního ročníku si myslím, že kvalita i návštěvnost se posunula na vyšší úroveň," zhodnotil akci Josef Pröschl. Diváci podle něj mohli zhlédnout na osmnáct zápasů amatérských i profesionálních thaiboxerů a boxerů. [514]

Bruslení

Noční vyjížďky Opavou na inline bruslích začaly v tomto roce v sobotu 3. května. Novinkou pro tento rok byly srazy všech bruslařů u Obchodního centra Breda & Weinstein, které se stalo pro rok 2014 hlavním partnerem celé akce. Další novinkou

[513] Hláska č. 6, 2014, s. 30 a Hláska č. 7-8, 2014, s. 5
[514] Region Opavsko, 11. 3. 2014, s. 21

byla drobná změna trasy, jejíž délka se mírně prodloužila z 11 na 13 km. Pozměněná trasa vedla po Olomoucké, Husově, Krnovské, Rybářské, Pekařské, Rolnické ulici a také například po Kolofíkově nábřeží či Praskově ulici. Další vyjížďky se uskutečnily 7. června a 6. září a průměrně se jich účastnilo 280 bruslařů.[515]

Opavská brusle a bruslička nechyběla ve sportovním kalendáři ani letos. Uskutečnila se v Městských sadech a v okolí víceúčelové haly. Letošní Slezskou brusli a brusličku pořádal pod záštitou města Univerzitní sportovní klub Slezské univerzity (USK) a závody se jely souběžně s předposledním podnikem seriálu LifeInLine Tour a závodů Českého poháru.[516]

Cyklistika

Silesia Bike Marathon musel být v tomto roce zrušen, hlavně kvůli špatnému stavu trati a riziku spadnutí větví a stromů. Pořadatelé závod, který se měl konat 16. května, raději odvolali. Nejel se ani Silesia Marathonek.[517]

Cyklističtí nadšenci si opět mohli ověřit svou zdatnost v raduňských lesích v závodě horských kol **12 hodin NO LIMIT**. Letošní 4. ročník 12hodinového maratonu byl naplánován na sobotu 13. září. Závodu se mohli zúčastnit jak zkušení bikeři, tak rekreační jezdci, kteří si chtěli jeho náročnost vyzkoušet. Trasa závodu opět vedla malebným údolím raduňského potoka, okolo raduňského zámku a raduňským polesím. „Dvanáctikilometrový okruh je značený a vede po lesních a asfaltových cestách s celkovým převýšením trati 230 m," uvedl organizátor závodu Martin Borák. Akce se konala za plného provozu, jezdci tedy musí počítat i s pohybem turistů. Závod odstartoval v 6.30 hodin od restaurace Raduňka a přesně po dvanácti hodinách, tedy v 18.30, projedou bikeři cílovou páskou. „Jezdci mohou startovat hromadně v 6.30 nebo kdykoliv během závodu, znamená to, že není nutné strávit na trati celých 12 hodin, záleží na vůli a výkonnosti každého. Závodníci mohou vyjet později nebo ukončit závod dříve," upřesnil Martin Borák. Pro závod není vypsán žádný minimální počet kol, cílem je zajet jich co nejvíce během 12 hodin. V případě shodného počtu ujetých kol rozhoduje celkový čas. Tak jako vloni budou vypsány dvě kategorie, a to

[515] Hláska č. 5, 2014, s. 9, http://www.sportovnikurzy.cz/blade-nights-opava-s-oc-breda-weinstein.html
[516] Hláska č. 9, 2014, s. 32
[517] http://www.silesia.opava.cz/silesia/index2014.html

jednotlivců a dvoučlenných štafet. Členové týmu se na trati mohou libovolně střídat s tím, že najeté kilometry se jezdcům sčítají. Organizátoři nezapomněli ani na děti. Pro ty byl připraven dětský závod, který prověřil jejich šikovnost a zručnost. Dětský závod začal od 10 hodin na fotbalovém hřišti v Raduni. Startovné bylo ve výši 500 Kč na jednotlivce. „V loňském roce nám nepřálo počasí, ale pevně věříme, že letos vyjde a strávíme spolu fyzicky náročný, ale pohodový den v sedle kola," dodal před závodem Martin Borák.[518]

Extrémní sporty

Tým **Tomáše Petrečka** si přivezl ze závodu Adventure Race v **Turecku** bronzové medaile. Na konci dubna se vydal čtyřčlenný tým Salomon/OpavaNet/Accom ve složení Tomáš Petreček, Jaroslav Krajník, Pavel Kurz a Dáša Svěráková do Turecka na Mistrovství Evropy v Adventure Race, aby zabojoval o titul mistra Evropy. V obrovské konkurenci 43 týmů si ze čtyřdenního nonstop závodu přivezli bronzovou medaili. Sportovci museli překonat trať dlouhou téměř 400 kilometrů. Běh postupně prostřídali s jízdou na horském kole, pádlováním v řece i na moři. Zvládnout museli také canyoning, lanové aktivity a závěrečnou etapou bylo plavání. „Byl to náročný závod – hodně o orientaci, takže bylo důležité správně mapovat. Podařilo se nám nakonec projít všemi kontrolami a splnit si svůj cíl, tedy přivézt medaili," uvedl Tomáš Petreček s tím, že v průběhu závodu neměli žádné větší komplikace. „Snad jen v noční kajakářské etapě na moři jsme se potýkali s vlnami, které nám znepříjemňovaly postup," dodal extrémní sportovec. Po čtyřech dnech odpočinku čekalo na Tomáše Petrečka a Pavla Kurze Mistrovství ČR v přírodním víceboji dvojic – Hradecký survival, ze kterého si přivezli 1. místo. Kromě běhu a cyklistické etapy si museli pro vítězství dojet také na kanoi nebo inline bruslích.[519]

Další závod, kterého se Tomáš Petreček s týmem účastnil, proběhl **v Číně**. Tady se postavil na start závodu, v němž musí čtyřčlenný tým překonat více jak 300 kilometrů na kole, pěšky nebo na kajaku. „Na startu byly nejlepší světové týmy, závod byl velmi rychlý," uvedl Petreček. Čeští reprezentanti nakonec v silné světové konkurenci obsadili sedmé místo. „Je to pro český Adventure race skvělý výsledek," podotkl extrémní sportovec. Petreček v Číně zvládl ještě etapový závod – desítky kilometrů na

[518] Hláska č. 9, 2014, s. 30
[519] Hláska č. 6, 2014, s. 31

horském kole, kajaku a závěrečný dlouhý běh. „Bylo šílené vedro, málem jsme se uvařili. Naštěstí jsme se v cíli mohli zchladit ledem a vodou," popsal opavský sportovec, který s parťákem Romanem Šinkovským nakonec vybojoval osmé místo.[520]

Další výzvě čelil tým Tomáše Petrečka na mistrovství světa v Adventure race v **Ekvádoru**. Odtud si jeho tým nakonec přivezl umístění v první desítce. V nejtěžším závodě na světě změřilo své síly 50 týmů, Tomáše Petrečka doprovázel tým ve složení: Jaroslav Krajník, Dáša Svěráková a Pavel Kurz. Závod obnášel šest dní nonstop dřiny, překonávání sebe sama a třeba i sedmnáct hodin chůze po kolena v bahně a spánek počítaný jen na několik hodin. Český tým Black Hill/OpavaNet se probojoval mezi světovou elitu a v Ekvádoru získal úžasné osmé místo. Jde o historicky nejlepší výsledek pro český Adventure Race. Čtveřice, ve které je vždy jedna žena, musela v časovém limitu osm dní urazit přes sedm set kilometrů, kdy chůzi a běh střídala jízda na kole, kajaku i vložené lanové aktivity. V průběhu závodu vystoupaly týmy do nadmořské výšky až 4 400 metrů, v druhé části se pak pohybovaly u hladiny moře. Nejdelší cyklistická etapa byla dlouhá 160 kilometrů. „Zvládli jsme trať za zhruba šest dní. Bylo to opravdu hodně náročné. V jedné etapě jsme mrzli a v další se ve vysokých teplotách brodili po kolena v bahně v džungli," popsal závod Tomáš Petreček.[521]

Fotbal

Veškeré informace o vývoji sezóny pro SFC jsem čerpal převážně z webových stránek klubu, v menší míře pak ze zpravodaje Hláska. Popisuji celistvě sezónu 2013/2014.

Na konci sezóny 2012/2013 vzalo představenstvo klubu na vědomí rozhodnutí Karla Jarůška o ukončení působení ve Slezském FC po vypršení smlouvy platné k 30. červnu 2013. Ekonomicko-technický manažer Radim Matýsek a šéftrenér Daniel Kutty v reakci na sestup A týmu z druhé ligy dali k dispozici své funkce. Po dohodě s představenstvem a vzhledem k nutnosti zajištění kontinuálního fungování klubu a přípravy další sezóny pokračovali ve vykonávání povinností plynoucích z jejich funkcí.[522]

[520] Hláska č. 10, 2014, s. 27
[521] Hláska č. 12, 2014, s. 27
[522] http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=457, publikováno 18. 6. 2013

Letní přípravu na soutěžní ročník 2013/2014 Moravskoslezské fotbalové ligy zahájil Slezský FC v pondělí 24. června. Přípravu s A týmem absolvoval 18letý útočník Petr Uvíra, který se Slezským FC podepsal novou smlouvu platnou do konce kalendářního roku 2014. Do přípravy naopak nezasáhli Ján Čarnota, Marián Štrbák a Lukáš Krčmařík, kteří si hledali nové angažmá.[523]

Novým generálním manažerem SFC se stal v červenci **Petr Žemlík**. Ten coby někdejší trenér dovedl tehdejší mužstvo Kaučuku do první ligy. Kromě hráčských přesunů došlo ke změně i v rámci klubového vedení. Vedoucího mužstva Petra Gratzu vystřídal Jaroslav Rovňan, se kterým trenér Jan Baránek spolupracoval už při svém angažmá v Jakubčovicích. Opavu opustil i tiskový mluvčí a marketingový pracovník klubu Martin Hájek, jemuž k 30. červnu 2013 vypršela smlouva.[524]

V srpnu 2013 připravil trenér brankářů Michal Kosmál prázdninovou školičku pro malé brankáře nazvanou **Brankohraní**. Účast na ní byla zcela zdarma a byla určena klukům ročníků 2001 až 2004 k rozvoji brankářských dovedností.[525]

Představenstvo Slezského FC Opava v pondělí 5. srpna 2013 na svém plánovaném jednání řešilo nenadálé **změny v managementu klubu**. Předsedkyně Pavla Brady a místopředseda Ondřej Těšina na svém jednání vzali na vědomí rezignaci místopředsedy představenstva Václava Klučky. Na vědomí také vzali odchod Petra Žemlíka z pozice generálního manažera klubu a výpověď ekonomicko-technického manažera Radima Matýska.[526] Ve středu 14. srpna pak rezignovali na své posty i dva zbývající členové představenstva Pavla Brady a Ondřej Těšina. Hlavním důvodem tohoto odstoupení byl fakt, že představenstvo společnosti nebylo v tuto chvíli, vzhledem ke zmíněné rezignaci Václava Klučky jako zástupce koaličního partnera ČSSD, schopno jmenovat nového generálního manažera tak, aby byl akceptovatelný pro většinu zastupitelů města. Z obdobných důvodů nebylo taktéž schopno dokončit plán střednědobé koncepce fungování akciové společnosti a zajistit napříč politickým spektrem prohlasování dalšího nezbytného financování klubu do konce roku 2013. V neposlední řadě také šlo o zklidnění napjaté situace mezi klubem a veřejností, aby se tak předešlo případným výtržnostem na stadionu i mimo něj. Situaci měla vyřešit mimořádná valná hromada svolaná na 23. září.[527]

---

[523] http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=459, publikováno 20. 6. 2013
[524] http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=471, publikováno 5. 7. 2013
[525] http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=488, publikováno 20. 7. 2013
[526] http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=495, publikováno 5. 8. 2013
[527] http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=504, publikováno 15. 8. 2013

Co se týče samotné **soutěže**, hráči A týmu do ní vstoupili neslavně, v Olomouci 11. srpna prohráli v poměru 1:4. Už v druhém kole to ale napravili a na domácí půdě porazili 17. srpna celek Žďáru nad Sázavou 5:2. Získali tak v soutěži první tři body. Dvakrát se v zápase střelecky prosadil František Metelka.[528]

V sedmém kole se po vítězství v Olomouci 1:0 Opava dokonce vyhoupla do čela tabulky.

Koncem září byla potvrzena zpráva, že do Opavy míří **Radim Grussmann**, syn kapitána bývalého Kaučuku Aloise Grussmanna.[529]

Po několika remízách si body za vítězství Opava připsala až na domácím stadionu proti Spartaku Hulín (2:1).

Ve čtvrtek 31. října proběhla valná hromada SFC, na které bylo zvoleno nové představenstvo v tomto složení: Marek Hájek, Václav Klučka a nově také Alois Grussmann. Byla zvolena i dozorčí rada ve složení: Miroslav Drössler, Radim Vedra a nově Dalibor Halátek. K poslednímu říjnu ve funkci skončil Daniel Kutty a jeho kompetence převzal Jan Baránek.[530]

S podzimní částí ligy se Opavané rozloučili porážkou, nestačili na B celek SK Sigma Olomouc (0:1). Opava tak musela opustit první místo v tabulce.

Opavští fotbalisté se opět zapojili do charitativní akce nazvané **I hranolky dokáží vykouzlit dětský úsměv** v opavském McDonaldu. Tentokrát v tom nebyli sami, přidali se hráči basketbalu. A tak návštěvníci opavského podniku mohli vidět za pultem třeba Jana Schaffartzika, Františka Metelku nebo Lumíra Sedláčka, kterým sekundovali basketbalisté Jakub Šiřina, Radim Klečka, Petr Dokoupil a Martin Gniadek. Smyslem celé akce bylo přispět na výstavbu Ronald McDonald House pro nemocné děti a jejich rodiny.[531]

V rámci akce Mowember nazpívali opavští fotbalisté Jan Schaffartzik a Radovan Lokša píseň, kterou chtěli upozornit na boj proti rakovině prostaty.[532]

---

528 http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Povinnost-splnena-Zdar-porazen-894, publikováno 17. 8. 2013
529 http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=576, publikováno 27. 9. 2013
530 http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=628, publikováno 1. 11. 2013
531 http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=655, publikováno 23. 11. 2013
532 http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=659, publikováno 4. 12. 2013

Závěr roku patřil 27. prosince již sedmému **Vánočnímu utkání** na umělé trávě v Kylešovicích. Na zápas si našlo cestu téměř pět stovek diváků. Do hry zasáhlo dvanáct hráčů na obou stranách, z toho vždy dvě dvojice fanoušků. Ti si užili svou chvíli slávy také o poločasové přestávce v rámci soutěže o propagační předměty klubu. Úvodní gól utkání vstřelil po pár minutách hry Neubert, ale následně bývalí hráči skóre otočili po trefách Zdeňka Pospěcha a Mikuly. Vyrovnaná první půle lépe vyzněla pro bývalé hráče Opavy, kteří vedli 4:3. Po změně stran zkompletoval hattrick David Mikula, ale současné mužstvo Slezského FC se nesložilo a krátce před koncem vyrovnal na konečných 7:7 mladý útočník Tomáš Komenda.[533]

Jarní část MSFL totiž startovala v polovině března. Dlouhou zimní přípravu zahájili fotbalisté 7. ledna. Došlo ke změnám v kádru. „Máme tady dva nové obránce Můčku a Vavříka ze Sigmy. Kádr není uzavřený a nevylučuji, že se zde objeví další hráči. Uvidíme, jak se to vyvrbí," řekl opavský kouč Jan Baránek s tím, že klub dále nepočítal s útočníky Radovanem Lokšou, Lukášem Krčmaříkem a záložníkem Ondřejem Fickem. Tato trojice si hledala nové angažmá. Opavské mužstvo opustila letní posila Miroslav Keresteš. Ten odešel do Brna, kde se snažil prosadit do kádru prvoligové Zbrojovky Brno.[534]

Tým A doplnily posily. Kádr třetiligového áčka rozšířili Tomáš Polách, Tomáš Mrázek a František Schneider. Již před nimi přišly do týmu posily z Olomouce Jakub Můčka a Petr Vavřík, kteří měli ve Slezsku působit na půlročním hostování s následnou opcí na přestup.

Do jarní části soutěže vstoupil tým SFC 22. března výhrou nad Břeclaví (2:0). Celek Opavy zvítězil zásluhou přesných tref Horky s Nekudou. I druhé jarní utkání bylo úspěšné, výhru v Uničově (1:0) zařídil Tomáš Mrázek.

V Opavě hrála 26. dubna **ženská fotbalová reprezentace**, která se utkala o kvalifikaci na Mistrovství světa 2015 v Kanadě. Opavské prostředí jí zřejmě svědčilo, protože Estonsku nadělila skóre 6:0.[535]

Po 25. kole jarní části MSFL hlásal titulek na webu SF: „Vítězná série pokračuje. Opava vyloupila Zábřeh." Utkání 11. května skončilo 1:0 pro Opavu.

---

[533] http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=670, publikováno 27. 12. 2013
[534] http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=672, publikováno 7. 1. 2014
[535] http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Narodak-zen-v-Opave-exceloval-Estonsku-nadelil-sestku-1234, publikováno 26. 4. 2014

Ve 26. kole si Opava poradila i s Prostějovem 1:0. Poslední dvě utkání jarní části ligy však celek musel odehrát z důvodu rekonstrukce stadionu v Opavě na krnovské trávě. Byla to utkání 28. kola proti Hlučínu (31. května) a 29. kola proti Orlové (7. června). „Důvodem stěhování do Krnova je nutná rekonstrukce hlavní hrací plochy, jejíž podloží a drenážní systém je ve velmi špatném stavu. Abychom mohli zahájit sezónu 2014/2015 na plně funkčním hřišti, je nutné začít s rekonstrukcí již nyní," hlásal článek na webu SFC.[536] S Hlučínem Opava zvítězila 2:1. Hrdinou zápasu se stal Radim Grussmann, který nejprve poslal Opavu do vedení a po změně stran vstřelil vítězný gól. Po pádu Sigmy Olomouc z první ligy tak už mohli Opavští slavit postup. Získali totiž nedostižný osmibodový náskok před Prostějovem a postup do 2. ligy se tak stal skutečností.
Orlovou Opavané zdolali také bez problémů 3:0. Po vítězství nad ní si pojistili první místo v tabulce. „Skóre sobotního duelu odšpuntoval přesnou hlavičkou Mrázek, na startu druhé půle se trefil Schaffartzik a třetí zásah přidal po hodině hry Nekuda," komentoval utkání článek na webu SFC.[537]

Nejproduktivnějším hráčem sezóny 2013/2014 byl **Petr Nekuda**. Hrál ve 29 zápasech a vstřelil 13 gólů.

Návrat do Fotbalové národní ligy komentoval i hlavní manažer Alois Grussmann. „Nebylo to jednoduché, protože každý zápas jsme museli hrát na 100 % a soupeři se chtěli na náš tým vytáhnout. Určité rezervy v některých zápasech byly, ale celkově jsme cíl splnili – postupu jsme dosáhli," uvedl Grussmann. S návratem do druhé ligy čekaly kádr změny. „Z klubu odejde asi 7 hráčů a přibližně stejný počet hráčů by měl do klubu přijít," potvrdil Alois Grussmann. V nedávné době se spekulovalo také o návratu Zdeňka Pospěcha. „To, že přijde Zdeněk Pospěch, je už, dalo by se říct, z jeho strany potvrzené. Jsme velmi potěšeni, že tento hráč projevil zájem hrát v Opavě, i když měl nabídky z Bundesligy i od českých prvoligových týmů. Jeho podmínkou bylo, aby klub postoupil do Fotbalové národní ligy," dodal na závěr Alois Grussmann. Letní příprava A mužstva začala 24. června. Fotbalisté měli v plánu odehrát 9 přípravných utkání a začátkem července proběhlo soustředění mužstva.[538]

[536] http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=863, publikováno 19. 5. 2014
[537] http://www.sfc.cz/zapas.asp?id=Slezsky-FC-je-vitezem-MSFL-V-Krnove-si-poradil-i-s-Orlovou-1155, publikováno 7. 6. 2014
[538] Hláska č. 7-8, 2014, s. 15

Gymnastika

Oslavy 130. výročí založení Sokolské organizace v Opavě byly v tomto roce prezentovány různými sportovními akcemi. Mezi ty největší patřila **Gymnasticko-atletická show**, která se uskutečnila 25. května od 15 hodin ve víceúčelové hale v Městských sadech. Vystoupily na ní především sokolské mládí z gymnastického oddílu, atletické přípravky a také ženy.[539]

Na konci prázdnin hostily Tyršův stadion i městské koupaliště opavskou **Gymnaestrádu.** Stovce gymnastů se podařilo na souši a těm nejotužilejším i ve vodě předvést pěkné gymnastické výkony. Vítězkou závodního přeskoku přes švédskou bednu se stala Eva Sobotíková, studentka UP v Olomouci, nejvyšší salto do vody skočila po povinné šipce Jana Hromadová z Mendelova gymnázia. Své výkony předvedla i odchovankyně SK Gymnastického klubu Kristýna Moravcová, patnáctá na letošním MČR ve sportovní gymnastice žákyň A, která začala studovat na ostravském sportovním gymnáziu. „Hlavním cílem této akce bylo ukázat, jak se dá gymnastikou bavit," uvedla trenérka SK Gymnastického klubu Drahuška Špičková.[540]

Hokej

Opavský **HC Slezan** vedl v sezóně 2013/2014 Karel Suchánek a jeho asistent Josef Doboš. Na led vyjeli opavští hokejisté v kravařské Buly aréně 22. července a před začátkem 2. ligy – východ je čekalo sedm přípravných utkání. Ve třech z nich celek prohrál. Ještě před přípravnými zápasy ohlásil ukončení aktivní kariéry z důvodu pracovní vytíženosti devětadvacetiletý obránce **Michal Kukol**.[541]

Slezanu se před začátkem sezóny povedla ulovit velká ryba, do týmu získal zkušeného šestatřicetiletého útočníka **Petera Barinku**. Odchovanec Trenčína, extraligový vítěz a bývalý slovenský reprezentant chtěl Opavě pomoci k lepším výsledkům než v poslední sezóně.[542] V říjnu se však Barinka přesunul do celku polské Osvětimi.

---

[539] Hláska č. 5, 2014, s. 32
[540] Hláska č. 10, 2014, s. 27
[541] http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3356, publikováno 23. 7. 2013
[542] http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3387, publikováno 11. 9. 2013

Opavskému týmu se podařilo 6. listopadu vyskočit až na 4. příčku tabulky po vítězství na domácím ledě nad Frýdkem-Místkem. Poté, díky výhře na ledě Hodonína 30. listopadu, se vyšvihl Slezan dokonce na 3. místo tabulky. Tuto příčku si Slezan pojistil vysokým vítězstvím (8:4) ve 25. kole na domácím ledě nad Přerovem.[543]

Třetí pozici Slezan třímal i přes nepříliš vydařený začátek nového kalendářního roku. Po utkání s Hodonínem 18. ledna ji potvrdil.[544]
Třetí pozici v tabulce upevnil Slezan vítězstvím (2:0) nad hostující Orlovou 5. února.[545]

V derby s Porubou 22. února však domácímu celku Slezan podlehl 0:3, a tak putoval do play off, kde ho čekal Vsetín.[546] Po pěti zápasech však Slezan ve čtvrtfinále 5. března skončil.[547]

Na konci sezóny tedy Slezanu patřila v celkové tabulce 4. příčka. Z dvaadvaceti zápasů bylo 13 pro Slezan vítězných. Celkem 144 branek opavští hokejisté vstřelili a 118 jich inkasovali. Celek utržil 45 bodů, což činilo osmibodový rozdíl oproti vedoucímu celku tabulky Prostějovu. V tabulce domácích zápasů byl Slezan rovněž na 4. příčce, jen u zápasů hraných venku Slezan klesl na 7. místo v tabulce.[548]

Judo

Judista **Jan Petzuch** si z červnového mistrovství České republiky juniorů v Chomutově odvezl zlatou medaili a titul mistra republiky. V celkovém bodování pak skončili opavští judisté na skvělém 2. místě. Jan Petzuch v kategorii do 66 kg předvedl úžasné výkony. „Žádný ze soupeřů, a to ani favorizovaný reprezentační závodník, medailista z evropských turnajů v Řecku a Portugalsku David Hozák, nedokázal Honzu před časovým limitem porazit," pochlubil se výkonem svého svěřence trenér Ondřej Libo. Po uplynutí stanoveného časového limitu pro finálový zápas, který skončil nerozhodně, se muselo rozhodnout až v gulden score. V tomto nastavení rozhodl Honza o své neporazitelnosti a krásným hodem na seoinage zápas ukončil titulem mistra České republiky. Další z judistů Nicolas Reineke v kategorii do 90 kg postoupil až do

[543] http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3436, publikováno 6. 11. 2013
[544] http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3495, publikováno 18. 1. 2014
[545] http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3513, publikováno 5. 2. 2014
[546] http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3528, publikováno 22. 2. 2014
[547] http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3543, publikováno 5. 3. 2014
[548] http://www.hcslezan.cz/tabulka.asp?sezona=2014&liga=dv

finálových bojů, kde však narazil na reprezentační jedničku Davida Klammerta, který mu nedal jedinou šanci. „Stříbrná medaile je pro Nikolase, který teprve letos postoupil mezi juniory, neuvěřitelný výsledek," řekl Ondřej Libo. Nejmladší zástupce opavského Slezanu Adam Seiber se v zápase o bronz utkal se soupeřem z Litoměřic. „I přes to, že byl celý zápas aktivnější a nad svým soupeřem měl výraznou převahu, tak jej bronzová medaile minula," dodal Ondřej Libo. Troška judistického štěstí chyběla také Danielu Tatarinovi, který odvedl skvělý výkon, ale do bojů o medaile nepostoupil. Ve třetím kole českého poháru žactva a dorostenců, který se konal o den dříve, nenašel Adam Sieber ve věkové kategorii dorostenců a váhové kategorii do 60 kg žádného přemožitele. Stejně úspěšné byly i další opavské naděje Natálie Kociánová (52 kg) v dorostenecké a Alžběta Škrobánková (57 kg) v žákovské kategorii, které si z turnaje odvezly zlato. Poslední medailový úspěch zaznamenala Daniela Killnarová, a to když za dorostenky ve váze do 57 kg získala třetí příčku.[549]

Krasobruslení

Nejúspěšnějšími mladými opavskými bruslaři se stali **Nikol Warischová**, **Viktorie Breuerová** a **Vojtěch Warisch**. Splněním výkonnostních testů v Brně, které se konaly pod záštitou Českého krasobruslařského svazu (ČKS), úspěšně ukončili ledovou sezonu. Nikol Warischová (9 let), která se tomuto sportu věnovala od svých 6 let, si v letošní sezoně úspěšně vybruslila třetí a čtvrtý výkonnostní test a splnila tak podmínku ČKS pro účast na pohárových závodech ve své věkové kategorii. Vojtěch Warisch (5 let) se krasobruslení věnuje od svých 4 let a velkou pozornost budil nejen svým talentem a bruslařskými dovednostmi, ale také svým projevem na ledě. Viktorie Breuerová (5 let) poprvé obula brusle ve 4 letech. Bruslila pouhé dva a půl měsíce, když ji trenérka Magdalena Hiklová nominovala spolu s Vojtou na jejich první mezinárodní krasobruslařské soustředění. Oba letos v dubnu velmi úspěšně absolvovali své první výkonnostní testy, kde si jako nejmladší krasobruslařské naděje vysloužili obdiv všech členů hodnotící komise. „S výkonem svých svěřenců jsem nadmíru spokojena. Děti v letošní náročné sezóně obstály nad má očekávání a pevně věřím, že další úspěchy budou následovat," uvedla trenérka Magdalena Hiklová.[550]

[549] Hláska č. 7-8, 2014, s. 15
[550] Hláska č. 6, 2014, s. 27

Kulturistika

V sobotu 3. května se v Přerově uskutečnilo **Mistrovství Moravy a Slezska mužů a žen v kulturistice, bodyfitness, physique a bikiny fitness**, kde Opavu reprezentoval SK Pepa centrum Opava. V kategorii klasická kulturistika nad 180 cm se stal mistrem Moravy a Slezska Petr Peške se svojí úžasnou formou a působivou sestavou. Ve stejné kategorii závodil mladý junior David Gebel, který přes výbornou formu na starší soupeře nestačil a skončil sedmý. V kategorii kulturistika mužů nad 90 kg získal 2. místo Jiří Lasík a do 90 kg Karel Kretek vybojoval 3. místo. Svých prvních závodů se zúčastnil 24letý Václav Vaněk, který v kategorii do 82,5 kg skončil na 8. místě. Devátou příčku v kategorii bikini fitness obsadila na svých prvních závodech Denisa Wewiorová a Kateřina Krásová si letos poprvé zkusila zazávodit mezi ženami se ziskem 6. místa. SK PEPA centrum Opava se umístil ze 49 klubů na 2. místě.[551]

Kulturisté z klubu SK PEPA Centrum Opava v květnu bojovali o cenné medaile na **mistrovství republiky** a získali dvě zlata a bronz. Mistrovství České republiky v kulturistice a fitness, které se uskutečnilo 10. května v Praze, se zúčastnilo 79 českých klubů. „Se svou skvělou sestavou opět zabodoval Petr Peške, který v klasické kulturistice nad 180 cm získal titul mistra ČR, když dokázal porazit Borise Oravu, který již týden po tomto mistrovství získal titul mistra Evropy," uvedl trenér Stanislav Pešát. V kulturistice mužů do 90 kg se na 7. místě umístil Karel Kretek, jehož od finále dělil opravdu jen malý kousek. V kategorii nad 90 kg skončil Jiří Lasík po tvrdém souboji překvapivě až na 5. místě. Letos poprvé byla na mistrovství zařazena nová kategorie Kulturistika vozíčkářů. „Náš závodník Daniel Minster se v ní umístil na 1. místě a o týden později již získal na mistrovství Evropy ve Španělsku stříbro," doplnil Stanislav Pešát a dodal: „Dalším velkým úspěchem byla bronzová medaile, kterou si vybojovali Václav Vaněk a Denisa Wewiorová v kulturistice párů." V kategorii bodyfitness ženy do 164 cm skončila na 10. místě naše nejmladší závodnice, teprve 18letá Kateřina Krásová. Celkově se SK Pepa Opava umístil o pouhý jeden bod na 4. místě. Na mistrovství České republiky dorostu a juniorů, které se konalo 30. května ve Frenštátě pod Radhoštěm, vyjelo 7 mladých sportovců. „I když po mnoha letech náš klub nezískal ani jednu medaili, přes to výsledkově nezklamal. Navíc se nám podařilo umístit v celkovém pořadí na 2. místě mezi nejlepšími kluby ČR," dodal na závěr

[551] Hláska č. 6, 2014, s. 31

Stanislav Pešát. V kategorii staršího dorostu ve váze 72 kg si Jakub Pavelek vybojoval 4. místo, nad 72 kg Ondřej Pustka 5. místo. Mezi juniory získala v kategorii bikini Katka Krásová 6. místo. V kulturistice do 70 kg se nejlépe vedlo Janu Koukolovi, který vybojoval 5. místo, Matěj Vlček získal 7. a Dominik Trkan 8. místo. V klasické kulturistice zabojoval David Gebel a jeho snaha mu vynesla 4. příčku, dorostenec Jakub Pavelek získal 7. místo. V kategorii physique si Ondřej Pustka vybojoval 8. místo.[552]

Střelba

V polovině března proběhlo v Plzni MČR ve sportovní střelbě ze vzduchovky. V juniorské kategorii na 60 ran zazářil David Patyk z SSK Ostroj Opava. Další z týmu, Václav Kelnar, se ve finále na 20 ran umístil na čtvrtém místě. Družstvo juniorů ve složení Patyk, Kelnar a Bek se stalo vicemistrem ČR s 1 817 body za vítěznou Duklou Plzeň.[553]

Padesátka střelců z celé České republiky ve dnech 22. a 23. března bojovala o mistrovské tituly na **Mistrovství ČR ve sportovní střelbě z rychlopalných vzduchových zbraní** poprvé v historii v Ostravě. Rychlopalba byla již dlouho doménou střelců opavského pistolářského klubu SSK Opava č. 0126, který vyslal na toto mistrovství své tři zástupce, v kategorii mužů Ivo Bittnera a Petra Staška a v kategorii juniorů Vojtěcha Slaninu. Ve čtyřech technicky různých sekvenčních disciplínách dokázali tito tři opavští střelci získat dohromady celkem 11 medailí – 3x zlato, 2x stříbro a 6x bronz.[554]

Finále **Českého poháru 2014** ovládl Václav Kelnar. Ve finálových kláních sportovních střelců o Český pohár talentované mládeže (ČPTM) a Kontrolních závodech reprezentace 2014 (KZR), které se konaly o posledním srpnovém víkendu v Plzni-Lobzích, měl SSK OSTROJ OPAVA několik želízek v ohni. Největší žně zaznamenali junioršti opavští střelci v disciplíně vzduchová puška na 60 ran. Do finálové osmičky KZR postoupili Václav Kelnar z druhého místa nástřelem 612,6 bodu a David Patyk z pátého místa s 610,5 bodu. Ve finálovém závodě se k prvnímu místu prostřílel

[552] Hláska č. 7-8, 2014, s. 25
[553] Hláska č. 4, 2014, s. 27
[554] Hláska č. 5, 2014, s. 32

Václav Kelnar, který tak získal titul Vítěz Českého poháru 2014. David Patyk skončil na sedmém místě. V třípolohovém závodě na 3x40 ran se střelcům tolik nedařilo. David Patyk zůstal osmý a Václav Kelnar až devátý.[555]

Squash

Anna Klimundová, rodačka z Opavy, dosáhla se svým týmem bronzové příčky na Mistrovství Evropy týmů ve squashi v italském Riccione. Do bojů o medaile vyslala Česká republika čtyřčlennou skupinu hráček – Lucii Fialovou, Olgu Ertlovou, Zuzanu Kubáňovou a právě Annu Klimundovou. Naše squashistky se tak dostaly do elitní divize osmi nejlepších evropských týmů. Cílem hráček bylo ve skupině A s týmy Anglie, Nizozemí a Švýcarska vybojovat druhou příčku, což by znamenalo postup do semifinále. Hned v úvodu se Olze, Lucii a Anně podařilo zdolat Nizozemí 3:0. S Anglií, která se nakonec stala vítězným týmem šampionátu, sice prohrály 0:3, ale do rozhodujícího utkání proti Švýcarsku nastoupily v plné síle a druhé postupující místo obhájily. V boji o finále Olga Ertlová nestačila na pátou hráčku světa Francouzku Camille Serme a ve druhém zápase i po vyrovnaném výkonu Lucie Fialové bylo rozhodnuto. V klání o třetí místo porazily naše hráčky irský tým 2:1 a mohly si zaslouženě přebrat bronzové medaile.[556]

Šerm

Opava hostila **Mistrovství České republiky v šermu šavlí**. Závody se konaly v hale Tyršova stadionu v sobotu 31. května. V 9.30 hodin nastoupila kategorie seniorů a seniorek a následně pokračovali nejmladší žáci a žačky až po juniory. V neděli 1. června mistrovství pokračovalo soutěží tříčlenných družstev. Opět od 9 hodin nastoupilo družstvo seniorů a poté závodila další družstva všech věkových kategorií. Domácí oddíl TJ Slezan reprezentoval například Jan Hoschna, ten postoupil v seniorské kategorii jednotlivců na 6. místo. V ostatních kategoriích jednotlivců žáci, kadetky, kadeti a juniorky, junioři a seniorky oddíl neměl své zástupce. V soutěži družstev seniorů vybojovalo opavské družstvo ve složení Hoschna, Grulich, Zwinger

[555] Hláska č. 10, 2014, s. 27
[556] Hláska č. 6, 2014, s. 30

6. místo. Mezi družstvy v kategorii junioři a seniorky obsadila opavská sestava ryzích fleretistů bojujících chvilku šavlí (Zwinger, Havránková, Filipková) opět 6. místo.[557]

Šermířka **Eva Havranková** získala svůj čtvrtý mistrovský titul. Společně s Kateřinou Seidlovou a Alžbětou Filípkovou také získala stříbrné medaile v soutěži družstev. Finále mistrovství České republiky v šermu fleretem odstartovali junioři a barvy Slezanu Opava hájili Eva Havranková, Kateřina Seidlová, Alžběta Filípková a Robert Zwinger, který v celkovém hodnocení zůstal těsně pod medailovým umístěním. Svou první sezonu v kategorii juniorek ovládla Eva Havranková. V šesti závodech seriálu MČR 4x zvítězila a 2x obsadila 2. místo. V pražském finále zvítězila ve všech soubojích, když musela postupně vyřadit tři favorizované ostravské šermířky. „Po vítězném čtvrtfinále s Terezou Štenclovou přišel dramatický semifinálový boj s Veronikou Matraszek, kdy musela Eva otáčet výsledek z nepříznivého stavu 6:10 na vítězných 15:13. Ve fantastickém finále se pak přetahovala se svou tradiční soupeřkou Sabinou Hendrichovou o každý bod a nakonec zaslouženě získala svůj již čtvrtý titul v poměru 15:13," shrnul průběh utkání trenér Ivo Borna. Alžběta Filípková skončila v celkovém pořadí MČR na velmi pěkném 5. místě a Kateřina Seidlová získala 11. příčku. Skvělé výsledky v zahraničních turnajích, především na Světovém poháru v Lucemburku, na MS v Plovdivu a na turnaji v rakouském Grazu, kde získala 2. místo, zajistily Evě také suverénní zisk Poháru ČR.[558]

Trojnásobným mistrem republiky v šermu se stal **Ondra Lasák**. Podařilo se mu tak přepsat historii českého sportovního šermu. Jako jediný šermíř v jedné sezoně dokázal vyhrát mistra republiky, a to ve třech věkových kategoriích najednou. Začal v květnu juniory, dále v červnu kadety a naposledy ve své kategorii žáci nenašel tento čtrnáctiletý fleretista přemožitele. Sezónu snů se mu podařilo završit v turnaji MČR v družstvech, kde se svým týmem z Ostravy vybojovali ještě tituly mistrů republiky v kategoriích junioři, kadeti i žáci. Jelikož bodoval také na zahraničních soutěžích, zajistil si dostatek bodů, které mu vynesly další dva velmi cenné tituly. Stal se vítězem Českého poháru v kategorii žáků i kategorii kadetů. Nesmíme také zapomenout na vynikající výsledek z ME v Jeruzalémě, kde bojoval o nejlepší šestnáctku.[559]

[557] Hláska č. 5, 2014, s. 27 a také http://www.serm.opava.cz/news/mcr-savle-2014-v-opave/
[558] Hláska č. 7-8, 2014, s. 14
[559] Hláska č. 9, 2014, s. 30

Taekwon-do

Hned několik cenných kovů si přivezli opavští taekwondisté z Mistrovství Evropy taekwon-do **ITF v Minsku**, které se konalo od 10. do 14. dubna. Oddíl Taekwon-do ITF Opava nominoval do seniorského týmu a individuálních bojů do 78 kg Jana Vrchoveckého a do týmu seniorek Kristýnu Pravdovou. První den utkání získal seniorský tým mužů po velmi tuhém a vyrovnaném boji s favorizovaným týmem Ruska zlatou medaili v sestavách – tulech. Seniorskému týmu žen se taktéž ve finále podařilo porazit dlouhodobé královny v této disciplíně tým Bulharska, a získal tak zlato. Vrchovecký pak přidal ještě jednu zlatou ze silového přerážení, jednu stříbrnou ze speciálního přerážení týmů a bronzovou z individuální disciplíny. Pravdové přibyla ještě stříbrná medaile z týmů ve speciálním přerážení. Česká republika v konečném součtu skončila na 3. místě za prvním Ruskem a druhým Bulharskem. Seniorský tým se stal nejúspěšnějším týmem celého mistrovství.[560]

Triatlon

Téměř po dvaceti letech zažilo Stříbrné jezero **závody triatlonistů**. Plavání, cyklistický závod a běh byly k vidění na Sádráku 12. července. „Téměř po 20 letech tak navazujeme na konání olympijských triatlonů na Stříbrném jezeře," uvedl Jiří Jelínek, předseda Triatlon klubu Opava. V rámci celodenní akce proběhlo hned několik závodů seriálu Českého poháru v triatlonu v kategoriích mladší žáci, starší žáci, dorost, junioři a nakonec i dospělí. V hlavním závodě, který začal v 14.30 hodin, se závodníci utkali na 1 500 m v plavání, na kole jeli trať dlouhou 44 km a běželi 10 km. Hvězdou závodu byl Filip Ospalý, náš současně nejlepší triatlonista, který byl mnohonásobným mistrem republiky, vítězem závodů Světového poháru, mistrem Evropy a držitelem času pod 8 hodin na tratích Ironmanna, což je 3,8 km plavání, 180 km jízdy na kole a 42,195 km běhu. Odpolední závod byl určen také amatérské tzv. hobby veřejnosti. Od 17 hodin startovali jednotlivci na tratích 750 m plavání, 23 km cyklistiky a 5 km běhu. O pět minut později pak tříčlenné štafety, kterých se zúčastnili také opavští basketbalisté.[561]

[560] Hláska č. 6, 2014, s. 32
[561] pozvánka viz Hláska č. 7-8, 2014, s. 31

Vodní sporty

Také v letošním roce si Opavané mohli již od jara vyzkoušet závody na **dračích lodích** na Stříbrném jezeře. Od 1. května je na dračí lodě lákal Eda Volák a závody také propagoval na svých webových stránkách.[562]

Juniorskými mistry světa v **deblkanoích** se stali Jonáš Kašpar a Marek Šindler. Obhájci stříbra z loňského roku a úřadující evropští šampioni získali na mistrovství světa v australském Penrithu zcela bezkonkurenčně titul mistrů světa do 23 let. Vyhráli všechny své jízdy od kvalifikace až po finále, ve kterém porazili Poláky o sedm vteřin. „Už před jízdou jsme se cítili skvěle a po dojetí do cíle se pro nás další sen proměnil ve skutečnost," komentovali svou finálovou jízdu oba kanoisté bezprostředně po dojetí závodu. Oba sportovci jezdí za Duklu Brandýs nad Labem.[563]

Volejbal

Opavská víceúčelová hala hostila ve dnech 3.–5. ledna kvalifikační zápasy volejbalistů o postup na mistrovství světa 2014. Šampionát se konal v září v Polsku a o vstupenku na něj se v Opavě poprali kromě české reprezentace také týmy Bulharska, Nizozemska a Kypru. Přímo do Polska postoupil vítěz, tým na druhém místě mohl postoupit v případě, že v porovnání s výsledky ostatních čtyř souběžně hraných kvalifikačních turnajů bude oproti druhým týmům mít nejlepší skóre. České reprezentanty poprvé v pozici hlavního trenéra vedl Zdeněk Šmejkal, úspěšný trenér extraligové Ostravy, se kterou v minulém ročníku volejbalové extraligy slavil trochu nečekaně titul, když si ve finále Ostravané poradili s favorizovanými Českými Budějovicemi. Na postu hlavního kormidelníka mužské reprezentace vystřídal po letošním mistrovství Evropy Nizozemce Stewarta Bernarda, kterému předtím dělal asistenta. „Nominaci pro kvalifikaci jsme dělali v určitém časovém tlaku, v rozehraných národních soutěžích, a nebyla tak možnost si se všemi promluvit způsobem, jaký by si hráči i důležitost tohoto aktu zasloužili. Nicméně máme možnost hrát kvalifikaci o mistrovství světa, a to si myslím je dostatečná motivace, aby se na nějaké formální postupy nebral tolik zřetel," vysvětlil reprezentační trenér Šmejkal. Česká reprezentace

[562] Hláska č. 5, 2014, s. 27 a také: http://www.edavolak-vodak.cz/category/novinky/
[563] Hláska č. 6, 2014, s. 32

byla před kvalifikací odhodlaná porvat se o postup na mistrovství světa a věřila, že ji v Opavě podpoří jako vždy úžasné publikum.
Nakonec se česká reprezentace umístila na 3. příčce a na světový šampionát tak postoupil pouze celek Bulharska. Český tým pohrál klíčový zápas s Nizozemím v pátek 3. ledna, hladce porazil nejslabší tým skupiny, Kypr, a vyhrál nad favoritem skupiny Bulharskem. Nakonec to ale na postup na mistrovství nestačilo a do Polska postoupil tým Bulharska, za ním skončil tým Nizozemí a reprezentace České republiky se musela spokojit s třetí pozicí.[564]

Různé

Zahájení první **discgolfové sezóny** na Stříbrném jezeře. Nové devítijamkové hřiště vzniklo u Stříbrného jezera v listopadu loňského roku. Město Opava se proto rozhodlo uspořádat letos v dubnu slavnostní zahájení první discgolfové sezóny na Sádráku. To proběhlo v neděli 13. dubna od 13 hodin. Program odstartoval slavnostním výhozem náměstek primátora Dalibor Halátek. O tom, že discgolf není jen obyčejné házení plastového disku na koš, vás následně přesvědčili profesionální hráči v rámci své exhibice. „Po celé nedělní odpoledne budou na hřišti k dispozici také instruktoři, kteří všechny zájemce naučí základní techniky hodu diskem. Připravené budou i soutěže pro malé i velké hráče," lákala na nedělní odpoledne Jana Foltysová, vedoucí odboru kanceláře primátora. Zájemci si mohli přímo na místě zapůjčit disk, se kterým se discgolf hraje. Diskové sady byly také k prodeji. Připraveny byly i různé soutěže o ceny.[565]

Oddíl Přátelé orientačního běhu připravil na 15. května pro zájemce akci **Dny orientace v přírodě – Opavské kufrování**. Šlo sportovní akci pro školní mládež a veřejnost. Účastníci si mohli u opavského Parkhotelu vybrat jednu z připravených tratí různých obtížností. Na místě mohli také vidět, jak běhají naši nejlepší běžci – dorostenečtí a junioršti mistři Evropy a světa Filip Hadač a Marek Schuster.[566]

[564] pozvánka viz Hláska č. 1, 2014, s. 32 a Regin Opavsko, 7. 1. 2014, s. 20.
[565] Hláska č. 4, 2014, s. 7
[566] Hláska č. 5, 2014, s. 27 a také http://www.obopava.cz/2014/05/30/dny-orientace-prirode-opavske-kufrovani/#more-1455

V Městských sadech vznikla v dubnu nová **fitness zóna**. Určena byla pro všechny aktivní lidi, kteří měli chuť protáhnout své tělo na čerstvém vzduchu. Cvičební zónu tvořila tartanová plocha, vhodná pro cvičení na zemi. Součástí byla také konstrukce, na níž bylo možné provádět různá posilovací cvičení. Peníze na ni byly vyčleněny z příjmů za provozování hracích automatů na území města v roce 2013.[567] Nový cvičební prvek dostala zóna v září v podobě multifunkčního závěsného systému s hrazdami. Cvičební prvek byl vybrán po konzultaci s členy opavské skupiny Seberevolta a měřil téměř 5 x 2 metry. Náklady na cvičební prvky instalované v tomto roce dosáhly celkem zhruba 260 tisíc korun.[568]

Street Game Festival zažilo 14. června hřiště v Kylešovicích. Amatérští i profesionální sportovci se na něm utkali v basketbalu, fotbalu a plážovém volejbalu. Kromě turnajů byl připraven i doprovodný program s ukázkou netradičních sportů, připravena byla i cvičební zóna Street workout, Slackline, skákací hrad pro děti, nebo discgolf, kobercový curling, vystoupily taneční skupiny Shameless a Just Us. Večer pak patřil koncertu kapely Špek band
& Linkin park revival.

Primátor Zdeněk Jirásek a jeho náměstek Daniel Žídek poděkovali ve středu 11. června za skvělou reprezentaci města **Pavlu Petráskovi**. Ten se na konci května stal světovým šampiónem v bojovém sportu **kowat alrami,** a to v nejprestižnější super těžké váze. Šampionát proběhl na řeckém ostrově Santorini. Petráskovo vítězství je o to cennější, že titul vybojoval ve svých 45 letech.[569]

Mažoretky AMA se staly mistryněmi republiky. Začátkem června se zúčastnily Mistrovství ČR v mažoretkovém sportu. Svým vítězstvím si zajistily postup do kvalifikace na mistrovství světa, které se konalo v srpnu v Praze. Z Náchoda si nedovezly jenom zlato a titul mistryň republiky, ale i další ocenění. Zuzana Šustáková získala v kategorii sólo juniorky s náčiním pom pom bronzovou medaili, Amálie Šteyerová 4. místo v kategorii sólo kadetky pom pom, Anežka Kurečková a Barbora Kurečková 4. místo v kategorii duo seniorky pom pom, Petra Pavelková dvě 4. místa, a to v kategorii sólo seniorky 2 hůlky a ve skupině MIX seniorky, Klára Fabiánová a Hana Zavadilová 5. místo v kategorii duo kadetky pom pom a v mini mix seniorky získaly 6. místo. Všechny tyto formace také postoupily na mistrovství světa. K postupu

[567] Hláska č. 5, 2014, s. 32
[568] Hláska č. 11, 2014, s. 32
[569] Hláska č. 7-8, 2014, s. 14

do Prahy se ještě přidala svým výkonem v uniformaci pom pom kadetky a sólu seniorky pom pom Barbora Kurečková. Na akci přispělo svým grantem i město Opava.[570]

Týden divů se letos konal od 1. do 9. srpna. V pátek se uskutečnil tradiční seznamovací večírek, na kterém se promítaly záznamy z loňského a také z historických ročníků. Během týdne se pak soutěžilo v klasických disciplínách, jako je fotbal, bowling či mariáš. Ty divácky atraktivní proběhly v sobotu a hlavně v neděli. Nechybělo pití piva na hlavě, brod přes řeku v pláštěnkách, s potápěčskými brýlemi a šnorchly, souboj na kládě, hod galošem naplněným až sedmi litry vody nebo vejcem do dálky, plivání třešňové pecky, hra v kostky – tzv. Macháček, poker či horký brambor. „Skok do dálky s kufrem a batohem na zádech se letos neuskuteční, ale bude nahrazen novou disciplínou, kterou budou kuželky," uvedl za organizátory Milan Selingr a dodal, že letos byly po mnoha letech zařazeny do programu i dvě staronové disciplíny – minigolf a motanice. Další novinkou bylo, že se neplivaly pecky z třešní, ale celé olivy. Poslední oblíbené klání – štafetové pití piva na čas, známější jako 7 statečných – se odehrálo v sobotu 9. srpna na Plese Ugandy, kde byly také vyhlášeny výsledky tohoto ročníku.[571]

Opavská míle také letos prověřila síly stovek běžců. Opavská míle je závod, který se řadí mezi velké sportovní akce našeho regionu nejen pro vrcholové atlety, ale i širokou veřejnost. Startovalo se v úterý 9. září v 18 hodin na Olomoucké ulici v blízkosti Slezské nemocnice. Roli startéra přijal známý cestovatel a fotograf Jiří Kolbaba, bývalý elitní běžec a mistr České republiky v běhu na 3 km přes překážky. Běžci poběží trasu dlouhou 1 609 metrů s mírným klesáním do cíle závodu, kterým je Horní náměstí. V loňském roce se závodu zúčastnilo 233 běžců. „Letos se na trať vydá řada českých reprezentantů, kteří se zúčastnili MS juniorů v USA, z AO Vítkovice Jan Frič a Daniel Grecman či obhájce loňského prvenství Jakub Ševčík. Nebudou chybět atleti z Dukly Praha v čele s Jakubem Holušou, druhým z MS na 800 m, Miroslavem Burianem, mistrem ČR na 800 m a Janem Sýkorou, mistrem ČR do 23 let na 1 500 m," uvedl před akcí ředitel závodu Jiří Sýkora. Zájemci, kteří se zaregistrovali do 3. září na webu www.behopava.cz, byli zvýhodněni slevou na startovném, ale také balíčkem se startovním číslem a čipem, který po doběhu vymění za upomínkovou medaili a další drobné předměty. Přihlásit se bylo možné i v den závodu do 17 hodin, ale již za zvýšené startovné. Závod organizovalo občanské sdružení Běh Opava ve spolupráci

[570] Hláska č. 7-8, 2014, s. 14
[571] Hláska č. 7-8, 2014, s. 32

s městem. Část startovného obdržel garant závodu Rotary Opava na charitativní projekty, které pomáhají handicapovaným.[572]

Mažoretky Roses uspěly na mistrovství světa. Poté, co se skupina juniorek High Roses stala mistryněmi republiky mažoretek s náčiním pom pom (třásně) a skupina nejmenších dívek Mini Roses prvními vicemistryněmi, se spolu se skupinou kadetek Sweet Roses zúčastnily Mistrovství světa v mažoretkovém sportu. To se uskutečnilo poslední srpnovou neděli v Praze. Ve velké konkurenci získaly kadetky Sweet Roses 8. místo a juniorky High Roses skončily na krásném 7. místě. Trio kadetek ve složení Zuzana Hájková, Adéla Hartmannová a Natálie Supová zabojovalo a po nádherném výkonu obsadilo 7. místo. Tímto úspěchem ukončily opavské mažoretky Roses pod vedením Jindřišky Tyranové svou letošní soutěžní sezonu. Na podporu činnosti mažoretek přispělo také statutární město Opava.[573]

Technické služby učily děti plavat. Město uzavřelo smlouvu s opavskými technickými službami, které léta provozují Městské lázně, a plavecké hodiny tak začaly probíhat přímo pod taktovkou pracovníků této společnosti. Ti si samozřejmě doplnili potřebnou kvalifikaci, aby mohli plavecké kurzy provozovat. „Všichni instruktoři v plavecké škole jsou držiteli osvědčení o odborné způsobilosti Instruktor plavání a většina i kvalifikace plavčíka. O úspěšný průběh výuky se stará 6 až 8 lektorů, což je dostatečný počet na to, aby se každému dítěti dostalo bezpečné a individuální péče," uvedl náměstek technických služeb Martin Girášek. Nová plavecká škola dostala název Leandros a svůj provoz zahájila 15. září. ,,Leandros byl mladý muž, který žil kdysi dávno na břehu průlivu Dardanely. Zamiloval se do mladé dívky, která žila na druhé straně průlivu. Leandros za ní každý večer plaval a ona mu na břehu rozsvěcela lampu, aby nezabloudil. Jde tedy o příběh nejen velké lásky, ale i prvních obdivuhodných plaveckých výkonů," vysvětlil neobvyklé pojmenování Martin Girášek. K výuce plavání se v letošním školním roce doposud přihlásilo dvaačtyřicet základních a dvanáct mateřských škol, dohromady tedy více než 3 200 dětí.[574]

[572] Hláska č. 9, 2014, s. 30
[573] Hláska č. 10, 2014, s. 26
[574] Hláska č. 11, 2014, s. 6

VEŘEJNÝ POŘÁDEK

Městská policie

Městskou policii Opava vedl v roce 2014 jako zastupující ředitel **Zdeněk Zabloudil**, jako koordinátorka prevence a tisková mluvčí pracovala **Petra Stonišová**.

Strážníci řešili mnoho desítek případů, od krádeží mědi přes zadržení celostátně hledaných osob až po odchyt zvířat. Jedním z velkých projektů bylo forenzní značení jízdních kol. Některým se nyní budu věnovat.

Poněkud **kuriózní případ** řešili strážníci na náměstí Joy Adamsonové 17. ledna. Před půlnocí přijalo operační středisko zprávu, že na křižovatce ulic Olbrichova a Lidická visí ze semaforu nějaký předmět, o který by si mohla nákladní vozidla rozbít čelní sklo. „Na místo byla vyslána autohlídka, která věc odstranila. Jednalo se o dětské chrastítko, které viselo na 4metrovém provázku," uvedla městská policie na svém webu.[575]

Městská policie se také prezentovala na Dni mláďat 24. až 26. dubna v areálu Školního statku v Opavě. „Ten, kdo přišel ke stanu Městské policie Opava, si mohl prohlédnout zásahové vozidlo, posadit se na policejní skútr a vyfotit se společně se strážníkem. Koordinátorka prevence kriminality MP měla pro kluky a holky připravené poznávání dopravních značek, praktické cvičení na opakování tísňových linek a ukázku správně vybaveného jízdního kola," uvedla tisková mluvčí MP Petra Stonišová.[576]

Koncem měsíce dubna zakoupilo statutární město Opava pro výkon služby městské policie **laserový měřič rychlosti** TruCAM. Tento radar byl určen ke kontrole dodržování povolené rychlosti ze strany řidičů na území města Opavy a Hradce nad Moravicí. Místa byla vybrána na základě požadavků dopravních expertů, odboru školství, městských částí a podnětů občanů. Jednalo se o úseky, na kterých proběhlo měření informačním radarem a kde ze strany řidičů motorových vozidel docházelo k častému překračování nejvyšší dovolené rychlosti. Na seznamu těchto míst byly

[575] http://mp.opava-city.cz/cs/detske-chrastitko-mohlo-ohrozit-jedouci-vozidla
[576] http://mp.opava-city.cz/cs/den-mladat-2014

například lokality jako oblast okolo Stříbrného jezera, dva úseky na Pekařské ulici (u ZŠ Ochranova) nebo na Otické ulici v blízkosti hřbitova.[577]

U **odchytů zvířat** zasahovali strážníci poměrně často. Dvakrát v rychlém sledu odchytávali srnce v centru Opavy (28. dubna poblíž Penny marketu[578] a 9. května v areálu divadelního skladu na Pekařské ulici).[579] Dále to byl například odchyt kuny skalní 13. května, krajty královské 24. května nebo ovcí, které utekly z ohrady firmy Abel na Obloukové ulici 13. června. Na ulici Mezi Trhy dokonce v září odchytávali vzácné netopýry černé.[580]

Městská policie Opava **značila kola proti krádeži**. Opavská městská policie zažádala v rámci Městského programu prevence kriminality Ministerstvo vnitra o finanční podporu projektu na forenzní identifikační značení jízdních kol. V květnu byl tento záměr schválen. Se samotným značením se začalo v červenci. „Na kola budeme nanášet speciální syntetickou DNA, která se natírá na několika místech a není viditelná pouhým okem. Jedná se o roztok na bázi lepidla, který má v sobě UV složku a plastové mikrotečky," vysvětlila princip mluvčí městské policie Petra Stonišová s tím, že se použitím této technologie značně zvyšuje šance na nalezení odcizeného jízdního kola. Nedílnou součástí tohoto značení je i registrace jízdních kol, a to nejen v databázi Městské policie Opava, ale také v mezinárodní databázi forenzního identifikačního značení. „Doufáme, že toto opatření odradí potenciální pachatele od krádeží kol, protože se tím výrazně znesnadní jejich další prodej," dodala Stonišová. Během měsíce června proběhlo školení městských strážníků a policistů PČR opavského okresu. Následně byly zakoupeny forenzní identifikační sady, kontrolní prostředky a realizační podpůrné pomůcky. Vlastní evidence a značení jízdních kol bylo strážníky a koordinátorkou prevence kriminality prováděno v areálu služebny Městské policie Opava na Krnovské ulici. Evidence i značení kol byly pro občany Opavy bezplatné. Tuto preventivní aktivitu zaplatilo z 90 % Ministerstvo vnitra ČR, zbytek byl hrazen z městské kasy.[581] První část značení kol probíhala od července do října a další pokračování projektu se chystalo na jaro 2015.[582]

[577] Hláska č. 6, 2014, s. 4 a také http://mp.opava-city.cz/cs/ridici-pozor-0
[578] http://mp.opava-city.cz/cs/mlady-srnec-se-zabehl-do-centra-mesta
[579] http://mp.opava-city.cz/cs/srnec-se-zatoulal-do-arealu-divadelniho-skladu
[580] http://mp.opava-city.cz/cs/odchyt-netopyru
[581] Hláska č. 7 - 8, 2014, s. 4 a http://mp.opava-city.cz/cs/mestska-policie-zacne-od-cervence-evidovat-znacit-jizdni-kola
[582] http://mp.opava-city.cz/cs/novinka/pokracovani-forenzniho-znaceni-jizdnich-kol-se-chysta-na-jaro

Úsměvný případ se strážníkům MP stal 3. listopadu. Byli volání k odchytu **králíků domácích**, kteří měli sedět na chodníku na Holasické ulici. Když na místo přijeli, zjistili, že se jedná o papuče.[583]

Ve dnech 1.–3. prosince se zastupující ředitel MP Zdeněk Zabloudil a koordinátorka prevence kriminality Petra Stonišová účastnili mezinárodní konference na téma **Prevence kriminality na lokální úrovni**, která se konala v prostorách Magistrátu hlavního města Prahy. Celkem na konferenci dorazilo 165 zástupců z řad odborné veřejnosti z 91 organizací a institucí státní správy, samosprávy a neziskových organizací zabývajících se problematikou prevence kriminality. Jednotliví prezentující se zabývali možnostmi a limity obcí, obecních a městských policií v prevenci rizikového chování, dále hovořili o důležitosti standardů kvality a legislativního rámce prevence. Většina přítomných především oceňovala jedinečnou možnost vzájemného sdílení zkušeností.[584]

Na Silvestra byla hlídka MP volána k případu mladíků, kteří trénovali **smyky na parkovišti** před Obchodním centrem Silesia na Těšínské ulici. Hlídka narazila na mladíky pod vlivem alkoholu. Řidiče vozu museli strážníci z důvodu agresivity a vulgárnosti pacifikovat a předali jej na protialkoholní záchytnou stanici.[585]

Policie ČR

Co se týče kriminality v roce 2014, stalo se v obvodě Opava, tedy Opavě, jejích městských částech a některých dalších přidružených obcích (například Hrabyně, Nové Sedlice, Slavkov, Otice či Štáblovice) v tomto roce 1 951 trestných činů (oproti roku 2013 nárůst o 84), z nichž bylo objasněno 917 (tj. 47 %). V roce 2013 byla objasněnost 44 %. Pro srovnání v celém okrese Opava došlo v roce 2014 k 3 655 trestným činům (oproti roku minulému pokles o 374) a objasněno bylo 1 840 (více než 50 %). V roce 2013 bylo objasněno okolo 45 %. Moravskoslezský kraj hlásil celkem 37 232 trestných činů a z nich 16 302 objasněných případů (43,8 %). V roce 2013 bylo v kraji spácháno 42 853 trestných činů a objasněno z nich bylo cca 40 % z nich, tedy 17 111.

583 http://mp.opava-city.cz/cs/novinka/papuce-na-uteku
584 http://mp.opava-city.cz/cs/mezinarodni-konference-prevence-kriminality-na-lokalni-urovni
585 http://mp.opava-city.cz/cs/posledni-den-v-roce-dva-podnapili-opavane-nacvicovali-smyky-na-parkovisti

Násilných trestných činů bylo v obvodu Opava spácháno celkem 143 (nárůst oproti roku 2013 o 18), objasněno z toho bylo 105, tj. 73 % (v roce 2013 byla objasněnost 61 %). Mravnostních trestných činů (znásilnění, pohlavní zneužívání aj.) bylo spácháno dvanáct a objasněno z nich bylo celých deset, tj. 83 %. V roce 2013 se stalo dokonce 27 takových činů a objasněnost byla 44 %.

Z celkových 1 182 **majetkových trestných činů** jich bylo objasněno 344, což bylo 29 %. V roce 2013 ze 1 142 spáchaných majetkových trestných činů bylo objasněno 307 (27 %). V této kategorii tvořily krádeže vloupáním 312 případů, z nich bylo objasněno 49 případů, tj. necelých 16 % (2013 – 330 případů, objasněno 72, což bylo 22 %) a prosté krádeže představovaly 736 případů, ze kterých se podařilo objasnit 250, tj. 34 %. (v roce 2013 – celkem 672 případů, objasněno 184 případů, tj. 27 %).

Z dalších kategorií stojí za zmínku 34 případů **výtržnictví**, ze kterých se 28 povedlo objasnit (82 %). V roce 2013 se takových případů stalo 26 a 18 z nich bylo objasněno. Z 11 případů **sprejerství** nebyl objasněn ani jeden stejně jako z 15 takových případů v roce 2013. Z 22 případů **nedovolené výroby a držení psychotropních látek a jedů** jich bylo objasněno 21, tedy 95 %. V roce 2013 bylo z 15 takových případů objasněno 14. V roce 2014 z 52 případů **zavinění silniční nehody vlivem nedbalosti** bylo 43 případů objasněno (téměř 83 %). V roce 2013 se odehrálo 41 takových nehod a 32 z nich bylo objasněno.

Hospodářských trestných činů bylo spácháno v roce 2014 celkem 237 (objasněno bylo 139, tedy téměř 59 %). V roce 2013 bylo těchto hospodářských činů spácháno celkem 221.

Co se **nehodovosti** týče, v roce 2014 se v rámci celého okresu Opava stalo 1 110 nehod (což je o tři méně než v roce 2013), při kterých bylo 12 lidí usmrceno (oproti roku 2013 nárůst o pět mrtvých), 45 těžce raněno (nárůst o 11) a 309 lehce raněno (pokles o 61). Celková hmotná škoda přitom dosáhla výše přes 40 miliónů (2013 – 52 miliónů korun). Na území obvodu Opava se událo 523 nehod se dvěma mrtvými, 18 těžce a 144 lehce zraněnými a hmotnou škodou přes 18 miliónů korun. V okrese byl nejvíce kritickým dnem čtvrtek, během kterého se stalo 194 nehod.

Na území statutárního města Opavy se stalo 372 nehod (2013 – 364 nehod), při kterých byl usmrcen jeden člověk (v roce 2013 nikdo), 9 osob bylo těžce raněno (v roce 2013 jedenáct těžce raněných) a 95 lehce raněno (2013 – 107 lehce raněných)

a hmotná škoda byla vyčíslena na více než 10 miliónů korun (2013 – téměř 15 miliónů korun).[586]

Po předchozích statistikách se nyní věnujme některým událostem, které policisté, mnohdy ve spolupráci se strážníky Městské policie, museli řešit. O dalších případech se čtenář dočte v oddíle Městská policie.

Oznámení o **údajné bombě** na pobočce spořitelny Era na náměstí Osvoboditelů řešili policisté a strážníci 10. ledna. Neznámý pachatel oznámil okolo 16.20, že na pobočce je bomba a že mají deset minut na opuštění budovy. „Zaměstnancům a zákazníkům dané spořitelny tak neznámý muž úmyslně způsobil nebezpečí vážného znepokojení šířením nepravdivé poplašné zprávy," poznamenal tiskový mluvčí opavského oddělení policie České republiky René Černohorský. Do akce a prověření a prošetření celé záležitosti podle jeho slov bylo ihned zapojeno sedm policistů z Územního odboru Policie České republiky v Opavě, dva opavští psovodi, čtyři strážníci Městské policie Opava a čtyři příslušníci hasičů HZS Opava. Došlo k okamžité evakuaci výše uvedené poštovní spořitelny a přilehlých budov v počtu 30 osob a dále k uzavření průchodu a průjezdu na ulici Náměstí Osvoboditelů a v přilehlém parku a v bezprostředním okolí. Výsledek kontroly psovodem se ukázal negativní. Ke zranění žádné ze zúčastněných osob nedošlo a rovněž nevznikla žádná škoda na majetku. Případ byl i nadále šetřen ze strany opavských policistů a kriminalistů.[587]

Vězeňská služba

Zprávy jsem vybíral z informačního servisu Věznice a Ústavu pro výkon zabezpečovací detence na webové stránce Vězeňské služby ČR.

Pracovnice opavské věznice předaly 28. ledna dvě plné krabice pletených **svetříků, čepiček, ponožek a rukaviček** maminkám a hlavně jejich dětem v Domě pro ženy a matky Armády spásy v ČR na Rybářské ulici. Oblečení upletly odsouzené ženy ze starých svetrů či zbytků vlny, které dodali ve větší míře zaměstnanci věznice. Svetry, které by pravděpodobně časem skončily v popelnici, byly nakonec takto využity.[588]

[586] veškeré údaje uváděné v této kapitole vycházejí ze statistik obvodní oddělení PČR v Opavě.
[587] http://mp.opava-city.cz/cs/oznameni-o-ulozeni-nastrazneho-vybusneho-systemu-na-ulici-namesti-osvoboditelu-v-opave
[588] http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/z-vezeni-pomoc-druhym

V březnu projevily odsouzené ženy v Opavě svou šikovnost a chuť pomáhat dětem, které jsou nuceny trávit čas v nemocnici. Spolupráci s dětským oddělením Slezské nemocnice Opava navázaly ženy z opavské věznice už v roce 2013. „Odsouzené ženy opět připravily pro děti spoustu látkových zvířátek, přáníček a obrázkových kartiček. Tyto drobné dárky jsou dětem předávány např. po odběru krve nebo jiném nepříjemném vyšetření," uvedla tisková mluvčí opavské věznice. Tentokrát si na dětském oddělení objednali obrazy, které namalovala jedna z odsouzených žen. Kromě toho předali pracovníci věznice dětem také dřevěné hračky, které vyrobili odsouzení muži v rámci dřevomodelářského kroužku.[589]

Jedna z opavských odsouzených žen šila figuríny pomáhající při odhalování trestné činnosti páchané hlavně na dětech. Michaela, žena odsouzená za drogové delikty, poprvé vytvořila malé figurínky na zakázku kolínského oddělení Policie ČR v roce 2013. Nyní si objednalo jedno pražské oddělení policie figuríny v životní velikosti. Figurínu s pracovním názvem „Průša" si pracovníci tohoto oddělení vyzvedli v Opavě 29. května a byli z něj velmi nadšení. Paní Michaele pomáhaly s figurínou i další ženy, většina figuríny byla šitá ručně, práce proto byla zdlouhavější.[590]

Odsouzené ženy, které ve volném čase pracovaly v keramickém kroužku, o prázdninách vytvořily originální **medaile a trofeje pro inline bruslaře**. Medaile si objednal pořadatel Moravské inline tour, která proběhla v Opavě v červenci. [591]

Již 3. ročník **Speciálních prohlídek** Věznice a ÚVZD Opava s vloženým závodem jednotlivců proběhl ve dnech 23.–24. října. Akci organizovala Věznice s ústavem pro výkon zabezpečovací detence v Opavě ve spolupráci s VV Ostrava a Kynologickým cvičištěm Opava-Kylešovice. Skládala se ze dvou disciplín – pachové práce a poslušnosti. Akce se zúčastnili psovodi z věznic Opava, Ostrava, Olomouc, Heřmanice, Znojmo, Břeclav, Kuřim, Oráčov, Vinařice a také příslušník Vojenské policie z Olomouckého kraje.[592]

[589] http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/obrazky-pro-nemocnici
[590] http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/figurina-jako-pomocnik
[591] http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/medaile-pro-bruslare
[592] http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/specialni-prohlidky

Po návštěvě kolegů z polské věznice Ratiboř ve VÚVZD v Opavě na začátku června letošního roku pokračovala v měsíci říjnu vzájemná mezinárodní spolupráce **výměnnou pracovní stáží** čtyř pracovníků opavské věznice v Polsku.[593]

Začátkem měsíce listopadu uspořádalo specializované oddělení pro léčbu závislostí 13. ročník **Klubu abstinujících klientek**. Pozvání na setkání přijalo devět bývalých odsouzených. V průběhu setkání současných odsouzených v léčbě s těmi, které léčbu absolvovaly, sdělila každá bývalá odsouzená, jak se jí daří abstinenci na svobodě zvládat. Referovaly, s jakými problémy se potýkaly po propuštění z výkonu trestu, ve kterých oblastech si počínaly snadněji či naopak. Stávající odsouzené pak hodnotily toto setkání vesměs pozitivně s tím, že bylo pro ně jednoznačně přínosné.[594]

Zaměstnanci VÚVZD si připomněli i v letošním roce **Den vězeňství**. V rámci oslav byly také uspořádány dvě sportovní akce. Příslušníci a zaměstnanci se mohli zúčastnit volejbalového turnaje nebo si zahrát kuželky se svými kolegy. Ředitel opavské věznice poděkoval za náročnou práci všem příslušníkům a zaměstnancům. Některým z nich také předal ocenění.[595]

[593] http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/vymenna-pracovni-staz-v-partnerske-veznici-ratibor
[594] http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/klub-abstinujicich-byvalych-klientek
[595] http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/den-vezenstvi

POŽÁRNÍ OCHRANA

Šéfem opavských hasičů byl Kamil Pastuszek.[596]

Dobrovolní hasiči z Komárova dostali díky dotaci z kraje **modernější cisternu**. Město Opava získalo účelovou investiční dotaci z Moravskoslezského kraje ve výši 1 milión korun, za kterou měla být zakoupena zánovní cisternová automobilová stříkačka pro jednotku sboru dobrovolných hasičů v Opavě-Komárově. „Obnova techniky pro naše dobrovolné hasiče je pro město důležitá. Jsem rád, že Moravskoslezský kraj tuto dotaci podpořil," konstatoval náměstek opavského primátora Daniel Žídek. Podle jeho slov bude zánovní CAS odkoupena od sousední Ostravy. „Vozidlo je v dobrém technickém stavu. Pomůže dobrovolným hasičům zvládat krizové situace a chránit zdraví, životy a majetek nejen v Komárově, ale i v blízkém okolí," dodal náměstek primátora. Jednotka doposud disponovala technikou z let 1981 a 1985, která již neumožňuje adekvátní zásah a převoz technického vybavení k zásahům s nebezpečnými látkami, pro které je určena.[597]

Den požární bezpečnosti se uskutečnil v pátek 13. června. Stalo se již tradicí, že tuto akci vyhlašuje Česká asociace hasičských důstojníků na pátek, který je v měsíci třináctý. Cílem akce je účinným způsobem propagovat požární ochranu formou preventivně výchovné činnosti směřující k předcházení vzniku požárů a poukazovat na to, jak se chovat v případě vzniku mimořádné události. V pátek 13. června od 9 do 14 hodin na požárních stanicích Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje v Opavě, Hlučíně a Vítkově probíhal den otevřených dveří. Zájemcům byla předvedena hasičská technika a na děti čekaly soutěže o sladké odměny. Zájemci si mohli zajet i do stanice dobrovolných hasičů v Hrabyni či na Hradec nad Moravicí. O den dříve, tedy 12. června od 9 hodin, proběhlo Mezinárodní taktické cvičení jednotek požární ochrany České a Polské republiky na Bílém zámku v Hradci nad Moravicí.[598]

Dobrovolní hasiči se utkali v požárním sportu **O pohár primátora města Opavy**. Závody se uskutečnily 27. září na hřišti ve Vávrovicích. Soutěž jednotek Sborů

[596] Region Opavsko, 7. 5. 2013, s. 2
[597] http://www.opava-city.cz/cs/dobrovolni-hasici-z-komarova-dostanou-diky-dotaci-z-kraje-modernejsi-cisternu, publikováno 11. 7. 2015
[598] Hláska č. 6, 2014, s. 5

dobrovolných hasičů statutárního města Opavy v požárním sportu nazvanou O putovní pohár primátora města Opavy pořádalo město s městskou částí Vávrovice a Sborem dobrovolných hasičů Vávrovice. Soutěžilo dvanáct družstev a jedno družstvo z polské Ratiboře v disciplíně Požární útok s vodou.[599] Vítězem závodů se stali hasiči z Komárova, kteří zvítězili časem 60,70 sekundy. Teprve až o pět sekund za vítězi skončili hasiči z Kateřinek následovaní družstvem Milostovic. Po loňském druhém místě tak letos mohli Komárovští zvednout nad hlavu vytoužený pohár.[600]

Společné cvičení hasičů se konalo v sobotu 20. září v Holasovicích. Bylo již třetí v pořadí a účastnily se ho jednotky sborů dobrovolných hasičů (JSDH) ze západní části Opavska. V rámci něj hasiči trénovali svou akceschopnost při mimořádných událostech, zejména při povodních. Cvičení se zúčastnila místní JSDH, její partneři z Brumovic, Palhance, Vávrovic a Malých Hoštic společně s polskými kolegy z Gminy Branice a jejich místních částí Blisczyzce, Lewice. „Polské dobrovolné jednotky byly seznámeny nejen s povodňovými riziky, které se mohou negativně dotknout Holasovic, ale také se statistikou našich výjezdů za uplynulý rok. Ta jednoznačně dokazuje, že nakoupená technika slouží svému účelu," uvedl Martin Dostál z odboru rozvoje města. Cvičení proběhlo po ukončení projektu Posílení akceschopnosti JSDH při povodních spolufinancovaného EU v rámci Operačního programu Česká republika – Polská republika 2007 – 2013. Projekt realizovalo od roku 2010 město Opava ve spolupráci s obcemi Brumovice, Holasovice a polskou Gminou Branice.[601]

Nyní uvádím některé zajímavé nebo závažné případy, u kterých v roce 2014 opavští hasiči zasahovali.

Hasiče zaměstnal **8. února** požár auta v Opavě na Gogolově ulici, událost se naštěstí obešla bez zranění. Na likvidaci požáru se podílela dvě vozidla hasičů. „Po příjezdu na místo bylo zjištěno, že hoří interiér osobního automobilu, vozidlo má naftou poháněný motor," uvedla zpráva na webu HZS MSK. Požár se snažil zlikvidovat majitel auta ještě před příjezdem hasičů, to se mu však vzhledem k rozsahu a intenzitě požáru nepodařilo. Hasiči dostali požár pod kontrolu asi po čtvrt hodině po svém příjezdu. Úplně se podařilo požár zlikvidovat za dalších devět minut. „Škoda způsobená požárem byla předběžně vyčíslena na 250 000 Kč, uchráněné hodnoty byly předběžně

[599] Hláska č. 9, 2014, s. 30
[600] Hláska č. 11, 2014, s. 4
[601] Hláska č. 10, 2014, s. 7

odhadnuty na 80.000 Kč. Příčinou vzniku požáru je dle sdělení vyšetřovatele HZS MSK technická závada na elektroinstalaci vozidla," uvedl zastupující tiskový mluvčí HZS MSK Petr Holub. [602]

Požár na Mostní ulici v neděli 30. března byl závažnější. U něj muselo zasahovat sedm jednotek hasičů, hořel dvoupodlažní bytový dům s půdou. Hasiči evakuovali tři desítky osob, část z nich odvezli vlastním autobusem do evakuačního centra. Deset osob, které se nadýchaly zplodin, z toho sedm dětí, muselo být odvezeno do nemocnic, devět v Opavě, jedna žena do ostravské městské nemocnice do hyperbarické komory. „Hořelo, zatím z dosud nezjištěných příčin, v jednom pokoji v přízemí domu, zplodiny se rozšířily i do chodby. Hasiči dostali oheň pod kontrolu za půl hodiny, další hodinu jim zabralo dohašování," popsal průběh události tiskový mluvčí hasičů Petr Kůdela. Evakuováno bylo celkem 30 osob, další dvě osoby evakuovala Policie ČR. Předběžná škoda byla odhadnuta na půl miliónu korun. Podle mluvčího Záchranné zdravotnické služby MSK Lukáše Humpla u nehody musela zasahovat i letecká záchranná služba. Ošetřeno bylo celkem 9 pacientů.[603]

Lezecký výcvik na Kružberku čekal hasiče v dubnu. Výcvik na skalách Velké sedlo a hrázi sousední vodní nádrže Kružberk postupně absolvovali příslušníci všech výjezdových jednotek HZS MSK z okresu Opava. Hasiči z opavské stanice se výcviku účastnili v pátek 25. dubna. Celkem dvě desítky borců trénovaly pod dohledem zkušených profesionálních hasičů-lezců, včetně himálajského matadora Tomáše Petrečka.[604]

V květnu pro změnu opavské hasiče čekal **nácvik na divoké vodě**. Nácviku záchrany osob a pohybu na divoké vodě se 14. května účastnili profesionální hasiči ze stanic Opava, Hlučín a Vítkov. Trénovalo se na vodácké trati na řece Opavě nedaleko Stříbrného jezera.[605]

Hasiči z Opavy také zasahovali 16. května **u sesuvu půdy** v objektu muzea Slezský venkov v Holasovicích. Hasiči z pěti jednotek byli dopoledne povoláni do Holasovic k sesuvu části svahu a destrukci objektu. „Po příjezdu na místo hasiči zjistili, že z asi 100 metrů dlouhého svahu se sesunula jeho část o délce asi 15 metrů, zároveň došlo

602 http://www.hzscr.cz/clanek/horici-osobni-automobil-v-opave-zamestnal-hasice.aspx
603 http://www.hzscr.cz/clanek/pozar-v-opavskem-dome-s-evakuaci-32-osob-a-zranenim-10-osob.aspx
604 http://www.hzscr.cz/clanek/lezecky-vycvik-hasicu-z-opavska-na-prehradni-zdi-kruzberku-a-sousedni-skale.aspx
605 http://www.hzscr.cz/clanek/vycvik-profesionalnich-hasicu-z-opavska-na-divoke-vode.aspx

k destrukci hospodářské části jedné z budov. V budovách se v době příjezdu hasičů již nikdo nenacházel," uvedl zastupující tiskový mluvčí hasičů Petr Holub. Hasiči prozkoumali terén a vytvořili kontrolní body pomocí kůlů s provázky. „Jelikož se na vrcholu svahu nacházela opravená stodola muzea Slezský venkov, která slouží jako výstavní prostory a byla ohrožena sesuvem, bylo rozhodnuto o evakuaci exponátů do náhradních prostor," uvedl mluvčí. Po kontrole statikem byla další evakuace exponátů zastavena. Budovy a svah byly následně označeny jako nebezpečný prostor a místo bylo předáno starostovi obce. Svah a budovy zůstaly pod kontrolou místních dobrovolných hasičů.[606]

Taktické cvičení složek integrovaného záchranného systému absolvovali opavští hasiči 30. května. Cvičení v areálu Bidvest v Opavě se účastnilo pět jednotek hasičů (celkově více než 30 osob) a další složky jako záchranná služba, Policie ČR a Městská policie Opava. Firma si vyzkoušela evakuaci několika desítek zaměstnanců. Hasiči v protichemických oblecích z areálu zachraňovali tři zraněné osoby, které pak musely projít dekontaminací. Cvičení si vyžádalo uzavření Těšínské ulice na téměř hodinu.[607]

K **tragickému požáru** bytu došlo v Opavě 3. července. Jedna osoba při něm zemřela a dalších osm bylo zraněno, evakuováno muselo být 54 osob. Hořel byt ve 4. podlaží sedmipatrového bytového domu v Kateřinkách na ulici Pekařské. Na místo byly ihned po nahlášení požáru okolo třetí hodiny ráno vyslány 4 jednotky hasičů, a to jednotka HZS MSK ze stanice Opava, kterou posílily tři jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí Opava-Kateřinky, Opava-Kylešovice a Opava-Komárov. Celkem na místě zasahovalo sedm zásahových hasičských vozů, z toho čtyři cisternové automobilové stříkačky, jeden automobilový žebřík, jeden protichemický automobil a jeden dopravní automobil. Požár byl uhašen asi za hodinu po příjezdu první hasičské jednotky na místo požáru.[608]

V Opavě hořela 30. listopadu místnost **serverovny** ve 3. podlaží administrativní budovy na Krnovské ulici. Při hašení zasahovaly dvě jednotky hasičů z opavské stanice a dobrovolní hasiči z Kylešovic. Nedošlo ke zranění žádné osoby. Hasiči dostali požár pod kontrolu zhruba 50 minut po svém příjezdu, zlikvidován byl za dalších asi 20 minut. „Celý zásah byl komplikován výskytem velice hustého kouře, který si vyžádal zásah hasičů v dýchacích přístrojích. Hasiči také z automobilového

606 http://www.hzscr.cz/clanek/zasah-hasicu-u-sesuvu-pudy-v-opave-holasovicich.aspx
607 http://www.hzscr.cz/clanek/cviceni-izs-se-zranenymi-amoniakem-a-s-omezenim-dopravy-v-centru-opavy.aspx
608 http://www.hzscr.cz/clanek/tragicky-pozar-bytu-v-opave.aspx

žebříku provedli rozebrání poškozené střešní konstrukce," popsal průběh likvidace požáru zastupující tiskový mluvčí hasičů Petr Holub. Příčinou podle vyšetřovatele byla technická závada na klimatizačním zařízení. Předběžná výše škody byla stanovena na 900 tisíc korun, hasiči svým rychlým zásahem uchránili hodnoty předběžným odhadem za 2 miliony Kč.[609]

Na konci prosince se i Opava zařadila k městům, které mají **unikátní systém chemického monitoringu a varování** v případě uniku čpavku z objektu zimního stadionu. Projekt realizoval Moravskoslezský kraj, Statutární město Ostrava a Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje (HZS MSK). Do projektu se zapojilo šest zimních stadiónů a tři výrobní firmy, mezi nimi i opavský Bidvest. V areálu stadiónů bylo namontováno v blízkosti strojovny speciální skrápěcí zařízení, které dokáže výrazně snížit koncentraci toxického mraku, jenž může amoniak vytvářet. „Do monitorovacího systému patří také čidla a varovací zařízení do významných objektů vedle hokejových stánků a areálů zmíněných tří firem, například do škol a zdravotnických zařízení. Informace z těchto monitorovacích zařízení půjdou na Integrované bezpečnostní centrum Moravskoslezského kraje," uvedl web HZS MSK s tím, že pracovníci integrovaného centra tak mohou mnohem rychleji než dosud varovat před nebezpečným mrakem osazenstvo zmíněných škol či zdravotnických zařízení, obyvatelstvo v okolí subjektů sirénami a vyslat na místo jednotky bezprostředně po úniku amoniaku. Projekt vyšel všech devět subjektů na zhruba 12,3 miliónu korun.[610]

V Opavě-Kateřinkách hořelo v noci v **obývacím pokoji**. Tři jednotky hasičů zasahovaly v noci na pátek 26. prosince v Opavě-Kateřinkách, kde hořelo v obývacím pokoji bytu 2+1. Hasiči zachránili z osmipodlažního bytového domu dvě osoby, z toho jednu z postiženého bytu. Před jejich příjezdem bylo evakuováno dalších pět osob. Celkem čtyři dospělé osoby byly odvezeny do nemocnice kvůli podezření z nadýchání kouřem. Předběžná škoda byla odhadnuta na 450 tisíc korun.[611]

[609] http://www.hzscr.cz/clanek/v-opave-horela-mistnost-serverovny-ve-3-np-administrativni-budovy.aspx
[610] http://www.hzscr.cz/clanek/v-moravskoslezskem-kraji-ma-devet-zimnich-stadionu-a-firem-ochranu-pred-cpavkem.aspx
[611] http://www.hzscr.cz/clanek/v-opave-katerinkach-horelo-v-noci-v-obyvacim-pokoji.aspx

VOJÁCI

Opavská jednotka prošla v samém závěru roku 2013 **reorganizací**. Dne 1. prosince 2013 došlo ke vzniku 53. pluku průzkumu a elektronického boje Opava, který se stal pokračovatelem 53. brigády průzkumu a elektronického boje. V jeho sestavě i nadále působil 532. prapor elektronického boje, jehož struktura byla pozměněna, a prostějovský 102. průzkumný prapor. Název jednotky připomíná již od roku 1999 památku Heliodora Píky.[612]

Změně organizační struktury opavského útvaru se věnoval i zpravodaj Hláska ve svém červnovém čísle. Přechodem na plukovní systém se vojákům změnil systém velení a řízení podřízených útvarů. Největší změnou, kterou musel útvar projít, byla kompletní změna organizační struktury. „Následně to byly změny v systému velení a řízení podřízených útvarů. Za klíčové považuji vznik Centra ISR. Jedná se o specializovanou jednotku, do jejíž působnosti patří plánování a řízení činnosti průzkumných orgánů, shromažďování a vyhodnocování informací v rámci zpravodajského zabezpečení Armády ČR a samozřejmě distribuce zpravodajských informací velitelům," uvedl velitel 53. pluku průzkumu a elektronického boje Generála Heliodora Píky plukovník gšt. Josef Havlík. „Aby velitel vojenské jednotky mohl přijímat správná rozhodnutí, potřebuje co nejvíce informací o případném protivníkovi, terénu, počasí a znalosti o historických souvislostech. Současně také musí myslet na ochranu svých vlastních jednotek, například před dálkově odpalovanými nástrahami. Právě tyto služby mu můžeme nabídnout," vysvětlil kronikář jednotky, kapitán Petr Šiler. Opavský útvar také začal využívat nový rušící přístroj, který byl schopen rušit i dálkově odpalované bomby. Kromě nové techniky letošní rok opavským vojákům přinesl také intenzivnější výcvik a přípravu na zahraniční operace. „Na domácí půdě to bude například certifikační cvičení se 4. brigádním úkolovým uskupením či plukovní cvičení Ghost Hunters v součinnosti s Národní gardou Spojených států, státu Nebraska. V zahraničí to budou cvičení Unified Vision v Norsku, Steadfast Indicator v Rumunsku a Khann Quest v Mongolsku. Dále jsme připraveni se svojí jednotkou k vyslání pro síly rychlé reakce NATO (NRF) 2014 a budeme se připravovat k dosažení certifikace další jednotky určené pro NATO (NRF) 2015. Jedním z nejdůležitějších úkolů bude příprava specialistů průzkumu a elektronického boje pro zahraniční operace," vyjmenoval Havlík. Útvar měl v té době za hranicemi na tři desítky svých vojáků. Nejvíc jich

[612] http://www.elektronickyboj.army.cz/historie-jednotek-eb

působilo v Afghánistánu. K pluku a podřízeným jednotkám v poslední době nastoupilo přibližně 40 nových vojáků, kteří se adaptovali na nové prostředí a učili se odborným dovednostem. Z nové techniky pak pluk ještě letos měl obdržet taktický bezpilotní letoun Scan Eagle, a to ze Spojených států amerických. Tento moderní průzkumný letoun má na palubě kameru s vysokým rozlišením a termovizní kameru. Ve vzduchu zvládne provádět průzkum déle než 24 hodin a kromě využití ve vojenství je ideální také k monitorování rozsáhlých přírodních katastrof, průmyslových havárií nebo k dohledu nad velkými společenskými akcemi.[613]

Vojáci opavského 532. praporu elektronického boje si již počtvrté připomněli smutné výročí tragické smrti jejich kolegy a kamaráda rotného Marcela Janoška. Po pietní vzpomínce se zúčastnili **Memoriálu rotného Marcela Janoška**. Do letošního klání se zapojilo celkem pět družstev. Letos prokázali větší touhu po vítězství opavští elektronici, a tak se pohár vrátil na své čestné místo v Opavě. Bronzovou příčku pak zaslouženě obsadili fotbalisté Velení a štábu 532. prEB, kteří v souboji o třetí místo porazili své kolegy z Velení a štábu pluku. Páté místo obsadili borci z Roty logisitky 53. pzEB. V průběhu fotbalových zápasů velitel praporu v doprovodu velitele 53. pluku plukovníka gšt. Josefa Havlíka společně uctili kyticemi památku mrtvého přímo na místě osudné události, kde rotného Janoška a jeho život připomíná malý pomníček. Pomníček na malebném divokém břehu řeky Moravy, jejíž okolní přírodou se Marcel Janošek tak rád toulal a fotografoval a která se nakonec stala jediným němým svědkem jeho odchodu na věčnost. [614]

V úterý 11. listopadu 2014 navštívil **prezident republiky Miloš Zeman** opavskou vojenskou posádku a její 53. pluk průzkumu a elektronického boje Generála Heliodora Píky. Návštěva se uskutečnila v rámci prezidentovy cesty po Moravskoslezském kraji. Prezidenta přivítal velitel jednotky plukovník gšt. Josef Havlík: „Pane prezidente, jste prvním vrchním velitelem ozbrojených sil, který navštívil tato kasárna postavená již za Rakouska–Uherska. Posledním byl císař František Josef I. v roce 1851," těmito slovy podle kronikáře pluku Petra Šilera uvítal Josef Havlík návštěvu. Prezidenta v opavských kasárnách provázeli i další hosté, mezi jinými hejtman Moravskoslezského kraje Miroslav Novák, ředitel odboru vojskového průzkumu a elektronického boje Ministerstva obrany ČR plukovník Vladimír Lang a ředitel Krajského vojenského velitelství v Ostravě plukovník Jaroslav Hrabec. Návštěva prezidenta byla také věnována připomínce Dne válečných veteránů. Prezident

[613] Hláska č. 6, 2014, s. 14 -15
[614] http://www.elektronickyboj.army.cz/aktuality/memorial-marcela-janoska-2014

republiky se při této příležitosti v prostorách 53. pluku setkal s válečnými veterány a novodobými veterány z řad vojáků pluku a jeho podřízených součástí. Po úvodním projevu veterána 2. světové války generála v. v. Mikuláše Končického prezident Zeman krátce pohovořil s pamětníky tohoto válečného konfliktu a s jejich mladšími následovníky, veterány mírových operací. Před zraky veteránů, kteří bojovali za vlast, pak dekoroval bojový prapor 53. pluku stuhou prezidenta republiky. Poté si hlava státu společně s pamětníky bojů prohlédla připravenou ukázku techniky 53. pluku. Seznámili se s výzbrojí určenou pro průzkum, elektronický boj či ochranu před nástražnými výbušnými systémy. Nejvíce prezidenta Miloše Zemana zaujal bezpilotní průzkumný prostředek RQ-12B Raven tzv. dron a informace o novém prostředku Scan Eagle, kterým bude v roce 2015 pluk vyzbrojen. „Jako laik jsem velkým fanouškem těchto dronů a věřím v budoucnost tohoto druhu techniky. Zejména v tom ohledu, že se domnívám, že je potřeba se připravovat na ozbrojené konflikty budoucí, nikoliv ty minulé," objasnil prezident Zeman svůj zájem. Závěrem návštěvy prezident poděkoval vojákům pluku za jejich službu České republice.[615]

Vojáci opět připravili již druhý ročník zábavného charitativního odpoledne s názvem **Sportem pro děti**. Akce na podporu Mateřské školy Eliška se konala 11. září. Vojáci 53. pluku průzkumu a elektronického boje Generála Heliodora Píky a 532. praporu elektronického boje ji připravili společně se Základní školou Generála Heliodora Píky ve Štítině. Akce navazovala na loňskou sbírku, díky níž byly pořízeny čtyři tablety pro výuku fyzicky a mentálně hendikepovaných dětí pro jednu z opavských základních škol. Odpolednímu soutěžnímu programu pro děti a veřejnost předcházel branný závod, ve kterém se utkalo celkem dvanáct šestičlenných družstev nejen z armády, ale i bezpečnostních sborů. „Družstva absolvovala pětikilometrovou trasu, na níž je čekalo devět stanovišť s jednotlivými disciplínami, namátkou lanový ‚barmský' most, raft, paintball, maskování, hod granátem na cíl či ukázka padáku, které prověřily jejich znalosti a dovednosti v různých oblastech," uvedl tiskový mluvčí 53. pluku Petr Šiler a dodal: „Tyto disciplíny obohacené o speciální si pak mohli odpoledne na vlastní kůži vyzkoušet rodiče s dětmi." Vítězem branného závodu se opět stalo družstvo Hasičského záchranného sboru SŽDC. Po celé odpoledne měli návštěvníci rovněž možnost prohlédnout si přistavenou techniku, výzbroj a výstroj opavských vojáků a prostějovských „průzkumáků". Vyvrcholením dne bylo slavnostní předání symbolických šeků v celkové výši 89 503 korun ze strany organizátorů a sponzorů sbírky ředitelce Mateřské školy Eliška Petře Kirchnerové. „Naše dnešní společné

[615] http://www.53pluk.army.cz/aktuality/prezident-republiky-milos-zeman-navstivil-opavsky-53-pluk-pruzkumu-elektronickeho-boje

setkání je důkazem a potvrzením naší snahy o to, aby armáda nepodporovala jen celorepublikově působící organizace a instituce, ale navazovala spolupráci v lokalitách, kde je to potřebné. Chceme pokračovat a rozvíjet naše dobré vztahy v místech, kde působíme a pomáhat místní komunitě při řešení složitých, nejen životních, situací a tím deklarovat zodpovědnost našich vojáků směrem k veřejnosti," zdůraznil závěrem motivy sbírky velitel 53. pluku Josef Havlík. Výtěžek sbírky byl využit k zakoupení pomůcek pro výuku autistických, fyzicky a mentálně hendikepovaných dětí předškolního věku.[616]

[616] Hláska č. 10, 2014, s. 31

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Statutární město Opava se snažilo o šetrný provoz z hlediska životního prostředí. Ve spolupráci s občanským sdružením Síť ekologických poraden realizovalo město od roku 2012 projekt „Environmentálně šetrný provoz Magistrátu města Opavy“. Ten byl financován z Fondu environmentální odbornosti z programu švýcarsko-české spolupráce a to konkrétně částkou 1 321 744 korun; dvě stě tisíc zaplatila Hláska ze svého rozpočtu. Stávající stav provozu magistrátu byl zmapován na přelomu let 2011 a 2012 a byla navržena opatření, která by přispěla k environmentálně šetrnému provozu MMO. „Tato pravidla pak postupně vstoupila do života,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek. Jak konkrétně šetření na úřadě probíhalo, vyjmenovala koordinátorka EVVO z odboru školství, která měla celý projekt na starosti, Kateřina Durčáková (dříve Pálková): „Balené vody byly nahrazeny džbánky naplněnými vodou z kohoutku, na toaletách jsou instalována čidla pro zapínání a vypínání světel. Po celém magistrátu jsou rozmístěny koše na tříděný odpad, preferován je oboustranný a převážně černobílý tisk. V kancelářích se nepřetápí, úředníci si hlídají, aby zbytečně v jejich nepřítomnosti nebyly zapnuty světla či počítače. Nakupují se ekologické čisticí prostředky a to vždy ve velkých úsporných baleních.“ To vše, co fungovalo na magistrátě, chtělo vedení města zavést i ve svých příspěvkových organizacích. Všichni zaměstnanci magistrátu včetně městských strážníků měli k dispozici vnitřní předpis, který stanovil, jak se ekologicky chovat, k danému tématu byli také proškoleni. „V žádném případě nejde o příkazy, jedná se o doporučení. Vzhledem k tomu, že magistrát zodpovídá za kvalitní životní prostředí ve své působnosti a kontroluje dodržování zákonů a vyhlášek u jiných organizací, chceme, aby magistrát a jeho zaměstnanci byli také příkladem pro ostatní, jak se šetrně chovat k životnímu prostředí,“ uzavřela Kateřina Durčáková.[617]

Beze změny zůstaly podle lednového zpravodaje Hláska **poplatky za psy**. Za prvního psa zaplatil občan 600 Kč a za každého dalšího 900 Kč. Zvýhodněni byli lidé pobírající jakýkoliv druh důchodu (starobní, invalidní, vdovský, vdovecký či sirotčí), ti zaplatili za svého domácího mazlíčka pouze 200 Kč. Pokud vlastnili psů více, pak za každého dalšího 300 Kč. Seznam osob, které byly od poplatku osvobozeny úplně a návod, jak poplatek včas a správně uhradit, přinesla březnová Hláska. [618]

[617] Hláska č. 4, 2014, s. 6
[618] Hláska č. 1, 2014, s. 8

Za **svoz komunálních odpadů** zaplatili Opavané v roce 2014 stejnou částku jako v předchozím roce, tedy 396 korun za dospělou osobu a rok. Novinku přinesl systém například pro děti žijící v dětských domovech nebo sociálních ústavech. Konkrétně to znamenalo, že od poplatků byly nově osvobozeny fyzické osoby, které byly na základě rozhodnutí soudu umístěny v zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy či zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. „Bohužel se například stává, že rodiče nehradí poplatky za odpad za své děti, které žijí v dětských domovech či jiných zařízeních ústavní výchovy. Tyto děti pak, ačkoliv situaci samy nezavinily, vstupují do dospělosti s dluhem vůči městu. Právě tomu by mělo nové znění vyhlášky, kterou odsouhlasili zastupitelé, zabránit," osvětlila novinku navrhovatelka této změny první náměstkyně primátora Pavla Brady. Pokud by Opavané měli hradit skutečné náklady, které v souvislosti s tříděním a svozem komunálního odpadu vynaloží město, pak by jeden občan zaplatil ročně částku 879 Kč. Opava patří v České republice ve své kategorii podle velikosti a počtu obyvatel k městům s vůbec nejnižším poplatkem. Ve srovnatelné Karviné platí lidé už od roku 2005 ročně 500 Kč, ve Frýdku-Místku 492 Kč, v Kladně 600 a v Jihlavě téměř 700 Kč. [619]

Vzrostlý jasan na náměstí Svaté Hedviky musel jít k zemi. Jedna z dominant náměstí, **jasan ztepilý**, který dosahoval obvodu kmene téměř čtyři metry, musel být v lednu skácen. Mohla za to dřevokazná houba vějířovec obrovský, která způsobuje bílou, lístkovitou hnilobu projevující se na bázi kmene stromu. Tím narušuje stabilitu celého stromu do té míry, že hrozí jeho zřícení. „Vzhledem k tomu, že se tento jasan nachází v blízkosti obytných domů, chodníků a příjezdových komunikací, mohlo by dojít k ohrožení nejen majetku, ale také osob, které se v těchto místech pohybují. Proto jsme museli rozhodnout o jeho skácení," uvedla Ludmila Domesová z odboru životního prostředí.[620]

Opava rozdala **barevné tašky na tříděný odpad**. Tyto tašky městu poskytla společnost EKO-KOM jako odměnu za dobré výsledky v třídění odpadu. „Chtěli jsme lidem dát nový podnět k rozvoji třídění v našem městě," vysvětluje Albert Červeň z odboru životního prostředí. Město získalo pět tisíc sad těchto třídících tašek, každá domácnost tedy obdrží maximálně jednu sadu. Ta obsahuje tři plastové tašky o velikosti cca 23,5 x 22 x 38 cm. Žlutá je určena ke sběru plastů, zelená na sklo a modrá na papír a nápojový karton (od mléka, džusu apod.). Tašky jsou omyvatelné a lze je tedy používat opakovaně. Třídící tašky se vydávaly od pondělí 6. ledna

[619] Hláska č. 1, 2014, s. 8
[620] Hláska č. 1, 2015, s. 5

v Městském informačním centru na Horním náměstí a na odboru životního prostředí. Tašky obdrželo prvních pět tisíc žadatelů, kteří prokázali, že mají v Opavě trvalé bydliště a zaevidovali se. [621]

Web odboru životního prostředí bodoval. První místo v letošním třetím ročníku soutěže obhájil Krnov, Opava skončila druhá a za ní Přerov. Slezská metropole se na letošní druhé místo posunula z loňské 18. příčky. „Od loňského roku jsme získali hodně bodů za zlepšení prováděné prezentace, takže jsme kromě 2. místa jsme obdrželi ještě cenu Skokan roku. Velkou zásluhu na tom má rovněž odbor informatiky, kde vytvořili interaktivní neboli živé mapy, a také odbor školství a jejich články o akcích v rámci environmentální výchovy," hodnotila vedoucí odboru životního prostředí opavského magistrátu Marie Vavrečková. Soutěž oceňuje nejzdařilejší prezentace o životním prostředí na oficiálních internetových stránkách měst s více než 5 000 obyvateli, letos porota složená z organizátorů, partnerů a odborných institucí vybírala z 269 obcí a měst. Posuzuje se nejen dostupnost a kvalita informací o životním prostředí, ale také uživatelská přívětivost webu, pravidelná aktualizace či estetický dojem ze zpracovaných zpráv.[622]

Lidé v Opavě měli v této topné sezóně hned několik možností, jak upozornit na znečišťovatele ovzduší. Využít mohli projektu **Čistý komín** nebo projektu **Emise**. Jak iniciativa ostravské obecně prospěšné společnosti Čisté nebe, tak myšlenka, která vznikla v hlavách studentů Slezského gymnázia, mají stejný cíl – upozornit na spoluobčany, kteří znepříjemňují život svému okolí tím, že topí nekvalitním uhlím, vlhkým dřevem či odpady. Služba Čistý komín umožňuje prostřednictvím webové stránky nebo mobilní aplikace nahrát fotografii s kouřícím komínem a umístit ji na mapu České republiky společně s informací o datu pořízení fotografie, četnosti výskytu kouře a s krátkým komentářem. „Věříme, že tím, že společně vytvoříme mapu čoudících komínů, se nám podaří zapůsobit na veřejnost a motivovat ji ke změně – výměně starého kotle za nový, volbě ekologičtějšího paliva a podobně," říká projektová manažerka Čistého nebe Kamila Plocková. Za prvních šest týdnů fungování tohoto projektu se na mapě objevilo více než 220 hlášení z celého Moravskoslezského kraje, Opavu nevyjímaje. Podobné ambice má také Projekt Emise, který realizují studenti Slezského gymnázia. Také v jeho rámci lze posílat fotografie kouřících komínů, které poté budou zveřejněny, tentokráte na webových stránkách města www.opava-city.cz/emise. Součástí aktivit studentů je také vytvoření tzv. emisních komisařů. Ti

[621] Hláska č. 1, 2014, s. 9
[622] Tamtéž

budou chodit po městě a v rámci informační kampaně upozorňovat na zdravotní rizika spojená se špatným stavem ovzduší.[623]

Radní schválili **dotaci ve výši 46 tisíc korun** Českému svazu ochránců přírody. Peníze byly určeny na provoz Záchranné stanice a centra ekologické výchovy v Bartošovicích. Ta totiž při léčení zvířat nebo v případě jejich vypuštění zpátky do přírody působí také ve správním území města Opavy. Povinnost starat se o nalezená zvířata ukládá městům zákon, a jen vloni tak bylo zachráněno šedesát volně žijících živočichů. Přímo v Opavě mohli nálezci nosit poraněná nebo jinak ohrožená zvířata do Stanice mladých přírodovědců Střediska volného času na Husově ulici. Nejčastěji tam přinášeli ptáky a malé ježky. Pracovníci stanice jim poskytovali základní péči a pak rozhodli, jestli si je nechají, nebo je předají bartošovické stanici.[624]

Opavská radnice rozhodla o rozmístění dalších šesti kusů **psích pisoárů**, a to v lokalitách Bílovecká, 17. listopadu (3 kusy), Liptovská a Joy Adamsonové (2 kusy), které v průzkumu označili občané Opavy. „Věříme, že psí pisoáry přispějí k vyšší osobní odpovědnosti všech chovatelů psů za svého psího přítele," uvedla Ludmila Domesová.[625]

Město vydalo **ročenku o stavu životního prostředí** v Opavě. Dokument s názvem Zpráva o stavu životního prostředí v Opavě celkem na 32 stranách čtenáře seznámí s největšími faktory ovlivňujícími životní prostředí ve městě, jako jsou například doprava, ovzduší, voda, hluk nebo městská zeleň. Kromě toho nabídne také v kapitole Životní prostředí města pohled na celou problematiku v širší perspektivě. „Zprávu jsme tvořili ve spolupráci se společností CI2 v souladu s Metodikou pro sestavení zprávy o životním prostředí města zpracovanou Týmovou iniciativou pro místní udržitelný rozvoj," uvedla vedoucí odboru životního prostředí Marie Vavrečková s tím, že hlavním důvodem pro vytvoření ročenky bylo poskytnout občanům ucelený dokument o celé problematice, v němž najdou odpovědi na většinu otázek týkajících se životního prostředí ve městě, ve kterém žijí. Zpráva o stavu životního prostředí v Opavě byla od května k dispozici na webových stránkách města v sekci Životní prostředí.[626]

Pracovníci technických služeb vysadili v průběhu dubna a května v lokalitách u Cukrovaru, na Palhanci a v Kylešovicích u Grafica téměř **2 000 kusů rostlin**.

[623] Hláska č. 2, 2015, s. 9
[624] Hláska č. 4, 2014, s. 7
[625] Hláska č. 5, 2014, s. 30
[626] Tamtéž, s. 32

Z tohoto počtu šlo o zhruba 300 stromů, především borovic a tisů a více než 600 keřů. Hlavním smyslem výsadeb bylo snížení znečištění prachovými částicemi v daných lokalitách města. Zeleň bude mít navíc pozitivní vliv také na snížení hlučnosti z dopravy, v neposlední řadě je důležitá i její krajinotvorná funkce. Realizace projektu stála celkem 1,36 milionu korun, z toho 900 tisíc korun bylo spolufinancováno z Operačního programu životní prostředí.[627]

Opavská zeleň se díky spolupráci s myslivci rozrostla o dalších zhruba 400 kusů. Stromy spolu s tisícovkou keřů přibyly v Suchých Lazcích, Podvihově a Komárově. Do tzv. agrární pouště se vysadilo i 35 kusů jeřábu ptačího, které poškodil neznámý vandal podél silnice I/57 ve Vávrovicích. Pro poškozené dřeviny se tak místo jejich spálení našlo vhodné uplatnění ve volné krajině, kde jsou nyní útočištěm pro zvěř a ptáky. Veřejná zeleň se rozrostla díky spolupráci města Opavy s Mysliveckým sdružením Hošťata Opava-Komárov. „Z pohledu myslivců rozptýlená zeleň představuje klidové prostředí a možnost úkrytu pro zvěř, ovlivňuje také samotnou kvalitu a kvantitu zvěře," uvedla Táňa Petrušková z odboru životního prostředí. Část výsadeb byla pro svůj význam a z důvodu vyšší ochrany registrována jako významné krajinné prvky.[628]

Dobrovolníci vyrazili do ulic Opavy za **jarním úklidem**. Zástupci neziskových organizací, veřejnost a zejména školáci přitom nashromáždili více než sto pytlů odpadu. V průměru město každoročně pouze na odstraňování černých skládek vydá okolo 300 tisíc korun. Standardní úklid město stojí milióny korun. „Přínosem byla veřejná služba, kdy se do úklidu města zapojili klienti dlouhodobě evidovaní na úřadu práce. Jelikož tato forma spolupráce nadále není možná, vítáme spolupráci s občany. Tím, že se část úklidu zrealizuje dobrovolně, všichni ušetříme nemalé finanční prostředky," vysvětlila vedoucí odboru životního prostředí Marie Vavrečková. Do úklidu se mohl zapojit kdokoli. Stačilo na odboru životního prostředí nahlásit vybranou lokalitu, vyzvednout si pytle a domluvit se na místě, odkud sesbíraný odpad posléze odvezou technické služby. Důležité bylo také nebát se přímo oslovit ty, kteří nepořádek vytvářeli a upozornit na jejich nevhodné chování, a to buď odbor životního prostředí, nebo strážníky městské policie. Za znečišťování veřejného prostranství nebo za založení černé skládky mohl dotyčný dostat pokutu až do výše 50 tisíc korun.[629]

[627] Hláska č. 6, 2014, s. 9
[628] Tamtéž
[629] Hláska č. 7-8, 2014, s. 9

Opava začala rozdávat krabičky na dosloužilé baterie tzv. **ecocheese**. Jedná se o stylové krabičky, které byly vhodným dekoračním doplňkem interiéru, a lidé do nich mohli vkládat dosloužilé baterie. Krabičku mohli zájemci získat zdarma na odboru životního prostředí. „Použité baterie lze bezplatně odevzdat ve všech prodejnách, které v rámci svého sortimentu prodávají přenosné baterie. Prodejci jsou povinni baterie převzít bez ohledu na jejich značku, velikost, množství či místo nákupu," uvádí Kateřina Pálková, koordinátorka EVVO magistrátu. V Opavě bylo možno baterie odevzdávat také do červených kontejnerů na elektroodpad, ve sběrných dvorech, v některých firmách a mnoha základních a středních školách, které jsou zapojeny v programu Recyklohraní.[630]

Roadshow s názvem **Najdi červený kontejner**, zaměřená na sběr vysloužilých elektrospotřebičů, zavítala do Opavy ve středu 24. září. Občané mohli odevzdat stará drobná elektrozařízení v době od 9 do 17 hodin přímo do červeného kontejneru na speciálně zřízeném stanovišti na Horním náměstí. Každý, kdo přinesl staré elektro, získal na místě drobný dárek. Navíc všichni, kdo se této sběrné akce zúčastnili, byli zařazeni do slosování o chytrou televizi. Pro děti i dospělé byly také připraveny hry s tematikou třídění odpadu o sladké odměny. Všechny spotřebiče byly posléze převezeny do chráněné dílny, kde je pracovníci rozebrali na recyklovatelné díly.[631]

V rámci Dne stromů byla vysazena **nová alej** mezi cestou a polem v městské části Zlatníky. Na výsadbu 90 kusů dubů a jeřábů poskytla městu Opava příspěvek ve výši 188 100 korun Nadace ČEZ.[632]

Zahrada Základní školy a Mateřské školy Opava-Vávrovice získala plaketu **Přírodní zahrada**. Obdržela ji za zapojení do sítě těchto zahrad a splnění základních kritérií. Skutečná přírodní zahrada totiž musí být pestrým a biologicky rozmanitým ekosystémem pro rostliny a živočichy, zároveň skýtat člověku odpočinek, zdravou úrodu a spoustu zážitků hned za domem. Síť přírodních zahrad vzniká v České republice od roku 2009 po vzoru rakouského projektu, který u nás šíří Občanské sdružení Přírodní zahrada. Udělení plakety bylo pro školáky výzvou, aby se zase posunuli o krůček dál a pokusili se získat plaketu Ukázková přírodní zahrada.[633]

[630] Hláska č. 7-8, 2014, s. 9
[631] Hláska č. 9, 2014, s. 8
[632] Hláska č. 11, 2014, s. 8
[633] Tamtéž

Na zhoršené ovzduší začaly upozorňovat **vlaječky**. Kromě informování škol pomocí SMS a informací na webu města tak měli občané další možnost, jak se dozvědět o zhoršeném stavu ovzduší. Vlaječky na autobusech a trolejbusech se objevovaly v době vyhlášení smogové situace, tedy v případě, že průměrná klouzavá 24hodinová koncentrace během dne překročila 100 ug/m³ PM10. [634]

Celkem 150 lidí s omezenou pracovní schopností ze sedmi chráněných dílen zaměstnávalo **zpracování vysloužilých elektrospotřebičů** odevzdaných ve sběrných dvorech. Jednou z těchto chráněných dílen byla i Charita Opava. Letos se společnost Asekol rozhodla chráněné dílny ještě více podpořit a vypsala veřejné výběrové řízení na zpracování dalších 1 000 tun vysloužilých monitorů a televizorů, což mělo přinést uplatnění více než dvacítce hendikepovaných osob. Město Opava podepsalo se společností Asekol smlouvu o zajištění zpětného odběru elektrozařízení už v roce 2006. Na základě této smlouvy Asekol odebíral od města vyřazené spotřebiče, které občané odložili ve sběrných dvorech, především televizory, klávesnice a další drobná elektrozařízení z domácností. Ty se už neodstraňují jako nebezpečný odpad, ale předávají se k dalšímu zpracování především chráněným dílnám. „Chráněným dílnám dodáváme výhradně spotřebiče, které vyžadují precizní ruční práci, tedy CRT televizory a počítačové monitory. Toto zpracování je sice finančně náročnější, ale jde o formu pomoci, která má pro lidi se zdravotním postižením smysl," uvedla mluvčí Asekolu Kristýna Mikulová. Společnost Asekol u zapojených obcí hodnotila přínos zpětného odběru a recyklace vysloužilých elektrospotřebičů pro životní prostředí a úsporu přírodních zdrojů. Z dostupných výsledků bylo zřejmé, že v Opavě množství odevzdaných elektrozařízení zpočátku rok od roku stoupalo, v posledních letech se ale tento trend změnil a počet odevzdaných spotřebičů hlavně drobného charakteru se snížil. „Z toho lze usuzovat, že drobné elektrozařízení z domácností i firem stále ještě často končí ve směsném komunálním odpadu a následně bez užitku na skládce. Každé z nich by přitom mohlo posloužit ještě několikrát. Nestálo by za to se nad tím přece jenom zamyslet?" nabádala Marie Vavrečková, vedoucí odboru životního prostředí.[635]

Emisaři přichystali další aktivity. V říjnu Slezské gymnázium připravilo pro osm opavských škol, které projevily zájem, projektový den. Na něm po celý den studenti mladším žákům přibližovali svůj projekt Emise a zábavnou formou je poučovali

[634] Hláska č. 11, 2014, s. 8
[635] Tamtéž

o možnostech zlepšení kvality stavu ovzduší na Opavsku a o spalování plynu i tuhých paliv. O projekt projevili zájem také studenti z Karviné a Havířova.
V průběhu podzimu Emisaři opět vyrazili na pravidelné pochůzky ulicemi Opavy, aby lidem předávali informační brožuru, která jim poskytne základní informace o možnostech zlepšení stavu ovzduší na Opavsku. „Loni obešli asi dvě stovky domů a nikde se nesetkali s negativní reakcí. Letos tedy budeme pokračovat v jiných lokalitách," dodává pedagožka Kamila Tkáčová.
Do třetice se škola rozhodla na hříšníky poukázat a vystavit fotografie domů, ze kterých stoupá tmavý dým. „Vyhlásíme soutěž, kterou chceme provokovat, aby se lidé zamysleli. Prozatím jsme ji nazvali ‚Jak to vidíme my' a nejen školáci, ale i veřejnost bude mít možnost posílat nám fotky kouřících komínů. My je shromáždíme a uspořádáme výstavu. V průběhu soutěže fotografie zveřejníme na našem webu i na webu města, s dodržením anonymity," říká Kamila Tkáčová a dodala, že soutěž by měla trvat od listopadu do března, kdy snímky vyhodnotí. Záměrem celého projektu Emise je upozornit na znečištěné životní prostředí na Opavsku a na vliv lokálních topenišť. Studenti opavského gymnázia při práci na projektu spolupracovali s řadou úřadů a institucí, například s Výborem pro životní prostředí Poslanecké sněmovny PČR nebo s Ministerstvem životního prostředí, sám ministr Richard Brabec nad projektem letos převzal záštitu.[636]

Opava obhájila v roce 2014 třetí místo ve **třídění odpadu** mezi obcemi s více než 5 000 obyvatel. Ocenění obdržela v listopadu 2014. Už v roce 2013 přeskočila Opava v nově vytvořené kategorii nad 5 000 obyvatel na třetí místo a to si udržela i v tomto roce. Přitom až do roku 2013 se v kategorii (nad 4 000 obyvatel) umisťovala na 6. příčce. Vítězem kategorie v roce 2014 byl opět Hradec nad Moravicí. Soutěž hodnotila výsledky obcí v odděleném sběru a recyklaci komunálních odpadů – sběru papíru, skla, plastů a nápojového kartónu na jednoho obyvatele. Ocenění bylo spojeno s finančním darem, který město využije v oblasti ochrany životního prostředí, především na rozvoj tříděného sběru komunálního odpadu. Soutěž pořádá společnost EKO-KOM, a. s., společně s Moravskoslezským krajem. [637]

[636] Hláska č. 11, 2014, s. 9
[637] Hláska č. 12, 2014, s. 8

POČASÍ

V této kapitole využívám jednak své vlastní záznamy o počasí a jednak údaje z meteostanice Břetislava Onderky v Opavě-Kylešovicích.[638]

Leden

První dny ledna byly na mráz vyložené skoupé. Třetího ledna se dokonce teplota vyšplhala na 9,7 ºC. Potom se teploty pohybovaly v rozmezí 1,8–9,8 stupňů, srážky přišly jen 6. ledna (průměrně 1,5 mm za hodinu). Ochlazení nastalo až 13. ledna, kdy okolo 8. hodiny ranní teploměr klesl na -4,7 ºC. Poté došlo k mírnému oteplení a k pravidelnějšímu poklesu teploty došlo až od 20. ledna. Teploty šly vytrvale (s mírným kolísáním) dolů až do 27. ledna Například 26. ledna už klesla rtuť teploměru na -18,9 ºC (okolo 22. hodiny). Pod nulou se teploty držely prakticky až do 31. ledna, kdy se dopoledne vyhouply z mrazivých sfér do těch nemrznoucích a okolo 19.30 už bylo 5,2 ºC.

Únor

Úvod měsíce přinesl spíše teploty nad nulou, mrzlo jen 4. února (-3,2 °C okolo druhé hodiny ranní). Výjimkou pak nebyly ani teploty 10,4 ºC (8. února, okolo 13. hodiny). Zajímavé bylo kolísání teplot 13. února, okolo 7.30 teploměr ukazoval -8 ºC, zatímco okolo 15.30 se už teplota vyšplhala na 6,2 ºC. Podobná situace panovala i 25. února, kdy teplota klesla okolo čtvrté hodiny ranní na -3,5 ºC a odpoledne okolo 14.30 se už vyšplhala na 10,8 ºC. Celý měsíc byl úplně bez srážek. V únoru hodnotil server Novinky.cz tuto zimu jako jednu z nejteplejších za posledních pár let. Průměrná teplota ve výškách 600 metrů nad mořem byla podle meteorologů 1,5 ºC. Meteorologové také připomněli, že na prvním místě mezi teplejšími zimami zůstane ta na přelomu let 2006/2007, mohla za to tehdy tlaková níže Kyrill.[639]

[638] http://www.in-pocasi.cz/
[639] http://www.novinky.cz/domaci/328619-letosni-zima-patri-mezi-nejteplejsi-v-historii.html publikováno 25. 2. 2015

Březen

Extrémní výkyvy přinesl 13. březen, zatímco okolo 6.30 hodiny spadla rtuť teploměru na -3,9 ºC, okolo 15.30 vyskočila až na 18,5 ºC. Nejvýše se teploty dostaly 22. března okolo 14.30, kdy bylo naměřeno 20,9 ºC. Den následující přinesl nejvíce srážek (14,7 mm).

Duben

Nejtepleji bylo 3. dubna, teplota se vyšplhala na 22,2 ºC (okolo 16. hodiny), i dalších několik dnů (7., 8. nebo 24. dubna) se teploty dostaly téměř na hranici 22 ºC. Duben přinesl také srážky, nejvíce jich spadlo 22. dubna (průměrně 12,3 mm za hodinu od 21.30 do půlnoci, kdy déšť ustal). Pršelo 26. dubna, kdy spadlo v průměru za hodinu 6,9 mm srážek od 20. hodiny do půlnoci.

Květen

Co se teplot týče, v květnu ještě jednou zahrozil mráz, a to 6. května, kdy teplota klesla okolo 5.30 na -0,7 ºC. Naopak téměř letní teploty přineslo období od 19. do 28. května, například 23. května se teplota dostala až na 28,9 ºC. Co do srážek, květen byl na ně bohatší než předchozí měsíce. V Opavě nejvíce pršelo 16. května, kdy od 22.00 do 24.00 spadlo v průměru 35,7 mm srážek. Druhým na srážky nejvydatnějším dnem, z celkem třinácti deštivých dnů, byl 26. květen – od 23.30 do 24.00 spadlo největší množství srážek, a to v průměru 21 mm.

Červen

Mezi dva nejteplejší dny měsíce patřil 9. a 10. červen. Teplota se 9. června vyšplhala na 32,8 ºC (okolo 15.30) a na druhý den dokonce dosáhla hodnoty 33,1 ºC (okolo poledne). Nejnižší teploty naopak přinesl 16. červen (5,2 ºC okolo 4.30) a 27. červen (5,1 ºC okolo 5.00). Z celkových jedenácti deštivých dnů nejvíce pršelo 30. června, od 17. hodiny do půlnoci spadlo v průměru za hodinu 23,4 mm.

Červenec

Nejnižší teploty přinesl 2. červenec, kdy rtuť teploměru ukázala okolo půl páté ráno 7,6 ºC. Podobně chladné byly i ranní teploty 4. července, kdy teploměr ukázal 9 ºC. Naopak nejvyššími teplotami se mohlo pochlubit hned několik dnů: 7., 19., 20.

a 27. července. Dvakrát se teplota vyšvihla nad 32 ºC (7. července na 32,1 ºC okolo 15.30 a 20. července na 32,2 ºC okolo 17.30). Na srážky byly bohaté minimálně dva dny, celkově se déšť objevil ve dvanácti červencových dnech. V průměru za hodinu spadlo 23. července (od 21.30 do 24.00) 14,1 mm srážek a o něco více deště přišlo 31. července – intenzivně pršelo před půlnocí, a to 15,3 mm za hodinu.

Srpen

Teploty se průměrně pohybovaly mezi 22 a 25 ºC. Nejnižší byly zaznamenány 25. srpna okolo 6.30 (4,9 ºC). Naopak nejvyšší přišly hned zkraje měsíce, 2. srpna se rtuť teploměru zastavila okolo 15. hodiny až na 30,6 ºC. Pršelo celkem ve 20 dnech, Nevytrvalejší déšť přišel 1. srpna, kdy od 3.30 do půlnoci spadlo průměrně za hodinu 16,2 mm srážek. Nejsilněji pršelo 13. srpna – od 22. hodiny do půlnoci průměrně napršelo 21,9 mm za hodinu.

Září

Teploty v září se pohybovaly v průměru mezi 10 a 25 stupni Celsia. Nejvyšší teploty přišly ještě zkraje měsíce – 7. září ukazoval teploměr okolo 15. hodiny 27,7 ºC. Nejnižší teplota 1,7 ºC pak přišla 24. září okolo šesté hodiny ranní. Co se srážek týče, byl na ně nejvíce bohatý začátek měsíce. Do deště se dalo 1. září okolo 17. hodiny a v samém závěru dne napršelo průměrně za hodinu 13,2 mm srážek. Následující den déšť pokračoval a vydatněji pršelo od sedmé hodiny ranní až do půlnoci, kdy v průměru spadlo více než 20 mm za hodinu, okolo půlnoci to bylo již 23,1 mm.

Říjen

Ještě druhý týden v říjnu vládly příjemné skoro letní teploty. Od 9. do 13. října nejvyšší teploty vystoupily vždy nad 22 ºC, 10. října dokonce teploměr ukázal okolo 15. hodiny 23,4 ºC. Poté se začalo postupně ochlazovat. K prudkému ochlazení došlo už 26. října v závěru dne. Následující den, 27. října už spadly teploty poprvé v tomto podzimním čase pod bod mrazu, okolo 5. hodiny ranní teploměr ukázal -1,5ºC. Státní svátek 28. října tuto teplotu ještě trumfnul, okolo 6.30 rtuť klesla až na -3,4ºC. Déšť padal celkem v jedenácti dnech v měsíci. Nejvíce ho přišlo 22. října, pršelo od 3. hodiny ranní a od 21. hodiny průměrné hodinové srážky překročily hranici 20 mm, okolo půlnoci spadlo 23,4 mm.

Listopad

Do poloviny měsíce vládly ještě příjemné podzimní teploty mezi 7–15 ºC. Dokonce 5. listopadu se nejvyšší dní teplota vyšplhala na 19,1 ºC a ještě 11. listopadu teploměr ukázal 18,5 ºC (obě teploty byly naměřeny okolo 13. hodiny). Pod bod mrazu poprvé v měsíci klesla teplota 26. listopadu (okolo 7.30 teploměr hlásil -2,5 ºC). Závěr tohoto měsíce pak přinesl dva dny se stálým mrazem – 29. listopadu klesla rtuť teploměru okolo na -3,6ºC a 30. listopadu okolo 6.30 na -3,8ºC. Tento měsíc přinesl také nejsilnější vítr v roce o síle 71 km/hod (4. listopadu, okolo 12:30).

Prosinec

Začátek prosince setrvávaly teploty pod bodem mrazu. Řidiče potrápila 1. a 2. prosince ledovka. K havarovaným autům vyjížděli hojně hasiči, na Opavsku jeli k sedmi takovým případům.[640] Teprve 3. prosince se rtuť teploměru opět osmělila vyšplhat nad nulu. Poté se teploty pohybovaly průměrně okolo 2 stupňů. Mírnou výjimkou byl 10. prosinec, kdy teploměr ukazoval okolo 10. hodiny -2,8 ºC. Vcelku vysoko nad nulu teplota vyskočila 12. prosince okolo 14.30 až na 8,8 ºC. Poté byly naprosto běžné teploty mezi 4 až 8 stupni. Například 19. prosince se teplota překvapivě vyšvihla až na 11,4 ºC (okolo 10.30). Ten den se taky dalo do deště (průměrné srážky byly 1,2 mm za hodinu). Na Štědrý den oscilovaly teploty mezi 8,4 až 5,4 ºC. Teplota začala klesat až na Štěpána ráno okolo 8.00 a okolo půlnoci už dosáhla -7,6 ºC. Až do konce roku pak teplota pod nulou zůstala, ačkoliv bez srážek. Nejníže klesla 30. prosince okolo 20.30, a to na -17,8 ºC.

[640] http://www.hzscr.cz/clanek/nekolik-desitek-vyjezdu-hasicu-v-kraji-kvuli-ledovce.aspx

PRAMENY

Při práci na kronice jsem čerpal převážně ze zpravodaje Hláska, svého vlastního pozorování a svých vlastních postřehů o městě, dále z webu města, místního tisku, výročních zpráv podniků a institucí a také z osobních kontaktů napříč všemi spektry společenského života v Opavě.

Milan Freiberg

Kroniku města Opavy za rok 2014 schválila Rada města Opavy dne 23. 9. 2015.